108—6
35—

Theological Seminary.
PRINCETON, N. J.

Part of the
ADDISON ALEXANDER LIBRARY,
which was presented by
MESSRS. R. L. AND A. STUART.

Case, Divi PT8136
Shelf, Section .A19
Book, No. 1827

v.5

Jos. Addison Alexander

Feb. 1. 1854.

Dramatic Works
Henrik Hertz

Lyriske og dramatiske

Digte

af

Henrik Hertz.

Første Deel.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitets-Boghandler C. A. Reitzel.
1841.

GARRIGUE & CHRISTERN
2 BARCLAY ST. NEW YORK

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkerie.

CAN

Indhold.

I. Blandede Digte.

Side

Canzonet 3
De Blinde 5
H. P. J. Lyngbye 7
Silkeormen 9
J et Selskab 12
Gubben og Ynglingen. 16
Sangerens Bekjendelser 19
Reisen paa Apenninerne 28
Eensomt Liv 33
Paa Strandveien. 37
Gjenboen 39
Den danske Soldat 46
Skriftemaalet 51
Digterlod 58

II. Epistler.

Til Fru Heiberg 63
Til en Dame 65

Side

Morgenbesøget 67
Til J. L. Heiberg 74
Med et Rokkebrev 76
Til en svensk Dame 78
Til en Confirmant 80
Brevposten 82

III. **Et Eventyr i Dyrehaven,** eller **Cassanders opdagede Trædskhed,** Maske-Comoedie i een Act 87

IV. **Sparekassen** eller: **Naar Enden er god, er Alting godt,** Lystspil i tre Acter 195

Anmærkninger.

Blandede Digte.

Canzonet,

skrevet for at afsynges af Conservatoriets Elever i Sorgenfri for H. M. Kongen, dengang Thronarving, paa hans Fødselsdag, d. 18de Septbr. 1839. *).

Mens Dagens Høitid samler her
En festlig Kreds i Slottets Haller,
Og lokker hen til Lundens Træer
En Skare af hver Stand, hver Alder:
Tillad, o Fyrste! mildt vort Chor
At blande sig med hine,
At glædes ved et huldrigt Ord
Og ved Din Naades Mine!

Og mens for Dig og for Din Viv
Til Himlen stige fromme Bønner,
Og denne Dag, der gav Dig Liv,
Saa Manges Liv igjen forskjønner:

*) Ved tilfældige Omstændigheder blev denne Sang ikke afbenyttet.

Tillad, o Fyrste! os at staae
I Nærhed af Din Lykke.
Tillad vort Chor at prøve paa,
Din Glædesdag at smykke.

Vel er vor Røst endnu kun svag,
Vor Sang kan ikke Dagen hædre.
Dog tag imod den med Behag!
Den skal engang sig hæve bedre.
Som Fuglen qviddrer ved Dit Slot,
Mens den i Træet sidder,
Vor Sang for Fyrsten ønsker blot
At tages hen som Qvidder.

— Men du, o Sangens Gud! der her
I dette Kunstens Fristed bygger,
Og med din Lyra vandrer nær
Asylet, Fyrsteparret smykker,
Med dine Straaler dem beskyt!
Og til vor Sang du smile!
Lad vore Toner blidt og blødt
Ved deres Hjerter hvile!

De Blinde.

Epilog, fremsagt af en af Eleverne af Blinde-Institutet ved dets Aften-Underholdning d. 17de April 1835.

Man har fortalt os, at paa Jorden pranger
Hvert Foraar Blomster, nogle ganske smaa;
Man har os sagt, at Skovens muntre Sanger
Kan flyve og har smukke Fjedre paa.
Man har fortalt os det; vi see det ikke.
Thi Nattens Skygger om vort Øie ligge.

Man har tillige sagt os: Solen stiger
Med herlig Glands og Pragt hver Morgen frem;
Den dybe Nat og Nattens Mørke viger
For Solens Straaler; Alt bli'er lyst ved dem.
Vi har erfaret det med stille Klage:
Dens Straaler ei vort Øies Nat forjage.

Men stor er denne Trøst: fra Blomstens Bæger
Sig hæver lifligt op til os dens Duft.
Og Fuglen med sin smukke Sang os qvæger,
Endskjøndt usynlig i den stille Luft.
Og Solens Straaler, med veldædig Varme,
Usynlig favner os med Mildheds Arme.

— Velgjørere, der ynkes med den Blinde!
Man har fortalt os hvad vi skylde Dem.
Forgjæves her vi søge Dem at finde;
Kun Deres Mildhed knytter os til Dem.
Fra denne stiger som fra Blomstens Bæger
En Trøst, der os usynlig vederqvæger.

H. P. J. Lyngbye.

Afsjungen i Studenter-Foreningen til en af den Afdøde componeret Melodie.

Ei ved Din aabne Grav, vor Ven!
Og ei blandt den forgrædte Klynge,
Der bærer Dig til Hvilen hen,
Ei der for Dig vi ville synge.
Det Haab, vi søge, hvisker mat
I Gravcapellets tause Nat.

Men her fra dette Sted, hvor Du
Behersked' Melodiens Bølge,
Og hvor Din Sang har Liv endnu,
Her vil vi Dig til Graven følge.
Her mandigt stige skal vor Røst,
Skjøndt fra et blødt bevæget Bryst.

Vel er det os en lukket Bog,
Det Hisset, der engang os vorder;
Dog er betydningsfuldt det Sprog,
Der taler fra Din Sangs Accorder:
Din egen Melodie, der end
Fra vore Læber toner hen.

Af Morgenlærkens muntre Kluk
Er Intet ved dens Død tilbage;
Med Nattergalens sidste Suk
Forstummer al dens ømme Klage;
Og Blomster dufte sødt i Chor,
Og visne hen foruden Spoer.

Men Dine Sange fra Din Vaar
Skal lyde tidt fra vore Munde;
Thi Menneskernes Idræt gaaer
Med Livets Ophør ei tilgrunde.
Og Sangeren, vor tabte Ven,
Os gives i hans Sang igjen.

— Fra dette Sted, hvor Toners Væld
Med Harmonien Du bekæmped',
Din Melodie til vort Farvel
Sig hæver, skjøndt af Taarer dæmpet:
Det er den brustne Streng, hvis Klang
Med Veemod zittrer i vor Sang.

Silkeormen.

Til en Veninde.

Hos alle Dødelige,
I hvert et Bryst, der aander,
Blev lagt en stille Smerte,
Der hemmeligt sig vaander.

Den ligger dybt i Hjertet;
Det er en Orm, der nager.
Og den er taus som Ormen,
Og kjender ei til Klager.

— En Silkeorm bestandigt
Ved Nat og Dag maa spinde,
At Sommerfuglen siden
Af Svøbet sig kan vinde.

Og Ormen i vort Hjerte
Den spinder Nætter, Dage,
At Sommerfuglen Psyche
Af dette Svøb kan drage.

I Farver og i Toner,
I Ord, som Kunst forbinder,
I hver en enkelt Syssel
Vor Kummer ind sig spinder.

Thi Spindet er kun Straaler
Af Alt hvad Sjælen skaber.
— Mit Spind er Digtekunsten,
Hvori min Sjæl sig taber.

Mit Spind er Digtekunsten —
O faureste Veninde!
Og gammel Sorg er Ormen,
Der Nat og Dag maa spinde.

Den spinder hvad den evner,
Den spinder paa sin Lykke,
At den engang forvandlet
Befries kan som Psyche.

— For Silkeormen sætter
Man Blade hen og Stilke,
Og siger til hverandre:
Pas paa, den spinder Silke!

Og naar den vel har spundet
Og sidder i sit Fængsel,
Hvor Mange, troer Du, agte
Paa Sømmerfuglens Længsel?

— Og nu, naar jeg af Sorger
Er taus og sluttet inde,
Saa kommer man og venter
Paa hvad jeg nu vil spinde.

Man venter Herligheder,
Ak Gud, jeg veed ei hvilke!
Og siger til hverandre:
Pas paa, han spinder Silke!

I et Selskab.

Lad mig gaae! Jeg drikker ikke meer!
Jeg vil ikke meer med eder klinke.
Vinens Gud er her; men Ingen seer
Ham, den glade, med sin Thyrsus vinke.

Straalen fra Champagne-Flaskens Hals
Springer ud i skummende Cascader.
Ak, men I, som var jert Liv tilfals,
Stive staae og med forknytte Lader.

Druen vinker eder, purpyrblaa,
I Madeiren eders Haab forgyldes —
Svar mig da, hvor kan I tænke paa,
Hvad en unaturlig Vedtægt skyldes?

I har givet mig den stærke Drik,
Presset hede Druer i mit Bæger,
Og vil tvinge mig i eders Skik,
Mens en Gud med mine Sandser leger.

Medens Vinens Aander kjækt befrie
Drifterne, der ellers lydigt slumre,
Skal jeg tee mig sømmeligt som I,
Sidde ned i eders Sal, den lumre.

Skal betragte, følesløs og kold,
Al den Skjønhed, der forbi mig sværmer,
Lægge Panden i beregnet Fold,
Vogte mig, at Ingen jeg fornærmer.

— Kjære Herre! lad mig gaae min Vei!
Drikke Viin som De, det kan jeg ikke.
De har god Natur, er kold og bleg,
De kan uden Frygt Madeira drikke.

De har god Natur og godt Humeur.
Naar De vel har klinket, raabt og drukket,
Er De dorsk og villjeløs som før,
Deres snævre Bryst som før er lukket.

Dem, jeg veed det, volder ingen Meen
Denne Viin, saa fyrig og saa stille.
Drik kun De! og sæt Dem som en Steen
Hen ved Spillebordet for at spille.

Ak, men mig beruser Vinens Magt!
Mig betvinger Vinens Lyst og Varme!
Inden i mig jubler Verdens Pragt,
Og jeg favner Alt med Beiler-Arme.

— Unge Jomfru! ung og faur og fiin!
Beed mig ei saa bønlig om at drikke!
Dette Glas med Spaniens hede Viin,
Troe mig, taaler jeg iaften ikke.

Farlig er for Mennesket den Glands,
Vinen spiller med i Glassets Skaaler.
Vinens Perler, i olympisk Dands,
Lokke med udødelige Straaler.

Disse Perler, Venus-Øine hver,
See paa mig saa brændende, saa klare —
Skjønne Jomfru! staae mig ei saa nær!
Blot et Glas — og Gud maa Dem bevare!

Hvis jeg drak — o skrøbelige Liv! —
Blot et Glas og lod mig født bedaare,
Faldt jeg Dem om Halsen — ak, tilgiv! —
Trykte Dem til mig med Kys og Taare.

Ja, der er en Magt i Vinen gjemt,
Der med Herskerbud vort Bryst bevæger.
Denne Magt — jeg føler det beklemt —
Grumt med Menneskernes Idræt leger.

— Villig giver jeg Enhver sin Ret.
Jeg vil troe, I gode Mænd og Fruer!
At i eders Kreds jeg passer slet;
Mig til Gjengjæld heller ei den huer.

Lad mig da, mens Legen end er god,
Gaae i Fred fra eder, gode Venner!
Her i Salen ruller sygt mit Blod;
Vinen mig med Feberhede brænder.

Det er Synd, I see paa mig med Spot,
Søge Strid, fordi jeg ei vil drikke.
Kjære Herrer! vi kan enes godt —
Nei, men drikke med Jer kan jeg ikke.

Gubben og Ynglingen.

Misund mig ei mit hvide Haar
Og min Erfarings Skat!
Naar Sneen høit paa Marken staaer,
Den skjuler en begravet Vaar.
Hvad gavner mig en Høst af Aar,
Naar Haand og Fod er mat!

Misund mig ei, at dette Bryst
For Lidenskab er frit!
Saa blot og bart for Livets Lyst,
Saa tomt og sløvt for Glædens Røst —
Misund mig ei! O var mit Bryst
Saa brændende som dit!

O var mit Øie, Dreng, som dit
Af Viin og Veemod tungt!
Var Pigebarnet hist, der blidt
Og kjærligt smiler til dig, mit!
O Dreng! var dette Haar ei hvidt,
Og Hjertet atter ungt!

Tag ned den rige Vedbend-Krands,
Der snoer sig om dit Haar,
Og sæt den paa den gamle Mands
Sneehvide Tinding — syng og dands!
Jeg vil forfriskes i den Glands,
Der straaler om din Vaar.

Gjør Plads for Gubben! Plads, min Ven!
Og deel med mig din Viin!
O kunde jeg, som du, af den
Inddrikke Drømmens Lyst igjen,
Og sværme Liv og Lykke hen
I denne gyldne Viin!

Kom med dit Bæger! kom, tag fat!
Og sæt det til min Mund.
Min Arm er gammel, Haanden mat,
Den ryster, som du seer — tag fat!
Jeg hæver Bægrets gyldne Skat,
Der flyder paa dets Bund.

O Liv og Lyst! O Strøm af Ild!
O minderige Viin!
Som Gubbens Ungdom stærk og vild,
Og øm som den og from og mild,
Saa kjærlig og saa fuld af Ild,
Saa heftig og saa fiin!

Skjænk atter i, og syng en Sang,
Syng med din kjælne Glut!
Som du, som du jeg fløi engang
Til Dands ved Tambourinens Klang,
Som du jeg lagde ned i Sang
For Skjønhed min Tribut.

O Billeder paa gylden Grund!
Forsvundne Dages Glands!
Hvad gav, hvad gav jeg for et Blund
Ved Pigens Side, Mund ved Mund,
For een i Letsind levet Stund,
Og for min Ungdoms Dands!

Forbi! — Min sidste glade Dag
Jeg her med dig har holdt.
Forbi er dette Livs Bedrag,
Min Ungdom flygtet, Gubben svag,
Og mat er dette Hjertes Slag,
Og dette Bryst er koldt.

Sangerens Bekjendelser.

Min Philippa! yndige Veninde!
Varme, kjælne, kjærlige Natur!
Lyt til Sangen mildt, min Herskerinde!
Lyt, mens jeg fornyer i mit Minde
Hvad der bandt til dig din Troubadour.

— Længe gik jeg gjennem Byens Gader,
Sang og spilled', hvor jeg kom, med Lyst.
Folket stimled' i en Ports Arcader,
Paa Balconer Damer stod i Rader,
Alle smiilte glade til min Røst.

Hvad jeg vidste, hvad jeg dybest følte,
Hvad jeg havde tænkt mig mangen Nat,
Medens Duggens Perler Panden kjølte,
Alting gav jeg hen, og aldrig nølte
Sangeren at give af sin Skat.

Jeg var ung; mig henrev Livets Fylde.
Af dets Fylde haabed' jeg min Løn,
Tænkte: „Verden vil mit Haab forgylde!
Menneskerne vide hvad de skylde
Sangens Magt igjennem Sangens Søn.

Den, hvis Toner Dagens Byrde letter,
Ham skal ikke Dagen falde tung.
Den, hvis Cither Hjertets Længsel mætter,
Ham skal lønne lykkelige Nætter —“
Ak, Philippa, jeg var dengang ung!

— Seent en Aften, lænet til en Pille,
Sang jeg for et stort og fornemt Huus.
Husets Damer lytted skjult og stille —
Tys! da faldt der Ord, ak Ord saa milde,
Ord, jeg hørte paa som i en Ruus.

„Det er ham der har den smukke Stemme
— Lød det sagte fra den dunkle Gang —
„Jeg kan kjende ham paa Kappens Bræmme.
„Det er ham, der hos min Moder hjemme
„Lærte mig ifjor en lille Sang.

„Denne Sang, kan du endnu erindre,
„Hvor saa tidt dens Ord har bragt os Trøst?
„Al min Kummer forekom mig mindre,
„Af et tvivlende, bevæget Indre
„Freden steg og Hvile for mit Bryst.“

Ak, og da jeg denne Tale hørte,
Der fra Jomfru=Munden dæmpet foer,
Var det som en Gud min Kind berørte,
Haabets Røst mig smigrende forførte,
Og jeg nærmed' mig med disse Ord:

„Jomfru! hvad jeg savner kan du fatte,
Hvad jeg havde har jeg deelt med dig.
Sangens Sønner gaae omkring forladte;
Dig jeg gav af Digtekunstens Skatte;
Som jeg gav dig skifte du med mig!

Lad mig, inden Alder mig forkuer,
I din Tankes Helligdom gaae ind.
Lad mig som en troende Beskuer
Under Hvælvet af dit Øies Buer
Læne mig med Andagt til din Kind!

Lad mig af din Stemmes Mildhed styrkes,
Lad mig drikke Sødmen af din Mund!
Som en Guddom, veed du, Skjønhed dyrkes;
Lad mig da — men ak! dit Blik formørkes ....
Tael! hvad er din strenge Mines Grund?"

— Og den Skjønne svarede med Kulde:
„Agter jeg endog i dig din Kunst
„Og din Cithers Klang, den længselfulde,
„Med hvad Ret forlanger du, jeg skulde
„Fyrstelig dig lønne med — min Gunst?

„Viid, ifald du ikke veed det, Sangen
„Er min Tjener som mig tjene Fleer.
„Den skal holde mig i Drømmen fangen,
„Vugge Sjælen mildt til Citherklangen.
„Dette venter jeg, men Intet meer.

„Som min Terne, naar hun stille vifter
„Heden fra min Kind og fra min Hu,
„Mildner Digteren de stærke Drifter,
„Himlens Kjølighed med mig han skifter.
„Dette gjør min Terne, det gjør du.

„Som i Orienten Troen qvæges,
„Naar Fakiren under Solens Brand
„Læser Bønner og i Savnet spæges,
„Kan jeg af dit Savn og Suk bevæges;
„Skifte dem med dig jeg ikke kan.

„Jeg har taget mod den Trøst, du bragte,
„Sangens arme, vandrende Fakir!
„Tvivl ei paa, jeg veed din Kunst at agte;
„Tag din Løn derfor!" — og stolt hun rakte
Mig en Guldmønt, svøbt i et Papir.

Og den Skjønne vendte flux mig Ryggen,
Og fra Huus til Huus igjen jeg gik.
Udenfor jeg stod og sang i Skyggen,
Indenfor var Soelskin, Glæden, Lykken,
Og for mig af Alt et flygtigt Blik!

Kummerfuld fra Byen bort jeg iilte,
Og i lange Aar omkring jeg drog.
Mangt et Oie venligt paa mig hviilte,
Mangen Læbe sødt til Sangen smiilte,
Ak, men intet Hjerte for mig slog.

Allerede klang min Klage bitter,
Mismod greb mig — da en Aftenstund
Mildt en Stemme kaldte fra et Gitter,
Bad mig komme med min Sang, min Cither,
Bad med Ord og med en bønlig Mund.

Og en lille Haand mig viiste Laagen:
„Der ved Busken bag den gamle Lind.
„Seer du? ved det blaa Stakit i Krogen. —
„Tøv saa længe til jeg sender Nogen.
„Eller nei, jeg lukker selv dig ind.“

Og mens Stemmen hen i Luften døde,
Let den Talende fra Gittret sprang,
Lukked' op og iilte mig imøde,
Bad mig med saa venlige, saa bløde
Ord at glæde Huset med en Sang.

— Min Philippa! yndige Veninde!
Varme, kjælne, kjærlige Natur!
Det var dig, mig Himmelen lod finde,
Det var dig, hvis Røst de lune Vinde
Bragte til den glade Troubadour.

I din Haves dufterige Gange
Hørte du opmærksom paa mit Spil,
Lytted' drømmende til mine Sange,
Bad mig med et venligt Smiil forlange
Hvad jeg ønsked', hvad jeg trængte til.

Ei med Guld og med en iiskold Mine
Lod du, da jeg færdig var, mig gaae.
I din lyse Sal du lod mig trine,
Lagde dine Hænder smaa i mine,
Mens dit Øie kjærligt paa mig saae.

„Sanger! kom og drik af dette Bæger!“
Sagde du og rakte mig din Mund.
„Du, hvis Ord saa mildt mit Bryst bevæger,
„Kom, med Ordets Manna jeg dig qvæger,
„Til du føler styrket dig og sund.

„Kom til mig, naar Verden dig forjager,
„Naar du savner hvad ei Verden veed.
„Deel med mig din Kummer, dine Plager.
„Sangens Sødme fra din Mund jeg tager,
„Deel med mig da ogsaa hvad du leed.

„Kom saa tidt du vil, jeg skal ei trættes.
„For min Sangfugl har jeg Viin og Brød.
„Ved min egen Side skal du sættes,
„Af det Bedste, jeg besidder, mættes,
„Aldrig, mens jeg lever, lide Nød.

„Men — flyv ikke bort af mine Hænder,
„Flygtig som du er, af Sangfugl-Art!
„Eller flyv kun bort, men husk, jeg sender
„Ønsket efter dig til Verdens Ender.
„Flyv, men kom igjen, og kom lidt snart!“

— Min Philippa! kjærlige Veninde!
Hine Ord, der hæved' høit mit Mod,
Hine Ord, saa søde for mit Minde,
Hvert af hine Ord formaaer at binde
Fast din Sanger til din lille Fod.

Sæt dig ned, min yndige, min fine,
Herskerinde! sæt dig ned hos mig!
Læg kun dine Hænder smaa i mine,
See kun paa mig med den kjælne Mine,
Mens jeg tabes i at see paa dig.

Viid, at mens jeg dig beskuer, vækkes
Digtekunstens Aander i min Hu.
I dit søde Smiil mig Lyren rækkes,
Ak, jeg digter kun for dig at tækkes,
Mine Sanges Musa er kun du!

Reisen paa Apenninerne.

Skrevet til Melodie af Fredmanns Epistler, Nr. 47.

Morgentaagen stiger, fugtig og raa;
Bolognas Paladser i Dæmringen staae.
I Stilhed vi kjøre; den pragtfulde By
Passerer i Tanken Revüe.
Luften falder kjølig; hjælp mig et Gran!
Fast fryser jeg som en forfrossen Toskan.
Min Kappe gled ned fra min Skulder — see saa!
Til Florents, til Florents vi gaae!
Nu er Vognen mit Huus, Veturinen min Vært,
Kammerat, Apenninen skal tages paatvert.
Med et Forspand af Stude — see kun i Galop!
Bestige vi Bjergenes Top.

Hvem er det, der kommer? En med et Læs.
Der bøier han ind paa det duggede Græs.
En Hest og et Æsel, det er hans Spand;
Man hjælper sig her som man kan.
Trøien har han slængt om Skulderen løst,
Og hviler paa Knipperne fast gratiøst.
Hans Ansigt er soelbrændt, mørkt er hans Blik;
Han smelder og pidsker sit Krik.
— See, hvor Taagerne skilles og Solen gaaer op!
See, hvor Bjerget i Dæmringen løfter sin Krop!
See, hvor Himmelen klares! — En Sky driver hen,
Og flygter og nærmes igjen.

Kommer du fra Danmark, svævende Sky?
Ak, dig har jeg seet ved min Fædrene-By.
En brændende Middag paa Himmelens Blaa
Du sneehvid og skinnende laae.
Bierne med Brum blandt Kløveren fløi;
Jeg hviilte mig døsig og træt paa en Høi.
Mit Ansigt jeg dækked' paaskraa med min Hat —
Saa varm, saa behagelig mat!
Hvis du drager tilbage, saa hils paa mit Hjem!
Hils dem Alle! fortæl hvor jeg tænker paa dem!
Men fordølg mine Klager! fordølg, at jeg tidt
Af hemmelig Hjemvee har liidt.

Veien bliver munter. See, den er fuld
Af Kærrer og Æsler, belæsſed' med Uld.
Der kommer en Reiſevogn, bygt elegant,
En engelſk Karosſe, min Sandt!
„Den var aldrig engelſk." — Jo, jeg er vis —
Fra Vinduet kikked' en gabende Miſs.
Paa Bukken en Morian ſad ſom en Steen;
En Bulbider mellem hans Been.
— Gaetano! ſaa ſtands dog! Hvad I har en Haſt!
See, min Kuffert er ſkrabet. Bind Tougene faſt!
Og min Hat, ak, min Hat — er da Menneſket gal? —
Er gledet af ſit Foderal.

Hele Dagen gaaer det, opad og ned,
Mens Solen har hævet ſig brændende heed.
Og Luften er varm ſom ved Midſommers Tid;
Ja, Himlen af Heden er hvid.
Popplen ſtaaer ved Veien, dækket af Støv,
Men dybt i October med blomſtrende Løv;
Og Engen paa Skraaningen, dufter den ei
Som Engen i Danmark i Mai?
— Kjære Venner! betragter den Udſigt vi har!
Seer igjennem min Kikkert! — Ja, deiligt, min Faer! —
Hine blaalige Bjerge, man faſt ſkulde troe,
Var Skyer, der ſlog ſig til Ro.

Vognen holder stille. Skal vi staae ud?
Ak nei, Veturinen har hentet en Stud.
Betragt kun hvor Bjerget kneiser mod Sky;
Til Forspand vi trænge paany.
Egnen bliver øde, stenet og raa,
Ved Siden af Bjerget gaae Veiene skraa.
Og Luften er vindig, Støvet slaaer op
Mod Pilens forknyttede Top.
En avant! Veturinen og Driveren alt
Svinge Pidsken og skrige — det gaaer med Gevalt
See, hvor Dyrene trække! see Hjulenes Spoer!
— Den Bakke var Satans, min Bro'er!

Aftenrøden hist, et Purpurgevandt,
Drapperer sig langsomt om Skyernes Kant.
Og Veien gaaer nedad; Bjergene slaae
De graanende Skygger derpaa.
Hesten traver hurtig, munter og let,
Med Bjælder om Halsen, i Manken et Net.
I Dalen dernede Klokkerne gaae
Til Vesper for Store og Smaa.
Veturinen har aftaget Hatten — see kun!
Og i Stilhed et Ave bevæger hans Mund.
— Med et Ave til Aftenens synkende Gud
I Andagt min Sjæl bryder ud.

Hurra, Kammerater! Her, som jeg seer,
Er Huset, der skaffer os Natteqvarteer.
Vor Kudsk holder stille. Prr! det var bra'!
Og En spænder Hestene fra.
Kjældersvenden kommer, vindig og let,
Og slaaer under Armen en hvid Serviet.
Der er han — bevar's! — med et eneste Hop
Ved Trinnet. Aa Kjære, luk op!
Han er deilig! I Trøien af Nankin han staaer,
Med et okkerguult Ansigt og kulsorte Haar,
Med den høirøde Hue sat fiffigt paaskraa,
Og Tøfler af Saffian paa.

— Dagen er tilende; Maaltidet holdt.
Ak, hvad skal jeg oppe? Mit Kammer er koldt.
Med Øiet, der gnikker, Naturen faaer Bugt.
Til Hvile da! Lyset er slukt!
Ude skinner Maanen, duftig og fiin,
Og stjæler sig ind ad det aabne Gardin.
O see, hvor den spiller paa Gulvet; som om
Til Sengen den trøstende kom.
Som en Natlampe høit paa det dæmrende Blaa
Skal den lysende for Apenninerne staae.
Du, som tændte dens Straaler, o Verdenens Aand!
Jeg giver mig hen i Din Haand!

Eensomt Liv.

1835.

I denne Tid jeg stemmer
De gyldne Strenge lyrisk.
Jeg synger, og jeg glemmer,
Jeg var engang satyrisk.

Jeg glemmer, jeg har stiklet
Paa sværmende Genier,
Og føler mig forviklet
I bløde Sværmerier.

Med Greb i fine Strenge
Min Længsel jeg forener,
Uagtet høit vi trænge
Til stærke Bjørnesener.

Til Sener i en Harpe,
Hvis dybe Toner bruse;
Til Ord, der falde skarpe,
Og til en væbnet Muse.

Jeg glemmer, her i Landet
Er' vi som sammenklistret,
At Publikum er blandet
Og Trængselen forbistret.

At man iblandt maa sprænge
En Mine mellem Hoben,
Blot for at see saa længe,
Om Himmelen er aaben.

Som sagt, jeg gaaer og glemmer,
At gode Raad er' dyre,
Og drømmende jeg stemmer
Min lille gyldne Lyre.

Jeg flygter for Kartover,
Forsonlig med de Fromme,
Og venter Dagen over,
At Aftenen skal komme.

Og ægger mig til Vrede
Uvane Skrig af Sværmen,
Formilder allerede
Mig Aftentimens Nærmen.

— O, hvis som jeg I vidste,
Hvordan i Aft'nens Skygge
Jasminens Blad og Qviste
Sig hvælver om min Lykke!

Hvorledes tvende Hænder,
Saa smaa, saa fine begge,
Med Trolddoms Magt, o Venner!
I Baand mit Hjerte lægge —

I vilde da begribe,
At jeg mig selv kan glemme,
Mens eders Sværd I slibe,
Den gode Sag at fremme.

At spottende Fordærvet
Jeg nu har grebet Lyren,
Mens I til Kamp har hvervet
Kritiken og Satyren.

— Lad mig i Stilhed drømme!
Mig vamler denne Feide.
Ak, I kan ei bedømme
Det Liv, I mig bebreide.

Hvis dette Liv, jeg fører
(O, gid til Livet endes!)
En fjendtlig Magt berører
(O maatte seent det hændes!)

Har Guderne de strenge,
Misundeligt mig røvet
Et Held, der aldrig længe
Betroedes til Støvet —

Da skal jeg, for at dæmpe
Blandt Vaabnene min Klage,
Med eder atter kjæmpe,
Og atter Sværdet drage.

Da griber jeg min Harpe,
Da væbner jeg min Muse,
Og Ord, der falde skarpe,
Til Strengene skal bruse.

Men — nu for Tiden stemmer
Jeg blødtbevæget Lyren,
Og takker Gud, jeg glemmer
Critiken og Satyren.

Paa Strandveien.

Rullende henad de støvede Veie,
Kjøre vi muntert og let.
Træerne strække, medens de neie,
Efter os Bladenes Net.
Søen er speilklar,
Vandene blaa.
Stjernerne spille
Med Glands derpaa.

Kudskene smelde, Hestene springe.
Mærker du, han vil forbi?
Tversover Sporet listig vi svinge —
Jeg er en Kudsk med Genie!
Hestene rende,
Træernes Løv
Skjuler os naadig
For Qvalm og Støv.

Vinde, der lufte paa vuggende Vande!
Vinde fra Søe og fra Sund!
Kommer og kjøler min Elskedes Pande,
Vifter omkring hendes Mund!
Elskede! Vinden
Haster fra Sund,
Kysser med Glæde
Din Kind, din Mund.

Gjenboen.

„Dorothea! Dorothea!
See ei over til vor Gjenbo!
Hold dit Öie til dit Syetøi;
Det er bedst for ham og dig.“

Til vor Gjenbo? Søde Tante!
Bryder jeg mig om vor Gjenbo?
I hans Vindve staaer en Cactus;
Tankeløs jeg saae paa den.

„Tankeløs det duer sjelden;
Tankeløs er tæt ved Taarer.
Troer du ikke, jeg har mærket,
At du nikker til ham tidt?“

Nikker til vor Gjenbo? Tante!
Hans Værtinde, Madam Clausen,
Hilser undertiden over.
Naar hun nikker, nikker jeg.

— „Fløi der Noget ind ad Vindvet?“ —
Ja, en Sommerfugl, en lille,
Af de nydelige hvide.
See, der fløi den ud igjen.

— „Hvad er det, mit Barn, du læser?“ —
Det er nogle Vers af Winther,
En har skrevet paa mit Mønster.
Hør kun, Tante! hør, hvor smukt!

„Du, hvis Mildhed tænder Luer,
„Du, hvis Taushed dem forbyder,
„Mine tause Taarer bede
„Dig om Hjerte, Haand og Tro.

„Hvis med Afslag Du mig truer,
„Hvis min Omhed Du forskyder,
„Viid, da dræber mig Din Vrede.“
Er det ikke smukt? — „Aa jo.“

— „Hvad er det mit Barn, du skriver?“ —
Hvad jeg skriver? Aa, jeg navner
Kammerraadens fine Lintøi
Med en Smule chemisk Blæk.

— „Godt, men husk, at han har bed't os
Om et Hjerte rundt om Navnet."
Ja, jeg holder just ved Hjertet.
— „Hvad var det, du kasted' ud?" —

Kasted' ud? Af Vindvet, Tante?
— „Ja, det fløi jo ned paa Gaden."
Ned paa Gaden? ... Ak, det banker —
Skal jeg høre, hvem det er?

... Tante! søde, kjære Tante!
Der er En — jeg troer, vor Gjenbo.
Han vil tale med dig, troer jeg.
Tør han komme ... „Ja bevars!"

„Træd kun indenfor, Hr. Gjenbo!
Hent os Stole, Dorothea!
Dorothea! kan du sandse?
Skal vor kjære Gjenbo staae?

Hvad kan jeg, en stakkels Enke,
Og min Søsterdatter takke
For den altfor store Lykke,
At vi see Dem i vort Huus?"

— O, min Frue! min er Lykken!
Min, og altfor stor er Lykken!
Dette vil De selv bekjende,
Naar De veed hvorfor jeg kom.

Dorothea, Deres unge,
Elskelige Søsterdatter,
Alt i lang Tid har behersket
Mine Tanker Dag og Nat.

Hendes Ungdom, hendes Skjønhed,
Hendes bly, beskedne Sæder,
Med Forstillelse, med Falskhed
Ubekjendte, rev mig hen.

Naar om Morgenen hun hilste,
Var jeg glad for hele Dagen.
Naar om Aftenen hun smiilte,
Sov jeg sødt den hele Nat.

Men, naar blot et Ord jeg talte,
Slog hun Øiet ned blufærdig.
Selv at møde mig hun undgik,
Altid bly og altid taus.

Endelig idag jeg lagde
I et lille Brev min Skjebne,
Kastede det ind ad Vindvet,
Og, o Himmel, jeg fik Svar.

See, paa dette fine Linned,
Som hun nys lod falde til mig,
Har hun skrevet mig min Lykke,
Med en Skrift, der ei gaaer ud.

Med en Skrift, der i mit Indre
Som paa dette fine Linned
Uudslettelig er fæstet,
Disse søde Ord hun skrev:

„Hvis vor unge Gjenboes Hjerte
„Svarer til hans tause Taarer,
„Hvis hans Ord er meent oprigtig,
„Er jeg hans i Liv og Død.

„Hvis han leger med min Smerte,
„Hvis med Løfter han mig daarer,
„Angrer jeg, at uforsigtig
„Jeg idag min Taushed brød.“

Disse søde Ord hun skrev mig;
Alle til min Sjæl de trængte.
Her, paa mine Knæ, jeg lægger
Mig og Mit for hendes Fod.

— „Dorothea! Dorothea!
Slemme, kjære Søsterdatter!
Det var altsaa Sommerfuglen,
Som du sagde mig fløi ind.

Og paa denne Viis du navner
Kammerraadens fine Linned,
Tænker aldrig paa vor Gjenbo —
Pas nu paa, og hør din Straf!

Hvis du elsker ham, saa tag ham!
Hvis du tager ham, saa skynd dig!
Ellers kaster du af Vindvet
Alt mit stakkels Syetøi ud.

Bruger ellers alt mit Linned
Som Papir til Elskovsbreve,
Odsler med mit præpareerte,
Dyre Blæk, som var det Vand.

Tag ham da, men husk bestandig,
At det Løfte, du har aflagt,
Uudsletteligt bør være
Som det Blæk, hvormed du skrev.

Den danske Soldat.

Efter et Sagn.

Slaget var endt. Paa den aabne Mark,
Der nylig gjenlød af Kampen,
Hørte man kun et Gisp, et Drøn,
Og en herreløs Hest's Trampen.

Aftenen sænkte sig, ei dens Ro;
Thi Krigens blodige Vildhed
Maled' endnu sine haarde Træk
I Nattens ustadige Stilhed.

En Sønderjyde fra Flensborg stod
Midt paa den vilde Slette.
Han holdt ved Tømmen sin Høvedsmands Hest.
Gud veed, de var' begge trætte.

Et godt Stykke Karl, en tapper Soldat,
Af et muntert, frimodigt Hjerte.
Plads for sig selv, og Ingen for nær,
Det var alt hvad hans Hu begjærte.

Han kasted' Øiet paa Valpladsen hen,
Paa de Saarede, paa de Døde.
Mangen, der nys var faur og fiin,
Maatte jammerlig Livet forbløde.

„Jeg takker min Gud, jeg slap saa godt;
„Jeg seer, mig Lykken har føiet.
„Plaged' mig ei en ulidelig Tørst,
„Saa var jeg af Hjertet fornøiet."

Han saae omkring sig. „Havde jeg nu,
„Heden og Tørsten at lindre,
„Et eneste Kruus af vort Flensborger-Øl!
„— Men jeg faaer vel nøies med Mindre."

Han fik da tilsidst — Gud vide, hvordan —
En Flaske med Øl, men sukked':
„Svenskerens Øl er lovlig tyndt;
„Lad gaae! naar kun Tørsten er slukket."

Begjærlig satte han Flaskens Hals
Til Munden, lænet tilbage —
Da trængte med Eet til hans Øre hen
En Bøn og en vaandefuld Klage.

Han saae til Siden. En svensk Dragon,
Strakt hen i Sandet, han skued'.
Benet var ynkelig skudt ham fra —
Ved at see det Soldaten grued'.

„Giv mig en Drik at lædske min Tørst!“
Saa vaandede sig den Arme.
„Tag,“ raabte Soldaten, „tag det Alt!
„Her maa jo en Steen sig forbarme.“

Og han bøiede sig til den Saarede ned,
Og holdt ham Flasken til Munden.
„Drik, Kammerat! det er vel dig undt.
„Hvor gaaer det? Smerter dig Vunden?

„Din Stakkel! du trækker kun tungt dit Veir;
„Kom, lad mig løsne din Trøie.“
Men Svenskeren stirrer paa ham saa stivt,
Med et ondt, et hevngjerrigt Øie.

Og da han seer sin Fjende saa nær,
Da betager ham Had og Smerte,
Og han griber Pistolen og trykker løs
Mod Soldatens medlidende Hjerte.

Men Forsynet ynkedes mildt over ham,
Der ynktes ved Andres Qvide;
Og Synderjyden stod holden og heel,
Og Kuglen gled bort fra hans Side.

Den ærlige Svend forbløffet foer op:
„Din Kjæltring! Du vil mig forraske?“
Men, da han nu mærked', han var i Behold,
Saa greb han atter sin Flaske.

Og han stilled' sig rolig hen paa sin Post,
Og læned' sig op til Hesten,
Tømte saa Flasken til Hælvten ud
Og rakte Svenskeren Resten.

Han bøied' sig atter og loe saa smaat:
„Det skal være din Straf, at vi dele.
„Havde du holdt dig i Skindet smukt,
„Saa kunde du drikke det Hele.“

— Det var den Hævn, han nøiedes med,
Efter hvad Sagnet os melder.
En Dannemands Hjerte slaaer dobbelt frit,
Naar Krønniken Sligt fortæller.

Den danske Konge erfoer hiin Daad.
Soldaten han flux lod kalde,
Og glad tilmode, med kongelig Gunst,
Han talede, høit for Alle:

„Dit Hjerte, min Søn, er adelig født;
„Til at adles det ikke trænger.
„Kun for at binde dig end mere fast,
„Guldkjeden jeg om dig hænger.

„Og til Erindring, at nys din Hu
„For Medynk og Høimod stod aaben,
„Du bære herefter adeligt Skjold,
„Med en halvfuld Flaske til Vaaben!“

— Saa lyder Sagnet. I Flensborg By
Soldatens Afkom mon være,
Og holder den simple, trofaste Svend,
Deres Stamfader, høit i Ære.

Skriftemaalet.

Pater Joseph! laan mig Øre!
Som en angergiven Synder
Kommer jeg til eders Celle.
Jeg vil skrifte. Luk mig op!

„Hvad har du, min Søn, paa Hjerte?“

Fromme Fader! — o, jeg Synder!
Vil Madonna sig forbarme? —
Jeg har slaaet et Øie ud paa
Gjedehyrdens Søn, Pacheco.

„Har du det? Det var jo slemt —
Det var syndigt, vil jeg sige.
Men Madonna er langmodig.
Naar du angrer det af Hjertet,
Naar du daglig beder femten
Ave for vor Frues Alter,
Siger jeg dig fri for Synd.

— Men, min Søn, fortæl mig ogsaa,
Hvad dig ægget har til Vrede,
Af hvad Grund du slog et Øie
Ud paa Gedehyrdens Søn."

Pater Joseph! Nøden drev mig.
Vi kom op at slaaes om Mulen.

„Om en Mule? Hvilket Muuldyr?"

Et, jeg netop havde taget
Af hans Herres Stald paa Torvet.

„Har du stjaalet da et Muuldyr?"

Fromme Fader! ja, jeg har.

„Tyverie, min Søn, er syndigt,
Det er stygt for Gud og Verden.
Mangen anden Broder skulde
Dømme dig til strenge Faster.
Men, du siger, Nøden drev dig.
Nøden er et slebent Sværd.
Hvis du derfor angrer Synden,
Hvis du giver til vort Kloster

Fire Vorlys, topunds Vorlys;
Hvis endnu du beder femten
Ave for vor Frues Alter,
Siger jeg dig fri for Synd.
— Men, min Søn, forklar mig dette:
Af hvad Aarsag stjal du Mulen?"

Pater Joseph! Nøden drev mig.
Folk var efter mig paa Gaden.
Derfor svang jeg mig paa Mulen.
Jeg var skjændigt bleven fangen,
Var jeg flygtet bort tilfods.

„Var man efter dig paa Gaden?
Men hvorfor?"

Fordi — jeg Synder!
Vil Madonna sig forbarme? —
Man var efter mig, fordi jeg
Lige her ved Klostrets Mure
Med min Kniv stak En ihjel.

„Stak du En ihjel? Og dette
Har du gjort ved Klostrets Mure?
Det er syndigt, meget syndigt!
Klosterets Gebeet er helligt;

Man skal vogte sig for Synden,
Er man nær et viet Sted.
— Ja, min Søn, det bli'er nødvendigt,
At endnu du beder femten
Ave for vor Frues Alter,
At endnu du giver fire
Vorlys til vort stakkels Kloster —
Glem kun ikke, topunds Vorlys.
Men for Alting først fortæl mig,
Hvem det var, du slog ihjel,
Og hvorfor du ham ihjelslog."

Pater Joseph! Nøden drev mig.
Alt for fjorten Dage siden
Brændte ned min Moders Vaaning.
Sygdom raset har blandt Qvæget,
Kulden ødelagt vor Viingaard.
Vi har Intet meer tilbage.
Jeg kan ikke længer give,
Som jeg før har gjort saa ofte,
Vorlys til vor Frues Alter.
Nød mig piner, Nød og Sult.
Hjemme ligger syg min Moder,
Tvende hjælpeløse Brødre
Skrige hjemme høit om Brød.

Derfor steg jeg — men jeg tilstaaer,
Det var Uret, det var syndigt —
Derfor steg jeg ind iaftes
Over Klostergaardens Muur.
I et Kammer, hvor jeg vidste,
En af Klostrets fromme Fædre
Havde Forraad, ind jeg stjal mig.
Otte fedede Kapuner
Hang i Kamret; een jeg tog.
Alt gik godt; men, da jeg atter
Over Muren vilde flygte,
Mærked' eders Portner Uraad,
Styrted' over mig ved Muren,
Greb og holdt mig fast ved Struben.
Det var ham, jeg stak ihjel.

„Sanct Ignaz! hvad maa jeg høre!
Steg du over Klostrets Mure?
I et Forraadskammer var du?
Otte fedede Kapuner
Hang i Kamret? een du stjal?
Men hos hvem? hos hvilken Broder?“

Skaan mig —

„Svar! hos hvem? hos hvem?“

O, hav Medynk, Pater Joseph!
Her, paa mine Knæ jeg beder —
Ærligt skal jeg Alt bekjende.
I er from og god, og bærer
Over med en stakkels Synder.
I vil ikke see saa nøie
Paa et Tab, I neppe mærker.
— Det var eder, jeg brød ind hos.

„Hvad? hos mig du stjal? Dit Afskum!
Denne Synd kan aldrig sones!
Hvo formastelig forgriber
Sig paa Klostrets hellige Fædres
Eiendom, hans Sjæl skal brænde
I en evig Skjærsilds Pine.
Ryggesløse! du skal daglig
Bede fyrgetyve Ave.
Du skal give næste Høitid
Sexten Voxlys til vort Kloster.
Kan du ikke selv, da skal du
Skaffe Udvei hos din Slægt.
Du skal faste til du skriger.
Du skal gaae med Sækkelærred
Paa din bare Krop en Maaned.
Du skal desforuden tampe

Eengang ugentlig din Ryg.
Og desuden skal du give
Fuld Erstatning for Kapunen.
— Mærk dig dette! Pak dig bort!

Digterlod.

For at leve maa jeg skrive,
Om jeg aldrig saa var stemt;
For at leve maa jeg drive
Muserne til Vers og Skjemt.

For at drikke denne Luft,
For at sole mig i Varmen,
For at aande Blomsters Duft,
Langt fra Byen, langt fra Larmen —

For at sværme mellem fine,
Blaa og svævende Libeller,
Maa jeg skrive paa Noveller,
Paa Sonet og paa Terzine.

For at see ved Aftentide,
Fra en skjult og eensom Vraa,
Havets smækkre Nereide
Skumbestænkt med Bølgen gaae —

For at kunne, skjult af Blade,
Mellem Buske blive vaer,
Hvilke Haar og Oine har
Skovens sukkende Dryade —

For beqvemt at kunne see,
Gjennem Net af Lindetoppe,
Fra en Bænk i min Allee,
Hvilke Stjerner nu er oppe —

For at kunne henrykt ane,
Tabt i Verdens-Altets Aand,
Den Usynlige, hvis Haand
Styrer Stjernen paa dens Bane —

For at kunne gaae og drive
Efter Lyst og mit Humeur,
Maa jeg hjertesyg og ør
Dag og Aften skrive, skrive.

For at kunne stille græde,
Maa jeg paa Papiret lee;
For en Lystighed at see,
Paa Papiret Oine væde.

For at synderbryde Lænker,
Maa jeg bære dem jeg kan;
For at vise Folk jeg tænker,
Maa jeg gaae fra min Forstand.

For at agtes som en Anden,
Maa jeg gjøre Kneb og Knuder;
For at sværme mellem Guder,
Ak, forskrive mig til Fanden!

Epistler.

Til Fru Heiberg.

Med et Exemplar af Gjenganger-Brevene.

October 1840.

En halv Snees Aar er snart forløben, siden
Den Skjemtesang, jeg sender Dem, kom ud;
Og Stilhed hersker der, hvor dengang Striden
I Stevnemødet klang paa Musers Bud.
En yngre Slægt er dukket op af Tiden,
Og Tidens Gud er nu en anden Gud.
Den Skjemt, der dengang grebes let af Folket,
Den fattes neppe, blev den end fortolket.

I denne Tid, da Dyden sig forvikler
I svære Spørgsmaal, naar et Land gjør Laan,
Og grubler over gamle Laugs-Artikler
Og regner Statens Brøst til mindste Spaan,
Hvo vil ei nu, ifald en Musa stikler
Paa Kunstens Brøst, betragte Sligt med Haan?
Og kom en Aand fra Paradis, hans Stemme,
Som en Kassandras, Ingen vil fornemme.

— For ti Aar siden lod jeg munter drage
Min Sang til En, hvis Musa var min Ven.
Jeg tænkte: han vil ei min Lyra vrage,
Om end af Lunet tidt den rives hen.
Nu tyer min Sang til Dem, hans ædle Mage;
Den gamle Skjemt gaaer anden Gang igjen.
I Deres Hjem, for Kunst et fredet Stade,
Er end en Plads for disse lette Blade.

Til en Dame.

Med en Æske meget smaa Oblater.

Vi Sødskende smaa,
Utallige, røde, hvide og blaae,
Undseeligt ligge vi skjult herinde.
Vi ville Dem tjene saa godt vi formaae,
Men kan ikke meget, vi ere saa smaa,
Kun Eet har vi lært, kun Eet vi forstaae:
En Hemmelighed kan vi gjemme og binde.
Behag, Herskerinde!
Behag at forsøge med Een af os Smaa!
Tag hvilken De vil, en rød eller blaa,
Berør den med Læben og aand derpaa,
Og siig: „Du skal lyde min Villie, du Smaa!
„Slet Ingen maa vide hvad her jeg har skrevet.
„Jeg binder dig fast,
„Jeg trykker mit Navn paa, flyv nu i Hast,
„Vær smukt forsigtig og pas paa Brevet!
„Min skjulteste Tanke, mit Ønske, mit Savn
„Har jeg fængslet i Brevet med dig og mit Navn.

„Som Aanden i Tusind og een Nat blev
„Ved Salomons Seigl i Kassen luk't inde,
„Saaledes du fængsle, saaledes du binde
„Min Tanke, min Hu i det lukkede Brev!"

Vi Sødskende smaa,
En saadan Befaling vi herligt forstaae.
Vær kun uden Frygt, betroe Deres Drømme,
Betroe Deres Tanker, de kjælne, de ømme,
Betroe Deres Følelsers mildeste Strømme,
Betroe dem til os, vi skal passe derpaa.

Vi ligge herinde, vi haabe, vi vente —
Ak, hvem vil De vælge, hvem vil De hente?
Vi Sødskende smaa,
Kun een er den Lykke, vi Stakler kan naae,
Kun een er den Lykke, hvorefter vi stræbe:
At trykkes saa mildt til den duftige Læbe —
O skynd Dem! hvem tager De først af os Smaa?

Morgen-Besøget.

Til en lille Veninde, under hendes Sygdom, med et Exemplar af
Tusind og een Nat.

Imens omhyggelig Helbreds Gud
I Kammeret holder Dig inde,
Har jeg, der nødig idag gaaer ud,
Betænkt at sende Dig Brev og Bud,
Min kjærlige, lille Veninde!
De smukkeste Riim, mig lærte min Kunst,
(Deslige faaer man ved Musernes Gunst)
Og Ord, der aldrig skrives omsonst,
Dem vil jeg til Krands forbinde.

Du spørger, hvorfor jeg netop idag
Ved Musernes Hjælp vil skrive.
Ja, det er en høist forunderlig Sag.
Jeg skal forklare Dig det, men tag
Tiltakke med hvad jeg kan give.
Vi Mennesker grandske, saa det er en Gru;
Vi speculere vort Hoved itu.
Men griber en Gaade mægtig vor Hu,
Saa spørg dem, de Speculative!

Imorges tidlig, imens jeg laae,
Fløi hen til Dig mine Længsler.
„Min Gud! jeg tænkte, hvad hitter man paa,
At Dagen, den lange, let kan gaae,
Naar Leiet min Yndling fængsler.
O, Taalmods Engle! hvis I har Magt,
Da staaer hende bi!“ — og knap var det sagt,
Før Døren gik op — giv nu blot Agt! —
Og knirkede paa sine Hængsler.

Og Døren gik op — hvert Ord er sandt;
Med Digt man aldrig bør fare —
Og ind i Stuen — jeg saae dem saa grandt!
Kom dragende, lige til Sengens Kant,
Den hellige Engle-Skare.
Med Vinger der over Ryggen faldt ned,
Med Oine der straaled' af himmelsk Fred,
De nærmede sig med svævende Fjed —
Og Alle saa blændende klare!

Jeg blev forbauset, begriber Du nok,
Og reiste mig halvt overende.
Da skilte sig fra den himmelske Flok
Den mindste, en Pige med guldguul Lok,
Og neiede for mig behænde.

Hun holdt under Armen trofast en Bog,
Hun smiilte saa ubeskrivelig klog,
Og sagde (forstaaer sig, i Englenes Sprog,
Et Sprog, vi Digtere kjende.)

Hun sagde: „Bring denne Bog, vor Ven!
„Ihast til din lille Veninde!
„Naar Tiden sniger sig langsomt hen,
„Da læse hun Bogen, og snart ved den
„Skal muntert Timerne svinde.
„Hun læser jo smukt, hun er jo saa lært,
„Hun fatter hvad der er langt mere svært;
„Og denne Bog er rigtignok værdt
„At læses af Mand og af Qvinde.

„Thi viid, der synger hver evige Nat
„En himmelblaa Fugl i dens Blade.
„En fiin Prindsesse, af Alle forladt,
„Sig frelser ved Fuglen fra Nat til Nat,
„Hver Gang hun Livet skal lade.
„Og Fuglen er Phantasus, kjendt af Enhver.
„Den skræmmes, veed Du, af Dagens Besvær,
„Og synger smukkest, naar Natten er nær.
„Prindsessen er Scheherezade.

„Og denne Prindsesse, hun er saa klog!
„Hver Nat, forinden det dages,
„Fortæller hun Eventyr, ak som en Bog,
„Og altid i det deiligste Sprog,
„Saa Kjedsomhed reent forjages.
„Hvad Fuglen, mens hun var lille og sød,
„Har sjunget, det husker hun nu i sin Nød;
„Og Kongen, den strenge, der vil hendes Død,
„Tilsidst af Medynk betages.

„Det er mærkværdigt hvad hun alt veed,
„Hvor hun kan et Eventyr pynte!
„Jeg tænker paa Lampen, Aladdin gned,
„Paa Hesten, der op i Skyerne red,
„Paa Spaadommen, Duban forkyndte.
„I Afrikas Orken, ved Indiens Flod
„Fornyede hun den Vandrendes Mod;
„Og vi, selv vi vore Lege forlod
„Og lytted', naar hun begyndte.

„Hvor ofte glemte vi Søvn og Mad
„Og hørte fra Palmernes Toppe
„Historien om den forstenede Stad,
„Det dandsende Vand, og Fuglen, der sad
„I Træet og talte deroppe;

„Om Bjerget om Verden, det uhyre Kaf,
„Om Kongen der skjød til Maalet og traf,
„Om Konen der blev forvandlet til Straf
„Og stod paa Stald som en Hoppe.

„Ja, det er just Eventyr! Kjender du dem?
„Du maa dem tilbunds studere.
„See, der er nu den om Prindsen, mod hvem
„Den stygge Stivmoder var saa slem
„Og dræbte ham — aa, der er' flere!
„Om Fiskeren, han der faaer i sit Net
„En Aand i et Skriin — et underligt Dræt!
„Om Fisk, der steges og tale saa net —
„Hvad kan man ønske sig mere?

„See, disse Historier, hver fortalt
„Fortræffeligt og fra Grunden,
„I denne Bog du finder det Alt;
„Og Bogen er Tusind og een Nat kaldt.
„Dens Mage vist aldrig er funden.
„Hils nu din lille Veninde, at vi,
„Der bringe dig Bogen, staae hende bi;
„Og siig, hun skal læse flittigt deri,
„Og kys hende fra mig paa Munden."

— Saaledes talte med himmelske Blik
Det vingede Barn og smiilte.
Og rakte mig Bogen og gav mig et Nik,
Og neiede saa det ret havde Skik,
Og flagrende bort hun iilte;
Og alle de Andre med Eet forsvandt,
Og jeg — jeg var reent tummelumsk, min Sandt!
Jeg stirred' og tænkte: Det var da frappant!
Og lagde mig ned og hviilte.

En Stund jeg tænkte: Aa, jeg har nok drømt!
Maaskee jeg ligger og digter!
Men Engelen, ak, der smiilte saa ømt,
Og Bogen, hun gav mig — digtet og drømt,
Naar man det nøie besigter!
Jeg reiste mig hurtig, og see! der laae
Grandgivelig Bogen, mig bragte den Smaa!
Saa maatte jeg sagtens troe derpaa.
— Hvad troer nu Du? at jeg digter?

Jeg sender Dig Bogen; paa den kan Du troe.
Den Verden, dens Eventyr bygge,
Hvor Aander og luftige Genier boe,
Den fører Dig paa en usynlig Bro
Til Dschinnistans dæmrende Skygge.

Den lader Dig glemme Dagens Besvær,
Den bringer et underfuldt Liv Dig nær,
Den stiller Din Smerte; — den giver Enhver
En Part i de Himmelskes Lykke.

Til J. L. Heiberg.

Januar 1838.

I denne barske Tid, da Sneefog dandse
Forbi mit Vindue, og Løst og Fast
Bevæger sig for Østenvindens Kast,
Mens Frosten al Bevægelse vil standse,
Saae vi med Eet ved vore frosne Strande
Fata Morgana fra de varme Lande.

Som ved Trinakria, som paa det hvide,
Henstrakte Sand i afrikanske Stepper,
Hun bygged' let, skjøndt midt ved Vintertide,
Et Skypalads høit over Sneens Tepper, —
Saa skjønt og rigt, saa hurtig bygt tillige
Som et Aladdin-Slot i Aanders Rige.

Min Ven! imens Din Musa førte Dig,
Med Lyren i sin Arm, med glade Miner,
Til Sydens fjerne Kyst, gik min med mig
Hvor Striden yppes og hvor Spydet hviner.

Hun var alvorlig, hendes Pande streng,
Og hendes Øie dulgte Taarer.
„Der — talte hun — er Danmarks Mark og Væng,
Det Liv, din Musa denne Gang dig kaarer.“

Hvor gjerne gav jeg Gjengjæld for den skjønne,
Den rige Gave, Du har nys mig sendt!
Dog tør jeg ikke tænke paa at lønne.

Hvis Du har Lyst — thi nu mit Værk er endt —
I Dines Kreds engang igjen at høre
Hvad Musen mig har undt, da ræk mig gunstigt Øre!

Jeg kan idag, imorgen, naar Du vil,
Naar Du og Dine helst har Lyst dertil.

Med et Rokkebrev.

(I en Dames Navn.)

Et Rokkebrev er intet Brev;
Det hører ikkun hen til Convoluter.
Dets Indhold ei er Ord, man skrev,
Men kun en Tot af Hør, man i det slutter.

Dog fik det Navnet ei omsonst.
En Skrift — ifald Du paa mit Ord vil lide —
En Skrift kan læses uden Kunst
Paa Rokkebrevets blanke Side.

Slaae det om Hørren, sæt det paa Din Rok,
Og disse Ord Du tydelig vil kjende:
„Som Hørren med den gyldne Lok,
„Saaledes gives Lykken os i Hænde.

„Som Traaden glider jævn og blød
„Af Hørren, men alene naar der spindes,
„Saaledes glider Held af Lykkens Skjød,
„Men dette Held erobres maa og vindes.

„Og som paa Væven Lærred, stærkt og tæt,
„Af Traade virkes, der er smaaligt spundne,
„Saaledes Livets Held sig former let
„Af lutter Øieblik, for Livet vundne.“

— Vel kan der læses Meer i sligt et Brev;
Dog vil jeg her om Resten tie.
Thi allerede Det, jeg skrev,
Det veed Du fuldt saa godt som jeg, Marie!

Men i det Rokkebrev, jeg sender her,
Der vil Du paa den blanke Side finde
En Skrift, der siger: „Hav mig kjær!
Jeg sendtes af Din troeste Veninde.“

Til en svensk Dame.

Imellem Kattegat og Østresalt,
Imellem Beltet hist og Øresundet
Blev Sjælland med jomfruelig Gestalt
I Havet fast, men let og luftig bundet.

Der er saa smukt og fagert paa dets Kyst,
Og Duften frisk fra gyldne Neeg og Stakker;
Og Skoven, sommergrøn til dybt i Høst,
Er blødt grupperet mellem Eng og Bakker.

Fra Marken stiger Morgenlærken op
Med Psalmer, der igjennem Luften svømme;
Men Nattergalen hist fra Bøgens Top
Besynger ømme Savn og gyldne Drømme.

Om Dagen kaster Solen af sin Glands
En Strøm af Guld paa Sundet over Søen;
Men Nattens Dug, i lette Taagers Dands,
Strøer tusind klare Perler over Øen.

— Saaledes ligger, yndig, fri og let,
Betrygget ved et Hav, der mægtigt bruser,
Mit Øland, en af Gud velsignet Plet,
Et Fristed for de naaderige Muser.

Tilgiv mig, at jeg priser høit mit Hjem —
Ak, der er smukt og fagert her ved Søen!
Tilgiv! og lad mit Digt bevæge Dem,
At blive end en Stund hos os paa Øen.

Til en Confirmant.

(Med Schillers Digte.)

Religion og Poesie
Som tvende Genier med Menneskerne drage.
Hiin standser vore Tvivl og hører paa vor Klage,
Og aander Tro og Taalmod mildt deri.
Ved hiin er Endeligheds Søn forvisset
Om et Uendeligt, ham venter hisset.

Og Poesiens Genius? — Ak nei,
Den standser ingen Tvivl, den skjænker Taalmod ei!
Men i en magisk Kreds vort Liv den drager
Og døber det i Skjønheds Daab.
Den deler vore Tvivl, med Klagerne den klager,
Den jubler med vor Tro, den haaber med vort Haab.
Fra Himlen et Uendeligt den tager,
Og laaner allerede her
Vort Liv af Evighedens Glands et Skjær.

Min Ferdinand! naar dette Livs Besvær
Dig skulde mindre mildt engang berøre,
Gid disse Genier da staae Dig nær,
Og under Vandringen forsonende Dig føre!

Brevposten.

November 1839.

„J, som alt med høi og umild Susen
Gaae fra Sjælland til det jydske Rev,
Mørke Bølger! standser eders Brusen
Og besørger smukt et lille Brev!

Vinde, J der storme hen for fulde
Seil hvor Kattegattets Liljer groe,
Standser! thi et Bud J bringe skulle,
Jeg desværre maa til Jer betroe.

Medens Vind og Vover larme farligt,
Skal et stakkels Brev til Randers gaae.
Tager det med eder, Børn! men vaerligt!
Tager ikke slet for haardt derpaa!

Dette lille Riimbrev, det maa vides,
(Det er overmaade fiint og zart)
Intet Boven=Bramseil er, der slides
Uden Brøst, naar Vinden tager Fart.

Dette Brev, (jeg haaber, I mig fatter)
Taaler ikke, som en vild Krabat
Mellem tjæret Tougværk af Fregatter,
Styrtesøer, Kuling og Dravat.

Bringer da mit Brev, I Heeltbefarne!
Gjennem Brændinger og blinde Skjær,
Op til Randers, til en huuslig Arne,
Til en munter Kreds, der er mig kjær."

Saadan talte jeg til Vind og Vover
Høit og bydende, — jeg troer, i Kraft
Af det Herredom, en Digter over
Elementerne tilforn har havt.

— Venlige Maria! De forskrækkes:
„Hvilken Brev-Befordring!" — Ak, men husk,
Himlen alt af mørke Skyer dækkes,
Luften er løst op i Slud og Rusk.

Ingen liflig Foraarsluftning kommer,
Naar en Digter trænger nu til Bud;
Ingen lette Vover fra i Sommer
Melde sig i Efteraarets Slud.

Men — vær ubekymret! Viid, at Brevet,
Skjøndt med Regn og Storm sendt op til Dem,
I en Digters Verden dog blev skrevet,
Og en evig Vaar er i hans Hjem.

Medens Skoven falmer, og en hyppig
Taarestrøm fra Træet synker alt,
Blomstrer denne Verden, rig og yppig,
Under evigt vexlende Gestalt.

Mens ved Langelinie Maagen glider
Eensom nær det mørkoprørte Vand,
Pladske som i Juni Nereider
Ved min Digter-Villas lune Strand.

Eng og Marker dufte, Bier surre,
Fisken spræller i den klare Park,
Duerne paa Taget kjælent kurre,
Lærken stiger fra den gyldne Mark.

Nær ved Kysten soelbelyst en Seiler
Langsomt gaaer — og kom til Mark og Eng:
Hør, fra Laden lyder Slag af Pleiler,
Følger Tacten af min Lyras Streng.

Som i gamle Viser Floden triller,
Skoven blomstrer under Hornets Klang,
Springer Skoven ud imens jeg spiller,
Luften sommervarmes ved min Sang.

— Vel jeg veed, Maria! tidlig drog Dem,
Poesiens Verden til sig hen.
Tidlig alt dens Syners Glands betog Dem,
Tidlig lytted' De til Deres Ven.

Alt som Barn fortrolig med mit Rige
Fromt De lytted', naar jeg græd og loe.
Nu, som ung og yndig-voxet Pige,
Følg mig end med barnlig Hu og Tro!

Følg mig, naar jeg søger i det Fjerne
Stoffet for mit Digt, og følg mig mildt,
Naar jeg skjemter lidt med Tidens Terne,
Jager med Diana Skovens Vildt.

Følg mig til min Musas Yndlingssteder,
Tab ei Modet, bliver De lidt træt.
Lyt, som fordum, naar jeg leer og græder —
Ak, en Digter leer og græder let!

Naar da Eurus ryster Skovens Kroner,
Frygt da ikke! Muntert er mit Hjem!
Foraarsluft og spøgende Favoner,
Sommervinde har jeg der til Dem.

Og naar hele Folket sig forskandser
Mod Decembers Frost, da viid og troe:
Vaaren klinger end fra mine Stanzer;
Der er Sommer end hvor Muser boe!

Et Eventyr i Dyrehaven,

eller

Cassanders opdagede Trædskhed.

Maske-Comoedie i een Act.

(Skrevet i Begyndelsen af 1839.)

Personerne.

Cassander.

Colombine.

Hyacinthe.

Harlekin.

Pierrot.

Melolontha, Troldmand.

Grønberg, Student.

Bjørn, hans Ven.

Peter, en oploben Dreng.

Kirsten Piil.

En lille Dreng, en Karl, Oppvartere, Kildepiger o. s. v.

Første Scene.

Bakken i Dyrehaven, hvor Kunsterne forevises. Træhuse, Telte, Gynger o. s. v. I Baggrunden sees et stort Træhuus af raae Bræder med Paaskrift: Morskabs-Theatret i Dyrehaven. Tilvenstre et Telt med Bord og Bænke.

Efter en Presentation af Dyrehaven ad libitum taber sig Sværmen, og kun Enkelte blive tilbage. Det er nu ud paa Eftermiddagen henimod Aften.

Grønberg og **Bjørn** komme ind.

Grønberg (raaber ind i Teltet:)

Opvarter! en Flaske Viin og to Glas!

Bjørn.

Men hvor Pokkeren stikker du i denne Tid! Jeg har været hos dig i dit Logis paa Bellevü; jeg har søgt dig paa Klampenborg, i Fortunen og herude; og altid forgjæves. Er du paa Afveie?

Grønberg.

Det skal jeg Altsammen fortælle dig. Men først maae vi drikke et Glas sammen. — Heida! hvor bliver Vinen af? (En Opvarter kommer ud med Viin og

Glas) Kom nu — (Skjænker i). Deels drikker jeg med Fornøielse et Glas med dig, da vi ere gamle Skolekammerater; deels trænger din prosaiske Natur til en Forberedelse, inden jeg kan betroe dig mine Affairer. Altsaa, din Sundhed!

Bjørn (efter at have drukket).

Nu da?

Grønberg.

Undskyld! du maa drikke et Glas til. Jeg glemte, at du sidder oppe i Rentekammeret. For at befrie dig for Støvet af Acterne og luttre dit Væsen, maa du i det mindste tømme eet Glas endnu. Din Skaal!

Bjørn (drikker og tager til Flasken).

Skal jeg maaskee —?

Grønberg.

Hvad mener du?

Bjørn.

Ja, for jeg har nylig paataget mig noget smaat Arbeid for Brandforsikkringen. Hvis du troer, det kan være mig til Hinder, skal jeg gjerne skylle det bort med.

Grønberg.

Som du vil; men siden det er saa nyt —

Bjørn.

Nu, saa fortæl da.

Grønberg.

Velan da, min Ven, jeg trænger til din Hjælp, og derfor vil jeg betroe mig til dig. Ellers var det ikke skeet.

Bjørn.

Det kan jeg begribe.

Grønberg.

Er det paa din Vandring i Rentekammeret eller gjennem Brandforsikkringens Locale bleven dig bekjendt, at der existerer en Magt, en hemmelig, en uimodstaaelig, en Magt som Alle maae bøie sig for —?

Bjørn.

En Magt? en hemmelig? en uimodstaaelig, som Alle maae bøie sig for? — Hm! mener du den offentlige Mening?

Grønberg.

Fanden ivold med din offentlige Mening! Hvad jeg mener trives ikke godt ved Offentlighed. Nei, naar det endelig skal være noget saadant, saa er det den allermeest private Mening. Nu kort og godt, den Magt, jeg sigter til, er Kjærligheds uimodstaaelige Magt.

Bjørn.

Naa!

Grønberg.

Bjørn! har du nogensinde været et Bytte for denne Lidenskab?

Bjørn.

Nei. Men saadanne Noget kjender man jo nok. Altsaa, du er forelsket?

Grønberg.

Der traf du det, paa en Prik. Jeg er forelsket, af min Sjæls Inderste forelsket, ubegrændset, ubeskriveligt forelsket.

Bjørn.

Ja, naar du gjør noget, er det grundigt. Nu, i hvem er du da forelsket?

Grønberg.

I den unge Pige herude, alle vore Cavallerer beundre, Alle sværme for, men lykkeligviis Ingen er bønhørt af undtagen jeg, i Colombine, en Pleie-Datter af Cassander derovre.

Bjørn.

I Colombine! Naa, saa det er derfor du med Eet blev saa indtaget af de Pantomimer, der gives derovre, at du i Søndags Eftermiddag saae begge Forestillinger?

Grønberg.

Meget rigtigt, det var Hovedgrunden.

Bjørn.

Og det var derfor, jeg maatte døie den lange Afhandling om Commedia dell' arte, om den gamle Casorti, om Prices Theater.

Grønberg.

Fuldkommen rigtigt. Thi jeg vil nu ikke længer gjøre en Røverkule af mit Hjerte.

Bjørn.

Nu da — thi at tale imod denne Inclination kan vel ikke nytte — hvad har du da nu isinde?

Grønberg.

Jeg vil gifte mig med hende.

Bjørn.

Saa? Hm! Hvad jeg vilde sagt, er hun af god Familie?

Grønberg.

Ja, vor Herre maa vide af hvad Familie hun er. Af Cassanders er hun ikke — altsaa er hun ikke af slet Familie. Og naar hun ikke er af slet Familie, saa —

Bjørn.

Ja, det er jo ligefrem.

Grønberg.

Hun kjender ikke sine Forældre. Cassander siger, han har fundet hende i Ungarn. Kanskee hun er et Grevebarn eller en Hertugdatter. Kanskee hun er falden ned fra Himlen.

Bjørn.

Umuligt er det jo ikke.

Grønberg.

Ja, jeg veed, Fanden skal ta'e mig, ikke hvor et saa fiint, yndigt og luftigt Væsen er kommen fra. Har du seet hende?

Bjørn.

Det har jeg formodentlig. Jeg saae i denne Uge en Pantomime derinde. Men der var to Fruentimmer i den. Er det hende med det mørke Haar og med brune Øine —?

Grønberg.

O, spørg mig ikke! Veed jeg hvad Øine hun har, om de ere blaa eller brune? Jeg veed kun, at deres Ild fortærer mig. Veed jeg, om hendes Mund er stor eller lille? Jeg har glemt hendes Mund over hendes Smiil. Veed jeg, om hendes Tale er fornuftig eller ikke? Hvem kan agte hendes Ord, naar man hører hendes Stemme? Man har sagt mig, hun har en smuk Gang. Ak Gud! jeg har slet ikke bemærket,

at hun gaaer. Jeg veed ikke, om hun har Vinger som Sylphiderne eller gaaer som vi Andre. Tael ikke til mig om dem, der ere henrykte over deres Elskedes Pande, Oine, Mund, hendes lille Fod. De vide ikke hvad Kjærlighed er, kjende ikke dens Magt.

Bjørn.

Vil du ikke drikke et Glas Viin?

Grønberg.

Nei, nei! jeg trænger ikke dertil.

Bjørn.

Ja, enten har du drukket for meget eller for lidt.

Grønberg (distrait).

Hvad mener du?

Bjørn.

Jeg mener, du skulde som du sagde før til mig, luttre dit Væsen med et Glas Viin, for at du kan tale saaledes, at man kan forstaae dig. Jeg har ikke Sylphide-Vinger, hvormed jeg kan følge dig paa din Flugt.

Grønberg.

Nu, saa skal jeg da meddele dig Sagernes Stilling med faa, prosaiske Ord.

Bjørn.

Ja, gjør det. Det er jo det allerfornuftigste.

Grønberg.

Colombine og jeg ere allerede enige, uagtet det holdt haardt nok inden jeg kunde gjøre hendes Bekjendtskab. Den gamle Cassander har en mærkværdig Uro og Angst paa sig hver Gang hun er ude.

Bjørn.

Han frygter sagtens for Snuushaner.

Grønberg.

Kan være. Dog synes der ogsaa at være en anden Grund. Kun hos en eneste Familie herude paa Strandveien, nogle Folk fra Marseille, har han tilladt hende at komme. Men netop der har jeg været saa lykkelig at lære hende at kjende. Jeg traf hende der forrige Uge. Øieblikket var gunstigt og kostbart. Jeg erklærede hende min Kjærlighed, og hun bønhørte mig.

Bjørn.

Det var som Fanden! Strax?

Grønberg.

Nu ja, hvorfor ikke?

Bjørn.

Jeg synes kun, der kræves Tid til Alt.

Grønberg.

Ja, du og andre saadanne Rentekammer-Naturer, I behøve Tid til Alt. Men —

Bjørn.

Hvad er nu det for Noget, Menneske! Er den behørige Tid ikke nødvendig til alle mulige Ting?

Grønberg.

Nei, ikke til det Evige og Uendelige, ikke til Kjærlighed, der er af et evigt Udspring og en uendelig Natur. Bjørn! gjør mig ikke gal i Hovedet! Drik et Glas Viin, drik Glas paa Glas, og naar du henrykt seiler paa Champagnerens skummende Bølger eller paa Rhinskvinens stille Hav, da skal du mærke, at Tiden ligger bag dig og at du løber ind i Evighedens Havn.

Bjørn.

Ja, naar jeg har drukket for meget.

Grønberg.

Hvad kan jeg for, at du kun glemmer Tiden, naar du er fuld. Jeg glemmer den ogsaa, naar jeg er forelsket.

Mel. Skal jeg være glad, saa maa jeg drikke.

Skal du være glad, saa maa du drikke,
Vinen er din Begeistrings Væld.
Uden et Glas Viin du sværmer ikke,
:,: Ja, uden Viin er tør din Sjæl. :,:

Bacchus ei jeg vil fornærme.
Dyrk' I kun ham med Ungdoms Ild!
Men, o Fader Bacchus! jeg kan sværme,
:,: Naar mig beruser blot et Smiil! :,:

Bjørn.

Ja, glem nu ikke hvad du vilde sige, og fortæl mig Resten af din Historie.

Grønberg.

Altsaa enig med Colombine er jeg, og i Forbindelse med hende har jeg siden den Tid staaet ved Hjælp af Hyacinthe, det andet unge Fruentimmer i Cassanders Troupe. Colombine er for god til og desuden kjed af det omflakkende Liv —

Bjørn (ironisk).

Og vil kanskee nu føre et stadigt Liv i dit Selskab?

Grønberg.

Ei, da veed jeg dog, at jeg ikke trækker omkring i Europa og spiller Comoedie.

Bjørn.

Ja, man kan flakke uden det.

Grønberg.

Hun har nu indvilliget i, at jeg fører hende bort.

Bjørn.

Hvorfor føre bort? Du kan jo ordentligt anholde

om hendes Haand hos Cassander. En Mand som du, der har Formue —

Grønberg.

Men Cassander vil for ingen Priis give Slip paa hende. Hun er Magneten, der trækker til hans Forestillinger. Uden hende er det hele Kram ingen Pibe Tobak værd. Nei, føres bort maa og skal hun. Jeg har isinde at bringe hende til min Tante i Kjøbenhavn.

Bjørn.

Ja ja da.

Grønberg.

Der var kun een Vanskelighed derved, men som jeg nu haaber er ryddet af Veien. I Cassanders Selskab er der en Mand ved Navn Melolontha, der er Troldmand —

Bjørn.

Der agerer Troldmand, mener du nok.

Grønberg.

Er eller agerer, vor Herre maa vide hvorledes han har det. Colombine paastaaer, han har overnaturlige Gaver, og at han øieblikkelig kan røbe vor Flugt for Cassander, naar han har Lyst. Saameget er vist, at han hidtil har været underrettet om hvert Skridt, vi have gjort.

Bjørn.

Ja, det kunde han da gjerne uden Hexerie hos saa forsigtige Folk som I formodentlig ere.

Grønberg.

Vel muligt. Jeg har imidlertid været nødt til at forsikkre mig hans Bistand. Han er lykkeligviis at bestikke. Noget har han allerede faaet af mig, og et lille Vegplaster har jeg her i dette Brev, der skal sendes ham naar vi tage bort.

Bjørn.

Naar vil I da tage bort?

Grønberg.

Nu, i dette Øieblik, eller saa snart jeg faaer et Vink gjennem Hyacinthe. For en halv Time siden fik jeg Brev fra Colombine, at hun omsider vil give efter for mine Bønner og flygte med mig. Du maa nemlig vide, at Cassander imorges er reist til Helsingør og kommer først igjen silde iaften, en Lykke, vi ikke kan vente saa snart igjen. Igaaraftes var jeg i Selskab med Colombine, men dengang vilde hun af Frygtsomhed ikke give efter. Nu, jo mere Cassanders Tilbagekomst nærmer sig, har den modsatte Angst givet hende Mod. — Og nu maa du være lidt behjælpelig ved vor Flugt.

Bjørn.

Gjerne; men hvormed?

Grønberg.

For det første maa jeg have dette Pengebrev besørget til Troldmanden.

Bjørn.

Kom med det. Jeg skal selv bringe ham det.

Grønberg.

Nei, for en Ulykke! det gaaer ikke an. Det vilde vække Opmærksomhed. Du maa skaffe et Bud, et paalideligt Bud.

Bjørn.

Jeg saae før en Dreng tridse omkring herude, som jeg kjender fra Byen. Han er sandtnok ikke meget klog, men tro og paalidelig, naar han bliver betalt godt.

Grønberg.

Dernæst maa du skaffe mig en Vogn, som jeg kan beholde til imorgen uden Kudsk. Her holde Vogne nok fra Byen herude, og du kunde bestille den i dit Navn. Men strax, kjære Bjørn.

Bjørn.

Nu gaaer jeg; og der seer jeg Drengen, jeg talte om. Han kommer som Jeronimus meget beleiligt.

Grønberg.

Det var fortræffeligt. Og hør nu, Drengen beholder jeg hos mig og henviser ham til dig, at du kan underrette ham om, hvor Vognen venter os.

Bjørn.

Godt. Farvel da og god Lykke.

(Gaaer i det Samme de Følgende træde ind og ad den samme Side.)

Anden Scene.

Grønberg. Peter, med en **lille Dreng** ved Haanden.

Peter (træder hen til Grønberg, bukker og lader Drengen bukke sig).

Tillader De ikke, at jeg foreviser Dem min lille Bro'er, jeg har her. Det er et stakkels ulykkeligt Menneske. Han er støvstum.

Grønberg.

Er han døvstum? Det var jo slemt. (Til Drengen). Kan du ikke tale?

Drengen.

Nei.

Grønberg.

Han taler jo.

Peter.

Ja, det er kun engang imellem, naar han kommer i saa fiint Selskab. Nei, i det Hele taget kan han

ikke tale. For jeg skal sige Dem, han er født støvdum. (Til Drengen). Kan du vel tale? (Sagte til ham). Du skal ryste paa Hovedet.

Drengen
(ryster paa Hovedet).

Peter.

Der kan De see. Han kan virkelig ikke tale.

Grønberg.

Men han hører jo godt.

Peter.

Ja, Gud bevares! høre kan han. Men ellers er han tilforladelig ogsaa ganske støvstum. — Vil De see ham i Munden? (Til Drengen). Luk Munden op, at den fremmede Herre kan see, du ikke kan tale.

Grønberg (afsides, leende).

Det er en underlig Kumpan.

Peter (sukker).

Ja, De kan troe, det er et Kors for hans Forældre. Men hvad kan han derfor? — Vil De ikke unde ham et Par Skilling?

Grønberg (giver Drengen Noget).

See der.

Peter.

Buk dig nu, stakkels Menneske! og siig Tak.

Drengen.

Mangetak!

Grønberg (idet Peter vil gaae).

Vent lidt. Du kan maaskee gjøre mig nogle Tjenester, som jeg skal betale dig godt for. Lagde du Mærke til den Herre, der gik før, med den bredskyggede Hat og Guldsigneterne i Uhret?

Peter.

Jo. Skal jeg ta'e hans Uhr fra ham?

Grønberg.

Er du gal? Hvad skulde jeg med det?

Peter.

Hvorfor ikke det? Saadant et Uhr har man altid Brug for.

Grønberg.

Giver du dig da af med at stjæle?

Peter.

Ikke for mig selv. Det har jeg jo heller ikke nødig. Jeg har jo mit ordentlige Levebrød.

Grønberg.

Har du? Hvad er det for et?

Peter.

De veed nok: jeg viser velgjørende Mennesker herude min stakkels støvdumme Bro'er.

Grønberg.

Naa! — ja, seer du, jeg trænger heller ikke til at stjæle, saa det er ikke værdt, vi speculere paa andre Folks Uhre. Jeg vil blot bede dig at gaae efter denne Herre og — (afbrydende sig, afsides) Nei, jeg har dog ingen rigtig Ro paa mig. Jeg maa gaae selv efter Vognen. Bjørn er saa langsom. (Til Peter). Vent kun her til jeg kommer tilbage, men gaae ikke bort.

(Gaaer.)

Tredie Scene.

Peter. Drengen.

Peter (til Drengen.)

Giv mig de Penge, du har faaet.

Drengen.

Han gav dem jo til mig.

Peter.

Det forstaaer du dig ikke paa. Hid med dem. (Tager dem fra ham). Og nu vil jeg kun sige dig, at du en anden Gang ikke skal svare saa dumt. Du fordærver Alting for mig. Naar man vil være støvdum, saa maa man ikke staae og vaase.

Drengen.

Men hvad skal jeg da gjøre?

Drengen.

Du skal holde din Mund. Lad kun mig tale.

Naar En spørger dig om Noget, skal du svare: Jeg veed ikke. — Tag mig det Papir op, der ligger der.

Drengen.

Hvad vil du med det?

Peter.

Jeg vil læse hvad der staaer derpaa: Den Student, jeg børstede Støvler for paa Regentsen, han sa'e, der stod undertiden paa saadant et lille Stykke Papir hvad der ikke stod i de tykkeste Bøger. (Læser i Papiret, Drengen har givet ham). „Grassat — Grassere — Gratulation — Gratulere." — Det Stykke Papir er af et Lexicon; det kan jeg see.

Drengen.

Hvad er det?

Peter.

Det kan du ikke forstaae, om jeg ogsaa vil sige dig det. Jeg kan mange saadanne Ting som jeg har lært paa Regentsen.

Fjerde Scene.

De Forrige. Grønberg. Bjørn.

Grønberg (idet de træde ind).

Det var jo fortræffeligt, du fik en Vogn.

Bjørn.

Det kostede Møie nok. Der var Ingen, der vilde

leie Vognen ud foruden Kudsk. Men denne Kudsk havde til Lykke drukket sig fuld og laae og snorkede i Græsset, og saa overlod hans Husbond mig Vognen. Jeg kjender noget til ham.

Grønberg (til Peter).

Hør nu du! Forstaaer du at kjøre?

Peter.

Jo, det forstaaer jeg meget godt.

Grønberg.

Saa ta'er jeg dig i min Tjeneste for idag. Du faaer een Rigsdaler, men saa skal du lystre mig.

Peter.

Det skal jeg.

Grønberg.

Men hvad skal den Smaa der gjøre herude i Skoven, naar du tager med mig?

Peter.

Han kan gaae sin Vei.

Grønberg.

Hvorhen da?

Peter.

Hvorhen han vil. Han kommer mig ikke ved.

Grønberg.

Men du sagde jo, det var din Bro'er, og at du skulde passe paa ham.

Peter.

Sa'e jeg? (Til Drengen). Har jeg sagt, du var min Bro'er?

Drengen.

Jeg veed ikke.

Grønberg.

Er du da ikke hans Bro'er?

Drengen.

Jeg veed ikke.

Grønberg.

Hvor hører du da hjemme?

Drengen.

Jeg veed ikke.

Grønberg (med Latter).

Du er jo en dum Dreng.

Peter.

Ja, der kan De see. Er det ikke det jeg siger? (Til Drengen). Vil du nu see til, du kan lette dig. (Drengen render ud). De skal ikke bryde Dem om ham. Hold Dem kun til mig. Jeg er meget paalidelig.

Grønberg.

Ja, det kan jeg mærke.

Bjørn (afsides til Grønberg).

Antaz ham kun. Du kan paa mit Ord stole paa ham, naar han har Løfte om en Rigsdaler.

Peter.

Den Herre der kjender mig. Han veed, jeg er paalidelig.

Grønberg (til Bjørn).

Jeg kan ikke begribe, at der intet Bud kommer. Lad os gaae hen og spionere. Colombines Vinduer vende ud til den anden Side. (Til Peter). Bliv nu her og gaae ikke fra Stedet. Og naar du seer en ung Pige komme ud derovre fra Theatret, og kan mærke, hun leder efter Nogen, saa spørg, om hun søger en Herre, der seer ud som jeg. Og lad hende i saa Fald blive til jeg kommer.

(Gaaer.)

Peter.

Det skal jeg.

Bjørn (betragter sig selv.)

Jeg seer ud som jeg havde kjørt i en Kaffemølle, hvad jeg endelig ogsaa har gjort; og nu kommer her Damer. — (Til Peter) Hør! har du ikke en Børste?

Peter.

Nei, men skal jeg hente et af Pindsvinene?

Bjørn.

Hvad er det for noget?

Peter.

Det er de smaa Drenge herude med Børster.

Bjørn.

Nei, saa kan jeg gaae selv. Du maa ikke gaae herfra.

(Gaaer).

Peter (alene).

Nu er det dumt at jeg har jaget Jens bort. Jeg skal vente, og har Ingen at snakke med. — (Driver lidt om og synger:)

„Og kjender du den Vise, der blev lavet ifjor?
„Den begyndte med de Ord:
„Amagermoer —
„Og kjender du den Vise o. s. v."

Den Herre, der har leiet mig, er vist fornem. Jeg kan strax see paa Folk, om de er' fornemme. Naar jeg hilser dem, og de ikke gjør andet end seer paa mig, saa er' de fornemme. Naar de nikke, saa kan de gaae med. Men naar de lette paa Hatten, saa er der ikke noget ved dem.

Femte Scene.

Peter. Hyacinthe kommer ud fra Morskabs-Theatret og seer sig om til alle Sider.

Peter.

Det er nok den lille Jomfru, der blev talt om.

Hyacinthe (gaaer hen til Peter).

Har du ikke seet her udenfor en ung, smuk Herre med et grønt Halsbind?

Peter.

Jo jeg har. Jeg staaer just her og gaaer Ærinder for ham. — Er det Dem, der er inde fra Comoediehuset?

Hyacinthe.

Jo.

Peter.

Ja, saa skulde jeg bede Dem vente og sætte Dem ned saa længe.

Hyacinthe.

Tak, jeg staaer heller.

Peter.

Ja, her er heller ikke noget at sidde paa. Men han kommer strax. — Er De ovre ved Theatret?

Hyacinthe.

Jo.

Peter.

Og spiller Comoedie med de Andre?

Hyacinthe.

Jo.

Peter.

Holder De meget af at spille Comoedie?

Hyacinthe.

Ja, ikke altid. Naar det, jeg skal spille, behager mig, gider jeg nok; især naar det er smukt og rørende. — Jeg er saa skrækkelig følsom.

Peter

(efter en Pause, hvori hans Øine falde paa det Stykke Papir, han før tog op).

Veed De, hvad et Lexicon er?

Hyacinthe.

Nei.

Peter.

Det er en Bog, man kan læse i.

Hyacinthe.

Er den morsom?

Peter.

Jo. Der staaer accurat det Samme i, som i andre Bøger; og saa har man ikke nødig at passe paa Sammenhængen.

Hyacinthe.

Saa kunde jeg nok have Lyst at læse den. — Er den anstændig?

Peter.

Jo, for det Meeste. Men det seer man nu ikke mere saa meget paa.

Hyacinthe.

Men jeg seer paa det. Jeg kan ikke blive rigtig rørt over en Bog, naar den ikke er moralsk.

Peter.

Ja, da sa'e den Student, jeg børstede Støvler for paa Regentsen, at det var gaaet af Brug. Han viiste mig en Mængde Subskriptions-Planer — det er Noget, de Lærde har hittet paa — og i dem stod der aldrig andet, end at de lovede en Bog med et anstændigt Udvortes. Men det kan man ikke regne. Et anstændigt Udvortes har undertiden de Allerværste. — Hvorfor bliver De rød?

Hyacinthe.

Jeg synes, du taler saa upassende.

Peter.

Jeg forstaaer mig ikke paa, hvorfor Folk undertiden blive røde. Jeg bliver det aldrig.

Hyacinthe.

Saa har du nok ingen Følelse.

Peter.

Hvad er det?

Hyacinthe.

Det er noget, der er herinde, og som man ikke kan beskrive. Du er meget ulykkelig, naar du ikke kjender det.

Peter.

Jeg feiler Ingenting.

Hyacinthe.

Jeg, i min Stilling, var meget at beklage, hvis jeg ingen Følelse havde.

Peter.

Kanskee, naar De skal spille Comoedie?

Hyacinthe.

Netop.

Peter.

Kan man ikke det uden Følelse?

Hyacinthe.

Jo, det kan man nok. Men jeg kan det ikke godt. Har du seet Hr. Harlekin derovre spille?

Peter.

Nei.

Hyacinthe.

Han spiller med Følelse! En Steen kan bevæges deraf.

Peter.

Der kommer den Herre, De spurgte om.

Sjette Scene.

De Forrige. Grønberg.

Grønberg.

Er De der, Hyacinthe! Hvor har jeg længtes efter Dem.

Hyacinthe.

Jeg har et Brev til Dem.

Grønberg.

Et Brev? fra Colombine?

Hyacinthe.

Jo. Værsgod.

Grønberg (læser).

„Kjæreste Ven. Intet er nu iveien for vor Flugt. Hyacinthe følger med os, hvis du ikke har derimod.“ Nei det har jeg ingenlunde. Vil De virkelig følge med?

Hyacinthe.

Jeg kan ikke skilles fra Colombine. Jeg elsker hende saa høit. Hvor hun er, maa jeg ogsaa være

Grønberg.

Saa er det Synd at adskille Jer. (Læser videre). „Til min Pleiefader har jeg efterladt et Brev, hvori jeg underretter ham om, at jeg forlader ham. Skynd dig nu, min Ven! Hvert Øieblik er en Evighed for

din Colombine.“ — Hun venter mig. Saa lad os ile, Hyacinthe!

Hyacinthe.

De kan ikke gaae ind. Pierrot og nogle Andre er' i Nærheden. Men efter vor Aftale skal jeg hente hende ud. Vent blot her.

(Gaaer ind, bag om Morskabs-Theatret.

Grønberg.

Jeg Lykkelige! Omsider slaaer den længe ventede Time. (Bliver Peter vaer). Naa, er du der, Krabat. Hør nu hvad jeg siger dig og pas vel paa. For det Første er her et meget vigtigt Brev, som du maa besørge. Saasnart vi ere tagne bort, gaaer du ind paa Theatret derovre og spørger efter Hr. Melolontha eller slethen Troldmanden. Du kan kjende ham paa et langt, graat Skjæg og en mørkebruun, siid Kappe, han gaaer i. Giv ham dette Brev, men egenhændig, og tael ikke om fra hvem det er. Han veed nok Besked. — Naar det er besørget, saa skynder du dig alt hvad du kan hen til Holdestedet for Vognene. Der træffer du den anden Herre, du saae før, og han vil sige dig, hvor du kan finde os.

Peter.

Det er godt.

Syvende Scene.

De **Forrige. Colombine** og **Hyacinthe**, der komme forsigtigt ind.

Grønberg (iler hende imøde).

Min Colombine!

Colombine (ængstelig).

Kommer der Ingen efter os? Jeg synes, jeg hørte Stemmer der kaldte.

Grønberg.

Berolige dig! Du er i Sikkerhed. Om kort Tid er du langt herfra. Lad os nu skynde os.

Colombine.

Ja, lad os komme herfra. Men har du husket paa Troldmanden?

Grønberg.

Brevet er allerede besørget.

Colombine.

Det var vel. Han er hevngjerrig. Hvis vi narre ham, komme vi til at undgjælde dyrt derfor.

Grønberg.

O, du spøger! — Men nu afsted. Kom, Hyacinthe!

(Han, Colombine og Hyacinthe gaae.)

Peter (ene).

Det er underligt med saadant et Brev. Naar

de har skrevet det og lagt det sammen og sender det bort, saa er det lige saa godt som de gik selv. Nu kunde han ellers have spart det, for jeg kunde sagt det samme som der staaer i Brevet. Men de skal altid skrive. Det har de saa stor Lyst til. Der kom en Mand til den Student, jeg børstede Støvler for paa Regentsen. Han var oppe i et fiint Comptoir. Der gjorde de ikke andet end skrev. Naar En vilde laane en Penneknív af en Anden, der sad ved Siden af ham, saa tog han et heelt Ark Papir og skrev derpaa: „De anmodes behageligst om at laane mig Deres Penneknív" — og saa satte han et stort Seigl under, og gav det til Budet, at han kunde flye det til den Anden. Det er de Mennesker forbudt at tale. Men de skal skrive om Alting.

(Gaaer ind i Theater-Bygningen).

Ottende Scene.

Pierrot kommer bag fra Morskabs-Theatret, med et Brev i Haanden.

Pierrot.

Her har jeg et Brev som jeg har fundet paa Colombines Kammer. „Til S. T. Hr. Cassander." Ja, han er jo kommen i dette Øieblik, hører jeg; saa kan han jo faae det. (Betragter Brevet paa alle

Sider). Staaer Colombine i Brev=Verling med den gamle Cassander? Det var noget net. — Hm! hvad kan der staae i dette Brev? (Brækker det). Men er det ogsaa rigtigt, at jeg lukker det op? Nei, det er det bestemt ikke. Det er umoralsk! Det er skammeligt! Aa, fy for Fanden, det kan jeg aldrig forsvare... Ja, min kjære Pierrot, det er fuldkommen sandt. - Men nu er det engang skeet, Brevet er aabent — og et aabent Brev har man jo Lov at læse. (Læser). „Kjære Hr. Cassander! Jeg er vist ikke utaknemmelig for alt det Gode, De har beviist mig. Men i den senere Tid har De lagt altfor mange Baand paa min Frihed. De har ingen Ret til at være min Fangevogter og forbittre mig mit Liv. Jeg underretter Dem derfor om, at jeg har begivet mig under en retskaffen Mands Beskyttelse, der har tilbudt mig sin Haand og sit Hjerte." — Hvad hører jeg! (Raabende). Hr. Cassander! (Læser igjen). „Jeg tilføier endnu engang, at jeg med største Taknemmelighed . . . ." — (Raabende og løbende hen mod Morskabs-Theatret) Hou! Hua! Hr. Cassander! (Seer, at han kommer ud). Naa, der er han jo! Saa har jeg jo ingen Hast. (Putter Brevet i Lommen).

Niende Scene.

Pierrot. Cassander, der kommer ud fra Morskabs-Theatret.

Cassander (bukket og trist).

Her har du igjen mig tilbage, Pierrot! I har mig nok ikke ventet saa snart. Men din Padrone, min kjære Pierrot, har ikke Ro paa sig, naar han er borte herfra — son' sempre inquieto. — Nu, che c'è di nuovo? Hvad er der passeret i min Fraværelse? Che fa Colombina?

Pierrot (lader som han staaer i Tanker).

Cassander.

Pierrot! Kan du mig svare? (Arrig) Scellerato! stai muto? Har du Mælet tabt? (Giver ham et Rap med Stokken.)

Pierrot (farer iveiret).

Aa, er det Dem, Hr. Cassander! Jeg troede, det var Gaardskarlen.

Cassander (ærgerlig).

Seer jeg som Gaardskarlen ud?

Pierrot.

Lad mig see! — Nei, De har Ret, De seer ikke ud som han.

Cassander.

Hum! — Hvordan er det gaaet idag med vor

gran´ rappresentazione?

Pierrot.

Jo, godt.

Cassander.

Har den Tiger og den Løve sin Skyldighed gjort?

Pierrot.

Jo, han, der forestillede Tigeren, havde nær kradset mig et Øie ud. Det er Alt hvad man kan forlange af en Tiger. Og Løven brølede saa jeg fik ondt i Maven — accurat som en Kat, der er forliebt. Han har nok læst etsteds, at Løven er af Kattefamilie.

Cassander.

Var der mange Menn'sker?

Pierrot.

Jo, paa Galleriet.

Cassander.

Et miserabelt paese! Her er kun Menn'sker for Galleriet, ingen nobili, ingen grands seigneurs. — Siig mig nu, hvorledes har Colombine det?

Pierrot.

Aa, jo!

Cassander.

Hvad vil aa jo sige?

Pierrot.

Ih nu, det vil sige det Samme som: jo saamænd!

Cassander (utaalmodig).

Hvad vil da jo saamænd sige?

Pierrot.

Herregud, Hr. Cassander! har De nu været to Gange her i Landet og veed ikke hvad jo saamænd vil sige? Det vil sige det Samme som: saa la la!

Cassander.

Jeg kan ikke Gaader gjætte. Svar mig precisamente, appunto! Har I passet paa hende? Har hun holdt sig hjemme idag, nella casa? Eller har hun været ude? Har hun været alene ude? eller med hvem?

Pierrot.

Taalmodighed, saa skal jeg besvare alle Deres Spørgsmaal. Altsaa, for det Første, om vi har passet paa hende? Jo. Harlekin har næsten hele Dagen gaaet og smægtet uden for hendes Vinduer og beleiret dem med sine forelskede Suk. Jeg er vis paa, at dersom Colombine kunde faae Lyst til at spadsere ud ad Vinduet, saa lod hun det være, blot for ikke at quarrambolere med ham og hans Forelskelse. Hvis De vil holde Colombine inde, saa befael hende kun, at hun ikke maa gaae ud med Andre end

med Harlekin. Saa skal De see, hun bliver hjemme bestandig.

Cassander.

Videre, og uden alle disse Firlefanzerier.

Pierrot.

Dernæst har jeg i Formiddag passet paa ved hendes Kammerdør. Jeg spiste min Frokost paa Gangen udenfor; og De veed, dertil bruger jeg lang Tid.

Cassander.

Videre, videre!

Pierro.

For det andet, om hun har været hjemme idag. Jo, min kjære Hr. Cassander! hun har været hjemme idag. Men igaaraftes, efterat De var gaaet tilsengs, var hun rigtignok ude.

Cassander (urolig.)

Var hun ude? Hvor da?

Pierrot.

Hun var paa Bal hos disse hersens Folk paa Strandveien.

Cassander.

Paa Bal?

Pierrot.

Ja, og dandsede Françaiser med en ung Herre fra Kjøbenhavn.

Cassander (slaaer Hænderne sammen).

Hun dandsede Françaiser med en Herre fra Kjøbenhavn! Og det har din Hund mig ikke sagt imorges, inden jeg tog bort?

Pierrot.

De spurgte mig jo ikke. Jeg saae længe nok paa Dem.

Cassander.

Dummerhoved! Hvor kunde jeg det Indfald faae at spørge —

Pierrot.

Ja, Hr. Cassander, det er ikke min Skyld. Jeg siger jo altid, at De ingen Indfald har.

Cassander (truende).

Pierrot! har du glemt hvad din Padrone har dig sagt saa tidt: Il pazzo è riputato savio, quando tace. Den Nar skal ansees for en viis Mand naar han tier. Der kan du dog see, jeg har undertiden Indfald. Gaae nu! jeg maa strax tale med Colombine — subito. Hent hende ud.

Pierrot (seer paa ham).

Hente hende ud?

Cassander.

Javist. Skal jeg det to Gange sige?

Perrot.

Hvorfra skal jeg hente hende ud?

Cassander.

Er hun ikke paa sit Kammer?

Pierot.

Nei.

Cassander.

Hvor er hun da, scellerato?

Pierrot.

Ja, det er netop det jeg ikke veed. Hun er jo rendt sin Vei.

Cassander (med et Skrig).

Rendt sin Vei?

Pierrot.

Og det veed De ikke? (Med høi Latter). Hvor i Verden lever De, Hr. Cassander?

Cassander (stamper i Gulvet).

Smania di morte! — Pierrot! perfido! traditore! jeg slaaer paa dig Arme og Been itu, naar du mig ikke svarer. Hvoraf veed du, at hun er rendt sin Vei?

Pierrot (ligeledes skrigende).

Det staaer jo i Brevet.

Cassander.

I hvilket Brev?

Pierrot.

Ah, det er sandt — det glemte jeg. Der er kommen et Brev til Dem. Her er det.

Cassander.

Det er jo aabent.

Pierrot.

Ja, der kan De see, hvad der kommer ud af, at De ikke vil agte paa mine Raad. Jeg har nu to Gange sagt Dem, at De skulde lade den Rude sætte i, der er gaaet itu paa Colombines Kammer. Nu er Blæsten trængt ind og har formodentlig revet Brevet op. Hertillands er jo et skrækkeligt Clima.

Cassander (der imidlertid har læst Brevet).

Hun er flygtet bort — che spavento! Jeg ulykkelige Menneske! (Slaaer Hænderne for Panden og bliver staaende). Har jeg det ikke frygtet —! O, det bliver min Undergang! Cielo m'assisti! — (Farer op.) Vi maae søge efter hende. Der maa gaae Bud ud til alle Kanter. Pierrot! min retskafne Pierrot! Du maa mig hjælpe. Skynd dig, hjælp mig at søge.

Pierrot (travl)

Ja, søge maae vi, Hr. Cassander. Det har De Ret i — stoel kun paa mig — jeg skal søge herude . . . .

Cassander.

Ja, gjør det. Jeg vil nu sende Folk ud paa Landeveien. — Pierrot! du veed ikke — du kjender ikke min Ulykke — Ah, costellazione maladetta!

(Gaaer).

Pierrot (alene).

Naar man vilde gjøre Alt hvad Hr. Cassander mellem Aar og Dag commanderer, saa kom man til at føre et meget uroligt Liv. Jeg har eengang for alle vænt mig af dermed. Det er desuden ligegodt hvad man gjør. Naar jeg engang imellem vil udføre èn af hans Befalinger, saa gjør jeg det forkeert, og saa bliver han vred. Lader jeg være at udføre den, saa bliver han ogsaa vred. Altsaa kan jeg lige saa gjerne lade være som gjøre det. Og saa er det beqvemmest at lade være. — Hvad ellers Colombines Flugt angaaer, da falder det mig nu ind, at hun rimeligviis er rendt sin Vei med den unge Herre, hun dandsede med igaaraftes. Saavidt jeg blev vaer ved at kikke igjennem Ruderne, saa havde de To ikke Øinene fra hinanden. (Fløiter.) Aha! — Men hvad kommer det mig ved? Lad dem om det!

Tiende Scene.

Pierrot. Harlekin.

Harlekin.

(kommer ind fra Skoven, syngende affecteert og klimprende paa en Guitar).

Mel. **Hjertat mig klämmer,** Fredm. Ep. Nr. 58.

1.

Hellige Steder!
Her, hvor hun træder,
Ak, med sin lille Fod — pling plang.
Fuglene klukke,
Træerne bukke,
Som om de mig forstod — pling plang.
Duggen smiler, medens den mig fugter.
Selv den lille Hund, der til mig lugter,
Slaaer sin Hale ud i mange Bugter.
Klingeli, plingeli, klingeli plang.

2.

Ak, Colombine!
Min Erycine!
Her har du mig igjen — pling plang.
Hør Canzonetter,
Ømme Sonetter
Sender jeg til dig hen — pling plang.
Aldrig trættes jeg og mine Sange!
Frygt kun ikke! o, jeg har saa mange,
Naar min Engel bare vil forlange —
Klingeli, plingeli, klingeli plang.

Pierrot (afsides).

Han derhenne har saa længe leget Kjæreste med Colombine paa Bræderne, at han troer, det gaaer ogsaa an udenfor.

Harlekin (bliver ham vaer).

Er du der, min Ven Pierrot?

Pierrot.

Jo, min Ven Harlekin, jeg er her. Men du er nok nu oppe i den syvende Region.

Harlekin (sværmerisk).

Du har Ret. Jeg existerer igrunden slet ikke paa Jorden. Mit Væsen er ofte saa let, saa ætherisk, som om jeg havde Vinger og kunde hæve mig over Skyerne. Det er Kjærlighed, der giver mit Væsen denne Lethed. Troer du ikke, Pierrot?

Pierrot.

Du har Ret, det kan ikke være andet end Kjærlighed.

Harlekin.

Vil du høre den sidste Romanze, jeg har digtet til Colombine?

Pierrot.

Jo — men ikke nu. Det er saa behageligt at have noget Godt ivente.

Harlekin.

Troer du, at Colombine bevæges af de simple Sange, jeg digter for hende?

Pierrot.

Det troer jeg vist. Bliv du kun ved at digte. Naar man er forliebt i en Pige, skal man bære sig ad som naar man søger et Embed hos en Minister, man skal blive ved at bombardere dem.

Mel. Tilgiv, ærværdige Hr. Eremit.

Man gaaer saa trist i den sildige Nat
Og bander den lukkede Dør.
Man synger saa kjælent: min Snut! min Skat!
Man sukker: o, skjænk mig Gehør!
Men Døren er lukket
Som Ingen var hjemme,
Og Ingen vil komme med Svar.
Og Fanden ta'er Sukket
Og Sangerens Stemme
Og lader ham staae som en Nar.
Men naar han nu skriger: Luk op! Luk op!
Og hamrer paa Døren: Luk op! Luk op!
Luk op! :,:
Pas paa, at man saa lukker op.

Harlekin.

Pierrot! jeg har den Frygt, at du ikke veed hvad en dydig Kjærlighed er.

Pierrot.

Jeg? Veed jeg ikke —? Da er jeg i denne Tid ganske nær ved at gifte mig.

Harlekin.

Er du? Med hvem?

Pierrot.

Jeg kan faae en Enke paa 30,000 Rigsdaler.

Harlekin.

Er det muligt?

Pierrot.

Det er allerede halv afgjort.

Harlekin (omfavner ham).

Min Ven! Min Velgjører! Hvad fortæller du mig? — Ak nei! Er det allerede halv afgjort?

Pierrot.

Som jeg siger. Naar en Mand har Lyst til at gifte sig med et Fruentimmer, og hun ogsaa har Lyst til at gifte sig med ham, saa er Sagen heel afgjort. Ikke sandt?

Harlekin.

Jo, det troer jeg ikke, man kan nægte.

Pierrot.

Godt. Nu har jeg Lyst til at gifte mig med Enken; altsaa er det Halve afgjort.

Harlekin.

Men, min Ven! vil da Enken tage dig?

Pierrot.

Nei, det er Ulykken. Men naar hun vilde det, saa var jo Alting klappert og klart. Imidlertid, det kan komme.

Harlekin (tagende nogle Greb paa Guitaren).

Naar jeg selv skal sige det, saa er min sidste Romanze lykkedes mig ualmindelig. — Pierrot! hvor er min himmelske Colombine for Øieblikket?

Pierrot.

Din himmelske Colombine? Hun — hun er ude.

Harlekin.

Er hun ude?

Pierrot.

Hun er bed't ud iaften og kommer først sildig hiem.

Harlekin.

Hvorhen da?

Pierrot.

Hun — hun er bed't ud til en Aften-Underholdning.

Harlekin.

En Aften-Underholdning! Ak nei! Fortæl mig — hvad skal der gives?

Pierrot.

Hm! Der skal gives Ouvertüren til de Uadskillelige — nogle Scener af Amors Geniestreger —

Harlekin.

I Costüme?

Pierrot.

Ja, det bliver nok i Costüme.

Harlekin.

Hvad mere?

Pierrot.

Saa skal der declameres Ja og Nei eller den hurtige Frier, samt et Digt: Phantasie til Maanen; og saa skal der synges en Duet af de forliebte Haandværksfolk.

Harlekin.

Ak nei! Den Aften-Underholdning er jo meget skjønt arrangeret.

Pierrot (med hemmelig Latter).

Ja, imod Arrangementet kan der Intet indvendes.

Harlekin.

Gid nu blot den søde Engel maa amüsere sig godt paa denne Aften-Underholdning.

Pierrot (brister ud i Latter).

Jo, derfor kan du være ganske ubekymret.

Harlekin.

Hvorfor leer du, min Ven!

Pierrot.

Bryd dig ikke derom. Jeg tænkte paa vore sædvanlige Aften-Underholdninger, som langtfra ere saa godt indrettede.

Harlekin.

Hør, min Ven Pierrot! Siden vi staae her saa fortroligt og tale med hinanden, saa vil jeg meddele dig en sød Hemmelighed. Men du maa love mig Taushed.

Pierrot.

Gud bevares!

Harlekin.

Jeg har i Eftermiddag tilstillet min Elskede et ømt Brev, hvori jeg anholder om hendes Haand og hendes Hjerte.

Pierrot.

Har du det? (Afsides). Kanskee det er af Skræk derover, at hun har taget Flugten. (Høit) Naar fik hun det?

Harlekin.

Det veed jeg endnu ikke. Seer du, min Ven! jeg har baaret mig meget fiint og sindrigt ad, og poetisk, ja jeg tør sige poetisk. Du veed, den elsk-

værdige Colombine har en Mops ved Navn Fidelle, som hele Dagen ligger i en Kurv paa hendes Værelse. Nu har jeg i Eftermiddag, mens hun var nede paa Theatret, lagt Brevet i Kurven hos Fidelle, denne hendes erklærede Yndling.

Pierrot.

Hos Fidelle? men naar den nu gjør sig ureen?

Harlekin.

Tael ikke saaledes om en Hund, der tilhører Colombine. Det er ingen Slagterhund.

Pierrot.

Ja, i det Punkt ere vi Alle Slagterhunde. — Nu, hvad saa mere?

Harlekin.

I Brevet har jeg skrevet til min Elskede, at naar hun bønhører mig, skal hun som Tegn lade Fidelle blive i Kurven. Hvis ikke, skal hun tage den ud. Jeg har nemlig gjort Regning paa, at denne Mops er saa skrækkelig doven, og at Colombine ikke vil nænne at tage den ud. Er det ikke sindrigt, min Ven!

Pierrot.

Jo — kun er det slemt med disse Kurve. Du veed, at de unge Piger lægge en egen Betydning i en Kurv.

Harlekin (forskrækket).

Ak, du siger noget! — Det har jeg slet ikke tænkt paa. Jeg Ulykkelige! Hvis hun kunde — hvis hun var saa barbarisk —

Pierrot.

Kjære Ven! endnu er det jo ikke værdt at fortvivle.

Harlekin.

Ak, jeg svæver mellem Tvivl og Haab.

Mel. Ach wenn ich nur ein Liebchen hätte (C. M. Weber).

1.

Ja, naar jeg kjendte hendes Tanker,
Da havde jeg lidt mere Ro.
Nu er der Noget her, der banker —
Jeg veed ei selv hvad jeg skal troe.
Mit stakkels Hjerte!
— Ja, naar jeg kjendte hendes Tanker!

2.

Selv denne Kurv formerer Vaanden.
Jeg frygter, Godt den varsler ei.

Pierrot.

Ja, naar man har en Kurv ved Haanden,
Man giver ugeneert et Nei.

Harlekin.

O, vee mig Arme!
— Ja, denne Kurv formerer Vaanden!

3.

Harlekin.

Vilde Fidelle bare knurre,
Naar hun vil løfte den — hvo veed?
Er der paa Traaden da en Kurre,
Hun kan betænke sig derved.

Pierrot (afsides).

O, lirum larum!

Harlekin.

Vilde Fidelle bare knurre!

Harlekin.

Jeg gik i dette Øieblik forbi Colombines Vinduer og stjal mig til at see ind. Til min ubeskrivelige Glæde laae Fidelle endnu paa sin Plads i Kammeret.

Pierrot (med Latter).

Ja, Fidelle var i Kammeret, det troer jeg gjerne. Men — hahaha!

Harlekin.

Hvorfor leer du?

Pierrot.

Aa, jeg leer — hahaha — fordi — hahaha!

Harlekin.

Du er saa besynderlig idag.

Ellevte Scene.

De Forrige. Cassander.

Cassander.

Jeg miserable Menneske! Nei, hun er ingensteds at finde!

Harlekin.

Hvem er ikke at finde?

Cassander.

Veed du ikke hvad der er passeret? at Colombine er rendt sin Vei, og med en amoroso?

Harlekin.

Hvad hører jeg! Er det tænkeligt? Er det muligt?

Cassander.

Det er kun altfor tænkeligt, spørg Pierrot! Son' fuor' di me! son' disperato! Og den Hyacinthe — chi lo crederebbe? — hun er ogsaa rendt sin Vei.

Pierrot.

Aa, lad den Laptaske rende! Der er ikke meget tabt ved hende.

Harlekin.

Og du, Pierrot, der ikke siger mig et Ord —

Pierrot.

Undskyld — jeg kunde ikke bringe det over mit Hjerte at volde dig den Sorg.

Harlekin.

Colombine flygtet! — Hold mig, Pierrot! Jeg er ikke vis paa, at jeg kan staae paa Benene.

Cassander.

Ma che faremo? Hvad skal vi nu gribe til? Hvor skal vi hende søge op?

Harlekin (aldeles hensjunken.)

Colombine flygtet!

Pierrot (til Cassander.)

Det kan ikke nytte, De taler til ham. Af ham faaer man sjelden et fornuftigt Svar, og nu mindst.

Harlekin (som før.)

Colombine har forladt os! — (Farer pludselig op.) Men det er Dem, vi kan takke derfor, Hr. Cassander. De har ikke behandlet hende som en honnet Mand.

Pierrot.

Nei, deri har han Ret.

Cassander.

Eh, lasciatemi!

Harlekin.

De har behandlet hende som en Tyran —

Pierrot (paa Cassanders anden Side.)

Som en Bøddel.

Cassander.

Lasciatemi in pace, vi dico.

Harlekin.

Som en Barbar —

Pierrot.

Som en Hestepranger.

Cassander (rasende.)

Per tutte le stanze di paradiso! Naar I ikke holder Munden, jeg slaaer Jer død. Er det min Skyld, at hun har en amoroso, og at det ikke er Signor' Arlechino?

Harlekin.

En amoroso! O, jeg Beklagelsesværdige! (Han græder.)

Cassander.

Ja, Beklagelsesværdige! Lagrimare, piangere, gridare — det kan de Herrer. Men skaffe Hjælp og Raad —

Pierrot.

Det kan Harlekin aldrig, saa det er Synd at forlange det nu af ham. — Men, Hr. Cassander, naar De ikke vil tage mig det ilde op, saa synes jeg, De er selv heller ikke velsignet med altfor gode Raad.

Cassander.

Hè?

Pierrot.

Hvorfor falder De ikke paa det Allernærmeste?

Vi har jo en Mand iblandt os, der er ſaa klog, at han kan høre Græsſet groe ved Pindſe-Tider, og ſaa hellig, at han næſten hverken ſpiſer eller drikker, naar man undtager de tre ſmaa Maaltider til Frokoſt, Middag og Aften, men da han rigtignok ogſaa ſpiſer for To. Hvorfor lader De ikke Melolontha hente, den ſtore Magus og Troldmand? Han har jo før ved ſin ſorte Kunſt hjulpet os ud af meget værre Forlegenheder. Tænk bare paa den magiſke Guldnøgle, han engang ſkaffede os!

Casſander.

Melolontha? Hai ragione. Ham havde jeg ganſke glemt. Du ſkal ham ſtrax hente ned.

Pierrot (til Harlekin.)

Du ſkal ham ſtrax hente ned.

Harlekin (fordybet og grundende ſvarer ikke.)

Casſander (til Pierrot.)

Hai capito?

Pierrot.

Nu gaaer jeg. (Raaber ind ved Theater-Bygningen.) Lars! (En Karl kommer ud.) Aa, Lars, ſiig til Gaardskarlen, han ſkal komme ud.

Casſander.

Hvad ſkal den Gaardskarl?

Pierrot.

Han skal hente Troldmanden ned.

Cassander.

Aa —! dit Murmeldyr! du skal selv gaae.

Pierrot (idet han vil gaae.)

Naa, der kommer han. Han har nok været ude og studeret i Skoven.

Tolvte Scene.

De Forrige. Melolontha (fra Skoven.)

Melolontha

(kommer ind i dybe Tanker og lader som han ikke seer de Andre. Han er klædt som man er vant at see ham hos Price's, med det magiske Bælte og Staven.)

Pierrot.

Stands, o vise Mand! og nedlad dine himmelske Tanker til vore jordiske Affairer.

Melolontha (afmaalt og høitideligt.)

Gaae og forstyrr mig ikke i mine dybe Meditationer.

Cassander.

Amico mio! sapete? ... la mia figlia .... (græder.)

Melolontha.

Jeg veed Alt, Intet er skjult for mig. I kan spare Jeres Ord.

Cassander.

Sapete? e volete soccorrermi?

Melolontha (tier og trækker paa Skulderen.)

Pierrot

(til den fordybede Harlekin, med en Gestus som naar man vil bringe Heste til at fløtte Benene.)

Harlekin! humme dig! der er Troldmanden. Han kan maaskee hjælpe Jer. Piin ham, plag ham, overhæng ham!

Harlekin.

Ak nei! Er der endnu en Straale af Haab? Min Sjæl var allerede fuld af Elegier. Jeg gjorde allerede Udkast til en digterisk Klage over min Elskedes Flugt. Melolontha! Vise Magus! Hvor er Colombine! Hvor skal vi søge hende?

Cassander.

Ov' è? ov' è nascosta? Ditemi! salvatemi! Ah, mio benefattore! mio nume! Parlate! Voi avete promesso di soccorrermi.

Melolontha.

Det er sandt, jeg har lovet at staae dig bi. Men erindre dig, Cassander, hiin Nat, da jeg paa din Bøn stillede Colombines Nativitet, og aabenbarede dig, at der kort efter hendes 16de Aar forestod en vigtig Omskiftelse i hendes Skjebne. Erindre, jeg erklærede,

at jeg ikke kunde afværge fra dit Hoved den mulige Ulykke, der truede dig, med mindre du betroede mig alle Omstændigheder ved Colombines Fødsel, og afslørede den Hemmelighedsfuldhed, der hviler over hendes Herkomst.

Cassander.

Ah, che cosa stravagante! voi scherzate.

Melontha.

Jeg spøger aldrig.

Cassander.

Vi dirò tutto — ma non adesso. Date tempo!

Melontha.

Nu har jeg sagt dig min Mening. (Trækker sig noget tilbage.)

Pierrot.

Hr. Cassander! Min kjære Harlekin! Jeg har rigtignok altid antaget dem begge for meget eenfoldige, men saa eenfoldige — det gaaer over mit Begreb.

Cassander.

Hè?

Pierrot.

Kan De ikke forstaae, at han vil betales for sin Møie? Han er en lærd Mand; han kan læse i Stjernerne. Men han holder af Penge. Saadanne er' vi Alle.

Cassander.

Det er muligt, du kan have Ret. — Harlekin, har du ikke nogle Penge hos dig?

Harlekin.

Jeg skal see ad. (Søger.) Alt hvad jeg har hos mig er en Rigsort.

Cassander.

(søger i sine Lommer, Pierrot vil hjælpe ham, men jages bort.)

Her er 3 Mark.

Pierrot.

Det var altsaa i det Hele 4 Mk. 8 Sk. Det er for lumpent.

Cassander.

Nu da, her er 8 Sk. til.

Pierrot.

Mindre end en Rigsdaler kan det ikke være. Saa meget er Deres Pleie-Datter altid værd. Giv eñ Mark til.

Cassander.

Vattene al diavolo! Her har du da en Mark.

Pierrot (gaaer hen til Melolontha).

See her, vise Magus! Padronen sender dig en Rigsdaler i Kobbermønt. Han veed, du har en svag Mave, som dine dybsindige Studeringer have paadraget dig. Styrk dig nu med et Par Flasker Viin

og gjør dig ikke længer kostbar, men skaf os at vide hvor Colombine er rendt hen.

Melolontha (tager mod Pengene. Afsides til Pierrot.)

Hør, siig mig, har der ikke været et Bud med et Brev til mig, eller en ... en fremmed Mand, der vilde tale med mig.

Pierrot (afsides.)

Aha! (Høit.) En som vilde ...? (Gjør en Pantomime som En der tæller Penge.)

Melolontha.

Aa Vaas! — (Afsides.) Naar det unge Menneske ikke holder sit Løfte, saa er jeg ikke længer forbundet til at staae ham bi. Men — hm! ja endnu kan jeg jo betænke mig lidt og see til at vinde Tid. (Høit.) Velan da! Jeg skal studere de hemmelige Ziffre og om en lille Stund meddele Eder Resultatet. (Gaaer.)

Cassander.

Ebbene! Entriamo!

(Han og Harlekin gaae.)

Pierrot (alene.)

Det er nogle forunderlige Mennesker. Som bekjendt kan man i dette Liv ikke sætte den allersimpleste Sag igjennem uden ved Hjælp af Penge, og nu forlange de, at den stakkels Melolontha for Ingenting ovenikjøbet skal hexe.

Mel. Man kan i Slutteriet leve.

1.

Naar man foruden Navn og Penge
Vil søge Dit og Dat,
Saa kan man rigtig søge længe,
Ja, søge Dag og Nat.
Folk, naar man kommer, staae perplexe:
„Jeg kan ei hexe!
„Min Tid er knap; og her, min kjære Mand,
„Jeg ikke hjælpe kan.
„Det er saa grumme svært; den Dør er lukket i,
„Og aabnes ei foruden Hexerie."

2.

Men naar man nu med fyldte Lommer,
Som En, der er solid,
Til disse samme Herrer kommer,
Saa har de herlig Tid.
Saa er der Ingen meer perplexe,
Saa kan de hexe.
„Fat De kun Mod, min kjære, brave Mand!
„Jeg tænker, det gaaer an."
— Den samme slemme Dør, der før var lukket i,
Gaaer op galant foruden Hexerie.

Nu faae vi da at see, om vor store Magus kan hjælpe os. Jeg troer det næsten. Ja, jeg vil parere, at han kan. Tager jeg ikke feil, saa har han selv en Finger med i Spillet.

Trettende Scene.

Pierrot. Peter.

Peter.

Denne Troldmand er meget vanskelig at træffe. Hjemme var han ikke, og saa meget jeg nu har søgt, har jeg ikke seet en Eneste, der saae ud som han skal see ud. (Bliver Pierrot vaer.) Med Forlov, er De bekjendt derinde? (Peger paa Morskabs-Theatret.)

Pierrot.

Jo, for de Fleste derinde er jeg bekjendt nok.

Peter.

Nei, jeg mener om de kjender Folkene derinde.

Pierrot.

Ja, alle Tilskuerne kjender jeg min Sjæl ikke.

Peter.

Nei, jeg mener —

Pierrot.

Nu, jeg forstaaer dig. Hvad vil du?

Peter.

Jeg har her et Brev. (Tager det frem.)

Pierrot (seer paa Brevet; affides.)

Det er til vor Magus — det er jo et tykt Brev — (Høit.) Kom hid, min Dreng! det Brev er til mig.

Peter.

Til Dem? Det skal være til En, de kalder Troldmanden. Er det Dem?

Pierrot.

Ja, jeg er Troldmanden.

Peter.

Men han skal have et langt, graat Skjæg.

Pierrot.

Naar du var kommet for en halv Time siden, kunde du have seet mig med mit lange Skjæg. Men nu var jeg netop henne hos en Barbeer og lod det tage af. Jeg skal ud at spise imorgen Middag, og saa passer det sig ikke at komme med langt Skjæg.

Peter.

Nei, det er andt. Men Troldmanden skal gaae i en lang, bruun Kappe.

Pierrot.

Det gaaer jeg ogsaa altid med. Men nu er det mod Aften, saa har jeg klædt mig om, for at gjøre mig det mageligt. (Letter paa sin hvide Habit.) Det er mit Nattøi jeg gaaer i.

Peter.

Naa! ja det var en anden Sag.

Pierrot.

Kom kun med Brevet. Du er nok sendt fra en ung Herre — eller fra ...

Peter.

Jo, jeg er ganske rigtig sendt fra en ung Herre.

Pierrot.

Som var sammen med et ungt Fruentimmer — eller med ...

Peter.

Jo, ganske rigtigt.

Pierrot.

Der kan du see, jeg veed allerede Besked. (Tager mod Brevet.)

Peter.

Det var rigtig rart, at jeg traf Dem.

Pierrot.

Ja, for du kunde let have truffet paa en Anden.

Peter.

Eller paa slet Ingen.

Pierrot.

Det er ogsaa sandt. Du har et godt Hoved, min Dreng!

Peter.

Det sa'e ogsaa den Student, jeg børstede Støvler for paa Regentsen. Han roste mig altid, fordi jeg —

Pierrot.

Gjorde han det? Ja, du er en prægtig Dreng. Gaae du nu hjem til din Herre og siig, Brevet er kommet i gode Hænder. Adios, min rare Dreng! Fald ikke. (Bringer ham ved nogle Lazzi til at gaae og kommer saa tilbage.) Aha! hvad sa'e jeg. Lad os nu see hvad der staaer i dette Brev. (Lukker det op.) Oh! En Femrigsdaler-Seddel! og ikke et Ord ellers. — Det Brev er godt skrevet. Jeg er vis paa, at hver Mand her i Landet kan forstaae det. — Altsaa, vor vise Magus spiller virkelig under Dække med det unge Menneske? Ja, det var jo min Mening fra første Færd. Men hvad skal jeg nu gjøre med disse Penge? Give dem til ham? Det kunde jeg ikke forsvare; det var jo at belønne hans Forræderie. Skal jeg da give dem til Cassander og fortælle ham Alt? Fy, man skal aldrig være Angiver, det er saa stygt. Altsaa er jeg nødt til at beholde dem enten jeg vil eller ikke. Desuden, hvad pleier vor Padrone at sige:

Con arte e con inganno
Si vive mezzo l'anno.
Con inganno e con arte
Si vive l'altra parte.

Med andre Ord: Alle Kneb gjælder. Saadane gamle, ærlige Ordsprog, de er' ubetalelige. De hjælper En

saa hurtig ud af en Forlegenhed. (Putter Sedlen i Lommen.) — Naar jeg nu havde holdt fast paa denne kloge Dreng, saa havde jeg sagtens let kunnet erfare, hvor vor unge Dame har forstukket sig. Men jeg seer ikke, hvorfor jeg skulde gjøre det. Colombine har aldrig lagt et Halmstraa iveien for mig. At hun ikke har Lyst til at blive hos vor gamle Padrone, kan jeg ikke fortænke hende i. Nu er jeg udenfor det Hele og kan slaae mig til Ro og see til. — Ah, der har vi vor Magus!

(Stiller sig op til et Træ og lader som han sover.)

Fjortende Scene.

Pierrot. Melolontha (fra Morskabs-Theatret.)

Melolontha.

Jeg kan ikke komme mig af min Forundring. Det synes virkelig som dette unge Menneske har isinde at snyde mig. Den Utaknemmelige! Efter Alt hvad jeg har gjort for ham! Efter alle hans høitidelige Løfter! — Imidlertid, han kan være undskyldt; hans Kjærlighed og den Forvirring, Flugten har sat ham i, kunne have bragt ham til at glemme — skjøndt det er høist urigtigt. Man bør aldrig være glemsom i Penge-Affairer. — For det Første vil jeg nu sætte efter ham med Cassander, og give ham en lille Mindelse. Komme

bort kan han ikke. Jeg har saaledes indviklet ham og hans Ledsagere i mit magiske Net, at de bestandig maae holde dem her i Nærheden. Men betaler han hvad han høitidelig har lovet mig, saa er det en anden Sag. Det staaer da altid i min Magt, ved Hjælp af mine dybe Kundskaber, at forblinde Cassander og Harlekin. (Bemærker Pierrot.) Pierrot! kom hid! Hm! det Dyr sover. — Pierrot! vaagn op!

Pierrot (farer op.)

Oh! Er det dig, min vise Mester!

Melolontha.

Du er dorsk, Pierrot! Mens min Sjæl tragter efter det Uopnaaeligste, staaer du og sover.

Pierrot (afsides.)

Jeg gad vidst, om han med det Uopnaaelige mener de 5 Rigsdaler, jeg har i min Lomme.

Melolontha.

Har der endnu ikke været Nogen, der vilde tale med mig?

Pierrot.

Oh, hvad husker du mig paa! Mens jeg stod her saa dorsk og sov, havde jeg en mærkværdig Drøm. Jeg syntes, at Jorden aabnede sig og at Luften suste og bruste. Den store Aand, du siger du har Omgang med, viste sig pludselig for mig. Det var en smuk,

gammel Mand, med et langt, langt Skjæg. Han bad mig sige dig, at Stjernerne vare dig gunstige. Du skulde stille din Næse mod Østen, og saa gaae efter Næsen. Saa vilde du finde Colombine.

Melolontha.

Hm! Følg nu med os! Jeg er allerede paa Sporet.

(Gaaer.)

Pierrot. (Seer efter ham.)

Ja, jeg er ogsaa paa Sporet. — Det er mærkværdigt med disse Mennesker, der er' saa overordentlig vel underrettede om alle Ting. Han dèr kan læse i Stjernerne som jeg i Commissions-Tidenden. Han staaer i Correspondance med Erke-Engelen Gabriel og nogle andre af vor Tids berømteste Mænd. Men at der her i min Lomme ligger et Brev til ham med 5 Rigsdaler i — det veed han ikke. (Gaaer.)

Femtende Scene.

En Plads, omgivet af Træer; tilvenstre Bagsiden af et Telt. Scenen er dunkel, som i Skoven en Sommernat. Kun imellem enkelte Træstammer falder et sparsomt Maanelys.

Grønberg og **Colombine** komme ind.

Grønberg (der først træder ind.)

Kom kun! Her er ikke et Menneske.

Colombine.

Men er det ogsaa forsigtigt af os at gaae herind?

Grønberg.

Kjæreste Colombine! berolige dig. Vi har jo intet Valg. Teltet her ligger afsides. Jeg troer ikke, man falder paa at søge os paa dette Sted. Du trænger til en Forfriskning. Du har jo selv sagt, at du Intet har nydt.

Colombine.

O, med mig kunde det være det samme.

Grønberg.

Lad os nu slaae os til Ro her. Vi har jo ikke gjort andet end løbet frem og tilbage, og, for at Ingen skulde see os, ovenikjøbet midt igjennem Skoven, hvor man hvert Øieblik snubler over Trærødder eller faaer en Green i Ansigtet. Jeg troer, Pokkeren har sit Spil inat. Bjørn, der skulde give mig Underretning om hvor Vognen holder, bliver borte. Den dumme Dreng, jeg har antaget herude, lader sig ikke see, og Hyacinthe, der ikke gik tre Skridt bag ved os, faaer med Eet det Indfald at gjøre sig usynlig. Og alt hvad vi søge og søge efter hende, saa er og bliver hun borte.

Colombine.

For hende er jeg næsten meest urolig. Naar der blot ikke er tilstødt hende Noget.

Grønberg.

Det kan jeg ikke troe. Vi var' ganske nær ved Bakken, da hun blev borte. Men i al Fald har vi gjort hvad vi kunde. (Et dækket Bord med Lys, Stole 2c. bringes ind.) Kom, Colombine! lad os for et Øieblik glemme, at vi ere under Flugt og Forfølgelse. (De sætte sig tilbords.) Her er Champagne, det er en Viin, Damerne have Privilegium paa at drikke. Lad os klinke sammen — paa vor Fremtid og paa den Lykke, at vi her ere samlede. Ja, det er en stor Lykke, at vi kunne sidde sammen her i den lune Sommernat og under det deilige Løvtag. En Skaal for os og for Skoven her, der saa ofte har været Kjærlighedens tause Fortrolige. Himlen holde sin Haand over disse ærværdige Bøgetræer og lade dem ikke paa deres gamle Dage sættes paa Pension som Bøgebrænde. (Drikker.) — Har jeg ikke Ret, min Colombine! Kan vor Kjærlighed ønske sig et skjønnere Tilflugtsted end dette? Har du nogensinde seet en saa smuk Skov?

Colombine.

Nei, aldrig. Da jeg kom hertil i Sommer, kunde jeg ikke blive træt af at gaae omkring herude.

Hvert Øieblik stødte jeg paa en ny, overraskende Udsigt, en ny, smuk Gruppe af Træer. Og dog er denne Skov mig ikke fremmed. Det forekommer mig tidt, at jeg har været her før, men for mange Aar tilbage.

Grønberg.

Du har maaskee seet Bøge- og Egeskove paa andre Steder her i Landet, hvor I har været.

Colombine.

Nei, deri ligger det ikke. Mange enkelte Steder af Skoven synes mig bekjendte, og al den Tummel, al den Menneske-Vrimmel, der er herude i Dyrehavs-Tiden, forekommer mig som Noget, jeg i lang Tid har længtes efter, Noget, jeg kjender fra forrige Tider. — Hør, jeg vil spørge dig om Noget, men du maa ikke gjøre Nar af mig. Hvad er det for en Kirsten Piil, som man har sagt mig skal boe herude?

Grønberg.

Ja, Herre Gud, veed jeg det! Det maa du see efter i Thieles Folkesagn eller i en anden saadan Bog. Hun har forresten levet for et Par Hundrede Aar siden, saa jeg tvivler paa, hun boer her endnu. Men hvorfor spørger du?

Colombine.

En af de første Aftener, jeg var herude, var Hyacinthe og jeg nede ved Kilden. Vi stjal os bort, da min Pleiefader var gaaet i Seng. Melolontha havde talt saa meget om denne Kilde og paastaaet, den havde underfulde Kræfter. Da vi nu havde været noget dernede, faldt Hyacinthe, der var træt, isøvn paa en Bænk. I det samme syntes jeg, at Kilden aabnedes med et lyst Skjær. En gammel, venlig Kone stod dybt derinde og saae mildt paa mig, som om hun hilsede paa mig og bød mig velkommen. Hun var omringet af unge, luftige Væsner, der saae ud som man tænker sig Nereiderne eller Najaderne. Det var et Syn, der kun varede et Øieblik; saa forsvandt det.

Grønberg.

Hm! Er du vis paa, at det ikke var dig, der faldt isøvn paa Bænken?

Colombine.

O, jeg troer du vil!

Grønberg.

Ja jeg har været nede ved Kilden ved Nat og ved Dag, jeg troer paa alle Døgnets Tider; men den Ære har Kirsten Piil aldrig beviiſt mig, og jeg er dog født heroppe i min Tantes Huus paa Strand-

veien strax ved Skoven, altsaa hendes Landsmand. Men det er heller intet Under, at Kildefruen og hendes Piger, ved dit første Besøg dernede, fik Lyst at see dig. Vogt dig, at hun ikke forelsker sig i dine Øine og engang drager dig ned i sine kjølige Vande.

Colombine.

Naar du taler saaledes, bliver jeg vred. — Fortæl mig heller noget om den Tante i Kjøbenhavn, jeg skal til.

Grønberg.

Hun er Enke efter en Grosserer Vestergaard.

Colombine.

Ja, det har du sagt mig. Er hun en god Kone?

Grønberg.

Jo, især har hun altid været god mod mig. Jeg er hendes Kjæledægge og skal med Tiden arve hende. Hun er noget stille og tungsindig. For en tolv, fjorten Aar siden havde hun den Ulykke — Tys! der kommer Nogen. Naa, det er Bjørn. Himlen være lovet.

Sextende Scene.

De Forrige. Bjørn.

Bjørn.

Er' I virkeligt her! Det var langt mere end jeg ventede.

Grønberg.

Men hvor bliver du af, Mand? Og hvor bliver Vognen af?

Bjørn.

Ja, hvad veed jeg! Den var væk, da jeg vilde hente den. Den fulde Kudsk er formodentlig bleven ædru, har ikke vidst, at Vognen var leiet ud og er vel taget til Byen. Jeg leiede strax en anden Vogn og løb for at hente dig. Men du var ingensteder. Da jeg kom tilbage til den nye Vogn, var den ogsaa borte, og Folkene, der var tilstede, paastod endogsaa, at en saadan Vogn havde slet ikke været der. Nu har jeg leiet den 3die Vogn, men det er en Støvleknægt. Og nu er jeg ogsaa kjed af det, og maa selv tage til Byen.

Grønberg.

Men alt dette er jo Hexerie.

Bjørn.

Nu, da jeg gik gjennem Skoven, kom med Eet en Mand hen til mig og sagde, jeg skulde gaae til

det tredie Telt derfra. I Nærheden deraf skulde jeg finde dem jeg søgte. Hvad det har været for en Kegle, maa Gud vide. Han bad mig tillige sige dig, at hvis du ikke holdt dit Løfte, kom du til at fortryde det.

Colombine.

O, det har været Melolontha. Har du nu glemt — og jeg bad dig dog saa meget!

Grønberg.

Men jeg har jo holdt mit Løfte. Hvorfor skulde jeg nægte ham de lumpne 5 Rigsdaler? Naar kun ikke Drengen er rendt sin Vei dermed.

Bjørn.

Det troer jeg ikke. Han vidste jo ikke hvad der var i Brevet.

Colombine (lytter.)

Jeg hører Stemmer — der kommer Nogen. Det er Cassander — o lad os skynde os bort.

Grønberg.

Jeg kunde have mere Lyst til at blive.

Colombine (ængstelig.)

Nei, lad os gaae. Melolontha er med ham. Skynd dig! kom! (Hun drager ham med sig. De gaae alle Tre.)

Syttende Scene.

Cassander. Melolontha. Harlekin.
Siden **Pierrot.**

Cassander (seer sig omkring, urolig og hastig.)

Oh, cielo! Her er jo ikke et Menneſk'!

Harlekin (farer omkring.)

Colombine! Min Elſkede! Skjul dig ikke! — Hun er her jo ikke!

Melolontha (afſides.)

Det kunde jeg have ſagt dem iforveien. Endnu vil jeg give det unge Menneſke Betænknings-Tid. Naar jeg blot kunde komme bort og faae ham i Tale!

Cassander (til Melolontha.)

Ma, che diavolo avete? Du har jo ſagt, hun og den seduttore var her. Hvor er' de nu?

Melolontha.

Stille! du forvirrer mine Tanker. Lad mig gaae ud og adſpørge Stjernerne! (Vil gaae.)

Harlekin (holder paa ham.)

Nei, min Ven! Vi kunne ikke ſlippe dig. Du er vort eneſte Haab.

Cassander.

Restate! Du maa mig hende ſkaffe. Ah caro mio! Sono perduto! Den kolde Luft, den megen Renden — min gamle Rheumatisme — jeg det ikke

holder ud. Men du mig bedrager — jeg det har formodet strax. Vattene — sei fallace, doloso, perfido!

Melolontha.

Hør, Cassander! naar du vil tale som en Bøffel, saa er det ligesaa godt jeg gaaer min Vei.

Cassander.

Calmatevi! sono quieto. Ma, avete pietà!

Pierrot

(kommer ind med et langt, overmaade tykt Toug, næsten et Ankertoug.)

See der, Hr. Cassander! der har jeg faaet et Toug hos Folkene, som vi kan binde den Galgenfugl med. Hvor har De ham?

Cassander (arrig.)

Andate in malora!

Pierrot.

Naa, De har ham ikke. Ja, det var en anden Sag.

Melolontha (afsides til Pierrot.)

Siig mig, saae du ikke Nogen udenfor?

Pierrot.

Jo — du mener det unge Menneske? Ikke sandt?

Melolontha.

Hm! ja —

Pierrot (med høi Latter.)

Spørger du mig om ham? det er jo dig, der veed hvor han stikker. Ha ha ha! Hr. Cassander, han spørger mig —

Melolontha (forbittret.)

Tie, Elendige! — Velan, Cassander! følg nu med mig. Jeg sværger dig til, vi skulle finde ham, om han saa har skjult sig ved Verdens yderste Ender!

(Gaaer.)

Cassander.

Andiamo pure! (Han og Harlekin gaae.)

Pierrot (ene.)

Han bruger altid saa store Ord. Verdens yderste Ende! Jeg skulde dog troe, at de er endnu paa Sjælland. (Vender sig og bliver det dækkede Bord vaer.) Oh! det har jeg netop trængt til. Det Hundeliv, vi føre inat, ta'er jo alle Kræfter fra En. (Sætter sig ved Bordet.) Hvad er det her staaer? Ah, stegte Kyllinger — det er godt. Lad nu de Andre rende saa meget, de har Lyst. (Cassander raaber udenfor: Pierrot!) Aa, Herre Gud! Kan han nu ikke unde mig den Smule Ro. Ja, nu kommer jeg. (Skjænker i et Glas.) Den Viin seer godt ud. (Cassander raaber igjen flere Gange paa ham.) Strax — ja ja strax. (Putter et Par stegte Kyllinger, en Flaske Viin ꝛc. i Lommen og render ud.)

Attende Scene.

Hyacinthe og **Peter** komme fra den modsatte Side.

Hyacinthe.

Hvor ere vi nu?

Peter.

Vi ere endnu i Dyrehaven.

Hyacinthe.

Ja, det kan jeg nok begribe, men hvor?

Peter.

Vi er' ikke langt fra Uglebakkerne.

Hyacinthe. (Skriger.)

Uglebakkerne! Det er jo skrækkeligt. Der spøger det jo. Det er der, Troldmanden gaaer ned hver Nat og gjør sine Besværgelser. Jeg ulykkelige Menneske! Hvad skal der blive af mig? Vi finde aldrig ud af denne Skov.

Peter.

Vær De kun ganske rolig. Jeg kjender hvert Træ herude.

Hyacinthe.

Men hvad kan det hjælpe? Jeg tør jo ikke gaae hjem igjen. Og Colombine kan vi ikke finde — og jeg som elsker hende saa hoit. Jeg veed jo ikke engang, til hvem hun er taget hen i Kjøbenhavn. Er jeg saa ikke ulykkelig? (Hun græder.)

Peter.

Men det var dog en Lykke, at De stødte paa mig. Ellers var De gaaet alene og var faldet i Mo-serne herude.

Hyacinthe (tørrer Øinene.)

Du har Ret, det var endda en Lykke for mig. — Hvorfra kom du?

Peter.

Jeg kunde ikke finde de Andre. Men Dem fandt jeg.

Hyacinthe.

Jeg veed slet ikke hvordan det gik til. Jeg vendte mig bare om, da jeg syntes, jeg kunde skimte Hr. Har-lekin og de Andre mellem Træerne; og saa var Co-lombine og hendes Kjæreste reent forsvundne. (Hun græder).

Peter (afsides.)

Det er underligt; hun gjør ikke andet end græder. (Høit efter en Pause.) Hvormed morer De Dem herude om Sommeren?

Hyacinthe.

Aa, jeg veed selv ikke. Her er ikke meget mor-somt.

Peter.

Gaaer De undertiden paa Comoedie?

Hyacinthe.

Hvor du spørger! Jeg gjør jo selv ikke andet end spiller Comoedie.

Peter.

Naa, De mener, paa Prices Theater.

Hyacinthe

Han hedder ikke Price.

Peter.

Ja, men saadant et Theater kalder man altid Prices Theater. — Hvad spiller De?

Hyacinthe.

Jeg spiller Elskerinderne af anden Classe.

Peter.

Af anden Classe? Er der to?

Hyacinthe.

Ja der er. Colombine har hidtil spillet de første. Men nu ta'er hun bort, og saa faaer jeg hendes Partier. Derfor er jeg ganske fornøiet med at hun ta'er bort.

Peter.

Men De ta'er jo med os. Saa kan De jo ikke faae disse Partier.

Hyacinthe.

Det er ogsaa sandt. Det havde jeg reent glemt Saa kan det jo ikke nytte mig noget. Det er ogsaa

ret dumt. (Græder.) Saa skal jeg aldrig mere see Hr. Harlekin spille!

Peter. (afsides.)

Nu græder hun igjen. (Høit.) Er De gift?

Hyacinthe.

Nei. (Hun bliver ved at græde.)

Peter.

Er det derfor De græder?

Hyacinthe.

Aa, du gjør saa mange taasfede Spørgsmaal. Lad os nu gaae.

Peter.

Skal vi ikke gaae ned til Kilden. Jeg er saa tørstig.

Hyacinthe.

Ja, lad os det. Der er dog kanskee nogle Mennesker.

Peter.

Ja, men de Mennesker, som er der paa den Tid, de er' ogsaa derefter.

Hyacinthe.

Saa vil jeg ikke gaae derned.

Peter.

Gaae De kun med. Jeg kjender dem. De gjør Dem Ingenting. (De gaae.)

Nittende Scene.

Kilden i Dyrehaven. Maanen er nu høiere oppe og lyser mellem Træerne. Efter et Forspil aabnes Kilden og viser en dyb Grotte, beklædt med Musling-Skaller og Glimmersteen o. s. v., og med et lyst blaaligt Skjær. **Kirsten Piil**, en aldrende Matrone, klædt som man gik i det forrige Aarhundrede, men hvidt og blaat, sidder i Grotten, omringet af endeel **Kildepiger.**

Chor af Kildepiger, (der komme frem).

Maanen alt har reist sig over
Skoven og belyst vor Eng,
Skinner hist, hvor Kildens Vover
Vugges i en Sommerseng.
Sværmen af de muntre, glade
Mennesker har os forladt.
Kommer! I den smukke Nat
Ville vi vort Skjul forlade.
Fra de lange,
Dunkle Gange,
Der i Jorden dybt sig vinde,
Ud vi svømme,
For at drømme
Her, hvor Maanens Straaler skinne.
Hist blandt hine
Smaa og fine
Blomster, der i Græsset staae,
Dandser atter
Kildens Datter
Under Duft af Blomster smaa.

Kirsten.

Smaapiger, stille!
Ikke saa vilde!
Husker, mit Væld giør slet ingen Støi.
Sagte det flyder,
Rolig det gyder
Vandene ned ad den heldende Høi.

Choret.

Kirsten! vor Moder! husk, jeg er ung!

Kirsten.

Ungdommen, Barn, maa sædelig vandre.

Choret.

Nu er du gammel, din Gang er lidt tung.
Mens du var yngre, du sprang som vi Andre.
See kun til Menneskets
Sværmende Klynger!
Muntert i Skoven man
Dandser og synger.
Elsker du Mennesket, ynder dets Lege,
Lad mig som Mennesket frit mig bevæge!

Kirsten (lyttende).

Tier og skynder Jer! Iler herind!
Over mig lyder der hurtige Trin.

(De forsvinde, og Grotten lukkes.)

Tyvende Scene.

Melolontha. Siden **Kirsten Piil.**

Melolontha (kommer hurtig ind).

Det er ubegribeligt! Jeg har tabt den Forræders Spoer. Det er ligesom en Taage har lagt sig om mit Syn, som ellers Intet er skjult for. Skulde mine dybe Kundskaber dennegang slaae mig feil? Det vilde jeg høist nødig antage. Jeg har endnu eet Hjælpe-middel tilbage. Det vil jeg forsøge. (Øser med Haanden Vand af Kilden og seer deri, mumlende nogle Ord). Nei, det er ganske rigtigt. Her seer jeg ham. Han er paa Veien til Kilden, han kan være her paa Øieblikket. Afsted at hente Cassander! Jeg har svoret, at jeg nu ikke længer vil skaane dette unge Menneske. Det er en Eed, jeg i min Stilling ei tør bryde. (Vil gaae, da i det Samme Kildegrotten aabner sig. Kirsten Piil sidder derinde). Hvad seer jeg! Kirsten Piil!

Kirsten.

Hvad vil du ved min Kilde seent ved Midienat?

Melolontha.

Jeg øste blot en Haandfuld af dit friske Væld.

Kirsten.

Har Tørsten dig bevæget? Svar, men sanddru tael!

Melolontha.

Ei Tørsten mig bevæged'.

Kirsten.

Siig, hvi kom du da?

Melolontha.

Jeg veed, der er en lønlig Kraft i dette Væld.

Kirsten.

Hvad vilde du bevirke med min Kildes Kraft?

(Da han tier).

O Melolontha! mørk og farlig er din Jid!
Af Egennytte drevet du forfølger grumt
Og lægger Snarer for et ungt, uskyldigt Par.
Mit klare Væld, til Menneskernes Trøst bestemt,
Maa tjene dig som Redskab for din mørke Kunst.
Forlad min Kilde! hvis du ei forsmædeligt
Vil see dig ile mod din egen Undergang.

Melolontha.

Jeg kan meget gjerne gaae herfra, eftersom jeg har Intet mere at gjøre her. Men Trusler skræmme mig ingenlunde. Hvis Nogen har Grund til at frygte ved denne Leilighed, saa er det i det mindste ikke mig. Min Magt og mine overordentlige Kundskaber ere saa bekjendte, at jeg nok kunde forlange dem respecterede.

(Gaaer).

Kirsten.

Forblindede! du glemmer, Hovmod gaaer for Fald.

Fra denne Stund, da du min Kilde raadspurgt har,
Skal du erkjende snart den Magt, mig Himlen gav.
(Grotten lukkes).

En og tyvende Scene.

Grønberg og **Colombine** komme iilsomt ind.

Grønberg.

Dengang slap vi dem.

Colombine.

O, min Ven! Jeg holder det ikke ud. Jeg er nærved at døe af Angst.

Grønberg.

Fat Mod! Jeg haaber, Himlen vil beskytte vor Kjærlighed. Er du bleven forskrækket? Lad mig give dig et Glas Vand af Kilden. (Gaaer hen til den.) Ja, hvor faae vi et Glas fra? Nu er her ikke et Menneske. Hvad er det? Der skyder jo et Glas op. (Tager det.) Vil du see, et deiligt Chrystal-Glas!

Colombine.

Skjød det op af Kilden?

Grønberg.

Ja, jeg synes det. Eller kanskee det var en Indbildning af mig. Man er jo nærved at blive confüs i Hovedet inat. (Fylder Glasset ved Kilden.) Kom,

Colombine, og drik. Du siger jo selv, at der er underfulde Kræfter i denne Kildes Vand. Og det er jo sandt, du staaer under Kirsten Piils Beskyttelse. Saa tvivl ikke paa, at en Drik af hendes Kilde vil styrke dig.

Mel. Farvel, I smukke Magdalener.

O, du som hersker her i Skoven
Og tidt har hørt Forelsktes Røst,
O, Kirsten Piil! Lad os af Voven
:,: I Natten øse Haab og Trøst. :,:
Beskyt os mellem Skovens Stammer,
Hvis der er Medynk i dit Bryst!
Beskjærm, ifald du kan, de Flammer,
:,: Der er det unge Hjertes Lyst. :,:

Usynligt Chor af Kildepiger.

Mel. Vi binde dig en Jomfrukrands.

Alt under Vovers lette Dands,
Ved Maanens blege Straaler,
Vi bundet har en Brudekrands
Af Perler og Violer.
Haaber! :,: haaber paa vor Brudekrands,
Flettet ved Maanens Straaler.

Colombine, (der tilligemed Grønberg har lyttet forbauset.)
Min Gud, hvad var det!

Grønberg.

Et usynligt Chor! Kom denne Sang virkelig fra Kilden?

Colombine.

Den kom fra Kilden. Det var altfor tydeligt.

Grønberg.

O, min Colombine, saa lad os fatte et godt Mod! Nu er jeg selv nærved at troe, at vi staae under usynlige Magters Beskyttelse. Lad os ile herfra og ned til Bellevü. Der kan vi faae Vogn til Byen. Nu haaber jeg, vor Flugt skal lykkes os.

(De gaae mod Udgangen, men standses der af de Indtrædende.)

To og tyvende Scene.

De **Forrige. Cassander. Melolontha. Harlekin. Pierrot,** der fører **Hyacinthe** og **Peter** med sig.

Melolontha (til Grønberg).

Stands! ikke et Skridt videre!

Cassander.

Halte-là!

Grønberg.

Hvem vil forbyde mig —

Cassander.

Det vil jeg, din seduttore! Ud med min Barn, som du mig har røvet og stjaalet og plyndret.

Harlekin.

Ja, din Forræder! ud med Colombine, som du har revet fra mit Bryst!

Pierrot.

Ja, din Marekat! ud med Jomfruen, som du bringer i Folkemunde!

Grønberg (trækker en Pistol frem).

Afveien Enhver, der har sit Liv kjært. Den Første, der kommer mig nær, skyder jeg for Panden.

Pierrot (med et Skrig).

Ah — men er De gal? See til, hvem De har for Dem.

Cassander.

Ingen Pistol! jeg ikke mig bryder om din Pistol. Ud med min Barn!

Peter

(hidtil holdt af Pierrot, river sig løs, griber en tyk Green fra Jorden og løber over til Grønberg.)

Jeg skal hjælpe Dem. Det er nogle Harer.

Grønberg.

Endnu engang, afveien! eller jeg trykker løs.

(Idet han, med den ene Haand holdende Colombine, og fulgt af Peter, vil trænge frem, berører Melolontha ham og Peter med sin Stav, saa at de forblive som rodfæstede til Jorden.)

Melontha.

I Kraft af Magneten! Hænger fast ved den Jord, som eders hele Liv klæber ved!

Grønberg (med et Smertes-Udtryk).

Ah

Peter (ligeledes).

Av, hvad var det?

Melontha (til Cassander).

Gaae nu hen — nu kan du tage din Datter.

Cassander (gaaer hen og trækker hende fra Grønberg).

Povera Colombina! anima mia!

Colombine.

Slip mig — (til Grønberg) O, hjælp mig!

Grønberg.

Jeg kan ikke. Mine Fødder hænge fast ved Jorden. Jeg kan ikke komme fra Stedet —

Peter.

Jeg heller ikke.

Pierrot (med Latter).

Hvad, kan I ikke gaae? — Ah hahaha! Det har du gjort godt, vise Magus!

Cassander (til Colombine).

Ingrata figlia! hvorfor har du mig rendt bort?

Colombine.

O, lad mig gaae. Jeg vender ikke tilbage. Jeg døer, hvis I fører mig hjem med Jer.

Hyacinthe.

Hr. Cassander! hav Medlidenhed med Colombine.

Cassander.

Tie du stille!

Harlekin.

Elskværdige Colombine! Vend tilbage til vore Arme!

Colombine.

Forlad mig — gaae bort ....

Cassander.

Nu vi gaae hjem — qui non siamo securi —

Grønberg (til Melolontha).

Afskyelige! Er det paa denne Maade du holder dine Løfter?

Melolontha.

Jeg har holdt mine. Men du har skuffet min Tillid.

Grønberg.

Det er Usandhed. Jeg har sendt dig hvad jeg lovede dig. (Til Peter.) Har du ikke bragt ham et Brev?

Peter.

Ham? nei.

Grønberg.

Hvem da?

Pierrot (affides).

Oh, nu kniber det.

Peter (peger paa Pierrot).

Ham der. Det er jo Troldmanden.

Melolontha (affides til Pierrot).

Hvordan, din Kjæltring! har du stukket de Penge til dig, der blev sendt mig?

Pierrot.

Hvem? jeg? Og det troer du? (Til Peter). Din lille Rakker, har du allerede lært at lyve?

Melolontha.

Alt nok! Jeg vil Intet mere høre. Cassander, tag din Datter og lad os gaae. (De berede sig til at gaae bort under hendes Modstand).

Colombine.

O, Grønberg — befrie mig!

Grønberg.

I Skjændige! hvis jeg havde Magten, I skulde .... O, Kirsten Piil, fromme Kildefrue! hvis du er os nær, saa hjælp os! (Idet Colombine skal føres bort, aabnes Kilde-Grotten. Kirsten Piil og nogle af Kildepigerne sees derinde).

Tre og tyvende Scene.

De Forrige. Kirsten Piil. Kildepiger.

Melolontha.

Ha, Kirsten Piil! Er jeg da aldeles forblindet!
Vi ere igjen ved Kilden. Det seer jeg først nu!

Kirsten Piil.

Staaer, Uforskammede, staaer der som Steen!
(Et Par af Kildepigerne, med Musling-Skaaler i Hænderne, bespræunge Cassander, Melolontha, Harlekin og Pierrot med Vand, hvorefter de staae ubevægelige i deres sidste Stillinger under forskjellige Udraab).
Og I, Uskyldige! I være frie!
Jeg løser Jer af Melolonthas Trolddom.

Grønberg (iler hen til Colombine og omfavner hende).

Min Colombine!

Colombine.

O, Himlen være lovet!

Peter (til Kirsten).

Vil De ikke være saa god, ogsaa at befrie mig.

Kirsten.

Gaae, du er fri! (Til Kildepigerne).
Lad Vognen komme frem!
(En phantastisk indrettet Vogn med et lille Kudskesæde og een eller to store Haner for, kjører frem).
Den bringer Eder i et Nu til Byen.

Grønberg.

Kom, Peter, du skal være vor Kudsk. Stig op.

Peter.

Nei, De maa undskylde. Det kan jeg rigtigt ikke.

Grønberg.

Du har jo sagt, du kan kjøre.

Peter.

Ja, jeg har sagt, jeg kan kjøre med Heste, men ikke med Høns.

Kirsten.

Sæt Jer kun ind. I trænger ei til Kudsk.

Cassander.

Madam! jeg protesterer. Hun er min Barn, min eneste Datter....

Harlekin.

Jeg protesterer ligeledes. Hun er min Afgud, mine Oines Lys....

Kirsten.

I bliver her og staaer til Dommedag!

Harlekin.

Til Dommedag! O, min Skjebne!

Pierrot.

Til Dommedag! Det er jo umenneskeligt. Madam Piil! De maa være rimelig. At staae her som den evige Ulfeldts Støtte! Kan der slet ikke knibes noget af i Terminen? Bare de første 50 Aar. Hvem kan

holde ud at staae saa længe? (Græder). Huhuhu! Alle mine Lemmer ere som Kampesteen

Peter (gaaer hen til ham).

Kan De slet ikke røre Dem? Er De reent bleven til Steen?

Pierrot.

Væk, Dreng!

Peter.

Maa jeg føle paa Deres Næse, om den er kold? (Han føler paa ham). Ja, Steen er De, lader det til. Nu kunde De gjerne staae i Kongens Have ligesom Samson med Løven.

Pierrot.

Madam Piil! Lad mig dog ikke taale den Tort, at den Hvalp der maltracterer mig. (Til Peter, da han vedbliver at føle paa ham). Hør, min rare Dreng, hvis jeg havde mine Arme frie, skulde jeg give dig saadan en Vinge, at du skulde vende det Hvide ud af Øinene.

Peter.

Ja, men nu har De ikke Deres Arme frie.

Pierrot.

Hu! jeg kunde springe i Flint, naar jeg ikke allerede var en Kampesteen. Madam Piil! vil De ikke befrie mig, bare for at jeg kan prygle den Dreng.

Jeg siger mig med Fornøielse ganske løs fra Cassander. De har Ret, han duer ikke. Det har været min private Mening i lang Tid.

Cassander (mellem Tænderne).

Scellerato!

Kirsten (til Pierrot).

Befries vil du? og endnu du bærer
I dine Lommer uretfærdigt Gods!

Pierrot.

Gjør jeg?

Kirsten (til Peter).

Gaae hen og undersøg ham.

Peter.

Det skal jeg meget gjerne. (Til Pierrot). Men nu maa De staae stille, mens jeg seer efter.

Pierrot.

Staae stille, dit Afskum! Vil du gjøre Nar af mig? Naar jeg ikke var nødt til at staae stille, saa skulde du see Løier.

Peter.

Det er ogsaa sandt. Saa behøver jeg jo ikke at gjøre saa mange Omstændigheder. (Seer efter i hans Lommer.) I denne Lomme laae der to stegte Kyllinger.

Pierrot.

Dem traf jeg paa Veien. Jeg kunde kjende, det var Cassanders, der var fløiet bort. Inat er der jo Ingen, der vil blive ved Huset.

Peter.

Hvad nu! kan stegte Kyllinger flyve?

Pierrot.

Hold din Mund! — De er' formodentlig stegte i min Lomme af den megen Rend, vi har havt inat. Har du aldrig hørt, at Kalmukkerne lægge Kjødet, de vil spise, under Sadlen paa Hesten og saa galoppere saa længe til det er stegt?

Peter.

I den anden Lomme laae der et Papiir med 5 Rigsdaler i.

Kirsten.

Siig, hvorledes
Du kommen er til disse fem Rigsdaler.

Pierrot.

Hvorledes *jeg* er kommen til denne Seddel? Madamen skulde heller spørge, hvorledes den er kommen til mig. Nu er De en gammel, erfaren Kone og har boet saalænge herude. Her springer saa mange Femrigsdalersedler i Dyrehavstiden. Jeg formoder,

at en er ſprunget ind i min Lomme. Hvem kan for det? Det Samme kan jo arrivere Dem.

Kirſten (til Peter).

Bring denne Seddel hen til Melolontha.
Den er hans Eiendom, og ſendt af Grønberg.
(Til Melolontha).
Og du, gak hjem! Du og din mørke Trolddom
Sig holde fjern fra Kirſtens klare Kilde!

Melolontha
(tager mod Pengene med ſin ſædvanlige høitidelige Holdning).

Jeg ſeer, jeg har gjort det unge Menneſke Uret, og jeg erklærer nu, at jeg aflader fra al Forfølgelſe mod ham og hans Kjæreſte.

(Gaaer.)

Casſander.

Nix hans Kjæreſte — hun er inte hans Kjæreſte. Jeg vil hende tage med — hun er min Datter.

Kirſten.

Ugudelige! jeg har villet ſkaant dig,
Men ſelv du bryder Staven over dig.
— Saa hør, min Colombine! Mindſt af Alle
Har denne gamle Synder Ret til dig.
Jeg ſad en Sommernat ved Kilden her
Og baded' mig i Maanens blege Skjær.

Her var saa luunt og smukt, og Alt var stille,
Kun afbrudt af en Pladsken fra min Kilde.
Da hørte jeg en Klagelyd, og saae
Et Barn, der klynkende ved Kilden laae.
Det var forvildet, Alle taget bort.
Jeg tænkte, gid det smukke Barn var vort!
Det skulde svømmende med Kilden gaae,
Det skulde lege med dens Perler smaa.
— Det Barn var dig. Du var din Moders Lyst.
Jeg nænned' ei at saare hendes Bryst.
Da kom Cassander ned. Dit Skrig han hørte.
Han tog dig op, og til sit Hjem dig førte.
Jeg tænkte: han vil frelse det! blev glad
Og dukked' atter ned i Kildens Bad.
Men han, den grumme Mand, hvis Bryst er haardt,
Han holdt dig skjult og reiste siden bort.
Med dig han drog til andre, fjerne Lande.
Først nu han voved' sig til vore Strande.

Grønberg.

Hvorledes, Colombine, du er født i Danmark?

Colombine.

Saa har min Anelse ikke bedraget mig!

Grønberg

Og De, Hr. Cassander, der efter en saadan

Adfærd vover at nægte mig hendes Haand, det Eneste, hvorved De kan gjøre Deres Forbrydelse god igjen?

Cassander (afsides).

Io misero — Alt er opdaget!

Kirsten (til Cassander).

Betænk det vel, din Magt er nu forbi!
Paa Colombines Arm et Mærke findes,
Et kjendeligt, og der af Mange mindes.
Kun naar du angrer, er du atter fri.

Pierrot.

De skulde angre, Hr. Cassander. Der er saa ikke andet for. De har baaret Dem altfor galt ad. Betænk, naar her kommer Folk imorgen, og vi Tre staae her. Man vil holde os for Medlemmer af et Vorkabinet. Vi kan risquere, at en Mand viser os omkring og siger: det er den gamle, arrige Cassander; det er den eenfoldige Harlekin og det er den retskafne, men miskjendte Pierrot.

Cassander.

Velan da — jeg maa det vel gjøre — jeg opgiver mine pretensioni. Men — man skal mig lade gaae. Jeg er en gammel Mand, kan inte taale at sidde in pregione, i et stygt Fængsel.

Kirsten.

Velan, jeg løser dig og eder med.

(Cassander, Harlekin og Pierrot erholde, ved et Vink af Kirsten, igjen fri Bevægelse.)

Pierrot (strækker sig).

Ah, det gjorde godt. Det er ikke Spøg at være forvandlet til en Steen. Det værker i alle mine Lemmer. (Med et Udtryk af Angst.) Madam Piil! er De bare vis paa, at De har cureret mig fra Grunden? Jeg synes, der er endnu lidt Kampesteen tilbage i min ene Arm. Den er saa tung.

Cassander.

Jeg siger dem Alle Addio. Jeg reiser imorgen, jeg reiser til Italia, hvor man ikke gjør saadan grande strepito d'una bagatella.

(Gaaer.)

Kirsten.

Min Colombine! mærk nu paa mit Ord:
Du er i Slægt med ham, Du Troskab svoer.
Det var hans Faster, Skjebnen var saa tung.

Grønberg.

O, min Gud! du er min Tantes Datter — ja, hun mistede sit Barn herude for 12 Aar siden. Saa er du jo min Cousine.

Colombine.

Jeg Lyksalige, der har fundet en Moder igjen!

Kirsten.

Din Moder var mig kjær. Da hun var ung,
Hun kom her tidt, og sang, naar det var silde,
Saa smukt, imens jeg lytted' fra min Kilde.
Det glæder mig, mit Barn, at jeg kan atter
Erkjendtlig vise mig mod hendes Datter.
Thi vel er Kildefruen graa af Aar,
Men ungt af Medynk hendes Hjerte slaaer.
I denne Skov, hvor Mennesker saa tidt
Har glade skjemtet og har grædt og liidt,
Der har jeg Medynk lært, naar Andre græde,
Og lært at glæde mig ved Andres Glæde.
Og derfor er min Kilde klar og sund,
Og deri har dens Lægedom sin Grund.
Thi Menneskernes Følelser bevæge
Dens Vande med en selsom Kraft at læge.
— Kom hid, mit Barn, og tag mod denne Krands
Af Perler smaa og duftende Violer.
Med disses Duft og hines rene Glands
Du smykke dig ved Brudenattens Straaler!

(Rækker hende Krandsen).

Chor af Kildepigerne.

Mel. Vi binde dig en Jomfrukrands.

Alt under Vovers lette Dands,
Ved Maanens blege Straaler,
Vi bundet har en Brudekrands
Af Perler og Violer.
Tager venligt, tager mod vor Brudekrands,
Flettet ved Maanens Straaler.

(Under dette Chor lukkes Grotten og Alt forsvinder).

Grønberg.

Forsvundet! Alt forbi! Forsvundet som en Drøm!

Harlekin (der har staaet aldeles trøstesløs og fordybet).

Ogsaa for mig er denne Nat som en Drøm, men en frygtelig. Alle ere lykkelige, kun jeg er meget at beklage.

Pierrot.

Jeg kan ikke prale af min Lykke.

Harlekin.

Kirsten Piil har atter givet mig min Frihed. Men denne Frihed er min Ulykke. Hvor langt heller bar jeg hine himmelske Lænker, jeg engang drømte om.

Grønberg.

Trøst Dem, Hr. Harlekin.

Harlekin.

Nei, for mig gives ingen Trøst.

Hyacinthe (gaaer hen til ham).

Hr. Harlekin! kan jeg ikke trøste Dem? De veed, at Colombine tager nu bort fra os, og saa skal jeg i alle Henseender træde istedenfor hende. Nu meente jeg — (standser).

Harlekin (farer op).

Du mener? Tael, tael ud, min Hyacinthe!

Hyacinthe (undseelig).

Nu ja, De veed nok selv hvad jeg mener.

Harlekin.

Ja, du hellige Uskyldighed! javist veed jeg hvad Du mener. Lad mig see rigtig paa dig. (Løber rundt om hende). Du er jo smuk.

Hyacinthe.

Ja, ikke sandt?

Harlekin.

Du er smukkere end Colombine.

Hyacinthe.

Ja, det veed jeg nok.

Harlekin.

Hvor har jeg havt mine Øine henne! Javist kan du aldeles træde istedenfor hende. Skal vi To være et Par?

Hyacinthe.

Ja, jeg vil gjerne.

Harlekin.

O, du henrykker mig! Saa er alle mine Lidelser glemte. Vi skal føre et Herreliv!

Hyacinthe.

Ja, det skal vi. O, jeg føler mig saa lykkelig, saa lykkelig! Jeg er bleven til et ganske andet Menneske.

Peter.

Er De bleven til et ganske andet Menneske? Er De da bleven et Mandfolk?

Hyacinthe.

Aa Snak! det mener jeg ikke.

Fire og tyvende Scene.

De Forrige. Bjørn.

Bjørn

(kommer farende ind, pustende og tørrende Sveden af sig).

Er du der, Grønberg? Skynd dig nu. Jeg har leiet den 4de Vogn og sat to Karle til at passe paa den. Der er vidt og bredt Ingen at see, saa du kan uden Fare kjøre hjem. Det Værste er kun, at de tre andre Vogne, jeg har leiet, nu ogsaa er kommet drattende, Fanden maa vide hvorfra.

Grønberg (med Latter).

O, du stakkels, trofaste Ven! du har havt megen

Møie for min Skyld. Mens vi have levet i Poesiens og Drømmenes Land, har du slidt og slæbt for mig, og alt uden Nytte. Nu er jeg ikke længer bange for at kjøre aabenlyst for Alle.

Bjørn.

Hvad er der da passeret?

Grønberg.

Det skal jeg fortælle dig paa Veien. Nu er det den høie Tid, vi tage hjem. Du, Peter, kan for det Første blive i min Tjeneste paa Prøve.

Peter.

Mangetak.

Grønberg (til Harlekin).

Og Dem ønsker jeg til Lykke med at De har fundet en Kjæreste, der kan give Dem Erstatning for Deres Tab. Jeg glæder mig af Hjertet dertil. Thi man er dog selv allermeest lykkelig, naar man ogsaa veed Andre glade og lykkelige.

Chor.

Den korte Sommernat er alt forbi,
Og Maanen synker fjernt i Boven.
Dens Straaler ei, med uvis Tryllerie,
Os længer lede vild i Skoven.

Grønberg.

Den hemmelige Trolddom nu er løst,
Der gjækkende blandt Skovens Stammer bygger.

Colombine.

Af Kirstens klare Kilde har vi øst
Et Haab, der har forjaget Nattens Skygger.

Grønberg.

See, hisset bryder Morgenrøden frem
Og blander med vort unge Haab sin Lue!

Colombine.

O milde Lys! Naar vi er' dragne hjem,
Da bring vor Tak til Kildens Frue!

March 27. 1854.

Sparekassen

eller

Naar Enden er god, er Alting godt.

Lystspil i tre Acter.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 26de Mai 1836.

Personerne.

Skaarup, Kjøbmand.
Madam Skaarup, hans Kone.
Jansine } deres Døttre.
Antonie }
August, hans Søstersøn.
Adolf, Fuldmægtig i Admiralitetet.
Madam Rust, Collectrice ved Classe-Lotteriet.
Nicolai Reiersen.
Jacob, Baadsmand.
Første Herre.
Anden Herre.
Tredie Herre.
En Dame.
Flere Herrer og Damer, en Pige, en Karl.

Scenen er i Kjøbenhavn i Skaarups Huus.

Förste Act.

En simpelt meubleret Dagligstue. En Dør tilhøire (for Skuespillerne). En Hoved-Indgang i Baggrunden. Paa et Bord Skrivematerialier.

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, sees de Tilstedeværende at sidde i en Halvkreds og i følgende Orden: **Antonie. August. Skaarup. Madam Skaarup. Jansine.** Man er i levende Dispüt.

Skaarup.

Ja, Børn, en Beslutning maae vi tage. Det kan ikke nytte at sidde her og snakke i Munden paa hverandre.

Madam Skaarup.

Jeg har sagt min Mening, og derved bliver jeg.

Jansine.

Men Mo'er dog! hvor kan du være saa paastaaelig?

Madam Skaarup.

Barn, jeg seer paa det Nyttige. I see paa lutter Narrestreger.

August (piqueret).

Jeg beder om Forladelse, kjære Tante! Min Proposition er sandeligen ingen Narrestreg.

Madam Skaarup.

Ja, jeg meente Børnene.

Antonie

(der har reist sig og seet ud af Vinduet).

Fa'er! der kommer Adolf herop. Han er saa fornuftig. Han kan bestemt give os et godt Raad.

Madam Skaarup.

Du skal see, han er af min Mening.

Jansine.

Nei, Adolf gjør Alt hvad jeg beder ham om, det veed jeg.

Skaarup.

Ja ja da! Lad os høre hans Mening. Han er Skam en indsigtsfuld Mand. I skal see, han siger som jeg.

August.

Jeg tør næsten parere, han holder med mig.

Antonie
(afsides og leende til Jansine).

Hvis han ikke holder med os, skal han ikke have et roligt Øieblik for mig.

Anden Scene.

De Forrige. Adolf, omhyggelig klædt, hvide Handsker o. s. v. kommer fra Hoved-Indgangen.

Adolf.

God Morgen, Hr. Skaarup! God Morgen, Madam Skaarup. — Min bedste Jansine! (kysser hende paa Haanden). Er jeg ikke accurat?

Jansine (kysser ham paa Kinden).

Du er altid den samme.

Madam Skaarup (afsides til hende).

Jansine, husk paa hvad jeg har sagt.

Jansine (fortredelig).

Hvad er der nu iveien?

Madam Skaarup.

Ja, Barn, saa længe Alting er uafgjort, passe sig ikke saadanne Familiariteter.

Jansine.

Hvad kan det skade, naar vi ere mellem os? — Men der er heller Ingen, der under mig et eneste

fornøiet Øieblik. Fordi vore Forhold ere saa ulykkelige, derfor skal jeg altid lide.

(Gaaer hen til Vinduet og græder).

Skaarup (afsides).

Naa, nu skal der igjen mundhugges og flæbes.

Adolf

(der imidlertid har hilst paa August og Antonie).

Jeg seer, hele Familien er samlet. Er der passeret noget Nyt?

Madam Skaarup.

De har gjettet det; og vi vilde netop høre hvad De raader til i denne Sag. Min Mand kan fortælle Dem det.

Skaarup.

Med Fornøielse. Sætter Jer nu Alle ned igjen, saa skal jeg fremsætte Sagen, og saa kan Enhver sige sin Mening paany. Hr. Adolf kan da allerbedst dømme. — En Stoel til Hr. Adolf!

Antonie.

Værsgod! (affides til ham). Jeg kan hilse Dig fra Jansine og mig, at du skal smukt være af vor Mening.

Adolf.

Meget vel. (Sætter sig ved Siden af Jansine).

Skaarup (rømmende sig).

Seer De, det er Dem formodenlig bekjendt, at der i mange Aar har boet hos os en aldrende Pensionist, ved Navn Sørensen. Han var Pebersvend, lidt sær og paastaaelig og havde vistnok sine Feil, men han døde som en from, gudhengiven Mand og — naar Enden er god, er Alting godt, som jeg pleier at sige. Jeg vil mangen Aftenstund savne ham ved en Styrvolt —

Madam Skaarup.

Alt det veed Hr. Adolf. Fortæl du kort og godt, at Sørensen er død paa Hospitalet og at man nu har aabnet hans Testament.

Skaarup.

Jaja da. — Dette Testament indeholder først adskillige Clausuler angaaende hans Begravelse, f. Ex. at han vil begraves med Paryk paa, da han altid har liidt meget af Gigt i Hovedet; at man skal give ham et Stykke Lakrits og en Pose Hyldethee med og to Par blaa, uldne Vanter; at man skal . . . .

Madam Skaarup.

Lad mig fortælle, Mand! Du bliver aldrig færdig. — Dette Testament indeholder den Clausul, at han har efterladt os 300 Rbd., med det Tilføiende, at han havde den faste Tro, disse Penge vilde skaffe

hele vor Familie Lykke og Velsignelse, naar de bleve rigtigt anvendte.

Skaarup.

Rigtigt og sparsommeligt anvendte, staaer der. Det Ord maa man Skam lægge Mærke til.

Madam Skaarup.

Nu gaaer vor Dispüt ud paa, hvorledes vi skal anvende disse Penge, for at Sørensens Spaadom kan gaae i Opfyldelse. Han var en klog Mand, og har ikke sat disse Ord hen for Ingenting. Min Mand mener — ja, Mand, siig du nu først din Mening.

Skaarup.

Jeg for min Part lægger Eftertryk paa Testators Ord: sparsommeligt. Sørensen har i mine Velmagts-Dage ofte raadet mig til Oeconomie og til at sætte nogle af mine Penge fast for paakommende Tilfælde. Men dengang vilde jeg ikke høre ham. Siden, da det gik tilbage for mig, var det for sildigt. Nu derfor, da han har testamenteret os denne Sum, mener jeg, at vi skal sætte den fast, og foreslaaer jeg Sparekassen. Der staaer den sikkert og forrenter sig. Naar endeel Aar er gaaet hen, er det en ganske kjøn lille Summa, hvormed jeg kan afbetale en gammel Gjæld, der trykker mig, og den nye Klattegjæld, der kommer til og som til den Tid er gammel. Herved

faaer jeg Hænderne fri, har fuld Raadighed over mine Indtægter og kan tænke paa mange Ting, som jeg nu maa lade fare, og som dog kunde være vor Familie baade til Gavn og til Nytte. Jeg har saaledes tænkt paa nye Reoler i min Skriverstue og paa at lønne en lille Fuldmægtig, der kunde gaae Bye-Ærinder for mig og min Familie. — Min Kone derimod mener —

Madam Skaarup.

Jeg siger, at Den, der gjemmer til Natten, han gjemmer til Katten. At sætte Pengene i Sparekassen er det samme som at kaste dem bort —

Skaarup og Adolf.

Ih, Gud bevares!

Madam Skaarup.

Ja, hvem veed, hvor vi er' henne, naar den Tid kommer, at vi skal have Nytte af Pengene i Sparekassen. Derimod er der ingen større Velsignelse i et Huus, og Ingenting, der gjør mere Gavn baade strax og for lang Tid, end et godt Linned-Skab og gode, daglige Gangklæder; og hertil mener jeg, vi skal anvende endeel af Pengene.

Jansine.

Mo'er tænker aldrig paa Andet end paa sit Linned-Skab. Vi har jo Alle hvad vi behøve.

Madam Skaarup.

Har I hvad I behøve? Ja, det vil vise sig, naar jeg engang skal tænke paa Jert Udstyr.

Jansine.

Mit Udstyr! Den Sorg kan du spare. Jeg bliver saa aldrig gift; og desuden har mit Udstyr ligget færdig siden Paasken.

Madam Skaarup.

Skal vi da ikke begynde at tænke paa Antonie?

Antonie (hurtig).

Med mig har det ingen Hast.

Skaarup.

Ja, med den Passiar komme vi ingen Vei. — Lad nu August sige sin Mening.

August (gjørende sig kostbar).

Ja, jeg for min Deel maa oprigtig tilstaae, at jeg har en egen Anskuelse af denne Qvæstion. Det ligger i Sagens Natur, at 300 Rbd. ikke kunne betragtes som nogen stor Capital. Renterne deraf ville selv i en Snees Aar ikke udgjøre noget Betydeligt. Naar derimod disse Penge anlægges rigtigt eller gjøres hensigtmæssigt frugtbringende, saa kunne de blive en Kilde til Velstand. Jeg har derfor, som Noget der ganske tilfældig faldt mig ind, foreslaaet at anvende ommeldte Penge til dermed at kjøbe en Dren-

geskole. En af mine Venner har en superb Skole paa 12 Drenge, der næsten Alle betale ordentligt, og temmelig sikkert Haab om at To komme til. Dette Institut vil han sælge omtrent for den omtalte Sum, en ubetydelig Betaling, naar man betænker, at en saadan Skole kan ved en klog Bestyrelse udvides utroligt, ja, at man har Exempler paa, at Drengenes Antal er steget til Hundrede; og hvor lucrativ en saadan Anstalt kan gjøres, behøver jeg ikke at sætte ud fra hinanden for en saa indsigtsfuld Mand som vor Ven Adolf. — Alt kommer naturligviis an paa en klog Bestyrer; men for at de ikke skulle være i Forlegenhed herfor, tilbyder jeg mig med Fornøielse. I 8 Aar har jeg været Lærer i Byens fleste Instituter, og jeg tør sige, jeg veed baade hvorledes man skal tage Børnene og hvorledes man skal tage Forældrene; tør derfor næsten indestaae for et heldigt Resultat. — Dette var med faa Ord mit Forslag, som jeg aldeles underkaster vor Vens Betænkning.

Adolf.

Det er unægtelig et Forslag, der fortjener at overveies.

Madam Skaarup.

Ja... men det vil dog give en Hoben Bryderie.

August.

Vistnok. Men Bryderiet paatager jeg mig, at sige mod et moderat Salair; og Fordelen tilfalder Dem.

Madam Skaarup.

Det var jo for saa vidt godt. Men alligevel — — ja, hvad mener du, Mand?

Skaarup.

Jeg mener, at det kan vi jo tænke over. Sparekassen er sandtnok sikkrere; der staae Pengene fast. Men lad nu Jansine først komme med hvad hun har at sige.

Jansine.

Jeg vil slet ikke sige min Mening. Der er saa Ingen, der bryder sig om hvad jeg siger.

Skaarup.

Hvad er det for Snak, Barn! Skal Hr. Adolf ikke høre os Alle —

Adolf.

Min bedste Jansine! det bliver sandeligen nødvendigt . . .

Jansine.

Ja, søde Adolf, for din Skyld skal jeg sige min Mening; for du er den Eneste, der seer paa hvad jeg siger. (Tørrer Øinene). I kan for mig gjøre

hvad I vil. Men da der nu i tre Vintre har været Tale om en Klædes-Kaabe til mig og til Antonie, saa synes jeg, det var ikke for meget, om endeel af Pengene anvendtes dertil. En Klædes-Kaabe kan vi længe have Gavn af; og jeg er vis paa, at Sørensen, om han levede, vilde give mig Ret.

Skaarup (piller sig bag Øret).

Vistnok kan I længe have Gavn af en Klædes-Kaabe. Men sandt at sige, Barn! veed jeg ikke, hvorledes den skal skaffe hele vor Familie Lykke og Velsignelse, som dog Sørensen har spaaet om disse Penge.

Jansine (grædende).

Ja, jeg tænkte det nok. Jeg kan aldrig sige et Ord, uden at de Alle ere imod mig.

Skaarup (til Adolf).

Naa da! her har De alle de forskjellige Meninger. Gud veed, de ere forskjellige nok. — Hvad synes De nu?

Antonie.

Men, Fatter! skal jeg da ikke....

Skaarup.

Det er Skamfærd sandt! — Kom da du med dit Besyv.

Antonie.

Pro primo er jeg af samme Mening som min

Søster hvad Kaaberne angaaer; thi det kan aldrig skade. Pro Secunden....

Skaarup (rettende).

Pro secundo.

Antonie.

Pro secundo mener jeg, at da der ligeledes i tre Vintre har været Tale om en Loge paa Comoedien, saa burde vi nu iaar tage to Pladser til om Torsdagen. Det bliver bestemt morsomt i Vinter. Logerne ere betalte saa høit, saa de, der skrive for Theatret, ret vil gjøre sig Umag iaar.

Adolf.

Min gode Antonie! vi bør ingenlunde antage, at Forfatterne skrive for Fordelens Skyld. De have andre, langt ædlere Motiver.

Antonie.

Det er nok muligt; men derfor kan de gjerne være i Vinden for Penge. Meget har de jo ikke, siger man; og jeg for min Deel har altid troet, at naar man i Parterret raaber: „Forfatteren leve!“ saa skeer det, fordi man frygter for, han har Ingenting at leve af.

Adolf.

Jeg vil ikke modsige dig, men troer dog, at dette Udraab skeer af en anden Grund.

Antonie.

Ihvorom Alting er, mener jeg, at Jansine og jeg ved vore Forslag følge Fa'ers eget Exempel.

Skaarup.

Mit Exempel? Jeg gaaer jo aldrig paa Comoedie; og med Kaabe paa lader jeg mig da heller ikke see.

Antonie.

Nei, men du siger altid, at man skal forbinde det Nyttige med det Behagelige; og derfor gaaer du ikke ud ad Porten med os Andre for at tage dig en Motion, men spiller Kegler i Store Kongensgade.

Skaarup.

Det er endelig sandt, og for saavidt har du jo Ret. Men... men, jeg seer min Sandten dog ikke, hvad Lykke og Velsignelse vor Familie kan vente sig af to Comoedie-Billetter.

Antonie.

O Fa'er! det er en stor Lykke at gaae paa Comoedie. Jeg er aldrig saa glad som naar jeg er der. Jeg har undertiden leet og grædt paa eengang; og jeg har læst i en Bog, at videre kan vi stakkels Mennesker ikke drive det.

Skaarup.

Nu ja da! — Er du saa færdig?

Antonie.

Saa har jeg endnu et Par andre Smaa-Forslag, f. Ex., at vi skulde lægge lidt af Pengene tilside som Hjælp til at leie Værelser udenfor Porten næste Sommer; men fremfor Alt, at vi saasnart som muligt maae kjøbe en ny Hat til Mo'er. Mo'er seer ud som et Spectakel med den gamle, blaa Hat. Den er vendt og farvet op tre Gange. Skal den nu vendes 4de Gang, kan vi ligesaa gjerne sætte Foeret ud.

Madam Skaarup.

Lad I mig og min Hat i Ro, Børn.

Antonie.

Ja, Mo'er, men naar vi gaae ud ad Vesterport og du er med, saa vender Skildvagten sig altid og seer paa din Hat.

Skaarup.

En ny Hat til Mutter bliver der nok Raad for; saa derfor har vi ikke nødig at kjevles. — Vilde nu De, Hr. Adolf, som en fornuftig, studeert Mand, give os Deres Mening om dette intricate Spørgsmaal, saa vilde vi være Dem meget forbundne.

Adolf (reisende sig).

Jeg føler tilfulde det Vanskelige i at afgive en Betænkning over saa forskjellige, men hver især af de vægtigste, ypperligste Grunde understøttede Meninger.

Jeg skylder at bevidne Dem, Hr. Skaarup, min Agtelse for den Viisdom, hvormed De søger at skaffe Familiens Finantser en fast Fond ved at nedlægge Pengene i Sparekassen.

Skaarup.

Der kan du see, Mutter!

Adolf.

Men jeg kan ikke mindre anerkjende det Fortjenstlige i Deres Forslag, Mad. Skaarup! der ved at ønske Pengene anvendte til Linned og Gangklæder, henvender Opmærksomheden paa Industriens Fremme, ligesom det nyere franske Ministerium.

Madam Skaarup.

Hører du, Mand?

Adolf.

Jeg beundrer og glæder mig ved min Ven August's Proposition, der omfatter en saa vigtig Green som Underviisnings-Væsnet. Ja, selv min gode Jansines og Antonies forskjellige Forslag tør jeg tilstaae en fortjent Anerkjendelse, da disse søge at tilveiebringe en ønskelig Forening mellem det Nyttige og Det, der blot sigter til Livets Forskjønnelse. Ja, jeg indrømmer virkeligt, at Antonie ved at foreslaae to faste Pladser i en Loge har gjort et Skridt til at realisere det saa ofte yttrede Ønske: at bygge en Bro

mellem Theatret og Folket, at forbinde Livet og Kunsten. Jeg kan saa meget hellere indrømme dette, som det allerede er anerkjendt af vore ypperste Publicister, at Fædrelandets materielle Interesser meget godt kunne blomstre ved Siden af Interessen for Thalias og Melpomenes Tempel.

Antonie.

Idag taler du som en Engel, Adolf!

Skaarup (opmærksom).

Stille, Barn!

Adolf.

Naar jeg nu desuagtet maa sætte en kraftig Opposition mod enhver af disse Meninger, da skeer det ikkun fordi jeg troer, vi bør opoffre personlige Interesser for det almindelige Bedste og bidrage Vort til at understøtte offentlige Institutioner. Hvad kan være os mere værdigt end at lægge en af Lykken skjænket Capital paa det Offentliges Alter? og tør vi ikke haabe, at en saadan Opoffrelse visselig vil opfylde Testators Spaadom og geraade hele Familien til Lykke og Velsignelse? — Skulde jeg derfor give min Mening om Anvendelsen af den bevidste Sum og gjøre mig værdig til den Tillid, Familien viser mig, da kan jeg efter mine Anskuelser ikke foreslaae

noget bedre, end at vi paa en ædel, selvopoffrende Maade sende Pengene til Bombebøssen.

Alle (med et Udraab).

Til Bombebøssen?

Madam Skaarup

(der tilligemed de Øvrige imidlertid har reist sig).

Aa, sikke Noget! Hvor kan et fornuftigt Menneske falde paa Sligt!

Jansine.

Til Bombebøssen? — Men, søde Adolf, det er da vel ikke dit Alvor?

Adolf.

Tilforladeligt er det mit Alvor.

Skaarup.

Til Bombebøssen? Hm! hm! Mener De virkeligt, at vi saadanne skulde skjænke alle de 300 Rdlr. dertil, uden Revenüer, uden Renter, uden at have Noget derfor?

Adolf.

Naturligviis. Følelsen af at have gjort en god Gjerning er Capitalens bedste Renter.

Skaarup.

Ja, det er vel sandt; men af de Renter kan man ikke leve i Tider som vore og naar man har

Kone og Børn. Nei, saa troer jeg dog, Renterne fra Sparekassen ere at foretrække.

Antonie (slaaer Hænderne sammen).

Til Bombebøssen! — Jeg troer, naar der faldt en Bombe ned i Huset, kunde jeg ikke blive mere forskrækket end over dette Forslag.

August (spydig).

Ja, man kan sandeligen ikke andet end blive frapperet over den mageløse Uegennyttighed, hvormed vor Ven Adolf disponerer over Familiens Capitaler. Deres Foresatte i Admiralitetet ville sikkert vide at skjønne paa Deres Interesse for denne Sag.

Adolf.

De maae ingenlunde troe, at Egennytte —

Skaarup.

Nei, bevares! derom er slet ikke Talen. Deres retskafne Characteer kjende vi Alle.

Jansine.

Søde Adolf, troer du virkelig, vi skulde ....

Adolf (lidt varm).

Min bedste Jansine! du veed, jeg taler og handler kun efter Pligt og Samvittighed.

Jansine.

Ja, det veed jeg, søde Adolf. Og naar du siger det, er det vist rigtigt.

Madam Skaarup (tager sin Mand afsides).

Jeg mærker nok, det er bedst, vi følge vort eget Hoved. Mange Raadgivere duer ikke.

Skaarup.

Ja, som du synes.

Tredie Scene.

De Forrige. Madam Rust (fra Hoved-Indgangen).

Madam Rust.

Her har De mig igjen, lille Madam Skaarup. Saasnart jeg kunde komme fra Stuen, skyndte jeg mig herop for at høre hvorledes Sagerne staae sig. Hvad har De nu besluttet med Pengene?

Madam Skaarup.

Aa, her kan man jo aldrig komme til Redelighed i nogen Ting.

Madam Rust.

Ikke? — (Efter en Pause.) Har De tænkt paa hvad jeg spurgte Dem om?

Madam Skaarup.

Jo; men det synes min Mand ikke om.

Madam Rust.

Aa, Deres Mand synes nok om det, naar De bifalder det. Skal en Mand ikke gjøre saa meget for

sin Kone? — Hr. Skaarup! kan jeg troe hvad Deres Kone siger, at De ikke vil unde hende den Glæde at tage en Seddel i min Collection.

Skaarup.

Jeg under hende al den Glæde, der stemmer med Fornuft og Ærbarhed. Men jeg seer ikke hvad Glæde hun kan have af at kaste 25 Rigsdaler ud af Vinduet.

Madam Rust.

Af Vinduet? Hvor kan De som en forstandig Mand tale saaledes? — Om De nu vinder det store Lod, er' saa Pengene kastede ud af Vinduet?

Skaarup.

Min kjære Madam Rust! jeg har nu spillet over en Snees Aar i Classe-Lotteriet, har snart havt en heel, snart en halv, snart en qvart Seddel; ja engang var' vi Elleve om en Seddel. Jeg har holdt nøie Bog over Udgift og Indtægt. Men naar jeg lægger alle Smaagevinster sammen, saa har jeg akkurat spillet fri i tre Aar; det Øvrige er gaaet af min egen Lomme. Og vundet har jeg altsaa ikke. — Nei, det store Lod kommer saavist ikke til Smaafolk.

Madam Rust.

Da veed De dog, der er engang vundet 25,000

Rigsdaler i min Collection; og det var saamænd en Rokkedreier, der vandt dem.

August.

Er der virkelig vunden 25,000 Rigsdaler i Deres Collection?

Madam Rust.

Ja, der er sandeligen, og det gik meget mærkelig til. — Seer De, det var den sidste Trækning ligesom idag, og jeg kunde omtrent have en 7 til 8 Sedler tilbage. Dagen før Trækningen kommer Rokkedreier Been, en god Ven af min Mand, ind til os og siger, han vil kjøbe en Seddel. Ih nu, svarer jeg, det var Synd andet end at en saa god Ven af vort Huus ikke skulde vinde i vor Collection. Og dermed leder jeg en Seddel ud og siger spøgende: Tag den; den vinder bestemt. — Hvorpaa han, der var en lystig Fætter, tager mig om Livet — jeg husker det som om det var igaar — og siger: Naar en Kone, som De, min hjerte Madam Rust, leder en Seddel ud til mig, saa kan det aldrig feile, at jeg jo vinder. Og dermed stak han Sedlen til sig og gik. — Den næste Dag bragte jeg ham Budskabet, at han havde vundet de 25,000.

Antonie.

Han blev glad, kan jeg tænke! — Hvad sa'e han, da De fortalte ham det?

Madam Rust.

Aa, den stakkels Mand var som ude af sig selv. Jeg maatte naturligviis efterhaanden forberede ham. Et Menneske kan blive daarlig af Overraskelse. Men da han saa fik det at vide, faldt han mig om Halsen, kyste og trykte mig — ja, dengang var jeg jo yngre og saae endeel bedre ud end nu.

Antonie.

Aa, det gjør Intet. Jeg er vis paa, naar De bringer Fatter de 20,000, falder han Dem med Fornøielse om Halsen.

Skaarup.

Derpaa skal det ikke komme an. Men — det har vel ingen Fare.

Madam Rust.

Ja, veed De hvad, der er mange Ting, der tale for, at De dennegang kan have Lykken med Dem. Det er den sidste Trækning idag. Der er, som De veed, i denne de allerfleste Gevinster og deriblandt flere meget betydelige. Der er foruden det store Lod en Gevinst paa 10,000 Rigsdaler, en paa 4000, tre paa 2000, fjorten paa 1000, og tredive paa 500 Rigsdaler. Her er jo altid godt Haab. Hvorfor skulde De ikke vinde lige saa godt som Andre?

Madam Skaarup.

Jeg synes dog, Mand, du skulde. Man kan jo ikke vide —

Skaarup.

Det fører til Intet, Mutter. Lotterie er Lokkerie.

Madam Rust.

Det kan man sige om Tallotteriet; der klatter man mange Smaasummer bort. Men Classe-Lotteriet er kun een Udgift, som man kjender iforveien. Min salig Mand, der rigtignok kun var Thee- og Porcellains-Handler, men ellers saamænd en ganske fornuftig Mand, pleiede at sammenligne Tallotteriet med chinesisk Porcellain, der saae tillokkende ud, men gik let itu og hvert Øieblik maatte anskaffes nyt. Classe-Lotteriet derimod, sagde han, er som Jydepotter, der ere durable, og som man kun anskaffer sig eengang for alle, og har stor Nytte af.

Antonie (sagte til Adolf).

Kunde man ikke sige om den Lignelse, at den halter?

Adolf.

Det kunde man vist, min gode Antonie.

Madam Skaarup.

Min Mand har nu sat sig i Hovedet, at Pengene skal sættes i Sparekassen.

Madam Rust.

I Sparekassen! Hvad Glæde har De af dem, naar de staae der? — Jeg kan nok lide at Folk ere oeconome; men man skal heller ikke lægge sine Penge under Laas og Lukke. Og hør, veed De hvad, strengt taget er Classe-Lotteriet at betragte som en Sparekasse.

Skaarup.

Nei, lille Madam, det synes jeg dog ikke.

Madam Rust.

Ja, hør nu. Naar vi engang have nogle Penge liggende, som vi ikke veed, hvad vi skal gjøre med, og som ellers saa let smelte bort under Hænderne, hvor kan vi saa bedre anbringe dem end ved at tage en Seddel og saaledes lade Pengene forrente sig?

Skaarup.

Og saa hverken see Capital eller Renter igjen, naar Trækningsdagen kommer.

Madam Rust.

Nei, nei! Vær nu fornuftig og tag mod Raison. Det gjælder kun, naar Lykken ikke er med Dem. Men naar den føier Dem, saa er Renterne undertiden ogsaa ganske anderledes end i Sparekassen. — Ja, jeg vil ikke overtale Dem. De maa selv bedst kjende Deres Fordeel. Men jeg mener blot, at den Arv,

der saa pludselig er tilfaldet Dem, viser at Lykken vil Dem vel; og at det derfor nok var muligt, at den fremdeles vil føie Dem.

Skaarup.

Det er sandt nok —

Madam Rust.

Idag har De den Fordeel, at De ikke har nødig at gaae flere Maaneder i Uvished om Udfaldet. Nu gaaer jeg op hvor der trækkes — det er just den høie Tid — og i mindre end en halv Time kan jeg bringe Dem Budskabet.

Skaarup (raadvild).

Deri har De Ret; og det skulde ogsaa være det eneste —

Madam Rust.

Ja, De skal ikke gaae efter mig; men tael med de Andre. — Hvad mener De, lille Jomfru Antonie?

Antonie.

Spørg bare ikke mig; for jeg synes, De taler som et Orakel. Naar jeg var i Fatters Sted, tog jeg to Sedler i Deres Colleetion.

Madam Rust.

Nu, Hr. Skaarup — hvad vil De saa?

Skaarup.

Hvad mener du, Mo'er?

Madam Skaarup.

Jeg mener, du skulde.

Skaarup.

Lad gaae da! Saa ta'er vi en Seddel. Igrunden har jeg længe havt Lyst dertil; men jeg syntes ikke, jeg nænte det med de Penge.

Madam Rust.

Det kan jeg lide. (Tager to Sedler frem). Hvilken af de to ønsker De?

Skaarup.

Det er lige godt. Giv mig denne, Nr. 55 og 280. De kan siden hente Pengene hos mig.

Madam Rust.

Ja, det har gode Veie.

Skaarup.

Og nu faae vi see hvad Lykken under os.

Madam Rust.

Den kan saamænd ligesaa gjerne favorisere Dem som den kan lade være. Staae inde for Udfaldet kan jeg vel ikke. Men jeg har saadanne mine egne Betænkninger, der ikke pleie at slaae feil. Nu, Farvel saa længe! (Til Skaarup). Og tag Dem nu iagt, naar jeg kommer igjen. Kanskee De bliver nødt til at falde mig om Halsen. (Gaaer).

Skaarup.

Nu, Børn, lad os saa faae Ende paa Sagen. Med Sparekassen bliver det til Intet, seer jeg nok. Fruentimmerne vil have deres Krig frem. Altsaa, Mutter vil have til Linned og Gangklæder 120 Rdlr. og I, Børn, til to Klædes-Kaaber — ?

Jansine (falder ham om Halsen).

Aa, velsignede Fa'er! skal vi virkelig — ?

Skaarup.

Javist. Men hvor meget bruger I?

Jansine.

Vi beregnede imorges, med Besætning og Foer omtrent 60 Rdlr.

Skaarup.

Det er mange Penge, Barn!

Jansine.

Er det nu mange Penge! Saa lad os heller slet ikke faae dem. Jeg veed saa, at jeg aldrig bliver saa lykkelig.

Skaarup.

Har jeg sagt det, saa faaer I dem. Naa, — det bliver med Lotteriesedlen og Antonies to Billetter for i Vinter 245 Rdlr.

August.

Saa er der altsaa 55 Rdlr. tilbage.

Skaarup.

Nei, det er ikke saa vel. Vi har allerede igaar disponeret over circa 40 Rdlr. for at anskaffe adskillige Smaating og rede min Kone ud af lidt Huusholdningsgjæld. Resten bliver altsaa omtrent en 10 Rdlr., og dem — ja med dem vil vi skaffe os Alle en glad Aften, og drikke gamle Sørensens Skaal.

August (affides).

Nu er da de Penge klattede bort som alle de andre. En skjøn Oeconomie!

Skaarup.

Kom saa ind med, Mutter. Jeg maa ud. (Til August og Adolf.) Adiøs. Ja, vi sees vel iaften.

(Han og Madam Skaarup gaae ind tilhøire).

August.

Naa, min Ven Adolf! hvorledes gaaer det saa med Deres og Jansines Forlovelse?

Adolf.

Det er endnu ved det Gamle. Vi maae have Taalmodighed.

Jansine.

Naar det ikke var, fordi Adolf med Tiden skal arve sin Onkel, saa kunde det være det samme. Men jeg veed, jeg er kun skabt til Ulykke.

Adolf.

Giv dig tilfreds, min bedste Jansine! Onkel giver nok sit Samtykke til vor Forbindelse.

August (afsides).

Nei, den Gamle er neppe saa gal at gjøre det. (Høit). Adolf har Ret. Med Tiden giver han nok sit Samtykke.

Jansine.

Mener du, kjære August? Ja, naar jeg vidste det, jeg skulde holde af ham, jeg skulde pleie ham i hans Alderdom, jeg skulde forsøde hans sidste Dage!

August (afsides).

Og saa arve ham! Ideen er ikke saa dum.

Antonie.

Jeg forstaaer mig ikke paa, hvorfor vor Herre har skabt de rige Onkler. De gjør jo kun Fortred. I hver Comoedie, jeg har seet, er der en rig Onkel, der gjør Livet suurt for de Forelskede.

August.

Og undertiden for Tilskuerne med.

Antonie.

Du er heldig, August. Du har Formue og ingen rige Slægtninge, som du afhænger af. Tvertimod, du har en uformuende Broder, som du kan hjælpe hvad Øieblik du vil.

August (forlegen).

At hjælpe en slet Huusholder, er sandeligen ikke saa let.

Antonie.

Du kunde ret passe for mig. Men naar jeg vil ha'e dig, saa maa jeg nok selv frie.

August (afsides).

Seer man til hende! (Høit). Antonie er gudskeelov altid i godt Humeur.

Antonie.

Det er en Fordeel til, ifald du har Lyst at frie til mig. Om Penge, veed jeg, bryder du dig ikke.

August.

Oprigtig talt, kjære Antonie! troer jeg, at vi To ikke passe for hinanden.

Antonie (leer høit).

Ja, deri har du Ret. Det er det fornuftigste Ord, jeg har hørt af dig i lang Tid.

Jansine (afsides til Adolf).

Det kunde være et godt Partie, August med Antonie. Men han tager hende vist ikke.

Adolf.

Jeg troer selv, at han ikke tager hende.

August.

Ja, jeg maa videre. Gaaer De med, Adolf?

Adolf.

Paa Øieblikket.

Antonie (hurtig og affides til Adolf.)

Du maa endelig blive. Vi har noget meget Vigtigt at tale med dig om.

Adolf.

Meget vel. (Til August.) Undskyld mig — jeg kan endnu ikke gaae.

August.

Siger intet. — Farvel, Jansine! Adieu, lille Antonie! (Affides, idet han gaaer.) En piquant lille Satan, den Antonie! Skade, Forældrene er' blevne til saadanne Pjaltekræmmere.

(Gaaer.)

Adolf.

Nu, min gode Antonie! hvad er det du vil mig?

Antonie.

Adolf, du er vor eneste Trøst! Du maa raade og hjælpe os. Vor Pleiebroder Nicolai er kommet hertil igaaraftes.

Adolf.

Nicolai? Hvilken Nicolai?

Antonie.

Har du ikke hørt os tale om Nicolai, der var i Huset hos os fra Barnsbeen, og som Fa'er og Mo'er for 6 Aar siden sendte bort som Skibsdreng?

Jansine.

Ja, for han var saa vild og uregjerlig, at vi ingen Vei kunde komme med ham.

Antonie.

Men det var dog ikke rigtigt at sende ham saaledes ud i den vide Verden. Han var ikke 18 Aar gammel og kunde jo forbedre sig. Jeg veed, jeg har aldrig grædt som da Nicolai tog bort for at gaae ombord.

Jansine.

Jeg græd med; jeg græd hele Dagen. Men vi kunde dog ikke beholde ham i Huset, saadan som han var. Veed du hvad han gjorde engang, søde Adolf? Han satte en Troldkjærling i Pigens Kammer, da hendes Kjæreste var hos hende —

Antonie.

Hvem vil huske paa saadanne Drengestreger! Han var saa god og saa munter — og jeg veed, Fa'er og Mo'er har ofte fortrudt, de har sendt ham bort.

Jansine.

Ja, men nu er Fa'er dog vred paa ham, fordi han i al den Tid ikke har ladet høre fra sig.

Antonie.

Det er han, og derfor vover den stakkels Nicolai ikke at komme for Fa'er og Mo'ers Dine.

Jansine.

Jeg skal sige dig, Adolf! han lod igaaraftes Antonie kalde ud, for hun var før altid hans Fortrolige; og saa siden kom jeg til, og saa fortalte han, at han har været i Amerika og kom nu tilbage ligesaa fattig som da han tog herfra.

Antonie.

Og nu er det, du skal give os Raad. Du veed jo altid Udveie. Du maa endelig hjælpe ham, saa er du ogsaa saa velsignet!

Adolf.

Hvad er det unge Menneske?

Antonie (modfalden.)

Han er Understyrmand. Det er vel ikke meget?

Adolf.

Han kan jo avancere og med Tiden blive Overstyrmand.

Antonie.

Ja, det er vel heller ikke meget. Og desuden, saadanne ligge paa Søen, det synes jeg ikke han skulde. Kan han ikke blive noget her i Kjøbenhavn? Du har jo saa mange Bekjendtskaber, Adolf. Kan du ikke gjøre noget for ham?

Adolf.

Ja, hvad skulde det være?

Antonie (snurrig.)

Er der ikke noget for ham oppe ... oppe i Collegierne?

Adolf.

Hvad troer Antonie der kunde være for en Styrmand?

Antonie.

Ja, Herregud, hvad veed jeg!

Jansine.

Vær du kun ganske rolig. Adolf skal tage sig af ham.

Antonie.

Og underrette Fa'er og Mo'er om at han er kommen hjem?

Jansine.

Det kan han gjøre efter Bordet. — Ikke sandt, søde Adolf, det gjør du Altsammen, naar jeg beder dig derom?

Adolf.

Hvor kan du tvivle derom, min bedste Jansine?

Jansine (kjælende for ham.)

Jeg tvivler heller ikke, min Ven! Jeg veed, at du er et af de sjeldneste Mennesker i Verden. Naar du ikke var, brød jeg mig slet ikke om at leve. Gid jeg blot var rig, saa skulde du leve som en Minister,

og saa skulde jeg gjøre Jer Allesammen saa lykkelige. — Kom nu med, Adolf; saa skal vi gaae ud sammen og kjøbe Klæde til Kaaberne.

Adolf.

Min bedste Jansine, skulde vi ikke vente, indtil din Fa'er har givet os Penge dertil.

Jansine.

Aa, Holm er min egen Kræmmer; for ham har jeg ikke nødig at genere mig. Kom kun. (Han og Jansine gaae ind tilhøire.)

Antonie
(ene, sætter Stole tilside o. s. v.)

Nicolai vil komme Kl. 11, mens Fa'er er ude. Saa kan han strax være her. Igaar saae jeg ham ikke rigtigt. Det var i Skumringen, og vi turde ikke hente Lys. Men jeg kjendte ham paa Stemmen, kjendte ham strax, ligesom han sagde: Godaften, Antonie! kan du kjende mig igjen? — Men han var vist forandret sig meget. (Der bankes paa Døren.) Der er han!

Fjerde Scene.

Antonie. Nicolai (i simple blaa Klæder, men dog med fremmed Snit.)

Nicolai (iler hen til hende.)

Antonie! kjære Antonie! her har du mig igjen.

Antonie (lidt forvirret ved at see ham.)

Goddag, Nicolai, goddag! Værsgod...

Nicolai.

Jeg har ikke havt et Minut Ro paa mig idag indtil Klokken blev 11; jeg har allerede været ved Gadedøren for en halv Time siden; saaledes har jeg længtes efter dig — (rettende sig) efter Jer Allesammen. Lad mig nu ogsaa see rigtig paa dig. Igaar syntes jeg bestandigt, jeg havde min forrige lille Legesøster for mig. Er det nu virkelig dig? Er det den samme Antonie som før?

Antonie (noget fremmed.)

Jo, mig er det; men ...

Nicolai.

Du har forandret dig meget. Du er bleven stor, Antonie, og ... smuk.

Antonie (neier.)

Tak. Det er nok saadanne en Sømands-Talemaade.

Nicolai.

Nei, nei! men du var allerede smuk dengang. (Griber hendes Haand.) Du har endnu de samme brune, skjelmske Øine, det samme muntre Smiil; saa er vel ogsaa Hjertet det samme, og dit gode Humeur.

Antonie (søger lempeligt at komme løs.)

Jo, Tak; men .. vil du ikke sidde ned ..

Nicollai.

Nei, lad mig staae. Hvad skal ogsaa de Complimenter til? Er jeg ikke din Pleiebroder som før? Har da 6 Aar gjort mig saa fremmed for dig? — See ikke saaledes paa mig, Antonie! Du gjør mig angst og bange. Er jeg dig ikke længer kjær? Foragter du mig, fordi jeg kommer saa fattig som jeg gik?

Antonie (levende.)

Nei, Nicolai, for Guds Skyld! hvor kan du troe . . . Vi ere jo heller ikke saa rige, at vi har Grund til at see ned paa Andre. Men . . . men, du har ogsaa forandret dig altfor meget. Det er slet ikke som det var dig selv. Hvor du er voxet ud og er bleven høi!

Nicolai (smilende.)

Synes du, jeg har forandret mig til min Fordeel?

Antonie.

Jo, saamænd! — Du er bleven bruun i Ansigtet; men, sandt at sige, det klæder dig ganske godt.

Nicolai.

Jeg har levet under en hedere Soel end den,

I har hertillands, har tumlet mig omkring ved Amerikas Kyster, har døiet onde og gode Kaar, — saa kan man ikke sørge for en hvid Hud.

Antonie.

Ja, naar jeg tænker, hvor du har været langt omkring og seet meget!

Nicolai.

Det har jeg, og jeg kan i de lange Vinter-Aftener fortælle Jer endeel. Men nu vil jeg helst høre noget om dig og om dem herhjemme. — Hvorledes gaaer det Jer Allesammen?

Antonie (nedslaaet.)

Det er gaaet meget tilbage for Fa'er.

Nicolai.

Saa? — Ja, jeg har hørt . . .

Antonie.

Han har havt lutter Tab i de sidste Par Aar, og vi har maattet indskrænke os meget. (Opromtere.) Men hvad skal man ogsaa med Rigdom? Man er kun i bestandig Frygt for at miste den — (leende) og den Sorg er vi endelig nu frie for.

Nicolai.

Og Jansine?

Antonie.

Hun er forlovet eller saa godt som forlovet med

en Fuldmægtig Adolf, saadan en brav, skikkelig Mand. Han har allerede lovet, han vil tage sig af dig og gjøre alt muligt for dig.

Nicolai (kold.)

Tak ... vil han? — det er smukt.

Antonie.

Du er jo ikke saa vild mere som før, Nicolai? Ikke sandt, du har ... har forbedret dig. (Forskende.) Ikke?

Nicolai (leende.)

Jo, jeg har forbedret mig. Naar man er nær ved de 25 Aar, har man svedt endeel af det Vildskab ud, hvormed man pinede sig selv og Andre i sit 19de.

Antonie.

Jeg har engang læst et Eventyr om en Mand, der havde mange Børn og kom godt ud af det med dem Allesammen. Men den Yngste var uregjerlig, og ham kunde han ikke styre. Og saa en Dag tog han ham for sig og sagde: Jeg kan ikke styre dig, og derfor skal du ud af Huset; og saa jog han ham ud i den vide Verden. Da nu Manden var bleven gammel og svag og alle hans Børn havde forladt ham og Ingen brød sig om ham, da kom den Yngste tilbage. Han havde glemt alle sine forrige Daarligheder og var bleven fornuftig. Ja, han var saa klog, at han kunde

høre Græsset groe. Og han var saa rig, saa rig! og en gammel Konge havde gjort ham til Thronarving. Og saa tog han sin Fa'er til sig og skaffede ham en sorgfri Alderdom. — Jeg veed ikke, hvoraf det kommer, at hvergang det Eventyr er faldet mig ind, har jeg tænkt paa dig Nicolai; at ogsaa du vilde vende tilbage ...

Nicolai (misfornøiet.)

Ikke som fattig, simpel Understyrmand, men som Prinds; ikke sandt?

Antonie.

Skam dig, Nicolai! Hvorfor troer du, jeg seer saa meget paa, om du er rig eller fattig? — Men du var vild og uregjerlig som Dreng, og Fa'er og Mo'er vare altid saa vrede paa dig. Og derfor vilde jeg gjerne, du skulde komme igjen som et andet Menneske. Men naar du nu ikke vil høre paa hvad jeg siger — (vender sig bort.)

Nicolai (griber hendes Haand og holder hende fast.)

Kjære, gode, lille Antonie! vær ikke vred paa mig. Jeg vil høre Alt hvad du siger. Da jeg var en vild Dreng, var du den Eneste, jeg brød mig om, skulde jeg saa nu foragte dine Ord? — Men det kan ikke undre dig, at jeg nu ved min Hjemkomst er frygtsom for Modtagelsen og lidt mistroisk. Jeg er bleven

behandlet haardt herhjemme. I har jaget mig bort som en Hund — jeg veed hvad du vil sige — men hvem kan sætte et gammelt Hoved paa en munter, livlig Dreng? At lade mig gaae tilsøes som Skibsdreng, var dog for galt. Hvorledes jeg hang ved Jer Allesammen med Liv og Sjæl, det vidste I ikke, ja, jeg har selv ikke vidst det før da jeg maatte langt herfra. — Nu er jeg kommen tilbage, med den samme Kjærlighed til Jer Alle; men — lad mig kun sige det ligefrem — med den samme bittre Overbeviisning, at I kun vil bryde Jer lidt om mig og maaskee paany støde mig fra Jer.

Antonie (med Følelse.)

Nei, Nicolai, det har du sandelig ikke nødig at frygte. Vi ville Alle holde af dig, og hvis Ingen vilde, skulde dog jeg — (standser.)

Nicolai.

Du, Antonie? Tør jeg virkelig troe det? — Saa bryder jeg mig ikke om de Andre. Du er dog den, jeg i al den Tid meest har tænkt paa, meest har glædet mig til at see igjen. — Kan du huske, at jeg engang som Dreng har friet til dig, og at du svarede, jeg skulde først blive til noget, saa vilde du see til. — Nu er jeg — (boiende af) — ja, jeg er kun Styrmand. Men med et godt Mod staaer Verden os

aaben; og du skal see, jeg kommer nok frem. — Bliver du nu vred, naar jeg paany frier til dig?

Antonie.

Men, Nicolai! er du da ikke rigtig klog? Knap er du ankommen —

Nicolai.

En Søemand kan ikke gjøre saa mange Omstændigheder som Andre, der altid har Stunder. — Svar mig, Antonie!

Antonie.

Svar mig! Men troer du da, det kommer an paa mig alene? Har Fa'er og Mo'er ikke ogsaa et Ord at sige med?

Nicolai.

Men, naar nu de give deres Samtykke?

Antonie.

Ja, saa kan vi altid tales ved.

Nicolai.

Nei, nei! lad mig ikke være i Uvished! — Antonie! vil du, naar dine Forældre tillade det? vil du, uagtet din Ven er fattig og kun har sit redelige Hjerte, men et Hjerte, der har været dig tro og hengiven i alle de Aar jeg har været borte —?

Antonie (uden at see paa ham.)

Nicolai! naar du overbeviser mig om, at du er

bleven brav og skikkelig og stræbsom, saa — enten du er fattig eller rig — og naar du virkelig har mig kjær — og naar Fa'er og Mo'er ...

Nicolai (ude af sig selv.)

Hurra! ja, saa er der Intet iveien! (Tager hende om Livet.) Saa er du allerede min lille Kjæreste!

Antonie (river sig løs.)

Men Nicolai dog . .

Nicolai.

Hør, kjære Antonie, nu skal jeg fortælle dig — (afbryder sig selv.) Nei, det var Ingenting. Jeg vilde bare fortælle dig, at nu vil jeg ikke bytte med Admiralen paa et Orlogs-Skib.

Antonie.

Ja, men nu skal du være ordentlig, ellers gaaer jeg.

Nicolai.

Jeg er ordentlig — bliv bare; bliv og fortæl mig — fortæl hvad du vilde sige — nei, det var ikke det — jeg er saa fortumlet — aa, jeg staaer her og vaaser!

Antonie (leende.)

Ja, jeg synes ogsaa.

Nicolai.

Nu veed jeg det. Troer du, din Fa'er gjerne giver sit Minde?

Antonie.

Nei, det troer jeg ikke. Men det er jo dig, der har det gode Haab.

Nicolai.

Det har jeg ogsaa. Vær du kun rolig. Men hvordan troer du, han vil tage mod mig?

Antonie.

Ja, Gud skal vide det. Han vil sagtens holde en lang Tale til dig og formane dig; og Mo'er vil examinere.

Nicolai.

Troer du?

Antonie.

Bliv kun ikke bange. Det kan ogsaa være, at Fa'er og Mo'er vil blive ligesaa forbløffede over dig som jeg selv.

Nicolai.

Hvad mener du?

Antonie.

Jo, du er ... du har faaet ... jeg veed ikke selv — du har et Væsen som om hele Verden hørte dig til.

Nicolai.

Naar du bare holder af mig, saa hører hele Verden mig til.

Antonie.

Jeg kan slet ikke faae i mit Hoved, at du kun er Styrmand. Du er saa fiin, at sige paa din Maade — og dit Linned er saa hvidt. — Lad mig see dine Hænder! — Man skulde ikke troe, at de Hænder have holdt paa Roeret i ondt Veir.

Nicolai.

Det har en Styrmand heller ikke nødig. Men lad nu det fare og siig mig, naar jeg tør presentere mig for mine Pleieforældre.

Antonie.

Nu er kun Mo'er hjemme. Fa'er er paa Toldboden, og Jansine er ude at kjøbe Klæde til Vinterkaaber for sig og mig. — Du seer saa besynderligt paa mig. Du troer nok, vi slaae ret stort an. Aa nei! Fa'er har i disse Dage arvet nogle Penge; det er det Hele.

Nicolai.

Har han arvet? Saa?

Antonie.

Ja, Arven er allerede gaaet sin Vei. Vor Familie har intet Talent til at holde paa Pengene. Vi

forstaae meget bedre at komme ud af det med Ingenting.

Nicolai.

Nu da, saa vil jeg opsætte min Visite til i Eftermiddag. I dette Øieblik er jeg ogsaa for glad og velstemt til at lade mig examinere. Lev da vel til ieftermiddag. Og naar jeg saa har staaet mig godt til Examen, saa har jeg jo Lov — ikke sandt? — saa har jeg Lov til at anholde om din Haand, og saa skal du blive den lykkeligste Styrmandskone i Landet.

Antonie.

Ja, Gud veed hvorledes vi To skal komme ud af det; for jeg har Ingenting og du har Ingenting.

Nicolai.

Vi skal just komme godt ud af det. Du skal leve som en Prindsesse paa mit Skib.

Antonie.

Nei, Tak, Nicolai. Forord bryder ingen Trætte. Tilsøes gaaer jeg ikke.

Nicolai.

Godt; saa sætter jeg mig ned her i Byen.

Antonie.

Ak Gud, jeg veed hverken om jeg skal lee eller græde over dig. Du gjør Vind som en Chinafarer.

Vidste jeg ikke, at du al din Tid har været saaledes og med alt dette en redelig, trofast Sjæl, saa vilde jeg fortryde hvad jeg har lovet dig.

Nicolai.

Du skal aldrig komme til at fortyde det. Hav Tillid til mig, og du skal see, Alting vil gaae godt. Rig eller fattig — hvad gjør det til Sagen? Det som grundlægger vor Lykke, kan dog Ingen kjøbe med Penge; saa vil jeg haabe, vi heller ikke kan miste det, om ogsaa vore Kaar ere ublide. — Farvel, Antonie, og vær ved godt Mod. Bliver vi først gift sammen og har sat Bo, saa skal hele Gaden tale om Styrmand Reiersen og hans velsignede, lille Kone. (Gaaer. I Døren møder og hilser han Madam Rust, der forstyrret gaaer ham forbi uden at hilse igjen.)

Femte Scene.

Antonie. Madam Rust.

Madam Rust (mat og afkræftet.)

Er De der, Jomfru! Gud være lovet, at jeg træffer En. Jeg troede aldrig, at jeg havde vundet herop.

Antonie.

Er De ikke vel, Madam Rust?

Madam Rust.

Jo, jeg er vel . . . nei, jeg er slet ikke vel. Mine Been kan knap bære mig. Har De en Stoel?

Antonie (bringer en Stoel.)

Værsgod. Vil De have et Glas Vand?

Madam Rust.

Ja, Tak ... nei, jeg vil Intet have. Men lad mig strax faae Deres kjære Hr. Fa'er i Tale.

Antonie.

Fa'er er ikke hjemme.

Madam Rust.

Er han ikke? — Stakkels Mand! han veed slet ikke ...

Antonie.

De gjør mig urolig, Madam. Er der noget passeret? — Skal jeg kalde Mo'er ud?

Madam Rust.

Ja, kald Deres kjære Moder ud ... Nei, kald hende ikke ud. Jeg maa selv .... Ja, du store Gud! hvor Forsynets Veie ere forunderlige! Hvem skulde have sagt .... ja, jeg sa'e det.

Antonie.

Men, kjære, bedste Madam Rust! naar De længe bliver saadanne ved, saa døer jeg af Skræk.

Madam Rust.

Aa, min søde, rare Jomfru! (Kysser hende.) De har altid været min Øiesteen. Men bær over med mig. Jeg er ganske ude af mig selv. (Reiser sig urolig.) Men Deres Hr. Fader maa komme — han maa komme — (afsides) en Anden kunde underrette ham ... (høit.) Der maa gaae Bud efter ham.

Antonie (lytter.)

Der kommer han. (Springer hen til Døren.) Fa'er! her er Madam Rust og vil endelig tale med dig.

Sjette Scene.

De Forrige. Skaarup.

Skaarup.

Madam Rust? Meget gjerne. Her er jeg.

Madam Rust (gaaer ham langsomt imøde.)

Min retskafne, ædle Hr. Skaarup! Ja, jeg vil tale med Dem. Jeg har et meget vigtigt Ord at tale med Dem. Men det maa være under fire Øine.

Skaarup.

Gaae ind saa længe, Antonie.

Antonie (afsides, idet hun gaaer ind.)

Nu skal jeg gaae ind!

Skaarup (idet han vil trække Kjolen af.)

Nu, Madam Rust?

Madam Rust.

Hr. Skaarup! De maa være en Mand! De maa fatte Dem.

Skaarup (studser.)

Hvad behager?

Madam Rust.

Forsynet har udkaaret Dem paa en høist mærkelig Maade til sit Redskab.

Skaarup (allarmeret.)

Hva — hvad mener De?

Madam Rust.

Jeg har en Efterretning at bringe Dem. (Efter et Ophold, seende stivt paa ham. Har De Styrke nok til at høre den?

Skaarup.

Min kjære Ma — Madam Rust! kom De kun frem dermed.

Madam Rust. (Igjen efter et Ophold.)

Deres Seddel i Classelotteriet har vundet.

Skaarup.

Har den? — Ei, ei! hvor meget?

Madam Rust. (Med Eftertryk.)

En betydelig Sum.

Skaarup. (Glad.)

Er det Alvor? Dog vel ikke de 4000?

Madam Rust.

De har vundet de 4000 ... De har vundet mere end de 4000.

Skaarup.

Guds Død! skulde jeg have faaet de 10,000?

Madam Rust.

Ja ... De har ....

Skaarup.

Har jeg? hvad? har jeg? — Victoria! Trallala!

Madam Rust.

Nei, De har ikke ....

Skaarup.

Har jeg ikke?

Madam Rust.

Nei ... aa Gud, Hr. Skaarup! — De har — men De maa sandeligen fatte Dem — (udbrydende.) De har vundet de 50,000 Rigsdaler!

Skaarup (forstenet.)

Halvtredsindstyve ...! (Med svag Stemme og tumlende.) Madam Rust! der staaer inde en Flaske med Salmiak ...

Madam Rust (holdende paa ham.)

Tænkte jeg det ikke nok! — For Guds Skyld,

kom til Dem selv. (Raaber ind tilhøire) Madam Skaarup! Jomfru Antonie! kom mig til Hjælp!

Syvende Scene.

De **Forrige**. **Madam Skaarup** og **Antonie** fra høire Side; strax derefter **Adolf**, **Jansine**, **August** fra Hoved-Indgangen.

Madam Skaarup.

Hvad er der skeet?

Antonie.

Aa Gud, er Fa'er syg?

Madam Skaarup.

Er du daarlig, Mand ... lad mig —

Adolf og Jansine (der kommer ind med August.)

Hvad har man for her —

Madam Rust.

Hr. Skaarup! kom dog til Dem selv!

Skaarup (med svag Stemme.)

Er min Kone her?

Madam Skaarup.

Her er jeg. Vi er' Alle her. Vil Du mig noge?

Skaarup.

Veed du allerede?

Madam Skaarup.

Nei, nei! Hvad skulde jeg vide?

Skaarup.

Kone! vi har vundet de 50,000 Rdlr.

Alle
(undtagen Skaarup og Madam Rust, med et høit Udraab.)

De 50,000 Rdlr.!

Antonie (falder Madam Rust om Halsen.)

Nei, er det sandt, søde Madam Rust?

August (til Madam Rust.)

Virkelig? De 50,000 Rdlr.?

Madam Rust.

Paa mit Ord: de 50,000 Rdlr.

Jansine.

Nei, Adolf, hvad synes du ...

Adolf.

Det var jo en meget glædelig Begivenhed.

August.

Kjære Onkel! De tør være overbeviist om min største Deeltagelse. Jeg gratulerer Dem.

Alle de Øvrige.

Ja, vi gratulere! vi gratulere!

Skaarup
(der hidtil har siddet med Hænderne foldede i Skjødet og stirret hen for sig, reiser sig.)

Tak, Børn! Tak! Tak! — Ja, det er

en stor, en ufortjent Lykke; og det er vor Pligt at bære den med Ydmyghed. — Kom hid, lille Kone! (trækker hende til sig og kysser hende.) Du har i de sidste Aar gjennemgaaet meget med mig, og uden at klage. Gud være lovet, nu kan jeg berede dig en sorgfriere Fremtid.

Madam Skaarup.

Ja, nu, kjære Mand, har vi jo slet ingen Nød.

Madam Rust.

Naa, Hr. Skaarup! hvem havde nu Ret? De eller jeg? Var det nu ikke godt, De ikke satte Deres Penge i Sparekassen?

Skaarup.

Ja, De maa nok sige det. Det var Himlens Beslutning, og jeg bekjender, at vi fornemmeligen maa takke Dem —

Madam Rust.

Ih, bevares —

Madam Skaarup.

Jo, deri har min Mand Ret. Uden Dem havde vi aldrig tænkt derpaa. Men min Mand skal ogsaa vise sig erkjendtlig.

Jansine (til Adolf.)

Søde Adolf! jeg er saa glad, saa lykkelig!

August (afſides.)

Nei, de Menneſker har Heſtelykke!

Antonie.

Men, Fatter, hvad ſkal vi gjøre med alle de Penge!

Skaarup.

Det kommer vi nok ud af, Barn. Nu maae vi ſee til at komme lidt til Ro og reflectere over hvad der er det Nærmeſte at gjøre. (Gaaer under det Følgende ſpeculerende op og ned, efterfulgt vexelviis af de Andre, alt ſom han tiltaler dem.) Førſt og fremmerſt maa der røddes op i Salen, Kone! Vi kan ſagtens vente Fremmede, der vil gratulere; ſaa maa der ſee ordentligt ud.

Madam Skaarup.

Ja, det ſkal ſtrax ſkee.

Skaarup.

Og ſaa maa Janſine tage mine ſorte Klæder frem og lade Pigen børſte dem.

Janſine.

Det ſkal jeg nok, Fa'er.

Skaarup.

Og ſaa maae I, Børn, ogſaa klæde Jer lidt anſtændigt.

Janſine og Antonie.

Jo, det ſkal vi, Fa'er.

Skaarup.

I kan gaae ud i Boutiquerne og kjøbe Et og Andet.

Jansine og Antonie.

Det er godt, Fa'er.

Skaarup (til Konen, afsides, men dog i Gangen.)

Og hør, Kone, saa maa mit Uhr indløses.

Madam Skaarup.

Jeg sender strax En derhen.

Skaarup.

Og saa maa August bevise mig den Tjeneste at gaae hen til en Mand for mig.

August.

Naar De ønsker det — og hvis der ellers er noget —

Skaarup.

Tak! Tak! — og med Madam Rust maa jeg siden tale.

Madam Rust.

Ja, jeg er jo her i Huset.

Skaarup.

Og — (standser) ja det er sandt, Kone, hvad har du til Middag til os?

Madam Skaarup.

Vor daglige Mad.

Skaarup.

Nei, det gaaer min Sandten ikke an. Paa en Dag som denne maa man have noget aparte.

Antonie.

Ja, det har Fa'er Ret i!

Madam Skaarup.

Hvor skal jeg i den Hast —

Skaarup.

Lad gaae Bud hen paa en Restauration. Og lad os faae et Par Flasker Viin — en god Viin — vi vil drikke Rhinskviin idag.

Adolf.

Jeg skal meget gjerne besørge et Par Flasker.

August.

Jeg tilbyder mig ogsaa —

Skaarup.

Godt, og lad os saa gaae ind, Børn, og Hver gjøre Sit. I er' Alle tilbords hos mig til Middag. — Kom, Kone! kom lille Madam Rust! (tager sin Kone og Madam Rust under Armen.) En glad Dag skal erstatte os mange Gjenvordigheder, og sande mit gamle Ordsprog: Naar Enden er god, er Alting godt!

Alle de Øvrige.

(mens de under støiende Glæde følge ind med tilhøire.)

Ja, det var et sandt Ord!

Anden Act.

(En Sal, efter Omstændighederne smukt meubleret. Paa hver af Siderne en Chiffonière, og paa den ene af disse to Vaser med Blomster. En Dør tilhøire og en Hoved-Indgang i Baggrunden. Paa den ene Side af denne en Sopha.)

Første Scene.

August (kommer ind fra høire.)

Naa, nu er jeg da saa forspiist og — jeg havde nær sagt — saa fordrukket, som om jeg havde været til Gilde paa Skydebanen. Vi har til Middag levet saa flot og overflødigt som dengang Onkel havde Part i Kaperierne. Rhinskvinen flød over Dugen — forloren Skildpadde, stegte Ender og Wienertærte — den ene Skaal ovenpaa den anden — jo, Begyndelsen er god. — Med alt det er det godt, at jeg har beholdt min Contenance. Her maa smedes, mens Jernet er varmt. Sætter jeg ikke mit Project igjennem

strax, kunde der komme andre Liebhabere; for ikke at tale om, at — saa utroligt det klinger — jeg vil parere, inden to Aar er' de Penge fløiten. Der er allerede lagt saa mange Planer derinde, at Gevinsten kan faae sin Rest alene derved. Vil skal have nye Gardiner, nye Speile, nyt Betræk. Vi skal ligge paa Landet til Sommer. Vi har saa smaat talt om at holde Heste og Vogn — — Aha! der har vi Adolf. Kan jeg vinde ham, saa har jeg det Halve vundet. — Naa! nu maa man da lægge sit Ansigt i Søndags-Folder.

Anden Scene.

Adolf (fra høire.) **August**.

Adolf.

Jansine har sagt mig, at min Ven August vil tale med mig.

August.

Min Ven! jeg ønsker at henvende mig til Dem i et af mit Livs vigtigste Anliggender. De er — ja, jeg har ikke nødig at sige det; thi det er en bekjendt Ting — De er den indsigtsfuldeste i vor Kreds. Deres Stemme har Vægt. Et Ord af Dem siger meer end al vor Veltalenhed. Med hvem kan jeg da bedre raadføre mig?

Adolf (trykker hans Haand.)

Hvis jeg kan udrette noget for Dem —

August.

De har maaskee allerede bemærket, at jeg i lang Tid har næret en hemmelig Lidenskab for Deres Kjærestes Søster?

Adolf.

For Antonie? Nei, det har jeg sandelig ikke bemærket.

August.

Ikke? Ja, jeg har jo søgt at skjule det —

Adolf.

Men Jansine og jeg har først idag talt om, at en saadan Forbindelse var ønskelig.

August (omfavner ham.)

Har De virkelig? Saa De bifalder min Kjærlighed?

Adolf.

Af mit Hjerte. Naar Antonie deler den —

August.

Det vil jeg haabe ... og De selv maa jo kunne dømme —

Adolf.

Ja, jeg troer, hun ynder Dem, af enkelte Yttrin-

at slutte — endogsaa i Formiddag — og jeg pleier ikke at bedrage mig i deslige Ting.

August.

Det kommer altsaa blot an paa, om Forældrene ville give deres Samtykke — og her stoler jeg ganske paa Dem.

Adolf.

Over dette Punct troer jeg at kunne berolige Dem. Vi kjende Dem Alle som en brav, stræbsom, ung Mand. Og hvad det Oeconomiske angaaer — man burde jo egentligt ikke tage Hensyn til Sligt — men ogsaa heri taler Alt for Dem. De har gode Indtægter og en anseelig privat Formue.

August.

Ak, min Ven! Guld er Støv. De anseeligste private Formuer kunne smelte hen. Men en retskaffen Vandel — ja hvem veed det bedre end De, der er et Mønster for os Alle? — en retskaffen Vandel er Grundvolden for al jordisk Lykke.

Adolf.

Denne Grundsætning vedkjender jeg mig aldeles; og den bestyrker kun end mere min Agtelse for Dem.

August.

Saa nedlægger jeg da min Skjebne i Deres

Hænder. Tael De med Onkel og Tante! Benyt den skjönne Indflydelse, De nyder i vor Familie; og tvende Menneskers Lykke vil være Deres Løn!

Adolf (enthousiasmeret.)

Det skal jeg! Det skal jeg tilforladeligt! Det er et betydningsfuldt Kald, De har betroet mig; men jeg skal ikke hvile før jeg har gjort mig værdig til Deres Tillid. Nu vil jeg strax gaae ind og tale med Hr. Skaarup; og, hvis det er sandt — hvis jeg virkelig nyder nogen Indflydelse hos ham, da skal jeg snart bringe Dem gode Tidender. Vor kjære Antonie skal da ved Deres Side see en glad Fremtid imøde!

(Gaaer hurtig ind.)

August.

Puh, den Conversation tog paa Kræfterne. Naar man taler med ham, maa man altid svæve i den syvende Region. Men har jeg ham paa min Side, saa har jeg ogsaa Forældrene; og saa kommer det kun an paa hvad den lille Stivnakke Antonie vil sige dertil. Aa, jeg tænker nok — (betragter sig selv) hvad Fanden kan hun forlange mere? Vi har gjort Lykke før hos Smaapigerne.

Tredie Scene.

August. Madam Skaarup og Madam Rust fra Hoved-Indgangen.

August.

Der har vi jo vor kjære Tante! Hvor har De været? Der har været en Spørgen efter Dem —!

Madam Skaarup.

Jeg var nede hos Madam Rust.

Madam Rust.

Ja, Deres kjære Tante har saamænd beæret mig med et Besøg.

August.

Naa, ja det er en anden Sag. (Seer paa Madam Skaarup.) Men er det dog ikke mærkeligt som Tante paa den senere Tid har faaet et godt Udseende? Er det ikke sandt, Madam Rust?

Madam Rust.

Om det er sandt? Det er en Bemærkning jeg har gjort for længe siden. Men De har ogsaa en ypperlig Constitution.

Madam Skaarup.

Aa jo, jeg kan jo ikke klage. (Affsides til August.) Undskyld, jeg har noget at tale med Madam Rust.

August.

Det gjør Intet. Jeg kan gaae ind til de Andre. (Afsides, idet han gaaer ind tilhøire.) Her skal nok, inden Hjælpetropperne komme, foreløbig slaaes en lille Plade.

Madam Skaarup.

Nu, Madam Rust, hvad jeg vilde sagt — mit Hoved er saa fortumlet — saa bliver det derved.

Madam Rust.

Det bliver derved. 500 Rigsdaler har jeg overleveret Dem iformiddag og 500 nu. Resten bringer jeg Dem imorgen.

Madam Skaarup.

Ja, det var jo godt, om jeg kunde faae dem imorgen. De første 500 ere allerede saa godt som borte. Min Mand har strax afgjort en Gjæld paa 400 Rigsdaler, der længe har trykket ham. De øvrige gaae snart, saa meget jeg har at anskaffe. Pigebørnene har jeg lovet Hver et Shawl; de har længe trængt dertil. Det vil vi ud og kjøbe i Eftermiddag. Og saa vil min Mand, at vi skal gjøre Hr. Adolf en Present, for nogle Tjenester han tidligere har beviist os. Det skulde ogsaa skee idag. Nu kommer Jansines Forlovelse med ham. Ved den Leilighed vil ogsaa

meget gaae bort. Det er ikke fordi vi er' i Forlegenhed; her har allerede været Bud paa Bud fra Kræmmerne, at vi kunde faae hos dem hvad det skulde være, og at det ikke hastede med Betalingen. Men jeg vil helst betale hvad jeg kjøber.

Madam Rust.

Ja, det samme siger jeg.

Madam Skaarup.

Angaaende Kjøbet af Deres Huus, da vil min Mand selv tale med Dem. Han har opsat en Contract eller et Skjøde, hvad det hedder —

Madam Rust.

Meget vel, lille Frue!

Madam Skaarup.

Saa skulde vi endnu tale om den Douceur, vi er Dem skyldig.

Madam Rust.

Det kan vi tale om, naar De kommer i Ro og De har hævet Pengene paa Lotto-Comptoiret. Jeg overlader det ganske til Dem, lille Frue, og Deres Mand, enten De vil unde mig en Sum eengang for alle, eller sætte en Livrente ud for mig.

Madam Skaarup.

Ja, det kommer vi nok ud af. I det Punkt er min Mand generøs.

Fjerde Scene.

De Forrige. Skaarup.

Skaarup.

Naa, er I her! Jeg har ventet paa Dem begge.

Madam Rust.

Deres Frue og jeg stod netop og talte om Dem.

Skaarup.

Naa! — Forresten er min Kone ikke Frue.

Madam Rust.

Hvad hun ikke er, kan hun blive. Det skulde gaae besynderligt til, om man vilde nægte en Mand som Dem en Rang, hvis De begjærte det.

Skaarup (smilende.)

Det kunde nok hænde sig, at De har Ret deri.

Madam Rust.

Og jeg hører, jeg tør gratulere Dem. Hr. Adolfs Onkel har givet sit Samtykke til hans Forlovelse med Deres Datter Jansine.

Skaarup.

Ja, nu er der Ingenting mere iveien. Jeg fik Brev fra ham ved Bordet.

Madam Rust.

Det kan jeg begribe; naar man kan komme ind i en Familie som Deres.

Skaarup (afsides til sin Kone.)

Har Madam Rust flyet dig de 500?

Madam Skaarup.

Jo, jeg har dem her.

Skaarup.

Det var vel. Lad saa Pigen springe hen til vor forrige Viinhandler og kjøbe 12 Flasker Portviin, og lad dem bringe ned til Madam Rust. Vi maae dog iforveien vise hende et lille Galanterie. — Og kom saa ind med mig i min Skriverstue. Hr. Adolf har betroet mig en Sag af Vigtighed, som jeg maa tale med dig om. (Høit.) Vil De saa følge med, Madam Rust, saa kan vi afgjøre Alt angaaende Kjøbet af Deres Huus. Vor Aftale er, at jeg betaler Dem 900 Rbd. strax, og Resten lade vi staae paa Prioriteterne.

Madam Rust.

Meget vel, Hr. Skaarup.

Skaarup.

Det er en Grille af mig, at jeg ikke udbetaler Dem det Hele strax.

Madam Rust.

Det saae jeg jo helst.

Skaarup.

Nei, lad det nu blive ved Aftalen. Jeg har en

Speculation fore, hvortil jeg kommer til at bruge en Hoben. (Med Eftertryk.) Deres Penge er De vis.

Madam Rust.

Derpaa har jeg intet Øieblik tvivlet. (Spøgende.) Men De vil dog aldrig sætte Deres Penge i Sparekassen?

Skaarup.

Nei, nei, lille Madam! Det var dengang. Nu har vi heller ikke nødig at tage det saa nøie. — Ja, kom saa ind med.

(Han, Madam Skaarup og Madam Rust gaae ind tilhøire.)

Femte Scene.

Nicolai og **Jacob** Baadsmand fra Hoved-Indgangen.

Nicolai.

Her er Ingen. Pigen har nok viist os feil.

Jacob.

Hun sa'e, de kom strax, gjorde hun.

Nicolai.

Jaja! saa lad os da vente.

Jacob.

Med Forlov, Hr. Reiersen! — siden vi ikke har noget bedre at gjøre — hvorfor vil De endelig give Dem ud her i Huset for Understyrmand? Hvorfor tør Ingen vide, at De er Eier af Skib og Lad-

ning? Jeg synes dog, det Fartøi, vi ere komne med, kan man være bekjendt; og Ladningen er sine 70,000 Pjastre værd mellem Brødre. Jeg har nok hørt, at En og Anden, der vendte tilbage med tomme Lommer, har bildt Folk ind, han var en Matador. Men naar man har Skillingen som De, Hr. Neiersen —

Nicolai.

Jeg har nu mine Grunde.

Jacob.

Ja, bliv ikke vred, fordi jeg spør'. Jeg har kjendt Dem fra den Tid De var Dreng. Vi har gjort Reisen sammen til Boston paa det Fartøi, som Hr. Skaarup var Rhedere til. Jeg havde faret for ham endeel Aar og var godt anskrevet her i Huset; og see derfor fik jeg et Slags Tilsyn med Dem paa Skibet. I Begyndelsen smagte det Dem ikke. De gik og saae ligesaa melancholsk ud som en gammel Nedekam, der har mistet Tænderne. Men siden gik det bedre, og det var Synd at sige andet end at De tilsidst skikkede Dem vel. Men saa maatte vi lade Dem blive i Boston, og jeg tog Hyre tilbage. — Nu føier der sig saaledes, at jeg ifjor kommer paany til Boston, og saa seer jeg, at Skibsdrengen er bleven Compagnon i et anseeligt Handelshuus; og alle Folk taler om, at De har viist Conduite hvor det

behøvedes og gjört Comptoiret store Tjenester. Og saa tænkte jeg ved mig selv: Der maa sidde et godt Hoved paa ham. Og saa derfor, Hr. Reiersen, og fordi vi har været gamle Kistekammerater, tænkte jeg, at jeg vilde dog spørge Dem om Grunden —

Nicolai.

Du har Ret, gamle Kammerat! og jeg kan forklare dig Alt med faa Ord. Kald det Stolthed, kald det Forfængelighed, kald det hvad du vil; men jeg vil ikke, at de skal tage vel imod mig her i Huset, fordi jeg bringer en Slump Pjastre med mig, men for min egen Skyld. Skaarup og hans Kone tog mig til sig som et fattigt Barn dengang de selv ingen Børn havde. Siden kom de to Døttre, og jeg var tilovers. De har gjort mig meget godt; Gud veed, at jeg erkjender det. Men de har ikke sørget tilgavns for min Opdragelse, da der var Tid dertil; de forstod ikke at behandle den ærekjære Dreng og miskjendte mine Følelser. For hver Drengestreg, jeg gjorde, krænkede de mig med at lade mig høre deres Velgjerninger. Kun Antonie forstod mig; hun alene havde Magt at styre mig, og kun hun var Skyld i, at jeg ikke for længe siden var rendt min Vei. — Nu, kort og godt, i Boston fik jeg at vide, at det var gaaet tilagters med den gamle Skaarup, og jeg be-

sluttede at hjælpe ham. Derfor — og fordi jeg — nu ja, derfor er jeg kommet hertil.

Jacob.

Og naar nu den gamle Skaarup ikke ta'er imod Dem saaledes som De, med Deres Tilladelse, har sat Dem det i Hovedet, saa la'er De ham drive af, Hr. Reiersen, og hjælper ham ikke?

Nicolai.

Sladder! Hvem taler derom? Hjælpes skal han, hvordan det saa gaaer.

Jacob.

Naa, men De vil dog først lodde Grunden, for at see, hvor dybt De kan gaae. (Ryster paa Hovedet.) De skulde ikke gjøre det, Hr. Reiersen! Med saadanne Prøver gaaer det, som det gik vor Koksmath John. Han havde faaet en Theepotte af Fajance tilgi'endes af Kahytskriveren, og saa vilde han see om den var stærk, og lod den falde fra Fokkeraaen; men den gik itu. — See, nu vil jeg med Deres Tilladelse besøge en lille Pige ude i Nyboder, som jeg veed venter paa mig; vi er halvveis Kjærestefolk. Kom jeg nu der i mine gamle Skibsklæder og sa'e: Her er jeg, Marie, saa nøgen og fattig som Moses, da han havde slaaet Pharisæeren ihjel —

Nicolai.

Hahaha! Du er ikke meget bibelfast.

Jacob.

Det er et sandt Ord, Hr. Reiersen. Men det er ikke mindre sandt, at naar jeg taler saadanne til Marie, saa seer hun suurt og vender mig Ryggen. Nei, jeg har taget mine bedste Kisteklæder paa og et Par Skilling i Lommen, at hun dog kan see, hendes Kjæreste er ingen fattig Pjalt, der skal neie sig flad for hvert Skridt han vil frem. Menneskerne er engang ikke anderledes. Naar man kommer fra de Lænder, hvor vi har været, saa seer Folk gjerne, at der hænger en Klat Guld og Sølv ved os. — De skulde ikke gjøre det, Hr. Reiersen.

Nicolai.

Du kan have Ret i Noget; men Antonie tog dog godt imod mig, uagtet hun ikke vidste andet end at jeg er fattig Styrmand.

Jacob.

Gjorde hun? Ja, hun er et ungt, følsomt Blod; det kan man ikke regne. Med de Gamle er det en anden Sag; de har det ligesom jeg vil sige Talliebløkkene paa et Skib. Naar der ikke bliver smurt, piber det. — De skulde ikke gjøre det, Hr. Reiersen.

Nicolai.

Har jeg sagt A, maa jeg sige B. Det faldt mig svært nok at holde tæt for Antonie, og jeg var meer end angst for at hun ikke skulde staae Prøve. De Gamle bryder jeg mig ikke om. Vil de slaae Vrag paa mig, saa lad dem. Men det har ingen Fare. De har liidt selv ondt paa den senere Tid og veed hvad Trang og Nød vil sige. (Opromt). Du skal see, jeg er velkommen. Omsonst er jeg ikke bleven ført ind her i Salen. Maaskee de i dette Oieblik sætte Klæderne tilrette, for at tage anstændigt mod deres Pleiesøn. Kom her, Jacob! (Peger paa den ene Chiffonière.) See, her har de sat Vaser med friske Blomster hen og pyntet op. Du skal see, det er for min Skyld. — Hold nu Alt i Beredskab. Du kan først hilse paa Folkene, og bring saa siden de Kasser og Kister herop med de Smaating i, jeg har bragt med til dem. — Jacob! jeg har aldrig været saa glad som idag. Det er en stor Lykke at komme hjem og skaffe dem Glæde, der engang — (standser.)

Jacob.

Der engang, med Deres Tilladelse, har seet Dem over Skuldrene.

Nicolai.

Nei, nei! det er ikke den Følelse, der bevæger

mig. Jeg vil ikke ydmyge dem; ved Gud, det vil jeg ikke! Men jeg vil vide, om min Kjærlighed bliver gjengjældt, og var jeg ikke saa vis i min Sag, saa havde jeg maaskee ikke baaret mig ad som jeg har.

Sjette Scene.

De **Forrige**. **Antonie** (fra Døren tilhøire, bærende paa en Vase med Blomster). Siden **Jansine**.

Antonie

(idet hun med Travlhed sætter Vasen hen paa den anden Chiffonière).

Er du der, Nicolai! Det var deiligt, at du kom. Jeg har tænkt saa meget paa dig.

Nicolai.

Har du? Naar du vidste, hvor det glæder mig!

Antonie (efterat have sat Vasen hen).

Nu skal jeg strax være hos dig igjen. (Gaaer ind).

Nicolai.

Kan du see, Jacob, jeg har Ret. Alt er i Oprør for min Skyld.

Jacob.

Ja, det lader jo til, der er Røre i Huset.

Antonie

(kommer tilbage, ledsaget af en Karl og en Pige, der bære en Sopha).

Tag vaerligt paa den. Herhen! Sæt den herhen. (Efterat den er sat hen i Baggrunden paa den ene Side af Hovedindgangen). Jeg kommer strax, kjære Nicolai!

(Gaaer ind igjen).

Jacob.

Her er nok Stads i Familien idag. Man skulde troe, de havde Barn i Kirke.

Nicolai.

Aa Snak! Hvor skulde det Barn komme fra?

(Jansine kommer ind, efterfulgt af Antonie).

Jansine (i en grædende Tone).

Du skal see, hun narrer mig. Den Modehandlerinde er saadant et afskyeligt Menneske. Og naar jeg nu ikke faaer Kappen til iaften, hvad skal jeg saa gjøre?

Antonie.

Du faaer den nok, naar du bare vil være taalmodig.

Jansine.

Jeg faaer den ikke. Det har hele Tiden anet mig, at hun narrer mig. (Bliver Nicolai vaer. I samme grædende Tone.) God Dag, Nicolai. Hvor du seer godt ud! Vil du ikke sætte dig ned.

Nicolai.

Nei, Tak. Men hvorfor er du i saa slet Humeur?

Jansine.

Aa, man har nok Grund til at være i slet Humeur.

Antonie.

Min Søster er gudskeelov altid i slet Humeur. Hendes Taarer har det ligesom Floden Niger, som Adolf har fortalt om, at man ikke veed hvorfra den kommer. Der er aldrig Nogen der veed hvorfor hun græder.

Jansine.

Ja, du leer ad Alting.

Antonie.

Hvad skal **jeg** græde for? Du græder jo for hele Familien.

Jansine.

Du siger nok — men, naar man saa vist har stolet paa at faae et Stykke, og saa bliver narret... Men jeg veed nok; jeg har ikke andet end Uheld. Mig skal det altid gaae imod. Jeg vilde ønske, jeg laae i min Grav. (Gaaer ind.)

Antonie

(bliver Jacob vaer, der har holdt sig i Baggrunden).

Hvad er det jeg seer? Er det ikke vor gamle Jacob?

Jacob (kommer frem).

Jo, det er, lille Jomfru! Naar De ikke har noget derimod, vilde jeg hilse paa min forrige Rhedere, Deres Hr. Fa'er.

Antonie.

Det vil vist glæde Fa'er at see dig igjen. — Og du er kommet med Nicolai?

Jacob.

Ja vel ja, lille Jomfru, er jeg kommen med ham.

Antonie.

Og du har været med ham i Amerika og alle disse Lande?

Jacob.

Det veed den søde Gud jeg har, lille Jomfru.

Antonie.

Men hvordan bærer I Jer ad der? De taler jo lutter Engelsk. Kan du nu tale Engelsk?

Jacob.

Saa ganske har jeg ikke Videnskab deri. Men man kan altid hjælpe sig. Og skulde det gaae meget contrair med Sproget, saa maa man krydse.

Antonie.

Hahaha! ja det kan jeg begribe. Nu skal jeg fortælle Fa'er — det er sandt, Nicolai, Fa'er veed, du er kommet.

Nicolai.

Veed han? Hvad sa'e han? Var han vred fordi han Intet har hørt fra mig før?

Antonie.

Ja, idag er Fa'er i saa godt Humeur, at han ikke let bliver vred.

Nicolai.

I godt Humeur? Fordi jeg... hvorover er han i saa godt Humeur?

Antonie.

Veed du da ikke hvad her er passeret?

Nicolai (urolig).

Nei, nei! hvad er der skeet?

Antonie.

At Fa'er idag har vundet 50,000 Rd. i Classelotteriet?

Nicolai.

50,000! — Derom talte du jo ikke et Ord i Formiddag.

Antonie.

Vi erfarede det ogsaa først ligesom du var gaaet. Ja, her er bleven en Uro og Tummel i Huset —! Fa'er gaaer omkring og speculerer, Mo'er maaler Toi af; Kræmmerne har sendt os saa mange Varer ind i Huset, at vi gjerne kunde opklæde alle Waisenhusets Børn.

Nicolai (kold.)

Saa?

Antonie.

Her skal males, her skal gibses, her skal meubleres, og jeg veed ikke Alt hvad. Iaften skal vi have Fremmede; og derfor er Salen sat istand og pyntet op som du seer.

Nicolai.

Hm! Seer man!

Antonie.

Ja, du ryster paa Hovedet. Jeg har selv tænkt over, om det er godt, paa eengang at faae saa mange Penge. Man kan let komme ud af sit gode, gamle Trit og sætte sig Nykker i Hovedet. Men naar jeg saa husker paa, hvor meget Fa'er har gaaet igjennem i de sidste Aar, og at han nu kan vente en sorgfri Alderdom, saa glæder jeg mig over at han har vundet. Penge er dog en rar Ting. (Madam Skaarup raaber indenfor: Antonie!) Naa, nu er der igjen Ild i Papirerne. Vi er Alle saa forstyrrede saa det er en Lyst. Jansine græder over sin Kappe; Mo'er klager at hendes ny Hat ikke vil passe; Fatter har spildt Viin paa sin Vest; mit Livbaand er to Gange gaaet op. Der er intet af vort Toi der vil sidde og holde. Det er ligesom det var Himlens Villie, at vi skulde have Nyt. (Der kalkes igjen.) Ja, nu kommer jeg. (Løber ind.)

Jacob.

(efter en Pause, under hvilken Nicolai gaaer heftig op og ned).

Jeg staaer her og seer paa de Blomstervaser, Hr. Reiersen. Jeg troer næsten ikke, de er' satte hen for vor Skyld.

Nicolai.

Gid Fanden havde alle Lotterier, baade Tallotteriet og Classelotteriet! Der kommer kun Ulykke deraf.

Jacob.

Med Deres Tilladelse, den Ulykke kan da bæres, at vinde de 50,000.

Nicolai.

Jeg har glædet mig som et Barn til at hjælpe og understøtte dem. Jeg har tænkt mig de Gamles Overraskelse, deres Glæde over at rives ud af al Nød, deres — hvorfor skal jeg ikke tilstaae det? — deres Taknemmelighed. Og nu — nu staaer jeg som en Nar. Nu bryder de dem feil om mig.

Jacob.

Ja, det kan nok hænde. Men seer De, Hr. Reiersen — og tag mig ikke mine Ord ilde op — naar De nu strax havde meldt Dem som den rige Mand, saa havde Alle bukket og skrabet for Dem; for Lige søger Lige. Og De havde været fornøiet

og ikke vidst, om man bukkede for Dem eller for Deres Penge. Nu derimod —

Nicolai.

Spar dine Bemærkninger. Bagefter kan Enhver give gode Raad.

Jacob (efter et Ophold, med Torhed).

Skal jeg saa lade de Kister og Kasser med Deres Foræringer bringe herop?

Nicolai.

Du skal Fanden, skal du! Ingenting skal bringes herop. Ikke en Snuus!

Jacob.

Hr. Reiersen! tag mod et godt Raad af en Mand, der mener Dem det vel. Gjør Ende paa denne Historie. Naar Deres Pleiefa'er kommer, saa fortæl ham Alting lige ud af Posen. Sandtnok vil han ikke blive saa fornøiet som naar han selv kunde have Nytte af Deres Skillinger — for det er nu natyrligt. Men det vil dog fornøie ham, at hans Pleiesøn har skikket sig vel og er blevet til noget i Verden.

Nicolai.

Jeg kan ikke og gider ikke. Det er mig nu som om hele min Eiendom ikke var fire Skilling værd. Før var jeg glad ved den Tanke, at min Rigdom

kunde gjøre disse Mennesker glade. Nu — jeg vilde næsten til Trods ønske, at jeg virkelig kom tilbage som simpel Styrmand.

Jacob.

Ja, den Lykke kunde De sagtens opnaae. — Men der kommer nok Hr. Skaarup. Lad os nu sætte os i Lave.

Nicolai.

Ja, der er han. — Ak Gud, han er bleven gammel!

Syvende Scene.

Nicolai. Jacob. Skaarup og **August** fra høire.

Skaarup.

(kommer ind i afsides Samtale med August og tager ikke strax Notits af Nicolai).

Vær du kun ubekymret, August. Jeg kjender dig og veed, det er ikke Egennytte, der driver dig.

August.

Ja, det vilde jo være meget krænkende for mig, om Onkel skulde troe, at jeg af Interesse —

Skaarup.

Det troer hverken jeg eller Nogen.

August.

Jeg kan forsikkre, at om Antonie var den fattigste Pige i Kjøbenhavn —

Skaarup.

Det veed jeg, og saadanne kjender jeg dig. Partiet er i alle Henseender fornuftigt. Min Kone og jeg har i lang Tid ønsket det. (Høit, idet han vender sig mod Nicolai.) Naa, see der har vi jo vor Nicolai. (Nicolai nærmer sig.)

August (trækker Skaarup tilbage; afsides).

Men troer Onkel virkelig, at Antonie giver sit Samtykke?

Skaarup.

Der er Intet iveien. Min Kone taler nu med hende. Det er en god, føielig Pige. (Høit, til Nicolai). Nu, velkommen, min Dreng! Du er jo bleven stor og stærk!

Nicolai (rørt).

Kjære Pleiefa'er! Er jeg Dem virkelig velkommen?

Skaarup.

Hvorfor skulde du ikke være mig velkommen, naar du ellers har opført dig godt, saa vi ingen Skam har af dig. — Men jeg hører, vor gamle Jacob er ogsaa ankommen. Naa, der er han jo. Velkommen, Jacob!

Jacob.

Gud velsigne Dem, Hr. Skaarup. Naar De ikke tog det fortrydeligt op, vilde jeg hilse paa min forrige Rhedere.

Skaarup.

Det skal du have Tak for, min Søn! Sæt dig ned; nu kommer der strax en Snaps og en Bid Brød.

Nicolai (afsides).

Saaledes skal jeg modtages!

August (nærmer sig Nicolai; ironisk).

Er det tilladt at hilse paa sin gamle Legekammerat?

Nicolai (kort).

God Dag, August!

August.

Jeg hører, du er avanceret stærkt siden sidst. Du kan jo snart vente at blive Understyrmand.

Skaarup.

Nei, han er Understyrmand.

August (spodsk).

Er du? Hvem skulde troe det!

Skaarup.

Ja, seer du, Nicolai, nu er du kommet i et heldigt Øieblik. Du kan komme til at fare for mig. Jeg har en Speculation — siig mig, i hvad Priis er Kaffe og Sukker paa Markedet i Boston? (Vender sig fra ham til August, uden at oppebie Svar, da hans Kone kommer ind med Antonie). Naa, der er min Kone med Pigebarnet.

Ottende Scene.

De Forrige. Madam Skaarup. Antonie. Kort efter **Jansine** og **Madam Rust;** siden en **Tjenestepige.** Tilsidst **Adolf.**

Nicolai (ved at see Madam Skaarup).

Min Pleiemoder! Min kjære, gode Pleiemoder!

Madam Skaarup.

Ja, der er han! Det er ganske rigtigt ham.

Nicolai.

Du har dog vel lidt Godhed tilovers for mig endnu?

Skaarup (trækker sin Kone fra Nicolai).

Bliv ikke vred. Jeg har noget at tale med min Kone. (Sagte til hende, mens Nicolai bliver nedslaaet staaende). Har du talt med Antonie?

Madam Skaarup.

Jo, jeg har. Det gi'er sig nok.

Antonie (affsides til Moderen, tørrende Øinene).

Jeg siger dig, Mo'er, jeg gjør det ikke.

Madam Skaarup (ligeledes affsides til hende).

Du skal, Barn! Det er dit eget Bedste.

August*) (der nærmer sig Antonie; smigrende).

Over al den Uro har jeg knap kunnet vexle et

---

*) Ordenen er: Nicolai. Antonie. August. Mad. Skaarup. Skaarup. Jansine. Madam Rust. I Baggrunden Jacob.

Ord med vor venlige Antonie; og du veed ikke, hvor jeg har længtes efter at tale med dig. Jeg har saa meget at sige dig.

Antonie.

Jeg har ikke Lyst til at høre noget idag.

Nicolai (afsides til hende, ved hendes anden Side).

Antonie! jeg er nær ved at fortvivle. Naar du ikke vil trøste og opmuntre mig, er det ude med mig.

Antonie.

Jo, jeg er vistnok skikket til at opmuntre Andre.

(En Pige bringer en Presenteerbakke med Drikkevarer rc.)

Skaarup.

Naa, det var vel. — Men jeg begriber ikke, hvor Hr. Adolf kan blive af. Han var blot gaaet hen for mig etsteds; og jeg vilde dog, han skulde være tilstede.

Jansine.

Jeg har seet ham staae dernede og tale med en Mand. Nu kommer han nok strax.

Skaarup.

Godt. Lad os saa faae et Glas Viin, Kone. — Ja, jeg seer Dem jo Alle hos os iaften, da nogle gode Venner har ladet sig melde —

Madam Rust.

Jeg takker skyldigst for Indbydelsen.

Skaarup.

Kom du saa kun med, lille Nicolai; vi har Plads til dig med. — Men nu vil vi, mens vi Alle ere samlede mellem os selv, foreløbig drikke et Glas paa en glædelig Begivenhed. (Adolf kommer ind). Der er Hr. Adolf. Et Glas til Hr. Adolf. (Afsides til denne, mens de øvrige Tilstedeværende hver tage sig et Glas). Alt er bragt i Rigtighed. Jeg maa tilstaae Dem, jo mere jeg tænker paa dette Partie, desmere glæder det mig for min Antonie, og jeg er Dem overmaade forbunden for den Interesse, De har viist for denne Sag. Kan jeg ved Leilighed vise mig erkjendtlig —

Adolf.

Tael endelig ikke herom, Hr. Skaarup. Min skjønneste Løn er den Bevidsthed, at jeg har gjort vor Antonie lykkelig.

Skaarup (høit, til de Andre, rømmende sig).

Børn! Jere Udsigter har i lang Tid ikke været de bedste. Min stakkels Jansine har længe gaaet og sørget, inden Hr. Adolfs Onkel vilde give efter, indtil vi endelig idag ved Bordet kunde have den Glæde at drikke paa hendes og Hr. Adolfs Fremtids Vel. For min Antonie har jeg ofte været bekymret. Jeg blev Dag for Dag ældre, og vidste ikke, hvem der skulde være hendes Støtte, naar jeg faldt fra. Men som jeg altid pleier

at sige: Naar Enden er god, er Alting godt — ogsaa for den Sorg er jeg befriet. En brav, formuende Mand anholder om hendes Haand; og vi kan nu, Børn, klinke paa Antonies og min Søsterson August's Forlovelse.

Samtidigt.
Adolf. Jansine. Madam Skaarup.
Vi gratulere.
Madam Rust.
Ih, jeg gratulerer af Hjertet.

Nicolai

(lader ved Skaarups Slutnings-Ord og under de Andres Gratulationer sit Glas falde og udbryder).

Antonie! det kunde du —!

(Styrter ud, efterfulgt af Jacob).

Antonie

(der under Faderens Replik mod Slutningen har yttret Overraskelse og urolig Angst og villet tale, vil nu ile efter Nicolai, med det Udraab):

Nicolai, hør mig!

August

(holder hende tilbage).

Antonie! bliv! hvor vil du hen?

Skaarup.

Hvad var det?

(Under de sidste Repliker, der maa gaae Slag i Slag, og under almindelig Forbauselse over Nicolais Forsvinden, falder Tæppet).

Tredie Act.

Samme Decoration som i 2den Act. Foran den ene Sopha staaer et Divansbord med en Armstage med tændte Lys. Paa hver af Chiffonièrerne staae ligeledes Armstager, hvis Lys ere tændte.

Første Scene.

Skaarup. Madam Skaarup. Antonie. Siden **Adolf.**

Skaarup.

Naa, Barn, eet Ord saa godt som tyve: hvad har du besluttet?

Antonie.

Hvor kan du, Fa'er! Jeg som bestandig har gjort mig lystig over min stive Cousin, skal jeg nu paa eengang begynde at tale godt om ham? Hvergang han har villet dandse med mig, har jeg sagt Nei, fordi han ikke kan holde Tact —

Skaarup.

Sniksnak! I Ægteskab spørger man ikke om Tact og saadanne Narrestreger.

Antonie.

Men, Fa'er, August og jeg skjændes og disputere med hinanden den hele Dag, hvorledes skal vi nogensinde kunne enes —

Skaarup.

Derfor kan I godt enes. Min Kone og jeg enes, uagtet vi aldrig ere enige.

Antonie.

Fa'er og Mo'er er nu i saa mange Aar vante til det.

Skaarup.

Ja, deri stikker det. Saaledes vil August og du ogsaa vænnes til hinanden. Det er med Ægteskab som med Huusleilighed. Folk i Kjøbenhavn flytte hvert Øieblik og faae det aldrig tilpas. Men naar man bliver paa et Sted og vænner sig til Manglerne, saa finder man sig vel i Alt. Har du været gift med August en halv Snèes Aar —

Antonie.

Jo, en halv Snees Aar! Inden den Tid kan jeg være død og begraven.

Skaarup.

Hvad har du da mod August? Er det ikke en kjøn, ung Mand?

Antonie.

Alle Folk sige dog, han seer ud som en Barbeersvend.

Skaarup.

Aa Vaas! — Saadanne Noget vil jeg ikke høre.

Madam Skaarup.

Det kan ikke hjælpe, du taler til Antonie. Hun troer, hun kan slaae Alt hen i Spøg. Men det Hele er saa ikke andet end at hun har sat sig Griller i Hovedet, nu da Nicolai er kommet hjem.

Skaarup.

Men de Griller skal hun sætte sig ud af Hovedet igjen. Nicolai var alle sine Dage en Døgenikt, som vi kun har havt Sorg af, saadanne som det alletider gaaer, naar man ta'er fremmede Folks Børn til sig. I sex Aar har han ikke ladet høre et Ord fra sig; det er den Tak vi har havt. — Og hvad er han nu? Styrmand! Er det Noget for os at have en Styrmand til Svigersøn? (Adolf kommer ind) Naa, der kommer Hr. Adolf. — Nu kan du spørge ham. Det er en fornuftig Mand, der har raadet baade min

Kone og mig til dette Partie. — Tael De med Pigebarnet, Hr. Adolf. Hvad De siger gjør hun. Sine Forældres Ord agter hun ikke. — Og kom saa ind, Kone, og gjør Alt istand, før de Fremmede komme.

(Han og hans Kone gaae ind.)

Anden Scene.

Antonie. Adolf. Siden **Jansine.**

Antonie.

Men, Adolf, hvad har du gjort? Mens jeg troer, at du er Nicolais bedste Støtte, gaaer du hen — jeg kunde lee derover, naar jeg ikke var saa bedrøvet — gaaer du hen og klapper mig sammen med August.

Adolf.

Men, min bedste Antonie! Jansine og jeg troede, at du holdt meget af August. Selv dine Yttringer til ham i Formiddag bestyrkede os deri.

Antonie.

Aa Gud nei! hvor kunde I tænke Jer —! Hvad skal vi nu gjøre? August, der har saa mange Penge, ham giver Fa'er og Mo'er ikke saa let Slip paa.

Og den stakkels Nicolai, der Ingenting har, Ingenting er —

(Jansine kommer ind, omklædt, med et Livbaand i Haanden).

Jansine

(gaaer hen mod Antonie, tager hende om Halsen og kysser hende).

Aa, min stakkels, ulykkelige Søster! Jeg har grædt saadanne for din Skyld. Jeg faaer aldrig noget lykkeligt Øieblik igjen før jeg veed du er fornøiet. Jeg var saa glad og tænkte og sværmede om en lysere Fremtid, og saa skal den Ulykke arrivere. Hvad synes du, Adolf, hun har sagt mig, at hun kan ikke leve uden Nicolai.

Adolf (med Deeltagelse).

Det er jo i Sandhed høist beklageligt!

Jansine.

Og fordi Nicolai Ingenting er, skal vi derfor foragte ham? Man kan jo være meget retskaffen fordi man Ingenting er.

Adolf.

Det kan man unægtelig.

Jansine.

Jeg veed hvad Kjærlighed er og hvor elendig et Menneske kan gaae omkring.

Adolf.

Ja, det er en stor Sandhed! — Men hvad skal vi gribe til?

Antonie.

Du maa tale igjen med Fa'er og Mo'er. Dig ta'er de efter.

Jansine.

Ja, det maa du, Adolf! Du har Følelse for Menneskernes Lidelser, og du kan sætte dig ind i hendes Forfatning. — Kom, søde Antonie, og hjælp mig dette Livbaand om. — (Mens det bindes omkring) Skal min stakkels Søster være den Eneste, der paa en Dag som denne gaaer omkring og sørger?

Adolf.

Nei, nei! det var jo virkelig Synd. Det bør ingenlunde skee. Jeg skal tale med dine Forældre —

Antonie.

Men, Adolf, glem blot ikke hvad du har lovet, at du vil sørge for Nicolai.

Adolf.

Jeg har allerede arbeidet for ham. Jeg har en Idee, som jeg har grundet Haab om at kunne udføre, og hvorved han kan faae en anstændig, fast Ansættelse her i Byen.

Antonie (falder ham henrykt om Halsen).

Nei, Adolf, har du virkelig? Du er en fortræffelig Mand! — Hvad er det for en Ansættelse?

Adolf.

Det kan jeg ikke betroe dig endnu. Men jeg tør forsikkre, du kan aldeles berolige dig i denne Henseende. — Ja, saa vil jeg strax gaae ind til dine Forældre. Jeg haaber, de ville give efter for Sandhedens Stemme. Vor gode Antonie bør ikke være ulykkelig. Hun bør dele det Held, der er tilfaldet os Alle. — Fat Mod, min bedste Pige! Jeg gaaer ind og taler din Sag. Tanken om din Fremtid skal give mine Ord Veltalenhed.

(Gaaer ind tilhøire).

Jansine.

Der kan du see, Antonie. Vær nu oprømt og kom ind med i vort Kammer.

Antonie.

Naar Adolf bare kunde gjøre noget for Nicolai.

Jansine.

Bryd dig nu om Ingenting. Naar han ta'er sig af et Menneske, saa kan man sige, han er saa godt som forsørget.

(De gaae ind.)

Tredie Scene.

Nicolai kommer hastig ind fra Hoved-Indgangen, efterfulgt af **Jacob**.

Nicolai.

Spar dine Ord og pak dig!

Jacob.

De er ude af Dem selv, Hr. Reiersen. Jeg tør ikke gaae fra Dem. De veed ikke hvad De gjør.

Nicolai.

Den Falske! jeg skal vise hende, hvem hun har holdt for Nar. Da hun var fattig, da var jeg god nok for hende. Men nu, da Rigdoms-Diævelen er kommet over dem, nu forskyder hun mig, og det glatvæk, uden Omstændigheder — (bitter). Hvad Omstændigheder havde man ogsaa nødig at gjøre med det fattige Pleiebarn, der i saa mange Aar har spiist Naadsensbrødet her i Huset!

Jacob.

Lad Dem tale tilrette, Hr. Reiersen!

Nicolai.

Jacob, du veed ikke hvor jeg har stolet paa denne Pige. Selv da jeg var langt herfra og ikke kunde vente, at Nogen her vilde tænke paa mig, var det ligesom en Stemme sagde mig at hun erindrede

sin vilde Legekammerat. Og nu hendes Ord i Formiddag, hendes Glæde ved at see mig — nei, Jacob! jeg bliver desperat derover.

Jacob (afsides).

Det er ogsaa Satan til Qvindfolk.

Nicolai.

Men lad hende kun foretrække den Hallunk for mig! Er det fordi han har det Par Skillinger efter Faderen, saa har hun gjort feil Regning. Hun og de Andre skal erfare, at Styrmanden er lidt mere end de bildte dem ind. Nu skal hun see, at jeg kan lee ad dem allesammen.

Jacob.

Det skulde De ikke gjøre, Hr. Reiersen! Et Menneske maa ikke være saadanne.

Nicolai.

Jo, netop nu skal det være min Triumph!

Jacob.

Lad dem nu drive af for det de er'; og lad os recommandere os i al Stilhed.

Nicolai.

Jeg veed hvad jeg gjør. Gaae du nu ind i mit Logis, bring alt mit Tøi ud paa Toldboden og hold Barkassen klar.

Jacob.

Vel! vel! jeg skal udføre Alt punktligt. — Men, Hr. Reiersen, De skulde ikke gjøre det. Med Fruentimmer er det ikke anderledes. De har det som jeg vil sige de engelske Jægter, der ere gjorte paa Kjøb. Saadan En kan ha'e en kjøn Skabelon og en god Reisning; men kommer hun ud i rum Søe, saa gi'er hun sig i alle Ender og Kanter. — See, nu har jeg med Deres Tilladelse isinde —

Nicolai (utaalmodig).

Jacob, du kan gaae.

Jacob.

Det er et sandt Ord; det kan jeg. Ethvert Menneske har nu sin egen Dømmekraft; men jeg siger endnu engang: De skulde ikke gjøre det, Hr. Reiersen!

(Gaaer).

Fjerde Scene.

Nicolai. Jansine. Siden **Antonie.**

Jansine

(med en Armstage med tændte Lys).

Nicolai! er du her? (Sætter Armstagen hen paa Bordet). Du stakkels Menneske! Du er vist ulykkelig og fortvivlet —

Nicolai (kold).

Aa, jeg har fundet mig i saa meget, saa kan jeg ogsaa —

Jansine.

Men er du ikke elendig over, at du skulde miste Antonie som du elsker saa høit?

Nicolai.

Jeg skal sige dig, Jansine! naar man har holdt af en Pige og mærker, at hun ikke duer noget, saa la'er man den Fugl flyve.

Jansine (grædende).

Men hvordan er det du taler om min Søster?

Nicolai.

Det gjør mig ondt, jeg ikke kan tale bedre om hende. Naar man som hun kan forlove sig med To paa eengang —

Jansine.

Men det har hun jo ikke gjort. Hvor kan du troe det? Hun er jo uskyldig og har slet ikke vidst, at Fa'er lige med Eet vilde forlove hende med August.

Nicolai.

Hvad er det du siger?

Jansine.

Veed du da ikke, hun gaaer og sørger og græder og er fortvivlet —?

Nicolai (henrykt).

Hvad!? græder hun? Den velsignede Glut! Er hun fortvivlet? Hahaha! Det kan jeg lide! — Har jeg da virkelig gjort hende Uret?

Jansine.

Javist har du. — Naa, der kommer hun selv. Nu kan du høre hvad hun siger.

(Antonie kommer ind med en Kurv med Theetøi, som hun sætter fra sig).

Nicolai (iler hen til hende).

Er du mig tro, Antonie? Elsker du som før din gamle Legekammerat?

Antonie.

Jo, du fortjener det rigtignok, saa forskrækket du gjorde mig før.

Nicolai.

Bliv ikke vred, at jeg miskjendte dig. Nu er jo Alting godt igjen. Nu bliver jeg her og har Tid til at bede dig om Forladelse.

Antonie.

Nu bliver du her! — Ja, Courage har du. Men naar Fa'er og Mo'er seer dig, saa faaer du neppe Lov til at blive her.

Nicolai.

Aa, det har ingen Fare. Jeg er inviteret til iaften; og desuden — for at fortælle Jer Alt. . .

Jansine (afbrydende ham).

Antonie har Ret. Nu skal du gaae. Men om lidt kan du komme igjen, naar de Fremmede er her; saa kan Fa'er og Mo'er ikke være bekjendt at sige dig noget. — Hun skal desuden sætte sit Haar og kan ikke staae og snakke med dig.

Nicolai (efter lidt Betænkning).

Godt da! — Gaae kun ind og pynt dig. Jeg vil ogsaa pynte mig. Om en halv Time er jeg her igjen.

Antonie.

Men bliv dog ikke for længe borte, hvis Fa'er og Mo'er paany skulde plage mig med August.

Jansine.

Det gjør Fa'er og Mo'er ikke. Adolf taler med dem; og de gjør Alt hvad han siger.

Nicolai.

Ja, jeg har mit Logis her i Nærheden; saa jeg kan snart være her. — Farvel, Smaapiger! Og naar jeg kommer igjen, skal jeg selv tale med Fa'er og Mo'er, og — her er min Haand — det skal hjælpe.

(Gaaer ud af Hoveddøren.)

Antonie.

Han er saa modig paa det, at han ikke hviler før Fa'er og Mo'er kaster ham ned ad Trapperne.

Femte Scene.

Jansine. Antonie. Skaarup (i sorte Klæder og hvid Vest). **Adolf.**

Skaarup
(trædende ind i Samtale med Adolf).

De veed, at jeg har megen Respect for Deres Mening og agter Deres ædle Grundsætninger. Men nu at kalfatre Sagen om, kan hverken passe sig for mig eller for min Datter. (Høit, til Jansine og Antonie.) Gaae I kun ind og hjælp Jeres Mo'er med Paaklædningen; og lad Pigen sætte Alting ind.

Antonie.

Nu gaaer jeg. (Affides til Adolf). Hvad sa'e Fa'er?

Adolf (trækker paa Skulderen).

Endnu er han ubøielig.

Antonie (til Jansine).

Der kan du see.

(Hun og Jansine gaae ind.)

Skaarup (til Adolf).

De kan troe mig, den Godhed, Pigebarnet har

for Nicolai, er kun Flyvegriller, der vil gi'e sig, naar hun ikke seer ham mere; og det skal jeg nok sørge for.

Sjette Scene.

Skaarup. Adolf. August. Siden **fremmede Herrer og Damer. Madam Skaarup. Jansine.** Strax i Begyndelsen af denne Scene, inden de Fremmede ere komne, sætter **en Pige** Maskinen paa Bordet og ordner Theetøiet.

August (omklædt).

Jeg seer, jeg er En af de Første.

Skaarup.

Ja du er en accurat Mand. Men nu kan vi ogsaa ret strax vente vore Fremmede.

August.

Hvad mener Onkel om Antonie? Tør jeg gjøre mig Haab?

Skaarup.

Vær du kun aldeles ubekymret.

August.

Jeg kan heller ikke troe, at en Pige som Antonie kan have Inclination for et Menneske, der har flakket om saa længe uden at man har hørt et Ord

om ham. Gud veed, hvad han er for en Udhaler. Onkel burde forbyde ham Huset.

Skaarup.

Ja, det har jeg stærkt isinde. — Naa, der banker det. Der har vi vore Gjæster.

(Tvende Herrer med deres Damer komme ind. Indbyrdes Complimenter. De Fremmede gratulere Skaarup).

Skaarup.

Tak, Tak! Værsgod og sæt Dem ned. Min Kone kommer paa Øieblikket.

(Madam Skaarup kommer ind fra høire, ledsaget af Jansine. Den første har en moderne, temmelig stor, lyseblaa Silkehat paa, der contrasterer noget mod hendes øvrige Paaklædning.)

Første Herre.

Ah, Madam Skaarup! Vi gratulere!

Madam Skaarup.

Mangetak! — bliv De kun siddende.

(Efterhaanden komme flere Fremmede, hilse og gratulere. Damerne tage Plads med Madam Skaarup ved Theebordet. Nogle af Herrerne sætte sig hos dem; Andre opholde sig i Forgrunden hos de Samtalende. Jansine, Pigen og siden Antonie tage sig af Opvartningen.)

Anden Herre (kommer frem med Skaarup).

Hør, Skaarup, var det dig, der i forrige Uge havde Bud hos mig og vilde laane mine Heste og Vogn til at kjøre Brænde?

Skaarup.

Jo, det var. Men jeg fik dem ikke. Du bad mig undskylde.

Anden Herre.

Saa? Det maa have været en Feiltagelse. Send du kun Bud efter dem. Det kan du nok begribe, at dem kan du faae, naar og saa tidt du vil.

Skaarup.

Ja Tak, ifald jeg skulde trænge dertil.

Tredie Herre

(en corpulent Mand, kommer hen til Skaarup og siger pustende:)

Goddag du, Skaarup! Gratulerer!

Skaarup.

Naa, det var smukt af dig, at du saae op til mig. Vi har da ikke seet hinanden i mange Tider!

Tredie Herre.

Jeg havde aldrig saa snart hørt om denne lykkelige Begivenhed, før jeg sa'e til min Kone: Vi maae derop og gratulere. Skaarup er en Mand, der fortjener denne Lykke. Det er sandt; det har jeg sagt. Jeg veed Ingen i hele Byen, jeg under det som dig. For du er ikke af de Mennesker, der lægger sine Penge under Laas og Lukke og ikke taaler, at en Anden saa meget som seer paa dem. Naar

du har noget, har dine Venner ogsaa noget. — Har jeg Ret i hvad jeg siger?

Skaarup.

Det forstaaer sig, man skal tænke paa sine Medmennesker.

Tredie Herre.

Hør nu, Skaarup — hvad jeg vilde sagt og mens jeg husker det — du kunde ved samme Leilighed gjøre mig en Tjeneste. Jeg kommer i næste Uge til at bruge et Par hundrede Daler; dem kan du lade mig faae.

Skaarup.

Vent nu til jeg faaer lidt mere Luft og kan røre mig bedre, saa tænker jeg nok, det la'er sig gjøre.

Tredie Herre.

Jaja — som sagt — før i næste Uge bruger jeg dem ikke.

Første Herre

(der kommer frem paa den anden Side af Scenen med August og Adolf, Alle drikkende Thee).

Hr. Skaarup maa kjende denne Sag. Den faldt netop ind paa den Tid der var Tale om at han vilde ind i Grosserer-Societetet. Og kjender jeg ham ret, er han ikke af de Folk, der glemmer Noget.

Skaarup.

Hvad er det jeg skal vide?

Første Herre.

Vi taler om Kammerraad Grenaa og hans Project at gifte sig.

Tredie Herre.

Kammerraad Grenaa? Ham kjender jeg ikke.

Første Herre.

Det er ham med Pengene. Husker De ikke, han havde faaet en stor Arv, som han kort efter mistede i en Proces?

August.

Naa, det er altsaa ikke ham med Pengene.

Første Herre.

Jo Gu' er det ... det vil sige, det er ham, der mistede dem. Nu paastaaer jeg, at han efter Bestemmelsen skulde giftes med en rig Enke fra Jylland, men som var tilaars. Hun kom hertil og leed Skibbrud ved Dragøe, men slap derfra. Men Den, der ikke vilde tage hende, det var Kammerraaden.

August.

Maaskee han ikke skjøttede om havarerede Varer.

Tredie Herre.

Hahaha! — Eller Konen var ham for gammel.

Første Herre.

Nei, hun var ikke gammel nok. Luren havde projecteret at arve hende. — Men nu spørger jeg Dem, Hr. Skaarup, der er en Mand, hvis Ord man tilforladelig kan lide paa, er det ikke sandt, at der virkelig var Noget om det Partie?

Skaarup.

Jo, det kan De sige mig efter. Jeg har selv havt meget at skaffe med denne Sag. Han snakkede syv Lange og syv Brede for mig. (Tillidsfuld). Men jeg er ikke af dem, man kan spise af. Jeg sa'e ham Sandheden glatvæk.

Første Herre.

Ja, hos Dem kom han til den Rette!

Skaarup.

Men siden vilde Enken ikke have at gjøre med ham.

Første Herre (til En af de Andre).

Der kan De see jeg havde Ret.

(De Fremmede adsprede sig igjen i Baggrunden.)

Syvende Scene.

De **Forrige.** **Nicolai** omklædt, efter engelsk eller amerikansk Mode. Ved hans Indtrædelse hilses han af de Tilstedeværende. Siden **Antonie.**

August (gaaer hurtig hen til Skaarup).

Hvad synes Onkel? der er Nicolai. Han har den Uforskammenhed at komme her.

Skaarup.

Hvad? — Ja, saa min Sjæl er det ham.

August.

Skulde jeg ikke paa en god Maade vise ham Døren?

Skaarup.

Nei, nei! det gaaer ikke an. Det gale Menneske var istand til at gjøre Optøier.

Nicolai

(efterat have hilst paa Selskabet, gaaer hen til Skaarup).

Min Pleiefa'er har vel Intet imod at jeg kommer iaften efter Indbydelsen?

Skaarup.

Har jeg indbudt dig, saa er det naturligt Du kommer.

(Gaaer hen i Baggrunden til de Fremmede.)

Jansine
(kommer frem paa den anden Side med Adolf.)

Hvad Nicolai seer net ud i de Klæder. Man skulde ikke see paa ham, at han er Styrmand.

Adolf.

Min bedste Jansine! deri er intet besynderligt. I England og Nordamerika klæder den simpleste Matros sig med en vis Elegance.

Jansine.

Ja, det er sandt. (Klapper ham paa Kinden) Du er saa klog og saa indsigtsfuld og veed Besked om Alt. — Hør, siig mig, om min nye Kappe klæder mig?

Adolf.

Den klæder dig overmaade godt.

(Antonie kommer ind og hilses af de Nærmeste.)

Nicolai.
(gaaer hen til Antonie og siger sagte.)

Kan du see, Din Fa'er har tilladt mig at blive her iaften.

August
(træder imellem dem og fører Nicolai til Siden.)

Jeg maa sige dig, det er høist upassende, at du, efter hvad her er passeret, vil tale til min Kjæreste.

Nicolai (afsides til ham).

Dersom du ikke skjøtter dig selv, August, saa sætter jeg dig ud af et af Vinduerne.

August (for sig selv).

Det er en brutal Stud. (Trækker sig tilbage blandt Gjæsterne).

Jansine

(paa den modsatte Side til Antonie).

Du skal ikke være bedrøvet. Det bliver nok gödt. — Søde Antonie! siig mig, om min Kjole sidder godt.

Antonie.

Jo, den sidder godt.

Jansine.

Hør, lad os give Nicolai en Kop Theevand. Han er jo lige saa god som de Andre. Tag du Bakken og bring ham det. (Under det nærmest Følgende bringer Antonie Nicolai en Kop Thee.)

Ottende Scene.

De Forrige. Madam Rust.

Madam Rust

(kommer forstyrret og hastig ind, og seer til alle Sider uden at hilse.)

Er Hr. Skaarup her? — Jeg maa paa Oieblikket tale med Hr. Skaarup.

Jansine.

Fa'er! der er vor egen, lille Madam Rust og vil tale med dig.

Skaarup (kommer frem).

Med mig? Her er jeg.

Madam Rust

(tager ham ugeneert ved Armen og fører ham til en af Siderne.)

Maa jeg ikke see Deres Classe-Lotterie-Seddel?

Skaarup

(tager den frem af en Brevtaske.)

Med Fornøielse. — Vil De see hvad Devise vi har?

Madam Rust

(efter at have betragtet Sedlen, udbrydende).

Jo, det er kun altfor vist! — Jeg elendige Menneske!

Skaarup.

Hvad er vist?

Madam Rust

(uden at agte hans Ord).

Hvor har jeg havt mine Sandser! Hvor kunde jeg gaae saaledes!

Skaarup.

Men, Madam Rust, hvad er der paafærde?

Madam Rust (ærgerlig og halvsagte).

Aa, der er ikke Andet paafærde, end at De ikke har vundet en Skilling.

Skaarup.

Gud bevare os! Hvad siger De? Ikke vundet?

Madam Rust (høiere).

Nei, ikke vundet. Jeg synes, jeg taler tydelig nok.

Skaarup.

Men det er jo en skrækkelig Historie.

August*)

(nærmer sig urolig til Madam Rust).

Er der noget galt med Gevinsten, Madam?

Madam Rust.

Der er det Gale derved, at der slet ingen er falden.

August (slaaer Hænderne sammen).

Nu har jeg hørt Mage!

Jansine (urolig til Skaarup).

Hvad er der skeet, Fa'er?

Skaarup

(der har staaet stille og nedslaaet).

Vi har Intet vundet, Barn! ikke en Skilling!

Jansine (med begyndende Graad).

Intet vundet . . . Adolf! søde Adolf! hvad synes du?

Adolf (bestyrtet, men dog fattet).

Det er jo saare ubehageligt.

---

*) Adolf. Jansine. Skaarup. Madam Rust. August. Antonie. Nicolai.

Antonie (ængstelig til Nicolai).

Hører du hvad de siger, Nicolai? Vi har ikke vundet.

Nicolai

(der i god Ro drikker en Kop Thee).

Jeg hører. (Afsides). Gud veed, hvorledes det vil spende af.

(Selskabet er imidlertid blevet opmærksomt. Enkelte have nærmet sig. Der bliver uroligt ved Theebordet. Madam Skaarup reiser sig og gaaer hen til sin Mand.)

Madam Skaarup. *)

Men, Mand! kan jeg troe hvad der siges?

Skaarup.

Det er kun altfor vist.

Madam Skaarup (til Madam Rust).

Du store Gud! hvorledes er det gaaet til?

Første Herre (til Madam Rust).

Er her indløbet en Feiltagelse?

Madam Rust.

Ja, det kan jo ikke nytte at dølge det. Det maa jo engang frem.

---

*) Adolf. Jansine. Skaarup. Madam Skaarup. Madam Rust. August. Antonie. Nicolai. Selskabet placerer sig bagved og paa begge Sider.

Madam Skaarup (i Bevægelse).

Men hvorledes er det gaaet til? Hvorledes har det været muligt?

Madam Rust.

Aa Gud, det er saaledes gaaet til, at Bagtallet 280 kom først; men saa, da Fortallet blev trukket, blev der saadan en Trængsel og Tumult hvor jeg stod, at jeg kom langt tilbage og ikke kunde agte nøie paa; for et Par svære Mennesker stod foran mig. Og saa spurgte jeg en Mand, jeg kjendte, der stod lige ved mig: Var Fortallet ikke 55? og saa svarede han: Jo, lille Madam. Hvorpaa jeg blev ganske underlig tilmode og sagde: Var da det Hele 55 og 280? hvortil han svarede: Jo, lille Madam; men mig hjælper det ikke. — Derpaa blev jeg som ude af mig selv, men vilde dog endnu forvisse mig. Saa, da Folk adspredte sig, gik jeg hen til En af Skriverne, tog ham i min Sindsbevægelse ganske haardt i Armen og sagde: Er ikke 55 og 280 trukket ud med det store Lod? — hvortil han svarede: Javist! javist! — men det forstaaer sig, Mennesket var jo dengang beskjæftiget og blev maaskee fortredelig. Men saa for lidt siden faaer jeg en Afskrift af Listerne, og saa seer jeg til min store Forskrækkelse, at det store Lod er ikke 55, men 53 og 280 . . . .

Madam Skaarup.

Nu har jeg hørt det med!

Madam Rust.

Og saa skyndte jeg mig strax op paa Comptoiret for at faae Vished — jo, det var kun altfor vist!

Skaarup.

Madam Rust! der har De spillet mig et slemt Puds.

Madam Rust.

Jeg er jo saa uskyldig som . . . .

Madam Skaarup (opbragt).

Aa, skal en fornuftig Kone som De saadan rende med Liimstangen? De maa skamme Dem som De har baaret Dem ad.

Madam Rust (vred).

Nei, hør nu, Madam Skaarup! Urimelig maa De ikke være. Hvem er det, der risquerer meest ved denne Historie — De eller jeg?

Skaarup (tysser paa dem).

Ja, lad os nu ikke ovenikjøbet komme op at skjendes; dermed ere vi ikke hjulpne. Vi maae søge at finde os i hvad der ikke kan være anderledes.

Anden Herre.

Det gjør mig min Sjæl ondt for dig, Skaarup.

Første Herre.

Aa, det er en Skandal! (affides med Latter til en Dame) Det er en ypperlig Historie!

Damen (affides til ham).

Jeg vil have godt af den i 14 Dage.

Anden Herre (til Skaarup).

Jeg hører op til dig imorgen og seer, hvorledes du har det. Nu trænger du til Ro. Adieu, Skaarup.

Skaarup.

Ja, du har Ret; jeg behøver Ro.

Damen.

Min Mand og jeg vil ogsaa anbefale os. Vi seer Dem vel snart hos os, (lidt spids) naar De er kommet Dem efter denne Begivenhed.

Tredie Herre.

Det var jo dumt, Skaarup! Jeg havde ret troet, at vi To skulde havt det saa godt sammen. Men det kan jo komme en anden Gang — og lad mig det saa vide. — Naa, adiøs!

(Efterhaanden tage alle de Besøgende, med Undtagelse af Nicolai, Afsked, og ledsages til Døren af Familien).

Nicolai.

(i Forgrunden, paa den ene Side).

Det lader til, her bliver god Plads.

August
(i Forgrunden, paa den anden Side).

Det skal arrivere mig! Denne Madam Rust — jeg kunde lægge hende i en Morter, og støde hende til Marmelade!

Madam Rust
(gaaer op og ned, rystende paa Hovedet).

Hvad skal der nu blive af... jeg bliver saa vist ruineret som blot Noget —!

Jansine (kommer tilbage med Adolf).

Søde Adolf! den Ulykke overlever jeg ikke!

Adolf.

Min bedste Jansine! Vi maae fatte os.

Skaarup*)
(der kommer tilbage efterat alle de Fremmede er gaaet).

Ja, Børn, nu maae vi vise Conduite. Gevinsten maae vi slaae os ud af Hovedet; og Enhver maa vende tilbage til Sit. Naar Alt kommer til Alt, er' vi de samme som før.

Madam Rust.

Ja, Hr. Skaarup! det er Altsammen meget godt.

---

*) August. Jansine. Adolf. Madam Skaarup. Skaarup. Madam Rust. Antonie. Nicolai.

Men De maa ikke tage mig det fortrydeligt op. Jeg har forstrakt Deres Kone med en betydelig Sum.

Skaarup.

Hm! hm! — Ja, Gud veed hvordan jeg skal udrede den!

Madam Rust.

Da maa den rigtig udredes, og det strax. Naar man som jeg sidder Enke og ikke har mere end det Nødvendige, saa kan man ikke taale Tab.

Madam Skaarup.

De har ikke nødig at være saa bange for Deres Penge. De skal nok blive betalt.

Madam Rust.

Andet forlanger jeg heller ikke. Men Deres Mand har kjøbt mit Huus; og dette Kjøb bør ikke gaae tilbage.

Madam Skaarup.

Det skal heller ikke gaae tilbage. Vær De kun ganske rolig. Vor Svigersøn August vil tilfredsstille Dem baade med det Ene og med det Andet.

August.

Jeg, kjære Tante? — Saa veed Tante da ikke hvorledes mine Hænder ere bundne. Næsten Alt hvad jeg har, staaer fast og uopsigeligt. — Nei, jeg kan aldeles ikke.

Nicolai (afsides).

Det kan jeg lide, min Dreng! Du svarer til mine Forventninger.

Skaarup.

(der har gaaet urolig op og ned).

Hm! hm! — hvad skal jeg gribe til — hvorledes skal jeg hitte ud af — Nei! hvad der er at gjøre ved alt dette, seer jeg sandt for Herren ikke.

Adolf (gaaer hen til ham).

Berolige Dem, Hr. Skaarup! Endnu er ikke Alt tabt. Jeg haaber at kunne finde Raad.

Skaarup.

Aa Gud — hvorledes vil De —

Adolf.

De veed, det er min største Glæde at hjælpe mine Medmennesker. Jeg finder heri mit Livs skjønneste Kald. Omtrent saa meget som Madam Rust's Fordring beløber sig til, har jeg en Tid havt liggende. Det var sandtnok bestemt til engang at sætte Bo for. Men jeg er overbeviist om, at min kjære Jansine ganske bifalder min Beslutning.

Jansine

(tørrer Øinene og kysser ham paa Kinden).

Gjør du som du synes, Adolf! Hvad du gjør er altid velgjort.

Antonie.

Det var smukt af dig, Adolf. Ja, af dig har vi ikke taget feil.

Skaarup.

Ja, det er i Nøden, man skal kjende sine Venner. Men, min retskafne Ven! jeg kan ikke tage mod Deres Tilbud. Hvad De har sparet sammen i Aar og Dag —

Adolf (i Bevægelse).

Tael ikke herom! En bedre Anvendelse af disse Penge kjender jeg ikke. Det er en Anvendelse, der gjør mig lykkelig. — Nei, nei! De faaer mig ikke fra min Beslutning. Bevidstheden at gjøre en god Gjerning er mig altfor dyrebar. — Nu gaaer jeg hjem og henter den lille Sum; og naar jeg kommer tilbage, skal enhver Sky være forjaget fra Deres Pande.

(Gaaer hurtig.)

August (afsides).

Naa, der er han kommet paa sin rette Boldgade.

Antonie
(afsides og bedrøvet til Nicolai).

Hvad siger du til alt dette, Nicolai?

Nicolai.

Jeg siger, det skal Altsammen blive godt endnu. Vent lidt og lad saa mig raade.

Antonie.

Ja, du troer, din Courage kan gjøre Alt.

August (tager sin Hat).

Kjære Onkel, jeg vil anbefale mig. De veed, hvor megen Deel jeg tager i Deres Skjæbne; men, da jeg dog ikke kan hjælpe —

Nicolai (afsides).

Aha, der har jeg ham! (høit). Vil du forlade din Kjæreste, August? Det er ikke smukt.

Madam Skaarup.

Aa, han bryder sig vel stort om sin Kjæreste.

August.

Oprigtig talt, kjære Tante — jeg har hele Eftermiddagen fortrudt hos mig selv, at jeg vil tvinge Antonie til en Forbindelse, hun er imod. Jeg troer, jeg gjør hende en Tjeneste ved at bryde et Baand, der er indgaaet mod hendes Ønske. — Det vil du vist selv erkjende, Antonie —

Nicolai (sagte til Antonie).

Siig, nu vil du nok have ham.

Antonie (sagte til ham).

Er du ikke ret klog? (høit) Ja, jeg græder just ikke, naar Du forlader mig.

Skaarup.

Gaae du kun, August. Jeg forlanger ikke, at noget Menneske skal dele vor Vanskjæbne; og jeg kan ikke fortænke dig i hvad du gjør. Antonie er en god Pige, der vel kan forsørges paa anden Maade. Du er fri for dit Ord.

August.

Men det skulde smerte mig meget, om Onkel tvivlede om mine rene Hensigter —

Skaarup.

Vist ikke.

August.

For dig, Antonie, har jeg lykkeligviis ikke nødig at gjøre Undskyldninger. Det er din egen Villie. Og et Menneskes Villie er hans Himmerig. — Adieu, Onkel! Adieu, Tante!

(Gaaer).

Antonie (eftertænksom).

Jeg havde dog ikke troet, at August var saa slet.

Skaarup.

Det er Verdens Gang, mit Barn. Naar det gaaer skjævt for os, vender alle Folk os Ryggen.

(Bliver Nicolai vaer og siger sagtmodig:) Er du her endnu, Nicolai? Ja, du har Intet ventet, Intet forlangt af os, da vi bildte os ind at være rige, saa jeg kan begribe, du holder det længere ud hos os. Bliv du kun, min Dreng! og kom saa tidt du har Lyst. Meget beholder jeg vel ikke tilovers; men vel saa meget, at der er lidt til dig med.

Nicolai (griber rørt hans Haand).

Min kjære, kjære Pleiefa'er! Vær ikke saa nedslaaet! Alt skal endnu blive godt. Gud være lovet, det staaer i min Magt at formilde dine Kaar.

Skaarup

(der har været fordybet i sig selv, seer distrait iveiret).

Hvad mener du, min Dreng?

Nocolai.

Først nu kan jeg betroe eder hvad jeg hele Dagen over al den Tummel, her var i Huset, hverken har havt Lyst eller Mod til at tale om. Og iaften har jeg tiet med Flid, for at I kunde lære Den at kjende, I havde bestemt til jeres Antonie.

Skaarup (opmærksom).

Hvormed har du tiet?

Antonie.

Tael, Nicolai! Jeg er nærved at døe af Utaalmodighed.

Niolai (til Madam Skaarup).

Husker du endnu den Dag, da jeg havde sagt Adieu til Jer Allesammen og skulde gaae ombord? Jeg stod ude ved Kjøkkentrappen og vilde af Trodsighed ikke, at I skulde see, jeg græd. Saa kom du, Pleie-mo'er, ud til mig, gav mig en lille Pung med Penge og sagde! „Der er ti Rigsdaler i Sølvmønt, Nicolai! Naar du holder godt Huus med dem, kan du komme langt." Og saa græd du og kyssede mig paa Panden og sagde: „Før dig godt op blandt Fremmede, at vi engang kan have Glæde af dig."

Antonie.

Nei, velsignede Mo'er! gjorde du det?

Madam Skaarup.

Lad mig i Ro, Barn! Det er vel noget at tale om, at jeg gav ham de Par Skillinger. En Narre-streg var det af mig. Han har vel sviret dem op det første Sted han kom i Land.

Nicolai.

Nei, nei, det har jeg ikke. Jeg har holdt godt Huus med dem; og Gud har velsignet den lille Sum. Bliv ikke vred, Mo'er! — men du havde ofte været streng mod den vilde Krabat, og jeg havde ikke det bedste Øie til dig. Men da du nu lige paa det Sidste viste dig saa god imod mig — jeg havde jo aldrig været

saa rig — saa løb Øinene over paa mig, og jeg — for du veed, jeg var stolt og ærekjær — jeg lovede helligt, du skulde ikke fortryde din Godhed. Nu, som sagt, Gud har holdt sin Haand over mig og de 10 Rigsdaler. Vi ere begge voxede godt. Jeg vil ikke kjede Jer med min Historie, hvordan jeg faldt ned engang fra Merset, brak Armen og blev lagt ind i Hospitalet i Boston; hvorledes Kjøbmanden, vi havde bragt Varer, tog mig til sig, sørgede for mig og tog mig paa Comptoiret; hvordan han var tilfreds med mig og gjorde mig til Supercargo paa et af sine Skibe; hvordan han endelig gav mig Part i Handelen. Om Alt dette en anden Gang. Kun saa meget nu, at Skibet hvormed jeg er kommet, en stolt Tremaster, og hele Ladningen er min Eiendom.

Alle.

Din Eiendom!

Nicolai.

Ja, og endda har jeg noget tilovers i Boston.

Skaarup.

Men Gud bevares, Nicolai! saa er du jo en hovedrig Mand!

Nicolai.

Ja, jeg er rig! Jeg siger det med en Glæde, jeg ikke kan beskrive. Jeg er rigere end Stormogul.

Thi jeg er rig i den Glæde, jeg kan berede Jer Alle. — Pleiefa'er! al din Nød skal nu afhjælpes. Du kan disponere over Alt hvad jeg har.

Skaarup.

Nei, min Søn! det kunde jeg ikke forsvare.

Madam Rust

(der har siddet afsides i sine egne Tanker, nærmer sig.)

Det er jo isandhed høist mærkværdigt.

Nicolai (til Madam Rust.)

De, Madam, kan i god Ro gaae ned til Deres. Om en Time skal jeg være hos Dem; og alle Deres Fordringer skal tilfredsstilles.

Madam Rust.

Ih, saa meget haster det heller ikke —

Nicolai.

Som jeg siger: naar De vil gaae ned og oppebie mig —

Madam Rust.

Det skal være mig en stor Ære at see Dem hos mig. — Jeg anbefaler mig og ønsker Dem Alle tillykke til den glædelige Omskiftelse. (Afsides, idet hun gaaer.) Han er rigere end Stormogul!

(Gaaer.)

Skaarup.

Men — men — jeg er ganske confunderet. Hvor-

for er du da kommet her i Huset som simpel Styrmand?

Antonie.

Ja, det har jeg hele Tiden villet spurgt om.

Nicolai.

Tilgiv mig! Jeg vilde see, om I holdt af mig for min egen Skyld; om I tog godt imod mig.

Skaarup.

Hm! — jeg husker saa Skam ikke. Tog vi da daarligt imod dig?

Nicolai.

Nei, nei! Under de Omstændigheder kunde det ikke være anderledes; det seer jeg nu. Og Antonie tog imod mig som en Engel fra Himlen.

Jansine.

Fa'er! det er bestemt Adolf, der kommer. Han vil blive glad.

(Gaaer hen til Døren.)

Niende Scene.

Adolf. Skaarup. Madam Skaarup. Nicolai. Jansine. Antonie.

Adolf (iler med Hast og i Bevægelse hen til Skaarup.)

Hr. Skaarup! jeg bringer de bedste Tidender. Den Sum, jeg har lovet Dem, har jeg hos mig —

Skaarup.

Nei, min kjære, bedste Ven! gudskeelov nu kan jeg —

Adolf.

Jeg be'er Dem, intet Afslag! — Men min Hovedforretning staaer tilbage. Jeg gjentager nu, og med mere Grund end før, min forrige Bøn: foreen Deres Antonie med Nicolai!

Skaarup.

Nicolai med Antonie? Ja, hvem siger, at Nicolai nu —

Adolf (i samme Spændig.)

Netop nu, Hr. Skaarup! (Vender sig med en vis Hoitidelighed til Nicolai.) Jeg bringer Hr. Reiersen en behagelig Efterretning. Det er lykkedes mig ved en af mine Venner at skaffe Dem en Ansættelse her i Byen. Da jeg kom hjem, fandt jeg et Brev, at De er udnævnt til Extra-Rulleskriver ved Holmen.

Nicolai.

Hvad? jeg Extra-Rulleskriver ved Holmen! Det skulde Fanden være.

Antonie (med Latter.)

Nei, det er fortræffeligt! — Du er dog en redelig Sjæl, Adolf. Men nu behøver Nicolai ikke denne Post.

Skaarup.

Deri har Antonie Ret; skjøndt det er ellers en god Post.

Adolf.

Men jeg forstaaer ikke —

Nicolai.

Hør, kjære Hr. Adolf! De er en prægtig Mand, som jeg holder meget af og idag har lært at have al Agtelse for; men den Post maa De min Sjæl skaffe mig af med igjen.

Adolf.

Jeg begriber blot ikke —

Jansine.

Jeg skal forklare dig Alt. Jeg vidste nok, du vilde sætte det igjennem. (Til Nicolai.) Der kan du see, hvad det er for et sjeldent Menneske! — Kom, Adolf, og lad mig fortælle dig —

Nicolai.

Men i een Ting har Hr. Adolf Ret. Naar mine Pleieforældre virkelig vilde forene mig med Antonie —

Skaarup.

Ja, derimod kan jo hverken min Kone eller jeg indvende noget; og jeg skulde næsten troe, at Antonie heller ingen Indvendinger vil gjøre.

Antonie.

Kjære Fa'er! Nicolai og jeg har altid holdt af hinanden.

Skaarup (forener dem.)

Ja, saa var det Synd at sætte sig derimod.

Nicolai.

O, Antonie! du veed ikke hvor lykkelig jeg føler mig!

Tiende Scene.

De **Forrige. Jacob** Baadsmand.

Jacob (gaaer hen til Nicolai.)

Med Forlov, Hr. Reiersen! Barkassen er klar.

Nicolai.

Fanden ivold med Barkassen. Nu bliver jeg her. Glæd dig, Jacob! Jeg er forlovet med min Pleiesøster.

Jacob.

Med min forrige Rhederes Datter — ja, det er der Raison i. Jeg har den Ære at gratulere.

Nicolai.

Naa, og du, Jacob — nu kan jeg vel ogsaa gratulere dig. Vil din Kjæreste i Nyboder gifte sig med dig?

Jacob.

Nei, Hr. Reiersen! hun var lovlig undskyldt; desformedelst hun var allerede gift.

Nicolai.

Arme Tyv! det gjør mig ondt for dig.

Adolf (nærmer sig Nicolai.)

Nu kan jeg gratulere Dem dobbelt. Jansine har forklaret mig Alt.

Skaarup.

Ja, Børn, vi vil have meget at forklare og fortælle hverandre for lang Tid. Vi har i faa Timer oplevet mere end Andre i flere Aar. Men saa meget seer jeg dog, naar I fra Begyndelsen havde fulgt mit Raad og sat Sørensens 300 Rigsdaler i Sparekassen, saa var vi sluppet fri for mange Bryderier. Vi havde ingen Lotterieseddel taget, ikke bildt os ind at være rigere end vi vare, ikke rodet os ind i Gjæld, og allermindst kjøbt Huse.

Antonie.

Ja, Gud! naar jeg tænker paa alt dette! — Men een Ting har vi dog vundet ved Lotteriesedlen.

Skaarup.

Hvad er det?

Antonie.

Mutter har faaet en ny Hat.

Skaarup.

Ih, hvilken Passiar! — (Til Publicum.) Høistærede Publicum! bryd Dem ikke om hvad den Smaa siger. At min Kone har faaet en ny Hat, vilde være en daarlig Moral af saa mange, besynderlige Omskiftelser. Derimod holder jeg mig til mit gamle Sprikvort: Naar Enden er god, er Alting godt. Men, om denne Moral skal gjælde iaften, overlade vi som billigt til det høistærede Publicums gunstige Dom.

Anmærkninger.

Den danske Soldat. Det her benyttede Sagn er fortalt i Ugebladet Dannevirke, Slutningen af 1838 eller Begyndelsen af 1839.

Et Eventyr i Dyrehaven. — Pierrots Indfald om hans Giftermaal, der er »halv afgjort« — Side 131 — skyldes en Comoedie af Regnard: „Les Chinois."

Sparekassen. — I »Dagens« Søndagsblad for 1836, No. 25, findes en iøvrigt meget fordeelagtig og velvillig Anmeldelse af dette Stykke, men hvori der formenes, at Hoved-Titelen ikke synes passende, »da Sparekassen aldeles ikke har nogen Indflydelse paa Stykkets Gang.« — Dette er, strengt taget, vistnok sandt. Men jeg troer, at den valgte Titel desuagtet ikke er uden Betydning. Den er, om man vil, Stykkets Moral eller dets skjulte Pointe. Den antyder en hemmelig Bebreidelse og en ulægelig Skrøbelighed i Hovedpersonen, Skaarups, Liv. Da der endnu var Tid dertil, raadede en Ven ham til at sikkre endeel af sin Formue for paakommende Tilfælde; men han agtede ikke dette Raad. Nu, da han er forarmet og en ubetydelig Arv tilfalder ham, tænker han paa — Sparekassen. Men han er neppe bleven rig eller troer at være bleven det, før han paa det Spørgsmaal, om han nu vil sætte sine Penge i Sparekassen, svarer: »Nei, det var dengang; nu har vi heller ikke nødig at tage det saa nøie.« (2den Act 4de Scene). Tilsidst, da han gjør

den ulykkelige Opdagelse, at han Intet har vundet, men derimod allerede sat sig i betydelige, tildeels unødvendige Udgifter, kommer han igjen til den Erkjendelse, at det dog i al Fald havde været bedre at sætte Pengene i Sparekassen end i Classe-Lotteriet.

Iøvrigt har Stykket endnu en Titel: »Naar Enden er god, er Alting godt.« Ogsaa i den ligger der en lille Ironie. Skaarup anvender dette Ordsprog i Slutningen af 1ste Act, i den Tanke, at han har vundet en halv Tønde Guld; i Slutningen af 2den Act, i den Tanke, at den Forlovelse, han declarerer, vil grundlægge hans Datters Lykke. Men i begge Tilfælde viser det sig siden, at Skjebnen har spillet ham et Puds, — efter Novalis' bekjendte Yttring, at en Begivenhed ofte først begynder, naar den synes endt. Omsider, i Stykkets Slutning, har Erfaringen lært ham Beskedenhed, og han overlader nu Afgjørelsen af det vanskelige Spørgsmaal, om dette Afsnit af hans Liv virkelig er endt og endt godt, til Forsynet, d. v. s. til det nærværende Publikum, der i dette Øieblik, da han træder ud af Stykket og directe henvender sig til det, er hans og i alle Tilfælde Stykkets nærmeste Forsyn.

Lyriske og dramatiske

Digte

af

Henrik Hertz.

Ny Samling.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

1844.

Lyriske og dramatiske
Digte

af

Henrik Hertz.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

1844.

GARRIGUE & CHRISTERN
2. BARCLAY ST. NEW YORK

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

C A R

Indhold.

Side.

I. **Amanda**, Lystspil i fire Acter . . . . 1.

II. **En Aften 1722**, Forspil, opført første Gang ved den politiske Kandestøbers Jubilæum 199.

III. **Perspectivkassen**, en Dyrehavs-Scene . . . 249.

IV. **Aarstiderne**, et Digt . . . . 249.

V. **Blandede Digte.**

Sang til Dronningen . . . . 267.

Gefion og Gylfe . . . . 270.

De bundne Toner . . . . 276.

Notturno. Til Johanne Luise Heiberg . . . . . 279.

Til Adam Oehlenschläger . . . . 281.

Til Weyse . . . . 284.

Thorvaldsen.

1. Under hans Fraværelse . . . . 286.

2. Hjemvee . . . . 288.

3. Tempel og Museum . . . . 289.
4. Ved hans Ankomst . . . . 293.
5. Cantate . . . . 295.

Anmærkninger . . . . 301.

Amanda,

Lystspil i fire Acter.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 20de April 1844.

Personerne.

Prinds Julian.
Oscar, Kammerherre.
Greven af Sallenche.
Amanda.
Heloise } Hofdamer.
Chlotilde }
Seraphine, Amandas Dueña.
Baptiste }
Mathieu } I Grevens Tjeneste.
Colin }
En Hofdame i tredie Act.
Prindsens Følge. Hofdamer. Grevens Tjenere.

Handlingen foregaaer paa og i Nærheden af Grevens Slot.
I tredie Acts Begyndelse et Par Miil derfra.

Förste Act.

Et stort og rigt decoreret Værelse med Fløidøre i Baggrunden som Hoved-Indgang, til venstre Side en Dør og et Vindue, til høire Side to Døre, hvoraf den, der er nærmest Baggrunden, gaaer ind til Seraphines Værelser.

Første Scene.

Baptiste, Colin og endeel af Grevens Tyende staae omkring en Hoben Kasser, Kurve og udpakkede Sager, saaledes en sammenlagt Baldachin, et Par rigtforgyldte Læneſtole o. s. v.

Baptiste.

Ja, Børn, nu kan I sige, I har faaet Noget at see paa.

Colin.

Skal alt dette være til Brylluppet?

Baptiste.

Ja, alt dette har vi ladet komme fra Hovedstaden, for at pynte lidt op iovermorgen. Greven er en velhol-

dende Mand og kan nok gjøre det; og hans Tilkommende er et Fruentimmer, der er værdt at man ikke sparer paa Skillingen.

Colin.

Hun kan sige, hun har gjort Lykke. Som Barn vogtede hun Geder hos sin Fader, det har hun selv fortalt; og iovermorgen bliver hun vor naadige Grevinde.

Baptiste.

Det er sandt; men, Børn, vi kan Alle sige, vi har gjort vor Lykke. Leve vi ikke her som Herremænd? have god Løn, blive godt klædte og bespiste? Dengang du, Colin, drev Studene paa Marken, drømte du ikke om, at du skulde komme til at boe og tjene i saadant et Slot.

Colin.

Nei, og du vel heller ikke, dengang du var Avlskarl hos Mølleren.

Baptiste.

Ja, med mig er det nu en anden Sag. Jeg har altid havt en Formodning om, at jeg med Tiden vilde blive til Noget.

Colin.

Men, Baptiste, kan du ikke sige mig —

Baptiste.

Herr Baptiste — glem ikke det.

Colin.

Aa, vi ere jo gamle Bekjendte.

Baptiste.

Hjælper ikke. Greven har nu engang gjort mig til Intendant her paa Slottet, og saa skal I kalde mig Herr'. Det har Hans Høivelbaarenhed befalet.

Colin
(pegende paa Baldachinen).

Naa, saa siig os da, hvad skal dette her gjøre godt for?

Baptiste.

Jo, det skal jeg nok sige Jer. Skulde jeg ikke vide det? — Lad mig see... dette her — mener du ikke det der? Det er... nei, Børn, det veed jeg min Sjæl ikke.

Colin.

Jeg tænkte først, det skulde være et Tæppe til at lægge paa Gulvet. Men hvad skal saa de fire forgyldte Stænger til?

Baptiste.

Aa jo vist veed jeg hvad det er. I er' jo nogle Dummerhoveder, at I ikke kan begribe det. Det er et Telt til at spænde ud i Solskin, naar Greven og Frøken Amanda vil sidde derunder. Det skal jeg vise Jer; det er Noget, jeg forstaaer som mit Fadervor. Vil nu bare Nogle af Jer holde paa disse fire Stænger.

(Han og nogle Andre løfte Baldachinen paa Stængerne.)

Colin.

Der er Greven.

Anden Scene.

De Forrige. Greven. Seraphine.

Greven.

Hvad er her paafærde? — Men er' I ved Jeres Sandser? Har I sat paa min kostbare Thronhimmel?

Baptiste.

Den har ingen Skade liidt. Deres Høivelbaarenhed kan være ganske ubekymret.

Greven.

Aa, hold han sin Mund! Jeg har gjort ham til Intendant, for at han skulde foregaae de Andre med et godt Exempel, og saa er han værre end de ere. Læg det strax sammen igjen, og bær sig forsigtig ad.

Baptiste.

Det har gode Veie. Vi skal strax faae det istand.

Greven.

Det er galt. Ikke saaledes!

Baptiste.

Er det galt? Ja, saa gjør vi det om, det er en smal Sag. Min salig Morbroder pleiede at sige —

Greven.

Aa, hvad rager mig hans Morbroder! See nu blot til at komme herfra, og lad alle disse Sager bæres over i den store Sal paa Slottet.

(Baptiste, Colin og Tyendet forlade Scenen, idet de bære de forhen nævnte Sager ud.)

Greven
(hoster).

Hm! kommer nu min Hoste igjen! Pas paa, Seraphine, nu har der været fugtigt ovre i mit Kabinet.

Seraphine.

Naar Solen har staaet paa hele Morgenstunden, seer jeg ikke, hvorledes der kan være fugtigt, om vi ogsaa har vasket lidt Gulv imorges.

Greven.

Der har vi det! De har vasket Gulv! — Har jeg ikke saa ofte sagt Jer, at Træk og Fugtighed ere Gift for mig?

Seraphine.

Aa, nu er jeg 50 Aar, og jeg har aldrig brudt mig enten om Træk eller Fugtighed.

Greven.

Men naar du havde brudt dig derom, saa havde du nu været 60 Aar. — Man har ikke andet end Fortredelighed fra Morgen til Aften. Naar En af Jer gjør en Dumhed, kan jeg være vis paa, at hver af de

Andre efter Touren gjør en endnu værre. Var jeg nu ikke kommen til, saa havde den Tølper Baptiste fordærvet mig min Baldachin.

Seraphine.

Men det er jo altsammen Deres egen Skyld. Hvorfor har De samlet lutter eenfoldige og kluntede Bønderkarle omkring Dem istedenfor de fine og smukke Tjenere, vi havde ovre paa det andet Gods? Man lever jo her som iblandt vilde Mennesker. Her er ikke Een, man kan tale et fornuftigt Ord med. Baptiste, der efter Deres meget rigtige Bemærkning er en Tølper, har De givet en saa vigtig Post som en Intendants. Mathieu, der ikke kan tælle til Fem, har De gjort til Hovmester for Pagerne.

Greven.

Mathieu har Hoved. Det forstaaer jeg bedre. Han har under min Veiledning gjort store Fremskridt.

Seraphine.

Ja, han var halvgal og fordrukken før, og nu er han fuldkommen forrykt. Naar Bønderdrengene endelig skulde være Pager, hvorfor har De da sat en Hestedoctor til at være deres Lærer?

Greven.

Ih nu, han forstod at omgaaes med Heste.

Seraphine.

Ja, det var et sandt Ord. Men hvorfor har De ikke taget en dueligere Mand til denne Post?

Greven.

Hvorfor! hvorfor! Ja, du snakker en god Støvle. Ligesom du ikke vidste, at min Beslutning at ægte Amanda gjør det nødvendigt for mig at skye al Opsigt. Har ikke den gamle Konge, Prinds Julians Fader, kort før sin Død befalet, at hans Søn, inden han turde bestige Thronen, skulde vælge sig en Gemalinde, med det Tilføiende, at det skulde være en af Landets Døttre? Har vi nu ikke foreslaaet ham den Ene efter den Anden? Men har ikke Hans Høihed for omtrent et Aar siden opsnuset en ung Landsbypige, som han paastaaer har frelst hans Liv, og af hvis Skjønhed han er ganske fortryllet? Og da nu jeg, som min Skyldighed var, modsatte mig denne Inclination og skaffede Pigebarnet afveien, raaber han da ikke nu bestandig paa, at han ikke vil bestemme sig, førend denne unge Pige ogsaa er bragt i Forslag?

Seraphine.

Alt dette veed jeg. Jeg veed, at denne unge Pige netop er Amanda, Forpagter Nicaisses Datter. Da hun har Lykken med sig i Alting, saa skeete det ogsaa en Dag, mens hun stod ved Floden i Nærheden af hendes Faders Gaard, at Prindsen med et lille Følge kom sei-

lende ned i en Baad, og da Vandet ved Regnen var stegen høit, saa var han nær faret lige ind i nogle Møllehjul. Men Pigebarnet vadede ud i Floden, kastede et Toug til dem og gjorde det fast paa Landjorden. Det har Amanda selv fortalt mig.

Greven.

Hm!

Seraphine.

Det var Amanda, som Deres Høivelbaarenhed fik i Commission af Prindsen at opspørge, eftersom alt dette skeete i Nærheden af et af Deres Godser. Men tvertimod Deres Løfte har De holdt hende skjult og selv besluttet at ægte hende. Den gamle Nicaisse blev forflyttet til et andet Gods; det hed sig, han maatte være udvandret. Om han lever eller er død, det maa vor Herre vide. I det mindste har Amanda nu i tre Maaneder spurgt om ham, men er altid bleven holdt hen med Udflugter.

Greven
(heftig.)

Jeg har sagt dig, jeg vil ikke høre et Ord om denne Forpagter. Den grove Karl talte til mig som om det var ham, der kunde commandere. (Affides.) Det er vel, vi er' blevne af med ham.

Seraphine.

Ja, jeg vil blot underrette Dem om, at jeg er

ganske godt bekjendt med hvad her er foregaaet. Skal jeg sige min Mening ligeud, saa kan alle disse Historier aldrig ende godt.

Greven.

Seer man! Troer du da, at jeg eller de andre Magnater have lagt Hænderne i Skjødet, mens den unge Herre har holdt os hen med Løfter fra den ene Dag til den anden?

Seraphine.

Hvad har De da fore, om jeg maatte spørge?

Greven.

Det skal jeg sige dig, men giv mig først et Par af de smaa Chocoladekager; ellers kommer min Hoste igjen. — Seer du, vi har alt for en Tid siden sat Prindsen en Termin. Hvis han ikke inden et halvt Aar valgte sig en Gemalinde og saaledes opfyldte sin salig Faders Villie, saa skal han resignere i Faveur af sin yngre Broder. Denne Termin er udløben imorgen. I disse Dage er Prindsen med en stor Deel af Hoffet ude med en Lystleir, der commanderes af min gamle Ven, Connetablen. Iaften drage de tilbage til Hovedstaden. Men Connetablen lader ikke Tropperne gaae fra hverandre før imorgen, naar vi har Vished om Hans Høiheds Beslutning. Forstaaer du?

Seraphine.

Ja, de vil tvinge ham med Tropperne. — Paa den Viis kan altsaa Prindsen komme til at resignere imorgen?

Greven.

Af den Mening er jeg i det mindste. Hans Høihed har rigtignok communiceret os, at han har valgt og imorgen vil proclamere sin Gemalinde. Men jeg veed fra en paalidelig Kilde, at det er Vind — et Paafund, hvorved han maaskee vil hindre os i at træffe vore Mesurer. Vi ere Alle tilsagte til at møde imorgen ved Hoffet; men der er Ingen af os der kommer.

Seraphine.

Ih Gud, gaaer det an?

Greven.

Det skal du faae at see, at det gaaer an. Skulde vi maaskee, naar han har os i sin Magt midt i Hovedstaden — thi paa Tropperne stoler jeg ikke saa aldeles — paany lade os tvinge eller overtale? Nei, det er netop mig, der har sat igjennem, at vi holde os hjemme. Jeg har en fiin Næse. Mig narrer man ikke.

Seraphine.

Men jeg seer slet ikke, hvad Gavn De kan have deraf. Naar det kommer op, at De har holdt Amanda skjult et heelt Aar, saa maa De ligefuldt staae til Ansvar.

Greven.

Men deri, kunde det let hænde, tager du feil. Det er ikke gjort med Prindsens Resignation. Naar den yngste Prinds, der har længe til inden han bliver myndig, erklæres for Thronfølger, saa har vi, det vil sige de Fornemste blandt Adelen, besluttet at paatage os Formynderskabet. For saa skal der handles med Kraft, skal jeg sige dig. Og saa faae vi Magten i Hænderne; og jeg vil da see Den, der tør tale om, enten jeg har skjult Amanda eller ikke. — Nei, jeg har baaret mig meget klogt ad i denne Sag. Mens de andre Store ere mistænkte, den Ene for at ville anbefale sin Datter til Gemalinde for Prindsen, den Anden sin Nièce, troer man, at jeg, der hverken har Døttre eller Nièrer, kun handler af Interesse for Statens Vel.

Seraphine.

Og saa er De den interesseerteste af dem Alle.

Greven.

Meget sandt. Men det kan heller ikke skade, man er interesseert, naar man kun mager det saaledes, at Ingen mærker det. Thi saa fatter man Mistanke til os, og det er ikke godt. — Det er Noget, du kan skrive dig bag Øret, Seraphine. Du maa nok være interesseert, men gjør det ikke saa grovt, at man mærker det. Jeg siger det ikke, fordi jeg har Mistanke til dig, som om

du maaskee kunde faae isinde at røbe mig, hvis jeg ikke belønnede din Taushed tilstrækkeligt.

Seraphine
(kort).

Derfor har De ikke nødig at gjøre Dem urolige Tanker.

Greven.

Det gjør jeg saamænd heller ikke. Thi pro primo veed jeg, at du faaer din Tjeneste saa godt betalt, at Klogskab maa raade dig til Taushed; og pro secundo veed du, at hvis du ikke tier, skeer du en Ulykke.

Seraphine.

De kan spare Deres mange Ord. Jeg vil blot ønske Dem, at De kunde stole lige saa meget paa Deres Bønderkarle som paa mig.

Greven.

Jo, seer du, Seraphine, paa dem kan jeg stole. De ere tause af Nødvendighed, eller, om du hellere vil, af puur Eenfoldighed. De ere Alle fra et af mine langt bortliggende Godser, der ikke engang hører til vor Regents Territorium. Slottet her ligger afsides og staaer i ingen Forbindelse med Omegnen. — Men du er den Eneste, jeg har taget med fra Hovedstaden, for at Amanda kunde have En om sig, der forstod at sætte lidt Skik paa hende. Du er bekjendt ved Hoffet, og kunde altsaa

nok spille mig et Puds, hvis din egen Interesse, som sagt, ikke hindrede dig deri.

Seraphine.

Nu godt; men maa jeg da nu bare spørge Dem om en eneste Ting. Naar De selv mener, at der burde sættes lidt Skik paa Amanda, hvorfor lader De hende da voxe op i den samme Uvidenhed, hvori vi traf hende for et Aar siden? Naar hun endelig skal være Deres Gemalinde, bør hun da ikke oplæres i de Videnskaber og Talenter, man venter hos en fornem Dame, saaledes at hun ikke gjør Dem Skam?

Greven.

Ja, du la'er Munden løbe! Af hvem skulde jeg ladet hende oplære?

Seraphine.

Hvorfor har De ikke hentet Læremestere fra Hovedstaden?

Greven.

Fra Hovedstaden? Skulde jeg bringe Snuushaner ind i mit Huus, der endte med at forraade mig, eller, hvad der er værre, gjorde Hanebeen for Amanda.

Seraphine.

Saa skulde De selv lære hende Noget.

Greven.

Jeg? Du vaaser værre end en Landsbymunk. Hvad

skulde jeg lære hende? Hvad kan jeg? Hvad forstaaer jeg? Hvorfor har du ikke bibragt hende nogle af de Talenter, du anseer for saa nødvendige?

Seraphine.

En Dueña skal ikke lære Noget fra sig. Jeg skal have Pigebarnet under min Opsigt, som hendes Fader udtrykkelig bestemte, for at hun i Ærbarhed kan være her hos Dem paa Slottet. Jeg skal passe paa hende, at hun ikke render fra Dem. Men det er under min Værdighed at lære hende Noget. Det var Deres Skyldighed at sørge derfor. Men isteden derfor svøber De hende ind som om hun var af Glas, forglemmer at hun er et ungt, muntert Fruentimmer, og opdrager hende, som om hun var paa Deres Alder. Det er jo ikke langtfra, at De forlanger, hun skal gaae krum og klage over Værk i Lemmerne ligesom De.

Greven.

Seraphine, du misbruger min Overbærenhed.

Seraphine.

Ja, jeg maa tale og sige min Mening. Ellers kan jeg ikke blive i Deres Tjeneste.

Greven (affsides).

Jeg mærker, jeg maa give Kjøb. Det arrige Dyr er istand til at sætte Ondt for mig hos Amanda. (Høit.) Din Mening bør du sige; deri har Du Ret, Seraphine.

Jeg har heller aldrig hindret dig deri. Tvertimod, jeg ynder Frimodighed. Den er i vore Tider en overmaade vigtig Dyd. Det er ved den, at de Store faae Sandheden at vide.

Seraphine.

Og det kan de sommetider trænge til.

Greven.

Fuldkommen sandt. Jeg kan derfor godt lide, at du er frimodig, selv om du imellem tilsidesætter hvad jeg vil kalde simpel Høflighed. Jeg veed, at du er mig hengiven, og at du benytter enhver Leilighed til at sætte mig i det bedste Lys hos Amanda og forestille hende, at det er mig, hun skal tage efter og ansee som sit Mønster. Jeg er saa overbeviist herom, at jeg endogsaa har betænkt at forhøie din Løn til det Dobbelte.

Seraphine.

Deres Høivelbaarenhed —

Greven.

Jeg venter nu ogsaa paa min Side, at du vogter din Tunge, naar du taler med Amanda, og ikke sætter hende Fluer i Hovedet, enten jeg er ung eller gammel — saaledes som jeg allerede tidligere har aftalt dette Punkt med dig.

Seraphine.

Gud bevares, Deres Høivelbaarenhed! Det er jo ikke Andet end min Skyldighed.

Greven.

Fremdeles haaber jeg, at du, saa ofte der gives Anledning dertil, viser Amanda ret tydelig, hvor stor den Lykke er, der i det ægteskabelige Liv venter hende ved min Side, saaledes at hun med Lyst og Glæde træder for Brudeskammelen.

Seraphine.

Derfor kan Deres Høivelbaarenhed være ubekymret. Hun ta'er Dem nok. Hun har ikke bedre Forstand.

Greven

(vender sig bort og hoster, ladende som han ikke hørte den sidste Replik.)

Hm! Hm! Hosten vil ikke ret sætte sig. — Naa, nu kan du gaae, og lad saa Amanda komme ind til mig. Ja, hvor er hun nu?

Seraphine.

Hun er nede i Haven.

Greven.

Dog vel ikke alene?

Seraphine.

Nei, en af Kammerpigerne er dernede.

Greven.

Det var vel. Ellers er hun istand til, igjen at klattre op i Træerne, som jeg idelig maa forbyde hende. — Og lad saa Mathieu komme ind til mig.

Seraphine.

Der kommer han.

Greven.

Saa gaae du kun.

(Seraphine gaaer ind i sine Værelser.)

Tredie Scene.

Greven. Mathieu (fra Hoved-Indgangen).

Greven.

Hør, min kjære Mathieu, jeg maa engang tale alvorlig med dig. Tag en Stoel til mig. (Mathieu tager en Stoel og sætter sig derpaa.) Klodrian! det er til mig, du skal tage Stolen. Naar jeg taler med dig i Embeds-Sager, saa sidder jeg, men du staaer. For det er just i den Anledning, jeg nu lader dig give Møde. — Hør nu efter, hvad jeg siger. (Sætter sig ceremonielt.) Der er indløbet Klager til os over din Embedsførelse.

Mathieu.

Herregud, er der! Det er vistnok den Sladdertaske, Seraphine —

Greven.

Hvem det er, gjør Intet til Sagen. Men det er kommet for vore Øren, at du ikke passer dit Embed.

Mathieu.

Ak, Deres Høivelbaarenhed —

Greven.

Du maa betænke, at de unge Menneskers, Pagernes, Fremtid afhænger af den Underviisning, de modtage af dig.

Mathieu.

Ja, det tænker jeg Nat og Dag paa.

Greven.

— At det er en Samvittigheds-Sag, og at du engang paa hiin Dag skal aflægge Regnskab.

Mathieu (grædende).

Det kan jeg ikke. Deres Høivelbaarenhed veed jo, at jeg aldeles ikke lærer Bønderdrengene Noget, og at jeg endnu mindre veed hvad jeg skal lære dem.

Greven.

Hm! det er underligt nok. Dengang jeg sad i Underviisnings-Raadet, maatte jeg paa Embeds-Vegne ofte give vore Undergivne en Næse. Men den Casus indtraf aldrig for mig, at de skjød Skylden paa deres Uvidenhed. Seer du, Mathieu, det gaaer ikke godt an, at du bestandig taler om din egen Ukyndighed. Du er ikke saa eenfoldig — ja, noget eenfoldig er du nok. Men du maa ikke gjøre Mere deraf end Ret er — og desuden, det passer sig ikke.... du sætter mig i Forlegenhed derved. Skylden ligger vel snarere hos dine Disciple. Disse unge Pager ere jo desværre forsømte fra deres Børneaar.

Mathieu.

Ja, vi tog dem Alle fra Gadekjæret.

Greven.

Hm — ja vistnok er det nogle Dosmere, som jeg skal snakke med. Det er rene Heste.

Mathieu.

Ak, Deres Høivelbaarenhed, Gud give, de var' Heste. Saa skulde jeg nok forstaae at afrette dem. Med Heste har jeg tumlet mig fra mine Drengeaar, og inden jeg blev Hovmester hos Pagerne, var jeg, som De veed, Cuursmed.

Greven (reiser sig).

Ja, al den Snak hjælper til Intet. Der maa gjøres Noget ved den Sag, Mathieu. Seer du — jeg skal opsætte en Instrux for dig.

Mathieu.

Hvad er det?

Greven.

Det skal jeg nok forklare dig. Men nu skal du først gaae ind med mig. Jeg vil vise dig nogle Landkort, som jeg fandt derovre paa Slottet blandt endeel gamle Sager; dem skal du studere.

Mathieu (sukker).

Ak, ak! skal jeg nu igjen studere!

Greven.

Og saa skal du siden give de unge Pager Underviisning i Geographie.

Mathieu.

I Geogra—?

Greven.

Nu ja, veed du ikke hvad Geographie er?

Mathieu.

Nei — ikke rigtig.

Greven.

Det er det samme som... Landkort. Det er en meget vigtig Branche af Underviisnings-Væsnet. Kom nu. (Vil gaae ind.)

Mathieu.

Deres Høivelbaarenhed!

Greven.

Nu, hvad vil du?

Mathieu.

Ak, bliver der ikke snart en Plads ledig i Deres Høivelbaarenheds Stalde, enten en Staldmesters, eller en Beriders, eller en Livkudskes...

Greven.

I mine Stalde?

Mathieu.

I saa Fald vilde jeg underdanigst ansøge, om jeg

ikke turde bytte mit Embed som Hovmester for Pagerne.

Greven.

Vist ikke, Mathieu. Mine Heste har kostet mig svære Penge; dem kan jeg ikke lade spolere. Du — ja bliv ikke vred, at jeg siger det — du seer undertiden for dybt i Glasset. Nei, det er engang afgjort; du maa blive hos Pagerne. Kom nu med. (De gaae ind tilhøire.)

Fjerde Scene.

(Idet Greven vil gaae bort, viser sig **Amanda** i Døren i Baggrunden, og træder først ind, naar Scenen er tom. Hun har en Morgenkaabe af Silke over sin Dragt og en Bog i Haanden.)

Amanda

(reciterer det følgende Digt op af Bogen, halvt som om hun alt kunde det udenad).

1.

Jeg seer dig, jeg kjender dig
Paa dine grønne Vinger.
O, skynd dig, kom ned til mig
Og sæt dig paa min Finger.
Hvor kommer du fra, du fremmede Fugl?
Stik Hovedet frem, forlad dit Skjul.
Jeg vilde saa gjerne med dig tale.

Om din Hals jeg binder af Guld et Baand,
Og bringer dig Kirsebær smaa i min Haand —
Og Sukker, bestemt! naar du blot vil befale!

2.

O, kom dog! hvi ryster du
Med Hovedet, du Slemme!
Du bryder dig, det seer jeg nu,
Slet ikke om min Stemme.
Hvi er du saa angst, du fremmede Fugl!
Hvi sidder du der saa taus i dit Skjul,
Og seer paa mig med de kloge Øine?
Har et Menneske gjort dig ondt engang?
Hvi ængstes I Fugle for mig og min Sang?
Jeg nærmer mig, vips! — ja saa er' I alt fløine.

Det er en herlig Bog! Hvor alle disse Vers ere smukke! Og nu kan jeg dem snart alle udenad. Nei, at der var saa deilige Bøger til, det har jeg dog ikke drømt om hjemme.

Femte Scene.

Amanda. Greven.

Greven (kommer ind fra høire Side).

Naa, der har vi jo min lille Amanda! Hvor kommer du fra?

Amanda.

Fra Haven.

Greven.

Og har gjort dig en Spadseretour?

Amanda.

Ja.

Greven.

Det kan jeg lide. — Men lad mig see paa dig. Jeg synes, du er saa varm og echaufferet. Nu har du vist løbet igjen og er sprunget over Rækværkerne. Det maa en fiin Dame ikke. Det kan hun ikke taale.

Amanda.

Men det gjør mig aldrig Noget.

Greven.

Det er Indbildninger. Du veed selv ikke deraf. I din nuværende Stand er du for fiin til saadanne heftige Bevægelser. Du vil heller aldrig see, at jeg løber eller springer. Som jeg siger, Barn, du har echaufferet dig. Du maa tage nogle Draaber.

Amanda.

Nei, ingen Draaber! De smage saa stygt.

Greven.

Men naar nu din Løben og Renden giør dig syg? Husk paa, hvorledes jeg forleden blev daarlig, blot fordi jeg gik en Timestid i Aftenduggen.

Amanda.

Men jeg har heller ikke løbet. Jeg sad hele Tiden oppe i det store Kirsebærtræ.

Greven.

Herregud! har du nu siddet oppe i Kirsebærtræet!

Amanda.

Ja, bliv ikke vred —

Greven.

Men, Amanda —

Amanda.

Jeg var meget forsigtig, baade da jeg steg op og ned.

Greven.

Ja, men...

Amanda.

Jeg tog den store Trappestige, som De har sagt jeg skulde.

Greven.

Nu, det var endda fornuftigt.

Amanda.

Men tal ikke derom til Seraphine; saa skjender hun.

Greven.

Aa, naar jeg ikke skjender —

Amanda.

Det bryder hun sig ikke om. Hun skjender alligevel.

Greven.

Hm! — Men siig mig bare een Ting: hvad Fornøieligt kan der være ved at sidde saa ubeqvemt i et Træ, istedenfor paa de bløde Tabouretter, jeg har ladet sætte hen til dig i Haven?

Amanda.

Jeg veed selv ikke. Jeg har fra Barnsbeen havt Lyst til at sidde i Træerne. Naar man seer iveiret og har den store Krone af Blade over sig, bliver man saa vel tilmode.

Greven.

Ja, jeg kan ikke tale derom, da jeg aldrig har gjort den Reise.

Amanda.

Og naar jeg sidder ganske stille og ikke rører mig, saa kommer der hvert Øieblik en lille Fugl, seer sig om og nipper af Kirsebærrene. Men naar jeg blot bevæger mig det Allermindste, saa flyve de bort.

Greven.

Du er en underlig Pige.

Amanda.

Der er Noget, jeg gjerne vilde spørge Dem om.

Greven.

Spørg du kun. Du veed, at jeg ved alle Leiligheder søger at uddanne din Forstand og dit Hjerte.

Amanda.

Hvad er da Grunden til, at alle Dyr ere saa bange for Menneskene? at alle Dyr have saa stor Mistro til os?

Greven.

Hm! ja — du siger alle Dyr...

Amanda.

Ja, jeg mener ikke Huusdyrene, som vi opdrages med.

Greven.

Vi opdrages just ikke med Huusdyrene —

Amanda.

Jeg mener, at disse Dyr ere altid omkring os. Derimod alle andre Dyr, som løbe og flyve vilde omkring, alle Fugle i Skoven, Hjorten, Daadyret, Haren, Ræven og Maaren, hvorfor staae alle disse bestandig paa Spring og ere ligesom paa deres Post, naar et Menneske nærmer sig? Jeg har saa ofte undret mig derover. Dengang jeg som Barn vogtede Gederne for min Fader, stod jeg ofte og saae ind i en stor Skov-Indhegning ved vor Gaard. Naar jeg ventede lidt, kom der gjerne en Hjort eller et Daadyr og stod stille i Afstand. Den saae med store Øine paa mig, ligesom den var nysgjerrig, ligesom den havde Lyst til at gjøre Bekjendtskab med mig. Men naar jeg blot gjorde et Skridt, vendte den langsomt om og tog Flugten. Hvorfra kom denne Mistro? Jeg

havde aldrig gjort den noget Ondt. Jeg kastede ofte unge Qviste med Bladeknopper hen til den og gik bort, for at den kunde spise deraf i Ro — og alligevel...

Greven.

Ja, seer du, Barn! Dyrene mærke, at Menneskene ere dem paa Nakken og efterstræbe dem.

Amanda.

Men denne Hjort, som Alle lode i Fred, som jeg var saa venlig imod —

Greven.

Ja, det hjælper ikke. Det er engang saadanne nedlagt hos Dyrene. Det er — (hurtig) — ja, nu skal jeg forklare dig det. Det er Noget, man kalder for Instinkt hos Dyrene.

Amanda.

Instinkt? Hvad er det?

Greven.

Hvad det er? (Afsides.) Det er fordømt med hende, at hun vil have Forklaring paa Ting, som alle Mennesker veed, men jeg min Sjæl ikke kan forklare. (Høit.) Jo, det skal jeg sige dig. Instinkt, seer du, er Noget, som man ikke kan forklare sig. Det er Noget herinde, som siger os, hvad vi skal gjøre.

Amanda.

Altsaa, naar de smaa Fugle, jeg holder saa meget af, flygte for mig —

Greven.

Saa er det af Instinkt. De er bange for, at du skal fange dem.

Amanda.

Men kan da Instinktet ikke sige dem, at jeg intet Ondt vil gjøre dem, at jeg vil sætte dem i et smukt, forgyldt Buur og hver Dag give dem Kirsebær og Sukker?

Greven.

Ja, men disse vilde Fugle holde forskrækkelig meget af deres Frihed, langt mere end af forgyldte Bure og Sukkergodt. For disse smaa Stakler er Friheden Alt.

Amanda (beklemt).

Ja, det har jeg ogsaa tænkt paa. Men hvad er da Friheden? Har man ikke sin Frihed, naar man har det godt og alle Ens Ønsker opfyldes? Har jeg min Frihed?

Greven.

Du? Hvad er det for et taasset Spørgsmaal! Du lever jo som Blommen i et Æg. Saadanne Noget maa du ikke komme med.

Amanda.

Ja, jeg meente blot —

Greven.

Lad os heller tale om noget Andet, noget Fornuftigt. See her, min lille Skat, siden du ikke vil tage Draaber ind, saa skal du faae lidt Syltetøi, jeg har sat hen til dig. Det kjøler og forfrisker, og det smager godt. (Giver hende deraf med en lille Skee.) Ikke sandt?

Amanda.

Jo, det smager rart. Hvem har lavet det?

Greven.

Det har jeg selv. Det vil sige, jeg har givet Kokken Opskriften dertil og bestandig staaet hos. — Skal vi have endnu en lille Skeefuld?

Amanda.

Ja, Tak.

Greven.

(Idet han giver hende en Skeefuld.)

Du er ogsaa saadan en lille Fugl, som jeg kjæler for, som jeg har fanget og giver Sukkergodt. Men nu maa du heller ikke flyve bort fra mig.

Amanda.

Jeg kan ikke flyve.

Greven.

Men dersom du kunde, vilde du da?

Amanda.

Ja... jeg troer...

Greven.

Amanda!

Amanda.

Men jeg vilde komme igjen, naar jeg havde seet mig lidt om. Der er vist meget at see i Verden, naar man kunde komme hen overalt.

Greven (afsides).

Hun er mig saa underlig idag. (Høit.) Men jeg glemmer jo ganske, at du har din nye Kjole paa, som jeg har forskrevet til dig. Lad mig nu see, hvordan den sidder. Vend dig om — gaae et Par Skridt — Hm! ret brav! — Men lad mig see, mit Barn, at du retter lidt paa din Holdning. Ikke stiv, men ganske ugeneert, som du seer, jeg holder mig.

Amanda.

Skal jeg da ikke holde mig lige?

Greven.

Hm! Aa jo, hold du dig kun lige. — Ja, i den Dragt, mit Barn, kan du vise dig i det fineste Selskab, blot at du bærer et Par Diamanter til, lidt Nippes eller deslige. — Ved den Leilighed falder der mig en Bemærkning ind, som du kan have stor Nytte af. Det hænder undertiden, at en Dame, du taler med, bryder ud i Be-

undring over en eller anden Deel af din Pynt. I saadanne Tilfælde kan du, som en rig, fornem Mands Gemalinde, gjerne tage Det, hun beundrer saa meget, af, og med en naadig eller gratiøs Vending — Alt efter Omstændighederne — spørge, om Damen ikke tillader, at denne Ubetydelighed skifter Eier. Det forstaaer sig, mit Barn, det kommer an paa, hvad Talen dreier sig om. Roser En dine moderne Sko eller dine Handsker, saa maa du for Himlens Skyld ikke tage dem af og forære hende dem. Men et Armbaand, en Brystnaal eller deslige. — Har du forstaaet?

Amanda.

Jo. Men forleden blev De jo vred paa mig, fordi jeg gav den fattige Kone ved Ledet min lille Guldkjede; og hun roste den justement.

Greven.

Ja, det troer jeg! At give en fiin Guldkjede til det halvtaassede Dyr.

Amanda.

Men hun er saa fattig! og jeg havde givet alle de Penge ud, jeg havde faaet af Dem.

Greven.

Ja, det er godt nok. Men — mærk dig det: Presenter gjør man aldrig til fattige Folk. — Men, for at komme tilbage til din Kjole, hvad synes da du om den?

3

Amanda.

Den er kjøn.

Greven.

Du skal ikke sige kjøn. Det er saadan et gemeent Ord.

Amanda.

Hvad skal jeg da sige?

Greven.

Du kan sige — lad mig see — du kan sige, den er charmant. Det er en af disse Expressioner, Folk af god Tone ofte betjener sig af. — Ja, den er virkelig charmant. Men nu skulde du først see din Bryllupsklædning, som jeg venter imorgen. Den er meer end charmant, den er magnifique! Den er af hvidt Fløiel med en rig Guldbesætning. Og til denne Dragt hører der et Hovedsmykke af kostbare Diamanter. Aa, du vil komme til at see ud som en Dronning! Naar jeg og du i høitideligt Optog vandre til Kapellet, allerforrest tolv Drabanter i nye Vaabenkjoler, dernæst vor Intendant med Commandostaven i Haanden, saa to Herolder, saa Pagerne med vore grevelige Kroner, og dernæst vi To, jeg i min pragtfulde Ordensdragt, og du, blomstrende som en Rose — (kommer under Talens Ivrighed til at hoste) — og naar nu Alles Øine hvile paa os (hoster) — og naar Kapellanen — (hoster)

Amanda.

Det er en slem Hoste.

Greven.

Ja, det kan jeg da takke Seraphine for, der lod dem vaske Gulv derinde. Forresten (hostende) forresten er denne Hoste for en stor Deel en Vane hos mig. Du vil ofte finde den hos Folk af Stand. Man antager, at den giver et interessant Udseende; og undertiden gjør den stor Nytte ved at hjælpe En ud af en Forlegenhed under en Samtale. (Hostende stærkt.) Du kan derfor gjerne lægge dig efter en lille, let Hoste som min.

Amanda.

Jeg skal øve mig derpaa.

Greven.

Naar du saa engang ikke veed hvad du skal svare til et Spørgsmaal, en Cavalleer gjør dig, kan du bringe Samtalen hen i et andet Hjørne ved at bemærke, du er saa enrhumeret.

Amanda.

Enrhume—?

Greven.

Det er det samme som forkjølt.

Amanda.

Tør jeg da ikke heller sige forkjølt?

Greven.

Ja, men du skulde dog engang vænne dig til disse Talemaader.

Amanda.

Men alle disse Ord er' saa svære.

Greven.

Nu nu, det kommer nok. Læg kun Mærke til, naar jeg taler, og tag overhovedet efter mig Alt hvad du kan, saa vil du i kort Tid gjøre store Fremskridt.

Amanda.

Jeg skal nok gjøre mig Flid.

Greven.

Ja, mit Barn, du maa ansee det for en stor Lykke, at du har Leilighed til at uddanne dig under min Opsigt. Naar jeg selv skal sige det, saa har jeg altid været anseet for et Mønster paa en fuldkommen Hofmand, og i mine yngre Aar — (rettende sig) og mens jeg levede ved Hoffet, været beundret for mine fine Manerer. Under min Veiledning har du Udsigter til at blive en Prydelse for dit Kjøn.

Amanda.

Ja — det troer jeg... det veed jeg.

Greven (tager hendes Haand).

Min lille Amanda vil derfor ogsaa, haaber jeg,

skjønne paa sin Lykke og ved Kjærlighed og Opmærksomhed og Forekommenhed søge at gjengjælde —

Amanda (urolig).

Ja, det skal jeg — tilforladelig.

Greven.

Min lille Skat og jeg skal da tilbringe en lykkelig Fremtid ved hinandens Side. Skal vi ikke?

Amanda.

Jo... det skal vi.

Greven.

Og indrette vort Liv behageligt, og hver Dag gjøre os tilgode i hinandens Selskab. Ikke sandt, min lille Amanda — svar mig, Barn! — Nu, hvad staaer du da og tænker paa?

Amanda.

Jeg? Paa ingen Ting — jo, jeg tænkte paa, hvad vi... hvad vi skal have til Middag idag.

Greven.

Du har Ret; det maa der tænkes paa itide. Jeg vil strax træffe nogle Foranstaltninger. Vent her, saa skal jeg sende Seraphine ind til dig, for at du ikke skal kjede dig, naar du er alene.

Amanda.

Jeg kjeder mig aldrig, naar jeg er alene.

Greven.

Hm! — Gjør du ikke?

(Mathieu kommer ind med nogle Landkort paa Ruller og en stor Globus under Armen.)

Sjette Scene.

Greven. Amanda. Mathieu.

Greven (til Mathieu).

Naa, er du der! Har du nu seet rigtig paa alt det, jeg har givet dig?

Mathieu.

Ak, jeg har seet paa det, saa jeg har ondt i Øinene deraf.

Greven.

Det kan jeg lide. (Til Amanda.) Adieu saa længe, min Skat! (Gaaer ind i Seraphines Værelser.)

Mathieu.

Ak, ak, ak! Hvad skal der blive af mig elendige Menneske!

Amanda.

Hvorfor er du saa bedrøvet, Mathieu?

Mathieu.

Hvor kan jeg være Andet end bedrøvet? See hvad Hans Høivelbaarenhed har givet mig!

(Peger paa Globen og Landkortene, hvoraf han ruller eet op.)

Amanda.

Hvad er alt dette?

Mathieu.

Det er lutter Geographie.

Amanda.

Geographie?

Mathieu.

Det er Noget, jeg skal lære Pagerne, og nu veed jeg selv ikke hvad det er. Hans Høivelbaarenhed har sagt, at det er en Samvittigheds-Sag, og at jeg engang skal aflægge Regnskab derfor i det andet Liv.

Amanda.

I det andet Liv? Ja, saa burde man jo rigtignok kjende det. — Men vær kun ikke saa nedslaaet. Lad mig see det. Kan jeg ikke hjælpe dig?

Mathieu.

Gud velsigne Dem, hvis De kunde.

Amanda (vender op og ned paa Kortet.)

Det seer underligt ud. Skal man holde det saaledes?

Mathieu.

Jeg troer det.

Amanda.

Men saa staae Bogstaverne paa Hovedet.

Mathieu.

Det gjør vist ikke noget.

Amanda.

Veed du slet ikke hvad det er?

Mathieu.

Jo, denne her skal være den ene Verdensdeel.

Amanda.

Den ene? Er der da flere end een?

Mathieu.

Ja, Gud skal vide det. Der maa vel sagtens være to.

Amanda.

Men har Greven da ikke forklaret dig —?

Mathieu.

Jo, det var Synd at sige Andet. Men det er jo forskrækkeligt, naar man hører disse Folk tale, der ere saa lærde og saa godt opdragne. Man kan jo ikke forstaae et Ord deraf.

Amanda (der imidlertid har seet paa Kortet).

Du siger, det er den ene Verdensdeel, og jeg seer, der er saa meget skrevet derpaa. Det var jo herligt, om man kunde læse sig til, hvad det betyder. Det skal vi prøve paa. (Peger paa Globen.) Men hvad er da det?

Mathieu.

Aa Gud, spørg mig ikke!

Amanda.

Men veed du ikke hvad man kalder den?

Mathieu (grædende).

Han kaldte den for en Globus.

Amanda.

En Globus! — Er den til at lukke op?

Mathieu.

Det er den vist. Hans Høivelbaarenhed sa'e, jeg skulde see til at trænge ind deri.

Amanda.

Ja saa prøv paa at faae den op. At græde er jo slet ikke værdt. Naar du vil vente til i Eftermiddag, saa skal vi begge To gjøre os Umag, om vi kan blive kloge derpaa.

Mathieu.

Frøkenen skal have Tak. (Samler det sammen, han har bragt ind.) Jeg skulde aldrig fortryde paa, at Hans Høivelbaarenhed har gjort mig til Hovmester for Pagerne, naar han blot ikke havde forlangt, at jeg skulde lære dem alle disse Ting.

Amanda.

Men i dit Sted havde jeg heller ikke paataget mig det.

Mathieu.

Ja, hvad Forstand havde jeg derpaa? Jeg tænkte, at siden jeg i mine yngre Aar havde staaet i Lære hos

en Hovsmed, saa kunde jeg sagtens paatage mig at være Hovmester. Nu har jeg det saa godt.

(Gaaer ud ad Hoved-Indgangen.)

Amanda (ene).

Det er forunderligt, at der er saa Meget endnu at lære. Dengang jeg var hjemme, faldt det mig aldrig ind. Nu falder der mig hvert Øieblik et Spørgsmaal ind, som jeg ikke kan besvare.

Syvende Scene.

Amanda. Greven og **Seraphine** (fra Sidstnævntes Værelser).

Greven.

See her, mit Barn, bringer jeg dig Seraphine, som skal holde dig med Selskab, mens jeg maa forlade dig. (Afsides til Seraphine.) Husk paa, hvad jeg har sagt dig. Jeg synes, Amanda har faaet saa mange Griller. Tael med hende, tael til mit Bedste. Det skal ikke fortryde dig.

Seraphine (ligeledes afsides).

Vær De kun ganske rolig. Hun tager efter Alt hvad jeg siger; og jeg forstaaer at tale med hende.

(Greven gaaer ad Hoved-Ingangen).

Seraphine (afsides).

Skjønner hun ikke paa sin Lykke og Grevens Ædelmodighed, saa skal jeg idag snakke tilgavns med hende. (Høit.) Naa, Frøken —

Amanda.

Kald mig Amanda.

Seraphine.

Jeg kalder Dem Frøken. Det har Greven befalet, og hans Befalinger skal man lystre. Vi skylde ham Alle Ærbødighed og Lydighed.

Amanda.

Hvad vil du mig?

Seraphine.

Jeg vil spørge Dem, om De nu har tænkt alvorligt efter, i Anledning af den store Begivenhed, der forestaaer Dem iovermorgen.

Amanda.

Hvad mener du, jeg skulde eftertænke?

Seraphine.

Nu, jeg synes tilforladelig, her er Grund til at tænke over Meget. Naar De, som Datter af en simpel Forpagter, kommer til den ubegribelige Lykke, at en høivelbaaren Greve vil vælge Dem til sin Gemalinde —

Amanda.

Jeg har jo allerede sagt dig, at jeg selv indseer, jeg ikke fortjener en saa stor Lykke.

Seraphine.

Godt, det mener jeg med. Men nu spørger jeg

Dem, med hvilke Forsætter De agter at gaae Deres nye, ufortjente Stilling imøde.

Amanda.

Med hvilke Forsætter?

Seraphine.

Nu ja, en Mand som Greven kan med Føie vente, at De offrer ham hele Deres Liv, at De aldrig giver ham Anledning til Misfornøielse. Det tilkommer mig som Deres Dueña, at lægge Dem dette ret paa Hjertet og bestyrke Dem i Deres Hengivenhed for Greven.

Amanda.

Men hvor kan du tvivle om alt dette? Det er jo ikke Andet end min Skyldighed.

Seraphine.

Godt. Men han kan ogsaa vente, at De udelukkende skjænker ham Deres Kjærlighed, at ingen Anden kommer til at dele de Følelser, han alene kan gjøre Fordring paa.

Amanda.

Hvad mener du?

Seraphine.

Hvad jeg mener? (Affides.) Skulde hun virkelig være saa eenfoldig? (Høit.) Nu, jeg mener naturligviis, at naar man er gift med en Mand som Greven, saa maa man ikke have nogen Anden i Tankerne eller begjære og at-

traae Noget, der ikke kan forenes med den ægteskabelige Pligt.

Amanda.

En Anden? Hvor skulde det falde mig ind? og hvem skulde det være?

Seraphine.

Hm — at man kan falde paa Sligt, har man Exempler nok paa. Men forresten skal De ikke gjøre Dem saa hellig. De har selv fortalt mig, at kort førend jeg og Greven afhentede Dem, havde De en Dag seet og talt med nogle Herrer, der kom seilende ned ad Floden ved Deres Faders Huus, og at De gav dem en Haandsrækning, dengang Baaden var nærved at kantre ved Møllehjulene.

Amanda (forlegen).

Har jeg fortalt dig det?

Seraphine.

Ja, det har De, og De lagde til, at De blev bange og løb Deres Vei, da den ene Herre af lutter Taknemmelighed vilde tage Dem om Livet. Paa mine Spørgsmaal tilstod De ogsaa, at De havde i lang Tid hver Nat drømt om denne Herre.

Amanda.

Nei, der tager du vist feil. Det har jeg ikke sagt.

Seraphine.

Jeg tager ikke feil. Jeg har en god Hukommelse. Altsaa spørger jeg endnu engang, om ikke en Anden....

Amanda.

Men veed du ikke, at naar jeg vies til Greven, skal jeg love at være ham tro og hengiven som hans Hustru — og dette lover jeg af min fri Villie. Har jeg ikke sagt dig, hvad min Fader betingede sig, da han tillod, at jeg fulgte herhid med Greven. Hvis jeg ønskede at vende tilbage til mit Hjem, da skulde det være mig tilladt, ja lige til min Bryllupsdag har jeg Lov at betænke mig.

Seraphine.

Det veed jeg, og just derfor spørger jeg, om De nu har overveiet dette vigtige Skridt.

Amanda.

Hvad skulde jeg overveie? Er ikke Greven min Velgjører? Tænker han ikke bestandig paa, hvorledes han skal gjøre mig glad og fornøiet? Vilde jeg ikke bedrøve ham, naar jeg vendte hjem til min Fader?

Seraphine (afsides).

Man kan ærgre sig sort over hende. Hun er intet Fruentimmer. Hun er af Steen eller Træ.

Amanda.

Og hvad Grund skulde jeg anføre, hvis jeg vilde tage hjem?

Seraphine.

Ja, det vil vi ikke tale om. Grunde kunde der nok anføres, og det flere end der behøves.

Amanda.

Jeg veed ingen.

Seraphine.

Aa, det faaer De mig ikke til at troe. Om De ogsaa er nok saa eenfoldig opdragen, saa veed jeg dog, at De har Øine i Hovedet og kan see.

Amanda.

Hvad kan jeg see? Tael, Seraphine!

Seraphine.

Man kan ikke tale med Dem.

Amanda.

Men naar du ikke vil forklare dig, saa maa jeg troe, at du selv ikke veed hvad du siger.

Seraphine.

Veed jeg ikke? Maa jeg da spørge Dem, om De ikke kan see saa meget, at Greven er affældig og skrøbelig, og De et ungt, rask Fruentimmer? at han er saa gammel, at han kan være Deres Bedstefader? Er det maaskee aldrig faldet Dem ind, at en yngre Mand kunde være mere passende for Dem?

Amanda (efter nogen Betænkning).

Nei, det er aldrig faldet mig ind.

Seraphine.

Ikke? og det tør De vente, jeg skal troe? Er det da heller ikke faldet Dem ind, at Greven gjør Dem gammel før Tiden; at han ikke kan lide, De hopper og springer, fordi han selv ikke kan gjøre det; at han ikke vilde lade Dem lære at dandse, som jeg bragte i Forslag, fordi han selv ikke kan dandse; at han har forbudt Dem at spise Skorper, fordi han selv ikke kan tygge dem. Alt dette skulde Deres Fromhed ikke have mærket?

Amanda.

Hvor du taler! Greven har jo forklaret mig, at alt saadan Noget er upassende for mig. Ingen fornemme Folk spise Skorper af Brødet; og at dandse er ogsaa gaaet af Brug for længesiden.

Seraphine.

Ja, Greven har afrettet Dem godt. Naar han siger til Dem, at en Gyldenlak, der staaer i en fornem Potte, er spanskgrøn, saa troer De ham. Han giver Dem en god Opdragelse, det maa jeg sande. Og for at De ikke skal gjøres opmærksom paa Deres Uvidenhed, saa har han omgiven Dem med lutter Mennesker, der ere ligesaa uvidende som De selv.

Amanda (med et Udtryk af Strenghed).

Seraphine! har Greven befalet dig at sige mig alt hvad du nu har sagt mig?

Seraphine (forskrækket).

Greven? Ih, Gud bevares, nei! Det kan De jo nok begribe.

Amanda.

Vil du da, jeg skal sige til Greven, at han maa behandle mig anderledes, og saaledes som du synes?

Seraphine.

Ih nei, nei, Barn! Vær dog ikke taasset og gaae hen og gjør os begge ulykkelige.

Amanda.

Men hvor tør du da vove at tale som du taler?

Seraphine.

Herregud, man kan jo nok snakke mellem sig selv — og De er jo et fornuftigt Fruentimmer, der ikke lægger mine Ord paa Vægtskaalen. Greven, det veed Gud, er en sjelden Mand, som jeg agter og respecterer; han er et Mønster for hele Adelskabet. (Man hører Greven tale udenfor.) Der kommer han. Lad mig nu see, Barn, at De holder reen Mund. Jeg skal da heller ikke tage det saa nøie med Et og Andet, naar De beder mig derom.

Ottende Scene.

De **Forrige.** **Greven,** ledsaget af **Baptiste, Colin** og flere **Tjenere,** fra Hoved-Indgangen.

Seraphine
(talende høit og som hun ikke mærkede Grevens Ankomst).

Hans Høivelbaarenhed, som sagt, er en Mand, Frøkenen aldrig kan sætte høit nok Priis paa, en Mand, som Frøkenen bør elske og ære, og som fortjener, at man elsker og ærer ham.

Greven.

Hvad er det, I der snakker sammen?

Seraphine.

Aa, er det Deres Høivelbaarenhed! Vi talte som sædvanligt om Dem og naturligviis intet andet end Godt.

Greven.

Naa, det kan jeg lide.

Amanda (afsides).

Hun er falsk! Hvorfor er hun saa falsk?

Seraphine (afsides).

Jeg maa see til, jeg kan tale hende tilrette. (Høit). Deres Høivelbaarenhed har saa ofte lovet Frøkenen at komme ud i Lunden, der støder til Haven. Nu har vi just en Timestid tilovers —

Greven (sagte til Seraphine).

I Lunden? Den løber lige op til Landeveien. Det gaaer ikke an.

Seraphine (sagte).

Lad hende kun gaae med mig. Jeg er just nu saa godt i Gang med at tale med hende til Deres Bedste.

Greven (til Amanda).

Nu ja, naar du har saa stor Lyst, saa lad Seraphine følge dig derhen. (Affides til Seraphine). Du maa see til, du kan faae hende derfra.

Seraphine.

Godt, jeg skal see ad. (Affides til Amanda). Bryd De Dem om Ingenting og gaae med mig.

(Gaaer ud ad Hoved-Indgangen).

Greven

(idet Amanda vil følge efter Seraphine).

Amanda, pleier man saaledes at forlade mig?

Amanda (vender om).

Nei... jeg glemte det.

Greven.

Hvad siger du, inden du begiver dig bort til en Promenade?

Amanda.

Jeg siger —

Greven.

Ja, saa læg nu igjen Mærke. Du kommer med

Anstand hen til mig, rækker mig Haanden og siger: Min Ven vil excusere, at jeg forlader Dem. Altsaa —

Amanda.

Min Ven vil... vil —

Greven.

Excusere —

Amanda (hurtig).

At jeg forlader Dem. (Vil gaae).

Greven.

Nei, mit Barn, det gaaer min Sjæl ikke an. Naar du saa har sagt dette, skal du see paa mig med et forbindligt Smiil og gjøre en let Bøining.

Amanda.

Det er sandt. (Seer distrait og stivt paa ham, idet hun neier).

Greven.

Net brav.

Amanda.

Kan jeg saa gaae?

Greven.

Ja, nu kan du gaae. (Amanda haster ud.) Ja, hun render ud. Det var just ikke min Mening. Jeg seer nok, at jeg maa endnu anvende megen Flid for at bibringe hende de Egenskaber, hendes Opdragelse lader savne. — Nu, Baptiste, saa skulde vi da træffe nogle Aftaler med Folkene angaaende Festlighederne iovermorgen.

Baptiste.

Ja, jeg er parat.

Greven.

Har du nu lært dem at stille sig op i to Rækker?

Baptiste.

Jo, det kan de Allesammen.

Greven.

Naa, og har du saa lært den ene Række at gjøre høire og den anden venstre om, og derpaa slutte sig sammen, for at følge efter os ind i Kapellet?

Baptiste.

Jo, det kan de Fleste af dem. Colin har hittet paa, at naar jeg giver dem et Vink, saa skal den Ene dunke den Anden i Ryggen; saa gaaer det nok.

Greven.

Det var fornuftigt af Colin. — Nu, og Æreporten, som vi antage, at Landsbyens Beboere har opreist?

Baptiste.

Den er nu bleven sat paa smaa Hjul, saa den kan skydes frem, naar vi paa Hjemveien fra Kapellet lægge Veien over det store Vænged. Saa har Deres Høivelbaarenhed to Gange godt af den.

Greven.

Det var vel.

Baptiste.

Men den Ene af de to Trædukker, der sidde ovenpaa den — hvad er det nu han hedder...

Greven.

Cupido og Hymen.

Baptiste.

Ja, han med Piil og Bue. Han vil ikke sidde fast, uagtet jeg har slaaet to Fiirtommesøm gjennem hans Been. Kan vi ikke lade ham blive reent borte?

Greven.

Er du gal? Cupido? Nei, det gaaer ikke an.

Baptiste.

Ja, kanskee naar man binder ham fast, at det gaaer bedre.

Greven.

Ja, naar det ikke kan være andet, saa bind ham fast. — Saa staaer altsaa kun tilbage — Hvem kommer nu der og forstyrrer os?

Baptiste.

Det er Seraphine. Hvad hun tager Fart!

Niende Scene.

De **Forrige. Seraphine** (fra Hoved-Indgangen).

Seraphine (forpustet).

Deres Høivelbaarenhed! En stor Nyhed! Vi faae Fremmede!

Greven.

Fremmede?

Seraphine.

Ja, og høie Fremmede! Ligesom jeg kom forbi Gitterporten ud til Alleen, seer jeg, at der udenfor holder to Cavallerer tilhest og i Militairdragt, og bag dem endeel Tjenere.

Greven.

To Cavallerer?

Seraphine.

Ja — og da saa Gartneren kom til, spurgte de ham, om Deres Høivelbaarenhed var at faae i Tale, hvortil han svarede Ja. Og saa bad de ham sige, at Hans Høihed, Prindsen, med hele sin Suite var i Nærheden og vilde aflægge Dem et Besøg.

Greven (forbauset).

Prindsen? Drømmer du?

Seraphine.

Det er som jeg siger. Jeg skyndte mig alt hvad jeg kunde for at bringe Dem denne Efterretning.

Greven.

Men hvor skulde han komme her? Der er jo Ingen ved Hoffet, der aner, at jeg har mit Ophold her.

Seraphiue.

Ja, det veed jeg ikke. Men Prindsen og hans Følge er det. De to Cavallerer vare mig bekjendte fra Hoffet, skjøndt jeg nu ikke husker deres Navn.

Greven.

Men det er umuligt. Hans Høihed er idag ude med Lystleiren.

Seraphine.

Ja, men det hørte jeg justement, at den ene Cavalleer sagde: Leiren var ikke langt herfra, og Hans Høihed var redet forud med nogle Herrer og Damer.

Greven.

Med Damer? Men saa er jeg jo et forlorent Menneske! Er jeg belavet paa at tage imod Hans Høihed og Suite. Hvor skal jeg anbringe dem Alle?

Seraphine.

Slottet derovre staaer jo ledigt og er prægtig istandsat.

Greven.

Ja istandsat til mit Bryllup. Naar han seer alle disse Indretninger til en Huusholdning, maa han jo strax fatte Mistanke.

Seraphine.

Saa tag imod ham her, og siig, at Slottet ligger under Reparation.

Greven.

Her, i Havebygningen, i denne indskrænkede Leilighed! Og Stue-Etagen underneden, der er saa forfalden! (Man hører, der ringes paa en Portklokke.)

Seraphine.

Der har vi dem! Nu maa De fatte en Bestemmelse.

Greven.

Ja, du har Ret — Lad mig strax faae min Statsklædning... Lad der ryddes op i Værelserne herinde... Baptiste, Colin og I Andre, I skal Alle tage Jeres nye Klæder paa — og du, Seraphine, du skal — (pludselig standsende) Men Amanda, hvor er Amanda?

Seraphine (perpler).

Amanda?

Greven.

Ja, ja! — hvor er hun?

Seraphine (hurtig).

Hun er i Haven. Der forlod jeg hende.

Greven (afsides til Seraphine).

Gaae strax ned og søg hende op. Bring hende over paa Slottet. Hun maa ikke lade sig see for et Menneske. — Eller vent, jeg vil selv hente hende.

Seraphine.

Det gaaer ikke an. De maa blive i Huset som Vært.

Greven.

Saa gaae da du. Men du maa staae mig inde for hende. (Der ringes igjen og stærkere.)

Seraphine.

Men skal da Ingen lukke de fremmede Herrer ind?

Greven.

Jo, — gaae du, Baptiste — Nøglen ligger i mit Kabinet — og lad et Par af Folkene følge ned med dig.

Baptiste.

Men skal vi ikke først tage vore nye Klæder paa?

Greven.

Jo, naturligviis.

Seraphine.

Men saa komme jo de fremmede Herrer til at staae en heel Time udenfor.

Greven.

Nei, I skal strax lukke dem op — (standsende) Nei, jeg bliver prostitueret, Seraphine! Det er første Gang i mit Liv, Hans Høihed aflægger mig et Besøg. Han burde jo modtages pompøst og paa en høitidelig Maade.

Seraphine.

Ja, det er galt.

Baptiste.

Deres Høivelbaarenhed, kan vi ikke i en Fart skyde Æreporten frem med den lille Cupido paa?

Greven.

Er han forrykt? — Kom, Allesammen.

(Gaaer, fulgt af de Andre.)

Anden Act.

En Lund. I den dunklere Baggrund høit Krat og nogle enkeltstaaende Træer.

Første Scene.

Amanda (kommer ind fra Baggrunden).

Her har jeg aldrig været. Denne Lund
Maa uden Tvivl gaae ud til Landeveien.
Hvor her er venligt og saa stille — tys!
Skovduen, kan jeg høre, kurrer oppe
I Træets Grene — hør kun, hvor den kurrer!
(Seer sig om.)
Jeg gad dog gjerne vidst, om Veien løber
Her lige ved. Nu er det lang Tid siden
Jeg saae en Landevei. Det er saa smukt,
Naar Støvet løfter sig, naar Vogne kjøre,
Og man kan see saa langt, langt ud i Landet.

(Gaaer et Par Skridt tilhøire.)

Nei, det er Uret. Seraphine bad mig
At blive her i Lunden. Jeg vil blive.

(Kommer igjen frem.)

Hvad meente Seraphine, da hun ſagde,
At Greven var for gammel for mig? — Ja,
Hvis han var yngre, paſſed' vi nok bedre.
Hun meente vel, ſaa gik og ſprang han med mig
Og gjorde hvad jeg bad ham om; ſaa ſad han
Og talte muntert med mig ved mit Arbeid,
Og undertiden ſang han Viſer med mig.
— Men hvad var det, hun paaſtod, at jeg tænker
Endnu beſtandigt paa den unge Jæger.
Hvor kan hun ſige det? Jeg har beſtemt
Kun eengang tænkt paa ham i denne Maaned.
Det var iforgaars. Dengang var der lige
Et Aar forløbet ſiden han ſaa nær
Var kantret med ſin Baad. — Hvor han var munter,
Da han var kommen vel og frelſt fra Baaden.
Men artig var han ikke — det vil ſige,
Han var ſaa uregjerlig. Han var glad,
Saa kan man ſandtnok aldrig dye ſig rigtig.
Jeg ſelv har været uregjerlig hjemme.
Men nu har jeg forbedret mig, har ret
Gjort Fremſkridt, ſiger Greven. Men hos Greven

Der er man heller ikke saadan glad —
Nok glad... men — ja, jeg veed det ikke selv.
(Gaaer bort igjennem Krattet i Baggrunden.)

Anden Scene.

Prinds Julian, strax efter **Oscar**, komme ind fra høire Side henimod Baggrunden.

Prindsen
(standser, idet han iler ind og seer sig om).
Hvor blev hun af? Med Eet forsvandt hun atter.
(Oscar, Prindsens Kammerherre, træder ind.)
Oscar, o skynd dig! Har du ikke seet
Hvor hun blev af?

Oscar.
Hvem mener Deres Høihed?

Prindsen.
Den unge Dame, som vi tvende Gange
Har skimtet mellem Træerne.

Oscar.
Naa hende!
Jeg tænkte, hun var her.

Prindsen.
Hun er her ikke.
Saa du har Intet seet til hende?

Oscar.

Nei.

I dette Vildnis, mellem alt det Krat
Er det jo reent umuligt. — Men, tillad mig
At slutte hvad jeg nylig var saa dristig — —

Prindsen.

Hvor det var slemt, hun undslap os. Ei sandt,
Det var en yndig Skabning?

Oscar.

Jo, tilvisse!
En Skjønhed med et aandrigt Udtryk. — Men,
Tillad mig —

Prindsen.

Saae du hendes Ansigt, Oscar?
O, var det smukt? Det var det uden Spørgsmaal.
Hvad Øine havde hun?

Oscar.

Hm! hendes Ansigt?
Nei, hendes Ansigt saae jeg sandtnok ikke.

Prindsen.

O, staae dog ikke som du var af Træ!
Vær ikke som de Andre, i hvis Mund
Hvert Ord af mig har et fordoblet Echo.

Oscar.

Ak, Deres Høihed, hør mig kun taalmodig

Et kort Minut; og siden, hvis De ønsker,
Gaae vi paa Klapjagt efter denne Skjønhed.
Betænk, at Øieblikket nærmer sig.
Hvad hidtil vi har aftalt er kun lidet.
Forlystelser ved Hoffet, — Deres Høiheds
Iøvrigt høist begribelige Ulyst,
At høre den Sag omtalt, — nu omsider
Idag paa Touren hjemad, da jeg naadigst
Fik Tilsagn om at turde gjøre Forslag,
Saavidt min Indsigt rækker —

Prindsen.

Ak, paa Veien!
Hvor var det muligt! Midt i dette muntre
Og overgivne Selskab, Damer, Herrer —

Oscar.

Der kappes om at ødelægge Tiden;
Desværre, det er sandt. Tillad mig da,
Mens vi endnu har et Qvarteer tilovers —
Gud veed, det er kun lidt — at referere
Den Plan, jeg ønsker fulgt.

Prindsen.

Nu, tael kun, tael kun!

Oscar.

Velan da. Jeg har raadet Deres Høihed
At søge Greven her, hvor nu han boer,

Som jeg omsider har faaet Nys om. Her
Vi komme af en Hændelse. Paa Veien
Og ganske nær herved — det maae vi paastaae —
Erfoer vi om hans Ophold. Her vi altsaa
Kan gjøre vore Forslag umistænkte
Og som i Forbigaaende. Det synes
Paa ingen Maade, at vi trænge til ham.

Prindsen.

Det fatter jeg.

Oscar.

Vor Stilling, sandt at sige,
Er heel betænkelig. Hvad vore Fjender
Kan falde paa, det har vi seet alt eengang.
Hiint Overfald paa Jagten —

Prindsen.

Ja, hvis Lykken
Ei havde været med mig, sad jeg nu
Ved Rigets Grændser, fængslet af en troløs
Magnat.

Oscar.

Sandsynligviis. (Vedblivende.) Nu har vi stevnet
Det hele Adelskab til os imorgen.
Til den Tid skulde Deres Høiheds Brud
For Alle proclameres. Men desværre
Er denne Brud endnu ei født engang.

Prindsen.

Det var dit eget Indfald, at jeg udskrev
En Rigsforsamling til imorgen.

Oscar.

Vistnok.

Det var nødvendigt for at vinde Tid.
Desuden dengang stoled' jeg paa Bistand
Af Deres Høiheds Venner, regned' paa,
Ved disses Hjælp og ved en Mesterstreg
At kunne styrte hele Modpartiet.
— Man har forladt os lige paa det Sidste.
Nu maae vi tye til andre Hjælpekilder.

Prindsen.

Nu vel, saa siig mig da, hvad du har udtænkt.

Oscar.

Som Sagerne for Øieblikket staae,
Har vi kun to Ressourcer, vi kan tye til.
Enten maa Deres Høihed, som jeg forhen
Har underdanigst bragt i Forslag, vælge
Grev Campobellos yngste, skjønne Datter —

Prindsen.

Nei, Oscar, jeg har sagt dig alt min Mening.
Ja, hun er skjøn, Isaura, fuldendt skjøn.
Men er det ikke, som Naturen havde
Hos hende tømt sig ud i lutter Skjønhed,

I lutter rene Former, saa der ikke
Var Plads tilbage for den Ynde, Sjælen
Just i Uregelmæssighed forkynder?
Fra hendes Aasyns strenge Skjønhed flygter
Hiint Udtryks Vexel, naar et muntert Lune,
Et varmt Temperament sig giver Luft
Og søger Spillerum. Og hendes Oine,
Ja, de er' dunkle, straalende. Men Blikket,
Der gaaer derfra, er hvilende og roligt,
Af ingen hemmelige, søde Grunde
Bragt af sin Bane. — Nei, min Oscar, nei!
Tael ei til mig om hende, om de Andre,
Der rundt fra Landet daglig kaldtes sammen,
Og som Figurer paa et kunstigt Uhr
Hvert Klokkeslet kom frem og neied' for mig.
Jeg kan ei vælge mig en Brud blandt hine.
Havfruer lig, der dukke frem af Søen
I Eventyret, dukker af min Tanke,
Min Phantasie hvert Oieblik en anden,
Tillokkende Skabning — o, hvor vidt forskjellig
Fra dem, man foreslog mig!

Oscar.

Ak desværre!

Hvert Oieblik en anden —

Prindsen.

Nei, forstaae mig!
Vel veed jeg, at jeg ansees for letsindig.
Lidt er jeg det vel ogsaa. Men husk paa,
Mit Blod er ungt og varmt endnu og livfuldt.
— Men trods min Letsind mener jeg dog dette:
Hvert Øieblik en anden, men den samme,
Thi Alle laane Træk fra Een og Samme.

Oscar.

Formodentlig den unge Landsby-Skjønhed,
Vi traf ved Mølle-Aaen —

Prindsen.

Netop hende.

Oscar.

Ja, hun har frelst vort Liv, saa det er billigt,
Vi er' taknemmelige. Men — tillad mig —
Igrunden har jeg altid tænkt, at denne
Med Eet forsvundne Pige var et Paaskud,
Som Deres Høihed brugte for at slippe
Fra et besværligt Valg.

Prindsen.

Maaskee tildeels.
Dog er det Sandhed, at min Tanke vender
Med Længsel idelig tilbage til
Hiint Møde og hiin farefulde Dag.

Oscar.

Naar blot — det var jo muligt — denne Længsel
Ei finder allermeest sin Næring deri,
At Pigen er forsvundet. Var hun her,
Da misted' hun sit bedste Tryllerie.

Prindsen.

Du troer —?

Oscar.

Jeg troer, ifald jeg ellers kjender
Til Deres Høiheds Tanker, at en Pige,
Opdraget under knappe, simple Kaar,
Berøvet al den Smidighed i Aanden,
Den Tankens Fiinhed, som Culturen giver,
Vil neppe, selv om hun var nok saa smuk,
I Længden fængsle Deres Høihed.

Prindsen.

Troer du?
Ja, jeg har undertiden tænkt det Samme.
Men desuagtet — Billedet af hende
Har ikke tabt derved i min Erindring.
Min Phantasie har søgt at smykke det
Med alle Fortrin, som jeg veed, hun mangler;
Har lagt i hendes klare Fløitestemme
Den Tale, som mit Hjerte kunde røre.
— Du siger, var hun her, da misted' hun

Sit bedste Tryllerie. Har du da glemt,
At du var fuldt saa meget som jeg selv
Forbauset over hendes sjeldne Skjønhed,
Det milde Smiil, der spillede om Munden,
Hiint Blik, paa eengang sky og sødt blufærdigt,
Og denne Blanding af Undseelighed
Og Angst, imens hun hjalp os ud af Faren.
Ja, det er sandt, der fattes hende Fortrin,
Jeg ellers sætter høit. Og dog — jeg veed ei —
Jeg har, fra den Tid, da jeg hende saae,
Og hun forsvandt igjen, hos Alle søgt
Blot om et Træk, der minded' mig om hende.
Vær derfor billig, Oscar! Tag lidt Hensyn
Til mine Følelser.

Oscar (med et Suk.)

Ja, Deres Høihed!
Saa har vi kun den eneste Ressource,
At vi maae prøve paa at vinde Greven,
See til at skaffe ved hans Hjælp et Aars
Udsættelse til Deres Høiheds Valg.

Prindsen.

Ja gjør kun det. Det mener jeg, er rigtigt.

Oscar (i refererende Tone).

Desværre, vi har hidtil negligeret
Vor kjære Greve. Deres Høihed har

Viist ham en Tillid, han bestemt har skuffet,
Og jeg har tænkt, han var uskadelig,
For gammel, for beqvem til Hof-Intriger.
Vi har bedraget os. Først nu jeg indseer,
At han, den rigeste Magnat i Landet,
Har opereret mod os, at hans Rigdom
Har skaffet ham Indflydelse. Vi maae da
See til at vinde ham. Og har vi ham,
Saa har vi Connetablen med det Samme
Og hele Connetablens Slæng.

Prindsen.

Utvivlsomt.

Oscar.

Men paa hvad Maade skal da Greven vindes?
Let er det ikke. Vistnok er han mindre
Interesseert i Deres Høiheds Valg
End Landets andre Grever og Baroner,
Hvis Døttre, hvis Niècer længes efter
Et Diadem om Panden. Men jeg frygter,
At han bevæges af en Grund, en stærk,
Vi mindst formode. Thi at conspirere,
Naar man som han kan leve som en Fyrste,
Og i hans Alder, der maa være Grund til.
— Hvad mener Deres Høihed?

Prindſen
(yttrer Uopmærkſomhed og ſeer ſig oftere om).

Rigtigt, Oscar!
Fortræffelig bemærket! bliv kun ved.

Oscar (vedblivende).

Greven er rig, er gammel. Hvilken Madding
Kan lokke ham? I dette ſvage Legem,
Der ved Affældighed er ſtærkt, hvad Svaghed
Har end ſaa megen Kraft, at den kan friſtes?
Jeg veed kun een; den er af ſeig Natur,
Den er umættelig og holder ud:
Ærgjerrighed, det er hans ſidſte Svaghed.
Dèr kan han fanges. Men desværre troer jeg,
Hvad da vi byde ham, maa være Meget,
En Portefeuille, en Miniſterpoſt
Ved Underviisnings-Væsnet, eller Sligt.
Det maa der til. — Ja, Deres Høihed tier
Og finder det betænkeligt. Jeg ſelv
Troer, han er bedſt placeret i Privatſtand.
Men — anden Udvei ſeer jeg ikke.

Prindſen.
(der under den ſidſte Repliks Slutning har nærmet ſig Baggrunden tilvenſtre, uden at Oscar, fordybet i ſin Udvikling, har mærket det.)

Oscar!
Nu kan jeg ſee —

Oscar (hurtig).

En anden Udvei? (Bliver Prindsen vaer.) Himmel!
Han har ei hørt et Ord!

Prindsen (seende ud).

Jeg seer bestandigt
Imellem hine Træer noget Hvidt,
Der kommer og der svinder. — Det er hende!
Ja, der er ingen Tvivl — kom, Oscar, kom!

(Iler ud til venstre Side.)

Oscar.

Det er den Post, man længe har mig misundt:
Den unge Fyrstes Venskab og hans Tillid;
Jeg er hans høire Haand. — Gud bedre det!
Han følger Skriftens Ord: hans høire Haand
Veed ikke hvad den venstre har isinde.

(Følger efter Prindsen, mens man udenfor Scenen hører nogle Tacter af en fjern Cavallerie-Musik, som Trompeter eller deslige.)

Tredie Scene.

Amanda

(kommer hurtig ind fra Krattet i Baggrunden tilhøire og standser lyttende).

Der er Musik derude. Det maa komme
Fra Krigsfolk. Jeg kan høre Hestetrampen.
Naar blot jeg turde see paa dem, men uden
At Nogen mærker det. Fra dette Træ —
Men jeg er bange for, man seer mig. Aa,

Naar kun igjennem Bladene jeg titter,
Saa kan der Ingen see mig. Jeg maa prøve.
(Hun stiger op i et af Træerne i Baggrunden).
Nu seer jeg dem. De holder Alle stille —
Og der er Damer med...

Fjerde Scene.

Amanda. Prinds Julian.

Prindsen (fra Krattet, seer sig om).

Igjen forsvundet!
Ih, men jeg troer, at det er Hexerie.
Her saae jeg tydelig, hun smutted ind.
— Hun skjuler sig i Krattet.
(Seer efter i Baggrunden.)
Her er Ingen.
Er det da ikke ærgerligt! (Bliver hende vaer.) O, Himmel!
Der er hun! Høit i Træet som en Fugl.
— O, skjønne Ubekjendte! bliv ei vred,
At jeg har gaaet og søgt om dig paa Jorden.
Jeg burde vidst, dit Hjem er ikke der;
At skjulte Vinger løfte dig —

Amanda.

Forlad mig!
De gjør mig angst. Jeg beder Dem, gaae bort!

Prindsen.

Saa længe du i Træet sidder, kan jeg
Ei gaae herfra.

Amanda.

Saa vil jeg stige ned.

Prindsen.

Lad mig da hjælpe dig.

Amanda.

Nei, ikke hjælpe.
Jeg kan alene.

Prindsen.

Nu, saa stiig da ned.

(Fører hende frem, efterat hun er steget ned.)

Hvorledes? En af Hoffets Damer? Nei! —
Men seer jeg ret og er det intet Blændværk?
Dem kjender jeg... jeg har jo seet Dem før...
Er du... er De — men Herregud, saa tael!
Har vi To ikke mødt hinanden før?

Amanda.

Jo, eengang før.

Prindsen.

Og naar?

Amanda.

For eet Aar siden.

Prindsen.

Ved Aaen — ikke sandt?

Amanda.

Jo, ganske rigtig.

Prindsen.

Da Strømmen drev mig ned mod Møllehjulet,
Og da en ung og herlig Pige hjalp mig.
Og det var Dem?

Amanda.

Ja, det var mig.

Prindsen.

Men siig mig,
Har Himlen opfyldt da mit tause Ønske?
De er da ikke, som jeg havde tænkt mig,
En Datter af en Landmand?

Amanda.

Jo, det er jeg.
Min Fader er Forpagter.

Prindsen.

Er Forpagter?
Men denne Dragt, som De har paa, saa smagfuld,
Og efter Hoffets allersidste Mode,
Hvordan skal jeg forklare mig —?

Amanda.

Min Dragt?

Ja, det er Grevens Villie.

Prindsen.

Hvilken Greve?

Amanda.

Han her paa Slottet, Greven af Sallenche.

Prindsen.

Og det er ham, hos hvem De nu har Ophold?
Men siden naar?

Amanda.

Nu har jeg været snart
Et Aar paa Slottet.

Prindsen.

Været der et Aar!
Hos Greven? Af hvad Grund? — Jeg be'er, fortæl mig —

Amanda.

Jeg skal iovermorgen giftes med ham.

Prindsen.

Skal giftes? og med ham? — Det er umuligt!

Amanda.

Nei, det er tilforladeligt.

Prindsen.

Med Greven?

Med ham, der boer paa Slottet? — Husk Dem om!
De tager ganske sikkert feil.

Amanda.

Min Gud,
Hvor kan jeg tage feil? Jeg maa dog vide,
Med hvem jeg gifter mig.

Prindsen.

O, bliv ei vred!
Men det er reent utænkeligt. Hans Alder
Og Deres unge Skjønhed. Han, der godt
Kan være Deres Bedstefader.

Amanda.

Ja,
Det veed jeg.

Prindsen.

Nu, saa kan De ogsaa vide,
At det er ikke ham.

Amanda.

Men De kan troe mig.
Jeg taler aldrig usandt.

Prindsen (afsides).

O, den Falske!
Han har da skuffet mig, og derfor holdt sig
I Skjul paa Slottet her. (Høit.) Men siig mig dette,

Hvorledes kom det, De og Deres Fader
Forsvandt af Egnen, hvor jeg dengang traf Dem?

Amanda.

Vi fik en Dag Besøg af Greven. Han,
Der kjendte Fader længe, foreslog ham,
En anden Gaard, paa meget bedre Vilkaar,
For Livstid i Forpagtning. Fader drog da
Til denne Gaard, to Miil omtrent herfra.
Dèr gjorde Greven meget Godt mod Fader —

Prindsen.

Det kan jeg tænke.

Amanda.

Og en Stund derefter
Tilbød han mig sin Haand. Jeg sagde Ja.
Min Fader gav sit Minde paa det Vilkaar,
At jeg i eet Aar fik Betænknings-Tid.
Iovermorgen Aaret er forbi.
Iovermorgen skal jeg altsaa giftes.

Prindsen.

O skammeligt! — Og medens De var her,
Har Greven holdt Dem skjult?

Amanda.

Har holdt mig skjult?
Det veed jeg ikke.

Prindsen.

Har han da ei sagt Dem,
At jeg har ladet søge, har søgt selv,
Har spurgt om Dem — og Alting uden Nytte!

Amanda.

Det har han ikke talt om. Har De søgt mig?

Prindsen.

Det har jeg, troe mig kun — deels for at vise
Mig lidt erkjendtlig for den kjække Bistand
Ved Mølleaaen hist, og deels af Længsel,
Af Ønsket om at see Dem eengang til.
Og Greven selv, der loved mig saa helligt
At hjælpe mig —

Amanda.

Ja, det var ikke rigtigt.

Prindsen.

Men han skal bøde for det, han skal mærke,
At det er ei for Intet, han mig skuffed'.
Han skal — ja, han skal huske paa mig, Greven.
Jeg mener, her er Lov og Ret i Landet.

Amanda.

Forlad mig det. Nu er det Dem, der feiler.
Hvo skulde vove det at straffe Greven?
Ham lystrer Alle.

Prindseu.

Hvo der skulde vove?

Det vover jeg, der er med Gud og Ret
Hans Herre og i dette Land Behersker.

Amanda (forbauset).

I dette Land Behersker! — Deres Høihed!

(Vil falde paa Knæ, men hindres af Prindsen.)

Prindsen.

O, bryd Dem ikke om hvad jeg har sagt!
I dette Øieblik, jeg føler dybt,
Er ikke jeg den Herskende. Jeg bøier
Mig for en Magt, der overgaaer min egen.
Ungdom og Skjønhed ere Souverainer,
Hvis Rettighed forgjæves jeg bestrider.
— Men hør mig nu. Jeg har et Forslag til Dem.
Det var min Agt at overraske Greven,
Men nu har jeg betænkt mig. Jeg vil tage
Til Hovedstaden. De skal tage med mig.

Amanda.

Til Hovedstaden?

Prindsen.

Hvorfor ei?

Amanda.

Og nu?

Det kan jeg ikke.

Prindsen.

O, det kan De godt!

Amanda.

Bliv ikke vred, men jeg maa hjem til Slottet.
Jeg har jo lovet, jeg kom strax tilbage.

Prindsen.

Og det er Deres Alvor?

Amanda.

Ja, jeg maa.
Sæt Dem i mit Sted. De vil heller ikke,
Det er jeg vis paa, bryde Deres Ord.

Prindsen (efter et Øiebliks Betænkning).

Nu, De har Ret. Jeg tager ind til Greven.
De følger da med mig, og blandt de Damer,
Der høre til mit Følge, og jeg ønsker...
Ja, De skal ride med os som De hørte
Til Hoffets Damer.

Amanda.

Hoffets Damer?

Prindsen.

Ja.
Jeg skaffer Dem et Slør, en Fjederhat,
Og Kaabe til at skjule Deres Skjønhed.

Amanda.

Men Deres Høihed —

Prindsen (smigrende).

Gjør som jeg har bed't Dem!

Amanda.

Men troer De, at jeg tør —

Prindsen.

Det troer jeg, Kjære!

Hav ikkun Tillid til mig. — Tys, man kommer!

Femte Scene.

De **Forrige. Oscar. Herrer** (i Militairdragt), og **Heloise, Chlotilde** og flere **Damer** (i Ridekapper). Følget holder sig noget tilbage.

Oscar.

Tillader, Deres Høihed —

Prindsen (tager ham hurtig tilside).

Oscar, hør kun!

O, Lykken er mig gunstig! Jeg har gjort
En mærkelig Opdagelse. See hist!
Siig, om du kjender denne Dame.

Oscar (betragter hende i Frastand).

Nei —

Jovist — men jeg ta'er feil (gnider sine Øine) og dog jeg synes — —

Prindsen.

Nu, tael kun, tael!

Oscar.

Jeg synes, at hun ligner
Den unge Pige, vi har seet.

Prindsen.

Hvad, ligner!
Nei, det er hende, Oscar, hende selv!

Oscar.

Hvorledes!

Prindsen.

O, det er et Eventyr!
Hun er den samme, og er dog en Anden.
I Skjønhed, i Uskyldighed den samme,
Forandret er hun kun i Anstands Ynde.
Min egen Uven var et Middel til
Forvandlingen.

Oscar.

Jeg studser!

Prindsen.

Vent til siden —
Jeg skal fortælle dig ... Men siig mig nu,
Om vi er meldte.

Oscar.

Greven lod os vide,
Han tager mod os.

Prindsen.

Godt; saa vil jeg see
Lidt ind til ham.

(Til Hofdamerne, der nu nærme sig, idet han forestiller Amanda.)

En Slægtning, mine Damer,
Af Greven af Sallenche, som jeg traf
I dette Øieblik i Lunden.

(Affides til Oscar.)

Oscar,
Du maa mig skaffe, før tilhest vi stige,
Hos En af vore Damer Hat og Slør
Og Ridekappe.

Oscar.

Meget vel.

Prindsen.

Og siig
Til alle Damerne, man drager ind
I Grevens Gaard med Ridekappe paa
Og Slør for Ansigtet. (Rækker Amanda Haanden.) Min Frøken, tillad!

(Gaaer med Amanda, fulgt af nogle Cavallerer).

Heloise
(der med flere Damer nærmer sig).

Hr. Oscar, hvem var denne Dame?

Oscar.

Damen?

Det var en fornem Dame, en . . . en Slægtning
Af Greven.

Heloise.

Ja, men hvad er hendes Navn?

Oscar.

Det veed jeg ikke.

Chlotilde.

Seer man rigtig til,
Er det en Søster- eller Broderdatter,
Der falder ned fra Skyerne med Eet.

Oscar.

Aa ja, maaskee.

Heloise.

Maaskee hun er hans Datter.

Chlotilde.

Aa, Greven har jo aldrig været gift.

Heloise.

Ja, derfor!

Oscar (som om han huskede sig om).

Det er sandt! (Afsides.) Jeg maa nok sætte
Hans Høiheds Ordrer i den rette Stiil.

(Høit.)

Nær havde jeg forglemt det, mine Damer!
De veed maaskee, man drager ind til Greven

Med Ridekappen sluttet tæt til Livet,
Med een Haand fri til Tøilen; Tøilen stram,
Og Hesten holdt i Skridt; og saa desuden
Med Slør for Ansigtet.

Damerne (med et Udraab).

Med Slør og Kappe!

Oscar.

Ja, som jeg siger.

Heloise.

Men hvorfor, Hr. Oscar!

Oscar.

Bevar's! Det hører med til Etiquetten.
Naar man besøger en Magnat som Greven,
Saa har man Slør paa.

Heloise.

Etiquetten — ah!
Saa kom, Chlotilde! (Til Oscar.) Ridekappen tæt
Om Livet?

Oscar.

Ja.

Heloise.

Det er en god Idee.
Saa seer man dog Figuren. (Til Oscar.) Een Haand fri?
Og Tøilen stram? og Hesten —?

Oscar.

Holdt i Skridt.

Heloise.

Og Hesten holdt i Skridt. Nu kan jeg det.
Saa kom, Chlotilde!

(Alle forlade Scenen.

Tredie Act.

Værelse fra første Act hos Greven.

Første Scene.

Oscar, foran hvem **Baptiste** og **Mathieu** træde ind og slaae Fløidørene op med keitede Bukninger.

Baptiste.

Værsgod, Deres Velbaarenhed!

Oscar.

Ingen Omstændigheder, kjære Ven! Hans Høihed ønsker ikke at uleilige.

Baptiste.

Tael aldrig om det. Hans Høihed uleiliger os slet ikke.

Oscar.

Saa meget destobedre. (Træder frem, for sig selv.) Ja, det lader dog til, at vi ere komne vor kjære Greve til største

Uleilighed. Her er jo en mageløs Forvirring. Den Ene løber iveien for den Anden. (Til Baptiste.) Disse Værelser ere altsaa overladte til Hans Høihed?

Baptiste.

Jo, Deres Velbaarenhed, det kan De stole paa.

Oscar (afsides).

Prindsen ønsker, at jeg skal ikke lade mig mærke noget med den store Opdagelse, vi har gjort. Det gjør mig ellers ondt. Her maa jo være en Rede af Intriger. Greven har virkelig havt os Alle tilbedste. Men jeg har dog havt Ret i min Formodning. Der har været en hemmelig Grund til alle hans senere Forholdsregler. (Til Baptiste.) De er Intendant her paa Slottet?

Baptiste.

Det veed Gud jeg er. Det var mig, der lukkede Salen op for hele Herskabet. Jeg har blot været henne og skiftet Klæder. I disse Værelser gik Hans Høihed ind med alle sine Cavallerer (viser tilvenstre), og her (viser tilhøire, den første Dør) fik vi alle Damerne ind.

Oscar.

Meget vel.

Baptiste.

Det lod ellers til, at Damerne vare lidt forknytte af sig.

Oscar (leende).

Det pleier vore Damer just ikke at være.

Baptiste.

Ja, de lukkede strax Døren i Laas indenfra.

Oscar (affides).

Han har en fiin Næse. Han fatter allerede Mistanke. (Høit.) Aa, det er lutter Griller og Luner, som vore Damer desværre har nok af. Maaskee et Livbælte er gaaet itu eller En af dem har faaet det Indfald at klage over Migraine. Ja, De kjender vel denne Sygdom, der gjør Lægerne fortvivlede, naar en ung Dame hænger med Hovedet, har Ildebefindende og hverken vil spise eller drikke.

Baptiste.

Jo, den Sygdom kjender jeg meget godt. Det er den samme, man kalder for Pip hos Hønsene.

Oscar.

Saamænd, Lignelsen er ikke saa gal. (Til Mathieu.) De er ogsaa i Grevens Tjeneste?

Baptiste.

Jo, Deres Velbaarenhed, han er Hovmester for Pagerne.

Oscar.

Ah, det er Slottets Lærdom og Oplysning, jeg har for mig.

Mathieu (med et Suk).

Ak nei! Gud bedre mig for den Lærdom jeg har!

Oscar.

Ja, De er beskeden, det gjør Dem Ære. Men kjender jeg Greven ret, saa har han i Dem valgt sig en Mand, der er ligesaa grundig i Lærdom som smagfuld i Methode.

Mathieu.

Ak, det var Synd at sige. Jeg kan saa godt som Ingenting.

Oscar.

Ja, De svarer mig som hiin Philosoph —

Baptiste.

Nei, deres Velbaarenhed, han siger Sandhed. Han kan virkelig Ingenting. Det er ganske mærkværdigt, saa uvidende han er — at sige som Hovmester; for som Hestedoctor er han flink.

Oscar.

Som Hestedoctor?

Baptiste.

Ja, det kan De sige mig efter. Jeg kjender ham fra den Tid jeg var Avlskarl hos Mølleren.

Oscar.

Naa! (Afsides) Hvad er det for Folk, Greven har

om sig? (Høit) Jeg mærker af Alt, at Greven har indrettet sig det her ligesaa skjønt som behageligt.

Baptiste.

Aa, han boer som en Prinds. Men nu skulde Deres Velbaarenhed først see Slottet derovre. Alt er gjort istand fra Nyt af, alle Værelser ere betrukne med Fløiel og Silke og har faaet forgyldte Lister. Om det saa er Muren paa Trapperne, saa er den malet med Noget, som de kalder for Træsko-Malerier.

Oscar.

Hvad behager? Naa, nu forstaaer jeg: Fresco-Malerier.

Mathieu (sagte til Baptiste).

Men vi skulde jo ikke tale om Slottet.

Baptiste.

Død og Plage, det er sandt!

Anden Scene.

De Forrige. Seraphine (fra Hoved-Indgangen).

Seraphine.

Er det allerunderdanigst tilladt at træde ind?

Oscar.

Hvad seer jeg! Perlen for alle Dueñaer! vor dyrebare Seraphine!

Seraphine.

Ja, høistærede Hr. Kammerherre, De maa nok for=
undre Dem.

Oscar.

Hvad kan jeg takke for den Lykke, at jeg træffer
Dem her?

Seraphine.

At De træffer mig her? (Til Baptiste og Mathieu). I
kan gaae Jeres Vei. (Afsides, medens Baptiste og Mathieu
under Bukninger gaae) Naar Kammerherren udspørger mig, er
det min Skyldighed at fortælle ham Alt, hvordan det
her staaer sig til.

Oscar.

Det lader ikke til, at man her gjør mange Omstæn=
digheder med en Slots=Intendant og en Pagehovmester.

Seraphine.

Jo, det er ogsaa Folk, som det er Umagen værdt
at gjøre Omstændigheder med.

Oscar.

De har Ret; og jeg kan endnu ikke komme mig af
min Forundring over de Folk, Greven har ansat i de
vigtigste Betjeninger.

Seraphine (med et Suk).

Aa Gud, Hr. Kammerherre! her i Huset er saa
Meget at forundre sig over. Det er ikke blot dermed.

Oscar.

Saa?

Seraphine.

Grevens Hoved er nu saa fuldt af urimelige Griller, saa det er utroligt.

Oscar.

Af Griller? Ih nei!

Seraphine.

Ja, jeg kalder det Griller; for hvad er det Andet hos et saa gammelt, udlevet Menneske?

Oscar (afsides).

Hun vil gjerne sladdre af Skole, mærker jeg.

Seraphine.

Ja, han vil engang sande mine Ord. Mig kan han stole paa. Men lad ham see sig for med sine andre Tjenere.

Oscar.

Nu, Greven er jo en klog Mand. Han kjender nok sine Folk.

Seraphine.

Nei, han gjør ikke, Hr. Kammerherre! Og som han bærer sig ad, kan jeg heller ikke kalde ham klog. Dersom jeg vilde fortælle Dem — De vilde slaae Deres Hænder sammen.

Oscar (afsides).

Her har Greven erobret et trofast Tyende.

Seraphine (høiere).

Jeg siger, hvis jeg vilde fortælle Dem hvad her foregaaer, De vilde ikke troe mig.

Oscar.

Er det sandt?

Seraphine.

Men over min Mund skal det ikke komme — uagtet jeg veed, Herr Kammerherren er en Mand, hvem man kan betroe deslige Ting.

Oscar.

Aa, De smigrer . . .

Seraphine.

Nei, tilforladelig ikke. Til Dem har jeg stor Tillid — og eftersom jeg nu igjen efter saa lang Tids Forløb har den Ære at tale med Dem, og dersom De vil skjænke mig Deres Opmærksomhed, skal jeg fortælle Dem, hvori det ligger. Seer De, høistærede Herr Kammerherre! Sagen er, at Greven, saa gammel og affældig han er, og uagtet Alt hvad jeg har præket, dog alligevel har besluttet at indgaae —

Oscar.

Hm! jeg troer Greven kommer —

Seraphine (ærgerlig).

Ja, han skal altid komme i Utide.

Tredie Scene.

Oscar. Seraphine. Greven, fulgt af **Baptiste,** fra Hoved-Indgangen.

Greven.

Min kjære Kammerherre, undskyld, at jeg har ladet Dem blive her alene. Hans Høiheds Besøg, mig iøvrigt saa glædeligt, er kommen mig aldeles uventet.

Oscar.

Mig ikke mindre. Som jeg alt har sagt Dem, var det et pludseligt Indfald af Prindsen, da han et lille Stykke herfra erfarede, at De opholdt Dem her. Hans Søster, Hendes Høihed Prindsessen, der har bivaanet Troppesamlingen, skiltes dengang fra os. Men de fleste af hendes Damer tilligemed Prindsen selv kunde ikke nægte sig den Fornøielse at aflægge Dem en Visit.

Greven.

Ja, De veed, at jeg og den øvrige Adel er indkaldt til Hoffet imorgen. Jeg havde tænkt, at Hans Høiheds Tanker vare aldeles henvendte til den vigtige Begivenhed, der imorgen forestaaer os.

Oscar.

Naa, De mener Afgjørelsen af det store Ægteskabs-

Spørgsmaal. Men dertil har vi jo næsten 24 Timer; altsaa meer end Tid nok til at tænke derpaa.

Greven.

Det er altsaa ikke dette vigtige Anliggende, der skaffer mig den Ære af Prindsens Besøg?

Oscar.

Nei, det er det vist ikke.

Greven.

Ikke? — Ja, i alle Tilfælde, siden Hans Høihed har fundet for godt, saa uventet at besøge mig, beklager jeg kun, at jeg ikke er bedre indrettet til at modtage ham. Jeg lever her indgetogent, i philosophisk Rolighed, og for Videnskaberne.

Oscar.

Det Samme har Hans Høihed bemærket. Han veed, at De har trukket Dem tilbage fra Statens Anliggender, fra Hoffets Intriger, fra vore Magnaters Coalitioner. Han veed, at han besøger en Viismand, der i den Grad har vendt Ryggen til Verdens Daarlighed, at han endog har skjult sit Opholdsted for hele vort nysgjerrige Hof.

Greven.

Hm — vistnok...

Oscar.

Men en Mand som som De kan ikke vente at nyde

længe godt af sin Eensomhed. Man ønsker ogsaa der at gjenkjende Deres fine Smag og rigtige Tact. Jeg har allerede beundret Deres skjønne Indretninger her paa Stedet, de udmærkede Folk, De har omgivet Dem med —

Greven.

Hm!

Seraphine (affides).

Han gjør Nar af ham. Det er velfortjent.

Greven.

Men, for ikke at glemme Hensigten af mit Komme — tør jeg smigre mig med, at Hans Høihed forlænger sit Ophold her til over Middagstid?

Oscar.

Det tvivler jeg paa. Hvis Veiret vedbliver at være godt, tage vi herfra om et Par Timer.

Greven.

Ja, godt Veir, troer jeg, vi beholde.

Baptiste
(der hidtil har holdt sig i Baggrunden).

Det troer jeg ikke, Deres Høivelbaarenhed.

Greven.

Baptiste!

Baptiste.

Jeg vilde blot sagt, at jeg imorges saae et Sviin

løbe med en Halmvisk i Munden, og det er gjerne Tegn til Uveir.

Oscar.

Hahaha! Deres Intendant har ualmindelige Kundskaber.

Greven.

Min kjære Baptiste! du kan gaae og vente mig udenfor. (Baptiste gaaer).

Oscar (afsides).

Det var anden Gang, Intendanten blev sat paa Døren. (Høit.) Ja, jeg maa ogsaa gaae og give vore Cavallerer nogle Ordrer. Hr. Greven er formodentlig underrettet om, at Prindsen om en lille halv Time ønsker at tage imod Dem.

Greven.

Det er allerede meldt mig.

Oscar.

Saa vil jeg forlade Dem. (Ved at blive Seraphine vaer) Ah, det er sandt, De har jo der en gammel Bekjendt af mig.

Greven.

Mener De Seraphine?

Oscar.

Justement. Jeg gratulerer Dem til, at De har

en saa udmærket og Dem hengiven Dame om Deres Person.

Greven.

Ja, det er en sand Lykke. (Afsides til Seraphine.) Nu har du dog vel ikke ladet Munden løbe?

Seraphine.

Hvorfor troer De det?

Oscar.

Altsaa, Hr. Greve, jeg anbefaler mig.

(Gaaer ud ad Hoved-Indgangen.)

Greven.

Jeg er forloren, Seraphine. Jeg kan mærke paa den Lurendreier, at man har faaet Nys om Noget, at man aner min Forbindelse med den utilfredse Adel. Du skal see, det ender med, at jeg maa følge med Prindsen til Hoffet, og saa er jeg da i Fælden.

Seraphine.

Ja, det kan nok være.

Greven.

Hm — Leiren er nærved — og Connetablen er bleven i Leiren; det er meget mistænkeligt. Jeg maa have et Brev ud til Connetablen. Jeg maa vide, hvorledes Alt dette hænger sammen. Det er mig ubegribeligt, at han ikke har givet mig et Vink om, at Lystleiren kom

til at gjøre denne betydelige Omvei og rykkede mig saa nær. Colin maa ud med et Brev til ham.

Seraphine.

Jeg er bange for, at Prindsen dennegang har været Dem for klog.

Greven.

Ja, det er meget muligt, du har Ret. Han er for klog, det har jeg altid sagt. Han duer ikke til at sidde ved Roret. — Og denne Baptiste, der prostituerer mig... og alle de andre Faarehoveder! Siig dem, de skal ikke skrabe ud, naar de bukke dem.

Seraphine.

Ja, det skal hjælpe stort, man siger det til dem.

Greven.

Og Amanda, der ikke er hjemme, just i dette critiske Øieblik! Hvis nu En af Prindsens Følge træffer hende, hvis man faaer at vide, at hun opholder sig paa Slottet, at hun er bestemt til min Gemalinde — for hun svarer ligefrem paa alle Spørgsmaal... Men det kan jeg da takke dig for.

Seraphine.

Er jeg ikke saa uskyldig som noget Menneske kan være? Maatte jeg ikke for et Syns Skyld aabne Laagen og lade Pigebarnet see ud i Lunden? Men saa, da Prindsen kom, blev jeg saa allarmeret, at jeg løb min

Vei og formodentlig har glemt at lukke Laagen; og saa er hun nok gaaet ud i Lunden og har forvildet sig.

Greven.

Tael blot ikke saa høit; man kan høre hvert Ord ved Siden af. — Hm! hm! Der er jo gaaet Folk ud for at opsøge hende?

Seraphine.

Jo.

Greven.

Og de føre hende til Skovriderens Huus?

Seraphine.

Jo.

Greven.

Og ikke herhen? Hører du? Ikke herhen.

Seraphine.

Ja, ja, ja — det er bleven sagt dem.

Greven.

Naar jeg blot vidste, at hun var sikker for at opdages, saa vilde jeg ikke bryde mig om Resten. Det er ikke første Gang jeg har snoet mig ud af en Hofcabale. — Hm! har du slet ikke bemærket, hvilke Damer fra Hoffet der var med i Følget?

Seraphine.

Nei, det var jo umuligt at kjende dem.

Greven.

Kunde jeg bare faae fat paa en Eneste af dem, skulde jeg snart komme til Kundskab om, hvorledes Sagerne forholde sig. Af en erfaren og dreven Hofdame med et godt Snakketøi kan man i fem Minutter erholde Oplysninger, som man ellers kan spionere Maaneder efter. Men Prindsen har lukket dem inde, ganske vist paa Kammerherrens Raad — o, det er en stor Ræv! Han har frygtet for, at jeg skulde benytte mit gamle Talent til at udspionere dem; og uden at rose mig selv har jeg et stort Talent dertil. Hm — Seraphine, pas paa, om der Ingen kommer. Maaskee man gjennem Nøglehullet kunde liste sig til at see, om ikke en af mine forrige Fortrolige er derinde. I saa Fald kan jeg godt banke paa. (Kiger gjennem Nøglehullet tilhøire, den forreste Dør.) Det er fordømt — jeg kan ingen Ting see. Der er En, der har stillet sig med Ryggen mod Døren, og hun har en forskrækkelig bred —

(Seraphine hoster for at give ham Tegn til at Nogen nærmer sig, og han farer hurtig fra Døren. — Oscar træder ind fra Hoved-Indgangen.)

Greven.

Ah, der har vi jo igjen vor kjære Kammerherre!

Oscar (afsides).

Han har bestemt luret. (Høit.) Jeg erfarede i dette Øieblik, at Hans Høihed har ønsket at tale med mig.

Greven.

Ja, Hans Høihed er herinde. (Peger tilvenstre.) Behager De at trine ind?

Oscar (afsides).

Jeg maa have ham bort. (Høit.) Hans Høihed har befalet, at jeg skal oppebie ham her. Jeg venter ham hvert Dieblik, Hr. Greve!

Greven.

Ah, saa vil jeg ikke genere —

Oscar.

O, De generer aldeles ikke. Men De veed —

Greven.

Gud bevares! Jeg anbefaler mig.

(Gaaer, ledsaget af Seraphine, ud ad Hoved-Indgangen. Idet Oscar nærmer sig Prindsens Værelser, træder denne ud.)

Fjerde Scene.

Prinds Julian. Oscar.

Prindsen.

Ah, er du der!

Oscar.

Jeg søgte Deres Høihed.

Prindsen.

Nu da, hvorledes gaaer det?

Oscar.

O charmant!

Det synes virkelig, vor kjære Greve
Er bleven lidt forknyttet ved vor Ankomst.

Prindsen.

Jeg mener, han har Grund dertil.

Oscar.

Det har han,
Og uberegnelig er al den Fordeel,
Vi drage kan af denne Nyhed. Greven,
Der er fortryllet af den unge Pige,
Er i vor Magt, han er i dobbelt Ild.
Deels maa han ønske, Deres Høihed glemmer
Hans Pligtforsømmelse, og alt af den Grund
Maa han erklære sig for os. Og deels
Kan vi nu tvinge ham til hvad vi vil,
Med Løftet om, at han maa ægte Pigen.

Prindsen.

Han ægte hende? Aldrig, Oscar, aldrig!
Jeg skulde see paa, at en saadan Skjønhed
Blev Grevens Bytte? Hun er yndig, Oscar!
Hun er en sjelden dyb Natur, udrustet
Med Liflighed i Følelser og Tanker,
En Diamant, der ved en ringe Slibning
Er værdig til at fæstes i en Krone.

Alt hvad hun yttred', mens vi fulgtes ad
Paa Veien hertil Slottet, var paa eengang
Saa smukt og eftertænksomt og saa nyt
I al sin Simpelhed — maaskee saa nyt,
Fordi hun er saa sanddru — at jeg studsed'
Og drak begjærlig hendes simple Tale.
Jeg forekom mig selv som En, der plaget
I lang Tid af en heftig Tørst, forfriskes
Af Kildens klare Vande, og jeg udbrød
Med hiin Italiener: Denne Drik,
Ifald den var forbudt, var uden Lige!

Oscar.

Forbudt er den vel ikke. Men da Pigen
Maaskee af fri Beslutning ægter Greven —

Prindsen.

Men det er det, hun ikke skal. Af fri
Beslutning, siger du? Det er umuligt!

Oscar.

Men hvad har Deres Høihed da isinde?

Prindsen.

Det veed jeg ikke selv. Først maa jeg vide,
Hvad hendes Tanker er om Greven. Dernæst
Hvad hendes Tanker er... nu ja, om mig.

Oscar.

Og dersom hendes Tanker tale gunstigt
For Deres Høihed —?

Prindsen.

Nu, du veed jo godt,
At jeg skal vælge mig en Brud imorgen.

Oscar.

Men jeg har troet, vi havde Tiden nu
Lidt mere for os. Var det ikke bedre,
At Deres Høihed tog Betænkningstid?

Prindsen.

Jeg synes, jeg har nu betænkt mig nok.

Oscar.

Nei, overiil Dem ikke! Denne Pige —
Om hendes Skjønhed kan der ikke tvivles —
Men er hun skikket til at fylde ud
Den høie Plads...

Prindsen.

Du veed ei, hun har vundet
Uendeligt i dette sidste Aar,
Og hvad der hende mangler, er saa lidt.

Oscar.

Saa værdiges at tage mod mit Raad.
Bestem Dem ikke strax. Lad Tiden vise,
Om hun er værdig til at dele Thronen;

Om hun, ei blot i Skjønhed, men i Aand
Kan fyldestgjøre Deres Høiheds Hjerte.

Prindsen.

Nu, vær kun ubekymret! Jeg skal ikke
Forhaste mig. Men gaae nu ind til hende.
Kald hende ud. Bank tvende Gange paa,
Saa lukker man dig op. Men lad os ene,
Og sørg for, Ingen nærmer sig fra Haven.

(Oscar gaaer ind tilhøire, første Dør.)

Prindsen (ene).

Han taler kun om mig. Men hvis Amanda —
Hvo er mig Borgen for, at hun har Godhed
For mig? — Nu, det er dette, jeg maa prøve.

(Oscar fører Amanda ind og gaaer ud ad Hoved-Indgangen.)

Femte Scene.

Prinds Julian. Amanda.

Prindsen.

O, De er sikkert vred paa mig. Tilgiv mig,
At jeg har holdt Dem skjult hos vore Damer.

Amanda.

Jeg er kun angst for, Greven har mig savnet.

Prindsen.

Om faa Minutter skal han see Dem atter.

Kun maa jeg tale med Dem først. De frygter,
Han savner Dem. Men savner De da ham?

Amanda.

Hvorledes mener De?

Prindsen.

Jeg mener — nu,
Hvis De var skilt fra ham paa nogle Dage,
Paa nogle Uger, vilde De da mærke,
Der manglede Dem Noget?

Amanda.

Mangled' mig?
Det troer jeg sikkert. Hvad man daglig omgaaes,
Det savner man, naar man er skilt derfra.
Saaledes har jeg ofte savnet her
Mit gamle Hjem, min Fader, vore Huusfolk,
Ja, selv vor Fattigdom, vort lave Huus,
Den simple Kost, som dengang jeg var vant til.

Prindsen.

Men vilde De da længes efter Greven,
Naar De var skilt fra ham, og heftigt attraae
At komme hen til ham, og ikke hvile,
Forinden De var samlet med ham —?

Amanda.

Længes?

Prindsen.

Af hele Deres Hjerte længes?

Amanda.

Nei —

Det troer jeg ikke.

Prindsen (afsides).

Himlen være lovet!

(Høit.)

Tillad mig da et Spørgsmaal. De har sagt mig,
De er bestemt til Grevens Gemalinde.
Men elsker De ham da?

Amanda.

Om jeg ham elsker?

(Afsides.)

Det er det Samme, Seraphine spurgte.

Prindsen.

O, svar mig, har De Kjærlighed til Greven?

Amanda.

Det har jeg — ja!

Prindsen.

Det har De? Var det muligt?
O, tænk Dem rigtig om! Har De betænkt,
Hvad Kjærlighed vil sige? Har den grebet
Med al sin Styrke Deres Hjerte? Har De
Ved Kjærlighedens Magt paa eengang stundom

Af Smerte zittret og af Glæde grædt?
Er først igjennem den Naturen, Gud
Og alt det Skabtes Herlighed Dem bleven
Begribelig? Er det med denne Styrke
De elsker Greven?

Amanda (langsomt).

Nei, det er det ikke.

Prindsen.

Amanda! spøg da ei med Deres Fremtid!
Gud er mit Vidne: elskede De Greven,
Jeg hindred' ikke Deres Valg. Endskjøndt han
Har haardt fornærmet mig, jeg gav mit Minde.
Men see, jeg taler af Erfaring. Mig
Man meer end gjerne tvang imod min Villie.
De veed maaskee, at jeg skal vælge snart
En Gemalinde, en af Landets Døttre,
Og at man alt har foreslaaet mig Flere.
Men jeg har fast besluttet, at mit Valg
Skal ikkun ledes af mit Hjertes Stemme.
Lad Dem da sige, kjæreste Amanda!
Greven er gammel, De er ung og livlig.
Hvorledes skal hans Alderdom forenes
Med Deres Ungdom?

Amanda (afsides).

Ogsaa herom spurgte
Mig Seraphine.

Prindsen.

Tael! Hvad mener De?
Har De betænkt, han passer ikke for Dem?

Amanda.

Det har jeg ikke tænkt paa før idag.

Prindsen.

Idag? Hvorfor idag? O, tør jeg troe,
At jeg har Deel i denne Tankevexel?
Er det for min Skyld — svar mig kun oprigtig —
Er det for min Skyld denne Tvivl har reist sig?

Amanda.

For Deres Skyld —?

Prindsen.

O, vær kun ikke frygtsom!
Undsee Dem ikke, hvis et hurtigt Lyn
Har truffet Deres uerfarne Tanke.
Guderne komme sjelden, naar vi bede,
Og Amor mindst. Men i et sorgløst Hjerte,
Der ei er forberedt paa deres Komme,
De stige gjerne ned. Ja, lad mig tilstaae,
Mig traf den Dag, da første Gang jeg saae Dem,
Som et electrisk Lyn —

Amanda (ydmyg).

O, Deres Høihed!

Prindsen.

Amanda! Du kan ikke blive her.
Du gaaer tilgrunde her. Drag bort med mig,
Til Hoffet, til min Moder —

Amanda.

Jeg til Hoffet?

Prindsen.

Min Moder er en from, en herlig Kone.
Hun skal i Alting være dig et Mønster.
Dig har Naturen rustet ud saa rigt,
At Det, der mangler dig, er hurtig tillært.
Tag da herfra med mig!

Amanda.

Hvor kan jeg det?
Hvis jeg ta'er bort, det vil bedrøve Greven.

Prindsen.

Du kan det; paa mit Ord. Han selv skal give
Dig sin Tilladelse, det lover jeg dig.
Tag da med mig, og saa — lad Tiden raade!
For Øieblikket er det først min Pligt,
At løste dig af denne golde Jordbund,
Hvori din Ungdom og din Skjønhed sygner.
— Lyd nu mit Raad. Lad dig ei see for Greven.

Bliv her, indtil jeg giver dig et Vink.
Nu har jeg først et Arbeid for; jeg tænker,
At det skal lykkes mig. Du maa ei troe,
At jeg er kommet her idag for Intet,
For at forlyste mig. Nei, visse Folk,
Der mindst vil vide af det, skal bekjende,
At jeg med Alvor tænker paa min Stilling,
At jeg har agtet vel hvad man har fore,
Og at jeg er paa Pletten, naar det gjælder.
— Saa bliv da her, Amanda! bliv — for min Skyld!

Amanda.

Ja — jeg vil blive...

Prindsen.

Kjender du et Sagn
Om En, hvis Øiekast var af en saadan
Mærkværdig Kraft, at Alt, han saae paa, sprang
Og gik istykker? — I dit dunkle Øie
Er der en Magt, der ei er ulig denne.
Saa tidt du seer paa mig, da er det næsten
Som om mit Væsen smelted' eller skiltes
I sine gamle Fuger, men tillige
Som om det samled' sig med andre Evner
Og til en ny Tilværelse. — Amanda!
Hvis jeg idag mig føler stemt til Strenghed,
Da troer jeg, sandt at sige, Skylden ligger

I dine Øines søde Mildhed; dem
Blev givet af Naturen Magt at løse
De gamle Baand, der slappede min Sjæl,
Og at forlene mig med friske Kræfter.
(Gaaer ud ad Hoved-Indgangen.)

Amanda (ene).
(Efter et Ophold.)

Mit Hoved er forvirret. Hvilke Ord!
Hvor herlige! — som om det var Musik.
Hvad var det alt han sagde? Jeg skal drage
Med ham til Hoffet, til hans Moder Jeg?
Hvorledes kunde jeg —? Og desforuden,
Hvad var hans Mening — aa, jeg staaer og drømmer!
Det har han kke meent — —
(Under en urolig Bevægelse.)
Jo, han har meent det!
Han talte saa alvorligt. Men hvordan...
Hvor er han faldet paa... og hvem har sagt ham —
Nei, det er dog forfærdelige Tanker!
Man bliver angst ved dem — og dog, jeg synes,
At jeg har aldrig været glad som nu.
Hvor han var venlig og hvor han er munter!
Og dengang han blev vred! Ja, han er født til
At være vred og streng og til at herske —
Nei, nei, det er han ikke! Han er født til
At være mild og kjærlig!

Sjette Scene.

Amanda. Heloise. Siden **Chlotilde** (begge foruden Ridekapper, fra høire Side, første Dør).

Heloise
(der stikker Hovedet ind ad Døren).

Men er det da ikke tilladt at gaae herind? — Naa, der er jo Frøken Amanda. Veed De ikke, om vi skal være endnu længe indespærrede her?

Amanda.

Nei, det veed jeg ligesaa lidt som De.

Heloise.

Ja, nu har jeg skilt mig ved mit Overtøi og bragt min Pynt lidt i Orden. Nu er jeg kjed af at vente. Herind kan jeg sagtens gaae. Troer De ikke?

Amanda.

Det troer jeg vist.

Heloise.

Hør, jeg kalder paa En af de Andre, som De med det Samme kan gjøre Bekjendtskab med. Det er Synd, hun skal kjede sig derinde. (Gaaer hen til Døren tilhøire) Kom kun ud. Her er Ingen. (Chlotilde kommer ind.) See, her skal jeg forestille Dem Chlotilde, der er min eneste og troeste Veninde. — Og nu maae vi To tale ordentligt sammen, inden der kommer Nogen. Siig mig allerførst: er dette her en Deel af Grevens Slot?

Amanda.

Nei, det er kun en Havebygning. Slottet ligger et Stykke herfra.

Heloise.

Men hvorfor bleve vi da ikke førte ind i Slottet?

Amanda.

Der bliver gjort istand derovre.

Heloise.

Hvorfor? Skal der være en Høitidelighed?

Amanda.

Ja, der skal — (standser forvirret.) Ja, jeg troer det... jeg veed ikke rigtig.

Heloise.

Har De opholdt Dem længe hos Greven?

Amanda.

Et Aar.

Heloise.

Naa, formodentlig for at fuldende Deres Opdragelse. Saa gratulerer jeg Dem. Greven er en udmærket Mand.

Chlotilde.

Men hvormed har De tilbragt Deres Tid paa dette eensomme Sted?

Amanda.

Jeg har tilbragt den med... med — jeg veed ikke

— lad mig see! Jeg har spadseret i Haven og paa Marken. Det gjør jeg hver Morgen.

Heloise.

Og naar De kommer hjem, hvad saa?

Amanda.

Saa spiser jeg Frokost.

Heloise.

Og saa?

Amanda.

Og saa — ja, undertiden stod jeg og saae til, naar Greven kogte Trøfler.

Heloise (med Latter).

Koger Greven?

Amanda.

Ja, det maa fornemme Folk forstaae, siger han. Man kan ikke vide, hvor man kommer hen i Verden.

Chlotilde.

Men har Greven da ikke ladet Dem lære Noget?

Amanda.

Jo bevares. Jeg har lært mange Ting her.

Chlotilde.

Har De lært Musik?

Amanda.

Nei, det har jeg ikke lært.

Heloise.

Eller at tegne og male?

Amanda.

Nei, det har jeg heller ikke lært.

Heloise.

Naa, men han har nok plaget Dem med Historie og Geographie og saadanne Ting?

Amanda (afsides).

Det er jo det, han plager den stakkels Mathieu med. (Høit.) Nei, mig har han ikke plaget dermed.

Chlotilde.

Har De da lært Sprog?

Amanda.

Sprog? ... ja, hvorledes mener De?

Chlotilde.

Ih Gud, hvorledes jeg mener det!

Heloise.

Hun mener fremmede Sprog, som Italiensk, Spansk og jeg veed ikke alt hvad Sprog man har hittet paa.

Amanda.

Ja, deraf har jeg ikke lært Noget.

Chlotilde.

Men det er jo en Skam som Greven har ladet Dem gaae. Saadanne Noget maa jo et ungt Fruentimmer kjende.

Amanda.

Kan De alt dette?

Heloise.

Vi have i det mindste havt Lærere deri, og saa har man sin Samvittighed fri. Men det Meste deraf glemmer man igjen; for siden bruger man det ikke.

Amanda.

Men lærer man det da, for at glemme det?

Heloise.

I det mindste glemmer man det, naar man har lært det. Saa De skal ikke være videre urolig derover.

Chlotilde.

Ja, men det er dog en stor Skam, at Greven har taget sig saa lidet af Deres Opdragelse herude. Det læres dog af Alle.

Heloise.

Deri har Chlotilde Ret. Man skulde ikke troe, at De var opdragen i denne Verdensdeel.

Amanda.

I denne Verdensdeel? (Affides.) Det var jo det, Mathieu talte om. (Høit.) Bliv ikke vred, at jeg spørger Dem om Noget. Er der meer end een Verdensdeel?

Heloise.

Gud bevares, kan De spørge derom! Nu skal

jeg fortælle Dem det, for det veed jeg. Der er fire Verdensdele: Europa, Asien, Africa og Egypten.

Chlotilde.

Hvad er det du lærer hende? Det er jo slet ikke rigtigt. — Lad mig sige Dem det. De fire Verdensdele ere: Europa, Asien, Africa og Røverstaterne.

Heloise.

Ja, det kommer paa Eet ud. — Hvad jeg vilde spurgt, Frøken!... har De lært at skrive?

Amanda.

Jo, det har jeg lært. Nu skal De see min Skriverbog. Den skal ligge herinde. (Henter den.) Vil De see, alt det har jeg skrevet efter nogle Forskrifter.

Heloise (afsides til Chlotilde).

Det er nogle gruelige Kragetæer! (Høit.) Ja, der er Genie deri. Men De mangler Øvelse. — Men det er da skrækkeligt, at vi skal vente her saa længe. Lad os see til at fordrive Tiden med Noget. Synger De ikke, Frøken?

Amanda.

Jo, lidt — naar jeg er alene for mig selv.

Heloise.

Ja, men nu skal De høre Chlotilde synge. Hun har en udmærket Stemme. Ikke sandt, Chlotilde, du

synger den Arie, du veed nok, og som jeg altid bliver saa veemodig over.

Chlotilde.

Nei, min Pige, idag maa du rigtig have mig undskyldt. Jeg er slet ikke ved Stemme.

Amanda (til Heloise).

Men synger De da ikke?

Heloise.

Nei, nu ikke mere. Som Barn var jeg vidt og bredt bekjendt for min Stemme og kunde allerede et Par Arier udenad. Men i mit fjerde Aar blev jeg engang syg og fik ind at svede paa, og saa svedte jeg Alt ud, jeg havde lært, og Stemmen med.

Chlotilde (til Amanda).

Der var en Ting, jeg vilde spurgt Dem om: har De lært at dandse?

Amanda.

Jo — hjemme var der flere Dandse i Brug; dem troer jeg nok jeg kan.

Heloise.

Aa, viis os en af dem! Ikke sandt, det gjør De nok.

Amanda.

Jo, naar det kan fornøie Dem.

Heloise.

Det kan det justement. Maaskee man kan lære Noget af Dem. Begynd, Frøken.

Amanda

(udfører, nynnende dertil, nogle Tacter af en gammeldags Folkedands, men standser med et krænket Udtryk, da hun mærker deres Spot og Latter).

Heloise (med høi Latter).

Aa, bliv ved! Jeg beder Dem, bliv bare ved!

Amanda.

Men De leer jo ad mig.

Heloise.

Ja bliv ikke vred, men hvem kan bare sig... Hvad er det for en Dands, Frøken? Hvor har De lært den? Saaledes dandse jo Bønderpigerne hjemme hos os, naar der er Høstgilde.

Amanda (stødt).

Derfor kan den jo være ganske smuk.

Heloise (med Latter).

Ja, Gud bevares! jeg vil langtfra tale ondt om det Slags Dandse; jeg har den største Respect derfor. Men det er min Skyldighed at sige Dem: hvis De kommer til Hoffet og dandser med saadanne Trin, saa vil der ingen Ende være paa Latteren. Nu skal jeg give Dem en Idee om den Dands, der nu er i Brug. (Hun antyder det Efterfølgende med nogle serieux Menuet-Bevægelser.) Seer De,

hele vor Holdning maa være majestætisk og gratieus... Trinene lette og svævende... Armene ugeneerte. — Men De skal forresten ikke tage Dem den Sag nær. En Cousin af mig pleier altid at sige, at der er Ingenting, man ved Hoffet saa hurtig kommer efter, som at dandse efter de Andre. — Hør, Chlotilde, kom hid, skal du see, hvilke udmærkede Blonder Frøkenen har paa.

Chlotilde.

Hvem syer Deres Klæder herude?

Amanda.

Jeg faaer dem færdige fra Byen.

Heloise.

Ja, men hvem tager Maal af Dem?

Amanda.

Det gjør Greven.

Heloise.

Greven? Hahaha! Ja, han pleier jo rigtignok at forstaae Lidt af Alt. — Men det er sandt, hvad synes De om Prindsen?

Amanda (undseelig).

Jeg synes meget godt om ham.

Heloise.

Aa ja, han er ret smuk. Men han har dog været smukkere. — Ja, De veed da vel, at vi Alle have

været forestillede for Prindsen, for at han kunde vælge En af os til Gemalinde.

Amanda.

Jo — jeg synes, han talte derom.

Chlotilde.

Ja, jeg har ikke været forestillet; jeg var dengang allerede forlovet.

Amanda (til Heloise).

Har De da ikke været forestillet?

Heloise.

Jo; men han mærkede nok, jeg var ikke tilbøielig til den Ære, og saa søgte han at undgaae et Afslag.

Amanda.

Afslag? Kan man give Prindsen Afslag? Greven har tidt sagt mig, at man kunde ikke sige Nei til fornemme Folk.

Heloise.

Ja, da kan De hilse Greven fra mig, at det er noget Vaas. Jeg i det mindste lader mig ikke genere. — Men nu ere vi da forresten fri for alle de Ophævelser. Prindsen har nu langt om længe valgt Den, han vil have.

Amanda (forvirret).

Har han valgt? Naar — jeg vil sige, hvem?

Heloise.

Ja, det er en stor Hemmelighed. Men jeg har allerede vidst det over i otte Dage.

Amanda (med stigende Urolighed).

De har vidst det i otte Dage? Men det er vist en Feiltagelse. — Hvor kan De sige...

Heloise.

Fordi jeg veed det fra en sikker Haand. Dersom De ikke vil lade mine Ord komme videre, skal jeg betroe Dem hvem det er. Hun er naturligviis en Protegée af Kammerherren, der er Prindsens Fortrolige.

Chlotilde.

Mener du Isaura?

Heloise.

Naturligviis; Campobellos Datter. Det kan du sige mig efter.

Amanda.

Men jeg veed bestemt, at han slet ikke har valgt endnu, og at han overhovedet ikke vil vide af at vælge.

Heloise.

Nei, min Bedste! det er Noget, vi maae kjende bedre.

Amanda.

Men jeg veed En, der... der — En, som Prindsen har sagt til, at... at han vil leve ugift.

Heloise.

Aa, der har man havt Dem tilbedste. Veed De da ikke, at Prindsen allerede for 14 Dage siden har berammet et Møde ved Hoffet til imorgen, hvor hele Adelen kommer sammen, og hvor hans Valg skal proclameres. Spørgsmaalet er kun, hvem der er den Lykkelige; men Sagen selv er udenfor al Tvivl.

Amanda.

Men det er umuligt. Jeg veed bestemt, at Prindsen har lovet en Anden... jeg mener, at han har sagt til en Anden... jeg mener, at... at han —

Heloise.

Ja, det har nu slet Intet at betyde. Vilde man gaae efter hans Løfter og smukke Ord, saa kunde der Mange melde sig. Men De kan snart faae Troen i Hænderne. De følger jo sagtens med os til Hoffet. Saa kan De selv faae hans Tilkommende at see.

Chlotilde.

Der kommer Kammerherren.

Heloise
(til Amanda).

Saa tael ikke om hvad jeg har sagt.

Syvende Scene.

De **Forrige.** **Oscar** (fra Hoved-Indgangen).

Oscar.

Mine ærede Damer ville behage at begive Dem ind i Deres Appartements. Hans Høihed og Greven er ivente.

Heloise.

Men, hvorlænge skal vi da opholde os derinde?

Oscar.

Taalmodighed, mine Damer! Jeg maa selv oppebie Hans Høiheds Ordrer.

Amanda (afsides).

Jeg bliver her ikke. Jeg vil bort. Jeg vil ikke tage til Hoffet. (Nærmer sig Hoved-Udgangen.)

Oscar
(der bliver Amandas Bevægelse vaer).

Jeg maa bede min Frøken at følge med de andre Damer.

Amanda.

Kan jeg ikke imidlertid gaae ned i Haven?

Oscar.

Det kan De uden Spørgsmaal. Men da jeg ikke har Prindsens udtrykkelige Ordre —

Amanda.

Men jeg veed, at man savner mig her i Huset. Jeg kan ikke blive.

Oscar.

Det kan De uden Frygt. Greven selv indfinder sig her paa Øieblikket.

Heloise.

Bliv De heller hos os, Frøken. (Til Oscar). De troer ikke, hvor vi har tilbragt Tiden behageligt i Frøkenens Selskab. (Affides til ham.) Hun er *skrækkelig* forsømt.

Oscar.

Kan være. Men jeg vil dog raade Dem al mulig Consideration for hende.

Heloise.

Hvorfor?

Oscar.

Undskyld — men det har sine Grunde.

Heloise.

Saa? (Høit.) Kom De med mig, Frøken Amanda. Jeg forudseer, at vi To vil blive intime Veninder.

(Amanda, Heloise og Chlotilde gaae ind tilhøire.)

Ottende Scene.

Oscar. Baptiste, Mathieu med flere Tjenere fra Hoved-Indgangen.

Baptiste.

Hans Høivelbaarenhed, Greven, har befalet mig, at stille Tjenerne op ved Prindsens Ankomst. Mener Hr. Kammerherren, at jeg skulde stille dem op i en Række fra Døren midt ud i Værelset, eller To og To ved hver af Pillerne?

Oscar.

Begge Maader ere jo fortræffelige. Men da Prindsen muligviis har Noget at tale med Greven, saa foreslaaer jeg, at der slet Ingen stilles op herinde. Jeg skulde ogsaa troe, at disse Tjenere tage sig allerbedst ud, naar de staae udenfor Døren.

Baptiste.

Ja, saa gjør vi det. Men der skulde være Nogle herinde til at slaae Dørene op, naar Herskabet kommer.

Oscar.

Saa lad Een blive herinde, men en paalidelig Mand, som man kan betroe denne Post.

Baptiste.

Det skal Mathieu; ham kan vi stole paa.

Oscar.

Godt; saa lad de Andre følge ud med.

(Gaaer, fulgt af Baptiste og Tjenerne).

Niende Scene.

Mathieu (ved Døren i Baggrunden). **Amanda** (kommer forsigtig ud).

Amanda.

Der var Ingen, der lagde Mærke til mig, det var en Lykke. Jeg vil ikke blive her, jeg kan ikke — nei! Naar jeg bliver, maa jeg følge med dem til Hoffet og med Prindsen — og det vil jeg ikke. O, han er falsk som Alle de Andre! Hvorfor vilde han skuffe mig? Hvorfor har han talt til mig som han talte? Nei, jeg vil og jeg maa herfra! (Vender sig om og bliver Mathieu vaer.) Mathieu! er du her?

Mathieu.

Ih, er det Frøkenen! og vi har søgt om Dem overalt —

Amanda.

Javist. Men hvad gjør du her?

Mathieu.

Jeg staaer her for at slaae Dørene op.

Amanda.

Kan du da ikke lade mig komme ud?

Mathieu.

Det kan jeg godt. Jeg siger jo, at jeg staaer her for at lukke Døren op.

Amanda.

Saa luk da op — vent lidt. Er der Ingen udenfor?

Mathieu.

Jo, der er en heel Hoben af vore Egne, og saa nogle af Prindsens Tjenere.

Amanda.

Ak Gud, saa seer man mig. Mon ikke Døren til Seraphines Værelser er aaben?

Mathieu.

Nei, alle Dørene ere lukkede af.

Amanda.

Ja, men Nøglen stikker. Godt — saa gaaer jeg der igjennem. Der har jeg ogsaa min Kaabe inde.

Mathieu.

Men, høistærede Frøken, hvor vil De hen?

Amanda.

Jeg vil hjem — jeg vil til min Fader.

Mathieu.

Til Deres Fader? To Miil herfra! Og De som et eenligt Fruentimmer!

Amanda.

Det faaer ikke hjælpe. (Ligesom for sig selv, og gaaende urolig op og ned.) Jeg skulde være til Spot for dem Alle! De skulde hvert Øieblik undre sig over min Uvidenhed! — Hvad har de ikke alt lært! og jeg — o, min Gud, jeg er et Intet mod dem. Nei, jeg kan ikke blive.

Mathieu.

Men, du søde Gud, Frøken! det gaaer jo slet ikke an. Det tør jeg ikke tillade.

Amanda.

Aa jo vist, kjære Mathieu.

Mathieu (grædende).

Gjør mig ikke ulykkelig. Vi har jo ganske nylig Alle været paafærde for at søge Dem. Hvorfor blev De ikke borte med det Samme?

Amanda.

Herfra vil og maa jeg; derfor spar dine Ord. Men tag du med mig.

Mathieu (forskrækket).

Jeg?

Amanda.

Ja, jeg kan rigtignok ikke godt komme hjem alene. Hvad vil du blive for? Du har jo ikke havt andet end Sorg her. De har plaget dig med Noget, du ikke forstaaer. De har rettet paa dig fra Morgen til Aften.

Mathieu (sukkende).

Ja, det er sandt.

Amanda.

Vi To passe ikke her. O, alle disse fornemme Folk — der er ikke Een man kan lide paa. — Kom!

Mathieu.

Naar jeg bare havde Mod.

Amanda.

Du skal faae Tjeneste hos min Fader; og hvis Nogen vil gjøre dig Noget, skal jeg tage dig i Forsvar.

Mathieu.

Ja, tusind Tak. De er sandtnok den Eneste, der har havt Medlidenhed med min vanskelige Post; og helst vilde jeg af med den. Men naar vi tage herfra tilfods, saa indhenter man os strax.

Amanda.

Aa nei — skynd dig! Der kunde komme Nogen.

Mathieu.

Ja, men var det ikke bedst, vi tog et Par Heste fra Stalden. Det er saa godt med Heste, skal jeg sige Dem.

Amanda.

Ja, gjør da det. Vi kan siden sende dem tilbage. Kom bare.

Mathieu (tøvende).

Men — men, hvem skal saa slaae Dørene op herinde for Prindsen?

Amanda (fører ham med sig).

O, kom og skynd dig! (Hun og Mathieu gaae ind i Seraphines Værelse, men komme øieblikkelig tilbage.) Der er Seraphine!

Tiende Scene.

Amanda. Mathieu. Seraphine.

Seraphine.

Er De her, Frøken! Men hvor har De været?

Amanda.

Lad mig komme ind.

Seraphine

Men hvor vil De hen?

Amanda.

Stands mig ikke... Jeg maa bort.

Seraphine.

Ja, De skal følge med mig. Det har Greven befalet.

Amanda.

Jeg lader mig ikke mere befale af Greven. Jeg giver ham hans Ord tilbage — hils ham det. Siig

ham, det gjør mig ondt, men jeg kan ikke andet. Endnu idag har jeg Ret til at tage hjem til min Fader.

Seraphine.

Men, Frøken —

Amanda.

Han har ikke været oprigtig mod mig. Jeg har levet her som en Fange. Det veed jeg først nu. — Hold mig nu ikke op!

Seraphine.

Men er det ikke min Skyldighed mod Greven...

Amanda.

Seraphine! du veed ligesaa godt som jeg, hvorledes du har opfyldt din Skyldighed mod Greven.

Seraphine.

Men, Barn, lad Dem dog sige. De veed ikke hvad her er skeet. Prindsen er kommen hertil.

Amanda.

Men jeg vil ikke see Prindsen —

Seraphine.

Men De veed ikke hvem Prindsen er. De kjender Prindsen og han kjender Dem.

Amanda.

Tie, siger jeg dig, og gaae fra Døren.

Seraphine.

Men det tør jeg jo ikke.

Amanda.

Men jeg vil det. Jeg taaler ikke Modsigelser. — O, min Gud! der kommer Nogen! — Mathieu, du er i min Tjeneste, skyd hende fra Døren.

Seraphine

(farer tilbage, da Mathieu nærmer sig).

Men har jeg seet Mage!

Amanda.

Og nu til mit Hjem, til min Fader! (Gaaer med Mathieu gjennem Døren til Seraphines Værelser.)

Seraphine.

Ja, det har da Greven længe fortjent!

(Følger efter Amanda i det Samme Hoved-Indgangen aabnes af et Par Tjenere, der forlade Scenen, naar de Efternævnte ere traadte ind.)

Ellevte Scene.

Prinds Julian. Greven.

Greven

(der lader Prindsen gaae foran).

Behager Deres Høihed —

Prindsen.

Nu, Hr. Greve!

Jeg tænker da, vor Strid med Rigets Store
Kan ansees alt som bilagt.

Greven.

Uden Spørgsmaal!

Naar Deres Høihed virkelig har valgt
En Gemalinde, en af Landets Døttre,
Som det er lovbestemt af Deres Fader,
Høisalig Ihukommelse, da glæder
Vist Ingen mere sig derved end jeg.

Prindsen.

Det er mig kjært. Thi Valget har jeg truffet,
Og hvis den Følelse, der mig besjæler,
Er ei bedragerisk, da er mit Valg
Til mit og Rigets Bedste. Men jeg tilstaaer,
Der er endnu en Mangel ved mit Valg.

Greven (afsides).

Det kunde jeg begribe. (Høit.) Saa? En Mangel?

Prindsen

Jeg ønsker det holdt hemmeligt et Aar.

Greven.

Holdt hemmeligt et Aar?

Prindsen.

Som jeg har sagt.

Greven.

Med andre Ord! saa ønsker Deres Høihed
Igjen et Aars Udsættelse.

Prindsen.

Ja, tillad —
For Dem skal Valget ikke være skjult.

De skal erfare, hvem der vandt mit Hjerte.
Til Gjengjæld venter jeg, at De vil bruge
Den Virksomhed, De før har brugt saa godt,
Og sørge for, Terminen bliver udsat.

Greven.

Saa gjerne som jeg vilde... Deres Høihed
Begriber, at jeg skjønner paa den Tillid,
Den Ære, mig er tiltænkt. Men desværre,
Her er kun lidet Haab. Vort Lands Magnater
Har tabt Taalmodigheden.

Prindsen.

Men maaskee,
Ifald jeg nævner Dem, hvem jeg har valgt,
De da betænker Dem lidt mindre.

Greven.

Saa?

Prindsen (alvorlig).

Og at De da vil indsee, at det bedste
Partie, De nu kan tage, er vel dette:
At glemme Deres egen Interesse
Og slutte Dem til mig.

Greven.

Det er min Pligt —
Forstaaer sig. — Deres Høihed er da vis paa,

Den høie Dame, De har valgt, vil finde
Med Tiden Alles Bifald?

Prindsen.

I det mindste,
Det er jeg vis paa, har hun Deres Bifald.

Greven.

Saa kjender jeg da hende?

Prindsen.

Ja, Hr. Greve.

Greven.

Jeg kjender hende — Ei! (Ligesom for sig selv.) Hvem kan
det være?

Prindsen.

Det skal De faae at see. Thi hun er her.

Greven.

Er her?

Prindsen.

Hun fulgte hid med mig idag.

Greven.

Ah — man tør altsaa smigre sig med Haabet,
At blive forestilt?

Prindsen.

Paa Øieblikket.
(Gaaer hen til Udgangen, aabner Døren og vinker. To af Følget træde ind).
Gaae ind til Damerne. Jeg venter dem.
(Den Tiltalte gaaer ind til Hofdamerne.)

Lad ligeledes Herrerne af Følget
Indfinde sig; og siig dem, at jeg agter
At tage snart herfra.

(Den sidst Tiltalte gaaer ud af Hoved-Indgangen).

Greven.

Det smerter mig,
At Leiligheden er saa lidet værdig
Den Ære, som mit Huus —

Prindsen.

Det siger Intet.

Greven.

Men Slottets Hovedbygning, som jeg alt
Har omtalt —

Prindsen.

Ja, den er fra Nyt istandsat.

Greven.

Hva— hvad behager?

Prindsen.

Den er malt, forgyldt
Og smykket med en Pragt, som om Herr Greven
Var selv tilsinds at føre Brud i Huset.
Alt dette veed jeg.

Greven (urolig).

Deres Høihed troer — ?

Prindsen.

Der har vi dem.

Greven (afsides).

Jeg aner intet Godt.

(Damerne træde parviis ind og forblive paa høire Side. Omtrent samtidig træde Cavallererne ind fra Hoved-Ingangen og indtage Baggrunden og noget af venstre Side. Med de Sidstnævnte kommer Seraphine.)

Tolvte Scene.

De **Forrige. Heloise, Chlotilde** og de øvrige Hofdamer. **Seraphine.** Prindsens **Cavallerer. Oscar.**

Prindsen

(der har fulgt de indtrædende Damer med Øinene og tilsidst yttret Urolighed)

Der mangler En.

Heloise.

Hvem mener Deres Høihed?

Prindsen.

Den unge Dame, der tog ind med os.

Heloise.

Er hun da ikke her?

Prindsen.

Hvor kan De troe!

Hun fulgte jo med Dem.

Heloise.

Ja, hun har været

Hos os til nu; da savnede vi hende.
Vi antog, hun var gaaet herind.

Prindsen.

Herind?
Men her var jeg.

Heloise.

I saa Fald veed jeg ikke.

Prindsen (utaalmodig).

Men hvorfor har De ikke passet paa —

Heloise.

Paa Damen? Deres Høihed skjemter med mig.
Det har man ikke bed't os om.

Prindsen.

Men, Oscar,
Har du da ikke sagt —

Oscar.

Jeg stoled' paa —

Prindsen.

Hun er derinde. Jeg vil selv see ad.

(Gaaer hurtig ind.)

Heloise (afsides).

Den Møie kan Hans Høihed gjerne spare.

Prindsen (kommer tilbage).

Nei, begge Værelser er' tomme. Selsomt!
Og der er ingen anden Udvei fra dem.

(Affides).

O, det er ham, den Listige! (Høit.) Hr. Greve!
Det er umuligt andet, De maa vide,
Hvor denne Dame, der er fulgt med mig,
Opholder sig.

Greven (forundret).

Maa jeg? Men er hun ikke
Blandt Hoffets Damer?

Prindsen (ærgerlig).

Nei.

Greven (affides).

Naar man seer til,
Saa har hun aldrig været der. (Høit.) Bevares,
Hvordan forstaaer jeg det?

Prindsen.

Hun er forsvundet,
I dette Øieblik er hun forsvundet.
Her var hun inde. Alle Udgangs-Døre
Var lukket af. For Dem kun var det muligt
At lokke hende fra mig.

Greven.

Deres Høihed —!

Seraphine
(der har nærmet sig noget fra Baggrunden).

Hvad hører jeg! Nu er mig Alting klart!

Prindsen.

Det skal ei hjælpe Dem. De skal erfare,
At hvad jeg vil, det sætter jeg igjennem.

Greven.

Har jeg —? Men siig, hvem mener Deres Høihed?

Prindsen.

De bliver her. (Til Følget). Man staaer mig inde for,
At Greven bliver. Jeg vil søge selv.
Det hele Slot skal eftersees, hver Krog —

(Idet han vil gaae, træder Seraphine iveien for ham.)

Seraphine.

Allernaadigste Høihed!

Prindsen.

Nu har jeg ikke Tid.

Seraphine.

Hør mig, Deres Høihed! Hvis den Dame, De savner, nylig var herinde og er forsvundet, saa kan jeg give Oplysning —

Prindsen.

Saa siig, hvad veed du?

Seraphine.

Hun slap ud igjennem mine Værelser. Men jeg var uskyldig deri. Hun vilde ikke lade sig sige, og Mathieu, der var med hende, lukkede Døren ilaas, saa jeg var indespærret, og først nu er jeg sluppet løs.

Prindsen (affsides).

Hun er da flygtet fra mig! Men hvorfor?

(Høit.)

Har hun ei omtalt, af hvad Grund hun flygted'?

Seraphine.

Hun var ganske ude af sig selv, saa jeg kunde ikke blive klog paa hende. Men det erklærede hun med tydelige Ord, at hun opgav al Forbindelse med Hans Høivelbaarenhed, Greven.

Greven (forbauset).

Med mig? Men om hvem er Talen?

Seraphine.

Om hvem Anden end om Frøken Amanda?

Greven.

Amanda! Hvad maa jeg høre!

Prindsen (til Seraphine).

Men skynd dig blot. Hvor er hun taget hen?

Seraphine.

Hun er taget hjem igjen til sin Fader, Deres Høihed! Det lod hun sig forlyde med.

Prindsen.

Hjem til sin Fader? — Oscar, skaf mig En,
Der kjender Veien. Jeg vil strax tilhest,
Jeg har ei Ro paa mig før hun er funden.

(Gaaer ud ad Hoved-Indgangen, fulgt af Oscar og Cavallererne. Greven og Seraphine forblive i Forgrunden).

Greven (bebreidende).

Seraphine!

Seraphine.

Ja, det har jeg sagt saa tidt: naar Pigebarnet fik Øinene rigtigt op, saa gav hun Deres Høivelbaarenhed en god Dag.

Fjerde Act.

En aaben Egn paa Landet. Til den ene Side en Fløi af en Bondegaard.

Første Scene.

Amanda. Siden **Mathieu.**

Amanda
(kommer ud fra Huset).

Hvad har jeg gjort Greven, at han har behandlet mig saa ukjærligt? Min Fader er død, alt i tre Maaneder! Der voxer allerede Græs paa hans Grav — og Ingen har sagt mig det! Han har sendt Bud paa Bud til Greven, har blot forlangt at see mig en eneste Gang, inden han døde — og Greven har nægtet ham det! har ikke sagt mig et Ord — o, hvor kunde han det!... Nei, jeg hører ikke hjemme blandt disse Mennesker. Jeg vil bort — langt herfra!

(Mathieu kommer ud fra Huset og har nu en Landmands Overkjole paa.)

Mathieu.

Nu da, Frøken —

Amanda.

Kald mig ikke Frøken, kald mig Amanda.

Mathieu.

Ja, som De selv synes. Jeg vilde sagt Dem, at nu har jeg vandet Hestene og givet dem Foder. Gud veed, jeg har gjort det af et godt Hjerte. Jeg har ikke længe været saa fornøiet; det er ligesom jeg var kommen til min Familie igjen. — Men hvad skal vi nu hitte paa? Det var jo slemt, at Deres Fader er død; og Greven har allerede sat nye Folk paa Gaarden. Hvad vil De nu?

Amanda.

Jeg vil videre.

Mathieu.

Ja, det har jeg selv tænkt paa. Men det Værste er, man kan sætte efter os og komme os paa Sporet. Herhen har jeg ført Dem paa Gjenveie, som ikke ret Mange kjende; men siden — Og hvor vil De tage hen?

Amanda.

Jeg vil tage Tjeneste etsteds.

Mathieu.

Ja, men jeg er bange for, dertil er De nu for godt vant. Men De har jo en Morfa'er der, hvor De

før boede. Det er en skikkelig Mand; tag til ham. Grevens Heste kan vi nok beholde endnu. Og saa vil jeg sige Dem hvad vi vil gjøre. For at man ikke strax skal mærke hvad Vei vi er taget, saa vil jeg føre begge Hestene til Floden, som om vi var' vadede over den. Men saa tænker jeg at kunne føre dem igjen baglænds her til Huset. Heste er' saa kloge og villige, saa det skal nok gaae an. Og herfra ride vi i al Stilhed over Markerne. Jeg havde først tænkt paa at slaae Skoene omvendt paa. Men det er der nu ikke Tid til, og Hovene har heller ikke godt deraf. Man skal ogsaa tænke paa Bæsterne. — Vil De saa det?

Amanda.

Ja, det vil vi gjøre.

Mathieu.

Og saa mener jeg endnu, Frøken — eller hvad jeg vilde sige, saa mener jeg endnu, De skulde gjøre som jeg. De skulde skille Dem ved de smukke Klæder, De har paa. De vække saa megen Opmærksomhed.

Amanda.

Du har Ret. Konen derinde syntes jo saa godt om dem. Hun giver mig nok andre isteden.

(Gaaer ind i Huset med Mathieu).

Anden Scene.

Prindsen. Oscar. Et lidet **Følge,** der forbliver i Baggrunden eller drager over Scenen. Siden **Amanda.**

Oscar
(der følger ind efter Prindsen.)

Nei, Deres Høihed, det er uforsigtigt.
Betænk dog, at vort Følge kun er lille,
At der er Mænd med Dristighed iblandt
Partiet, vi har mod os.

Prindsen.

Tie, jeg be'er dig!

Oscar.

Jeg tør ei tie. Deres Høihed selv
Har nylig seet, hvad man kan vente sig.
Erindre blot hiint Overfald paa Jagten —

Prindsen.

Nu tænker Ingen meer derpaa. Nei, tie!
Og lad mig raade. Vil du, jeg skal see paa,
Amanda drager hjælpeløs omkring?
Skal jeg kun tænke paa min egen Fare?
Glem ikke, hun har eengang staaet os bi,
Da du som jeg var hjælpeløse begge.
— Her seer jeg, er et Huus. Hvor er det Bud,
Der skulde vise os...

Oscar.

Ja, Gud skal vide!

Vi er' jo redne langt forud.

Prindsen.

Forhør dig

Derinde — vent! Der kommer Nogen ud.

(Amanda træder ud af Huset.)

O, seer du, det er hende!

Oscar.

Ja, der er hun!

(Afsides.)

Jeg troer da, han har altid Lykken med sig.

(Fjerner sig.)

Prindsen

(der er ilet Amanda imøde).

Amanda!

Amanda.

Deres Høihed her!

Prindsen.

Hvor kan det

Forundre dig? Naar du er flygtet fra mig?

Hvorfor har du forladt mig?

Amanda

(tier og seer ned for sig).

Prindsen.

Tael, Amanda!

Har jeg fornærmet dig?

Amanda.

Det har De ikke.

Prindsen.

Hvad har du da imod mig?

Amanda.

Jeg? imod Dem?

Prindsen.

Du er jo vred paa mig, det kan jeg see.

Amanda (afbrudt).

Hvor kan De troe det! Jeg er ikke vred.
Det har jeg ingen Ret til. Hvor kan jeg...
Det var jo meget slet af mig, ifald jeg —
Nei, Deres Høihed, jeg, der er saa ringe,
Har ikke Ret at være vred.

Prindsen.

Amanda!

Amanda.

Men lad mig gaae. Tillad mig, at jeg vender
Tilbage til det Liv, hvortil jeg fødtes.

Prindsen.

Hvortil du fødtes? Men du fødtes ikke
Til hine ringe Kaar.

Amanda.

Nei, Deres Høihed,

Jeg veed det bedre. Jeg har ikke hjemme
Blandt dem, der over mig er sat saa høit.

Prindsen.

Hvor komme disse Tanker fra med Eet?

Amanda.

O, jeg har ikke vidst hvad mig alt mangler!
I hele dette Aar har jeg mig indbildt,
At jeg gik frem i Kundskab. Nu først veed jeg,
At jeg i Alting staaer tilbage.

Prindsen.

Hør mig,
Og troe mig, det er Sandhed hvad jeg siger.
Ifald min Mening har et Værd for dig;
Ifald du ønsker mig at tækkes, viid da,
At som du er, er du mig dyrebarest.
Saa reen og ufordærvet, saa uskyldig,
Saa yndig som du er i dine Mangler,
Er du den sunde Luft, jeg aander ind,
Beklemt af en fordærvet Atmosphære.
Saa troe mig —

Amanda.

Men jeg kan jo ikke troe Dem.

Prindsen.

Du har da ikke Tiltro til mig?

Amanda.

Jo —
Men jeg har tænkt derover. Deres Høihed
Har sikkert Godhed for mig. Men — jeg mener —
Jeg indseer nu, at man skal være bedre,
For at behage Dem; at man skal have lært
Og læst og seet og kjende til saa Meget —

Prindsen.

Men hør —

Amanda (med en vis Iilfærdighed).

Og derfor kan jeg godt forstaae,
At Deres Høihed finder meer Behag
I En, der har saa mange Fortrin for mig —
(standsende i det.)
Og at De derfor... heller —

Prindsen.

Men, Amanda,
Hvad mener du? — Ah, nu forstaaer jeg først!
En af de unge Damer, du har talt med,
Har sagtens underholdt dig med den Nyhed,
At jeg har nu bestemt mit Valg, at jeg
Er alt forlovet...

Amanda.

Ja, det blev fortalt mig.
Den, der har sagt det, vidste det bestemt.

Prindsen (smilende).

Og derfor er du flygtet?

Amanda.

Derfor? Jeg?

Men hvor kan Deres Høihed troe —

Prindsen.

Amanda!

Vær nu oprigtig. Derfor tog du bort?

Ei sandt?

Amanda (tier).

Prindsen.

Og derfor var du vred paa mig?

Og ønskte mig og Den, jeg havde valgt,

Alt Ondt, du kunde hitte paa?

Amanda.

Nei, nei!

Det har jeg mindst af Alting tænkt paa.

Prindsen.

Ikke?

(Munter.)

Javist er jeg forlovet. Det er Sandhed.

Min Haand, mit Hjerte har jeg fæstet bort

Til En, der Prisen vandt for Alle —

Amanda (uvilkaarligt udbrydende).

Har De?

Prindsen.

Jeg har forlovet al den Tro, jeg har,
Til En, der troer saa lidet paa min Troskab,
At hun i Hænderne vil have Troen.
— Dog, lad os tænke nu paa Det, der ligger
Os nærmest. Ikke sandt, du følger med mig?

Amanda.

Hvor kan jeg det?

Prindsen.

Hvad har du da besluttet?
Er det din Agt at blive hos din Fader?

Amanda.

Ak, han er død!

Prindsen.

Din Fader død, og du
Forladt af Alle, hvad har du isinde?

Amanda.

Jeg har en Slægtning, hvor jeg boede før —

Prindsen.

Paa et af Grevens Godser. Saa du ønsker
Igjen at drage hjem til Greven?

Amanda.

Nei!
Han har ei handlet mod mig som han burde.

Prindsen.

Men det vil skee; det kan du ikke hindre.
Tag derfor mod mit Tilbud. Drag med mig
Til Hovedstaden. Du har eengang frelst mig,
Da Ingen ellers hjalp mig. Nu vil jeg,
Erkjendtlig for din Bistand, staae dig bi.
Frygt ikke for, jeg falder dig trl Byrde.
Thi du skal leve som du vil, og see mig,
Ifald du ønsker det, og være fri for
At see mig, hvis du hellere vil dette.
— Gjør som jeg beder!

Amanda.

Ak, jeg indseer vel,
At jeg er hjælpeløs og trænger høit
Til Andres Bistand.

Prindsen.

Hav kun Tillid til mig.

Amanda.

Ja, Tillid har jeg rigtig til Dem. Men —

Prindsen.

Nei, intet Men! (Spøgende.) Jeg taaler ikke længer
Modsigelse. Jeg truer med min Magt.
Kom ind med her i Huset og bereed dig
Til Reisen med mig. Hører du, Amanda?

Amanda.

Ja — naar De mener det — og naar De vil det —
Men derpaa kan jeg stole, jeg skal ikke
Indfinde mig ved Hoffet?

Prindsen.

Nei, som sagt.

Amanda.

Ikke blandt Damerne?

Prindsen.

Nei, nei!

Amanda.

Jeg siger
Det ikke derfor. Jeg har Intet mod dem,
Og de har Ingenting mod mig. Jeg mener ...
Jeg synes kun, jeg passer ikke til dem.
Saa er det bedst, jeg bliver for mig selv.
— Ja, har jeg ikke Ret?

Prindsen.

Javist, det har du.

Amanda.

De er' desuden Alle vidt i Kundskab,
Saa det kan ikke more dem at omgaaes
Med mig —

Prindsen (smilende).

Vær du kun rolig. Du skal snart
Indhente deres store Kundskab.

Amanda.

Troer De?
Ak, det var herligt! Der er jo saa Meget,
Jeg burde kjende til, men som man ikke
Har underviist mig i. Som for Exempel,
Der er en Ting, som Alle taler om;
Og at man ikke kan den, er et Ansvar
For Gud og Mennesker, det har man sagt mig.
Men jeg har ikke lært den.

Prindsen.

Hvilket, Kjære?

Amanda.

Den kaldes... lad mig see — Geographie.
Det er jo skammeligt, jeg ikke kan det.

Prindsen.

Det skal du lære.

Amanda.

Ja — men man behøver
En, der er skrevet paa... en, der er rund —
En... en — nu har jeg det, en Globus.

Prindsen.

Godt.

Jeg skaffer dig en Globus. Hvis du vil det,
Saa underviser jeg dig selv deri.

Amanda.

O, naar De vil det! Jeg skal passe paa,
Og mærke mig hvert Ord, De siger til mig.
Dem kan jeg lære af, det veed jeg forud.
Jeg husker Alt hvad De endnu har sagt mig.

Prindsen.

Isandhed?

Amanda.

Man er tvungen til at være
Opmærksom, naar De taler. Ja, jeg troer,
Jeg kunde gjerne blive ved at lytte
I hele Timer, naar De taler til mig.

Prindsen.

O, du henrykker mig!

Amanda.

Og det er godt,
Naar nu De bli'er min Lærer.

Prindsen.

Ja, saa kom!
Hvad jeg kan lære dig, er ikkun Lidt.
Men du skal lære mig, naar Livet ældes
For mig i Hoffets Luft, at see det ungt
Og nyt, som det sig viser for din Tanke.

(De gaae ind i Huset.)

Tredie Scene.

(Værelset hos Greven fra første og tredie Act.)

Greven kommer ind med **Seraphine** fra Sidstnævntes Værelser. Siden **Baptiste.**

Greven.

Jeg har Huusarrest! Alle Døre ere besatte med Vagter. Jeg har virkelig Huusarrest! — Hvad synes dig, Seraphine!

Seraphine.

Det maatte De vente Dem, tidligt eller silde. De har spændt Buen for høit.

Greven.

Aa, Sniksnak! Men du — du er en Forræderske. Du havde ikke nødig at vise dig saa tjenstagtig og bringe Prindsen dine smukke Efterretninger om Amanda, og hvor hun var taget hen.

Seraphine.

Det var min Skyldighed. Hans Høihed kunde forlange det af mig som En, der er ham og hans Huus hengiven.

Greven.

Men det er mig og mit Huus, du skal være hengiven.

Seraphine.

I Alt hvad der lader sig forene med min Samvittighed, men ikke et Skridt videre.

Greven.

Du har ingen Samvittighed.

Seraphine.

Jo, jeg har. Men der er visse Folk —

Greven.

Ja, jeg vil ikke disputere med dig. — Siig mig, hvad er der bleven af alle Hofdamerne, der kom med Prindsen?

Seraphine.

De fare omkring i Haven som Vildgjæs og snuse i alle Kroge.

Greven (for sig selv.)

Ikke engang En af dem kan jeg faae i Tale. Hm! hm! Naar Connetablen ikke har faaet mit Brev, saa er Spillet ude. Han er den Eneste, der endnu kunde hjælpe mig. Han har Conduite, og hans Interesse i denne Sag er lige saa stor som min. (Til Seraphine.) Lad Baptiste komme ind til mig. (Seraphine gaaer ind tilvenstre.) Men her er saa kort Tid at raade over. Det er Prindsens Fraværelse vi skal benytte, og han kan komme tilbage hvert Oieblik.

(Seraphine kommer ind igjen med Baptiste.)

Greven (til Baptiste).

Er du vis paa, at det lykkedes Colin at komme gjennem Vagterne?

Baptiste.

Jo, det er jeg ganske vis paa.

Greven.

Og at Ingen saae den Dépêche, han havde hos sig?

Baptiste.

Vil Deres Høivelbaarenhed ikke sige det Ord nok engang.

Greven.

Dépêchen — jeg mener Brevet, jeg gav ham med.

Baptiste.

Naa, Brevet! Nei, det saae Ingen. Han havde jo puttet det i sine Sko.

Greven.

Ja, det var en Finesse af mig. Jeg tænkte nok, den vilde lykkes. — Hvor langt herfra er da Lystleiren posteret?

Baptiste.

En lille Fjerdingvei, tænker jeg.

Greven.

Naa, saa vil vi haabe det Bedste. Du kan gaae igjen. (Sætter sig. Baptiste gaaer.) Seraphine! Hører du, Seraphine!

Seraphine.

Nu, hvad vil De?

Greven.

Jeg er bange for, at min Helbred har faaet et Knæk idag. Jeg er bleven forstyrret i alle mine Maaltider. Troer du ikke, det kan skade mig?

Seraphine.

Aa, det kan De altid indhente en anden Gang.

Greven.

Ja, du snakker! Nu troer du nok, at jeg imorgen ved Frokosten kan spise til Middag og til Aften for idag.

Fjerde Scene.

Greven. Seraphine. Heloise. Siden **Baptiste.**

Heloise
(kommer i Hast fra Hoved-Indgangen).

Hvor er Greven? — Naa, der er De! — Og De sidder her, og udenfor er der saadan en Tumult.

Greven.

Jeg er vel nødt til at sidde her. — Men hvad er der paafærde?

Heloise.

Veed De det ikke? Det hele smukke Dragon-Regiment er rykket lige hen til Slottet.

Greven.

Til Slottet? De gjør mig ganske forskrækket.

Heloise.

Som jeg siger. Gaarden er fuld af Officerer og Ordonnantser.

Greven.

Men hvad vil alt dette sige?

Heloise.

Ja, det veed jeg ikke. Der gaae saa mange Rygter, at jeg ikke fik Tid til at høre paa de halve. Der er en Sammensværgelse mod Prindsen, siger man —

Greven.

Hvad siger De, min charmante Frøken! Er da Connetablen ankommen?

Heloise.

Javist er han. Han holder i Gaarden og har spurgt efter Dem. Der kommer strax en Adjudant.

Greven.

Victoria! saa er jeg frelst! — Men kan jeg da slippe ud herfra?

Heloise.

Det kan De godt. Alle Vagterne ere gaaede fra hverandre.

Greven.

Aa, saa ere vi igjen ovenpaa! — Seraphine, kom,

jeg maa ned og tage mod Hans Excellence, Connetablen. Kald mine Folk sammen og lad dem følge mig.

Seraphine.

Gjør De nu igjen Omsvøb! See De til, at De kan slippe herfra saa snart som muligt.

Greven.

Du har Ret. Men Een maa dog følge med mig. (Kalder.) Baptiste! Aa, kald paa ham. (Baptiste kommer ind.) Baptiste! du følger efter mig! Og naar vi komme ned i Gaarden, saa gaaer du foran med Hatten i Haanden og skiller dem ad, der staae i Veien for mig.

Baptiste.

Jo, Deres Høivelbaarenhed! nu skal jeg gaae over og hente min Hat.

Seraphine (til Greven).

Brug dog Deres Forstand og skynd Dem.

Greven (til Baptiste).

Nu, saa kom da.

(Gaaer, fulgt af Baptiste.)

Seraphine.

Men, Frøken, ere alle disse Efterretninger at lide paa?

Heloise.

Ja, jeg giver dem ikke ud for Andet end hvad jeg har hørt. Jeg har det fra en Cousin af mig, der

er kommen med de Andre. Han pleier rigtignok aldrig at sige et sandt Ord; men han bandte paa, det var Sandhed. Nu vil jeg gaae ned igjen. — Men der kommer Chlotilde. Dersom Nogen veed Besked derom, saa er det hende.

Femte Scene.

Heloise. Seraphine. Chlotilde.

Heloise (gaaer Chlotilde imøde).

Vi vente paa dig, Chlotilde. Fortæl nu Alt hvad du veed.

Chlotilde.

Har du da ikke hørt —?

Heloise.

Nei — fortæl bare.

Chlotilde.

I dette Øieblik er Prindsen bragt hertil under Escorte af Dragoner.

Heloise og Seraphine.

Prindsen!

Heloise.

Men hvordan er det gaaet til?

Chlotilde.

Ja, hvem kan blive rigtig klog derpaa! Saavidt jeg

kan forstaae, saa er det nok min Onkel, Connetablen, der staaer i Spidsen for det Hele. Saasnart han fik at vide hvad her er passeret, besluttede han at lade Minen springe; for det skal være Noget, der længe har været paatænkt. Og saa sendte han et stærkt Detaschement ud, der skulde bemægtige sig Prindsen; du veed jo, at han tog herfra saa godt som alene. Nu, og saa kom det til en fortvivlet Fægtning. Kammerherren skal være skudt, og Prindsen, siger man, er saaret.

Seraphine.

Men hvad fortæller De, Frøken!

Heloise (fornøiet).

Ja, det kan man kalde en Nyhed! — Men var du ikke tilstede, da de kom hertil?

Chlotilde.

Nei, det er skeet i største Stilhed.

Heloise.

Nu, hvad saa videre?

Chlotilde.

Ja, videre veed jeg ikke.

Seraphine.

Men hvor har de da gjort af Hans Høihed?

Chlotilde.

Han er bragt i Forvaring her til Slottet, jeg veed ikke hvor.

Seraphine.

Formodentlig i det gamle Taarn. Men det er jo grueligt. Nei, jeg maa ned og forhøre mig, om alt dette er saa i sig selv. (Affides.) Med min Villie var det ikke skeet. (Gaaer.)

Heloise.

Nu kan da du prise dig lykkelig, Chlotilde.

Chlotilde.

Hvorfor det?

Heloise.

Hvorfor? Er ikke Connetablen din Onkel? Nu er jo din Forlovede gánske vis paa at faae et Regiment, som I saa længe har gaaet og ventet efter.

Chlotilde.

Det tænker jeg med, han skal faae; og det har han længe fortjent.

Heloise.

Ja, hans Fortjenester er det ikke værdt at tale om. Hovedsagen er, at han faaer Regimentet.

Chlotilde.

Hvad vil du sige dermed, at det ikke er værdt at tale om hans Fortjenester?

Heloise.

Slet ikke andet, min gode Pige, end at det ingen

stor Fortjeneste er, at glatte sine Knevelsbarter og kruse sit Haar.

Chlotilde.

Du maa skamme dig, som du taler.

Heloise.

Ja, du veed, at jeg siger min Mening uden Omsvøb.

Chlotilde (gaaer fra hende).

Jaja, det er godt. Jeg skal huske dig det.

Heloise.

Det maa du meget gjerne.

Sjette Scene.

Heloise. Chlotilde. Greven og **Amanda** fra Hoveddøren.

Greven

(til Amanda, som han fører ind).

Uforstandige Barn! er det Takken for al min Omhu for dig? Har jeg derfor taget dig til mig og løftet dig op til mig? for at du tilsidst skulde forlade mig og gjøre mig al den Sorg? Utaknemmelige Pige!

Heloise.

Aa, Hr. Greve! lad nu den stakkels Frøken i Ro. Fortæl os heller Noget om alle de store Begivenheder, her gaae for sig. De begriber vel, at vi brænde af Nysgjerrighed.

Greven.

Ja, mine Frøkener, De har Ret; det er store Begivenheder. Der indtræder nu en ny Epoche i vort Lands Historie. Jeg tør uden Overdrivelse paastaae, at en saa fiin anlagt, en saa combineret, saa langt beregnet Stats-Revolution skal man ikke kunne opvise Mage til. Aa, den vil gjøre stor Opsigt blandt Europas Diplomater! Det kan gjerne være, at man med Tiden vil nævne mit Navn ved Siden af Statsmænds som Demosthenes, Cicero og... og Virgilius...

Heloise.

Ja, det vil jeg troe. Altsaa nu skal formodentlig Prinds Julians yngre Broder træde i hans Sted?

Greven.

Hm — ja... det vil jeg just ikke sige. For det Første skal den ældre Clausul staae ved Magt: at Prindsen, naar han til den fastsatte Tid har truffet Valget af en Gemalinde, kan bestige Thronen. Men derimod tør vi ikke længer tillade ham et frit Valg. Der vil nu blive ham foreslaaet fire høie Damer. De tre af dem ere stygge som Natten; dem tager han ikke. Og den fjerde er Connetablens Datter.

Heloise.

Og hun er ogsaa styg som Natten — hahaha! Hende tager han heller ikke.

Greven (afsides).

Det er netop min Beregning. (Høit). Ja, veed De hvad, Frøken, det skal De ikke sige. Hun har ualmindelige Træk og megen Aand.

Heloise.

Ja, hun er en god Gaas.

Chlotilde.

Det synes jeg slet ikke.

Heloise.

Nu da, og naar Prindsen Ingen af de Fire vil vælge?

Greven.

Ja, saa er unægtelig hans yngre Broder den nærmeste til Thronen. Men om han vil komme til at succedere eller hvilke andre Foranstaltninger der vil blive trufne, er for Øieblikket vanskeligt at sige. Jeg tænker, at vi endnu iaften kan afholde en foreløbig Forsamling af de høie Herrer, der ere ankomne, og hvor da Sagernes nuværende Stilling skal overveies.

Chlotilde.

Men er det sandt, at Kammerherren er skudt?

Greven.

Der er bleven skudt efter ham, det er vist. Men han er forsvundet. Rimeligviis har han, haardt saaret, søgt Tilflugt etsteds, og man vil da snart erfare det Nærmere.

Heloise.

Men Prindsen er bragt i Forvaring?

Greven.

Ja, Connetablen meente, det var absolut nødvendigt. De begriber vel, at mit Hjerte bløder derved. Men Hans Høihed har allerede eengang før, ved Hjælp af den Hengivenhed, den gemene Mand blandt Soldatesquen har for hans Person, spillet os et slemt Puds. Han behandles naturligviis med den største Ærbødighed, og endnu iaften skal han under Escorte føres til Hovedstaden.

Heloise.

Men hvor har det været Dem muligt at sætte Alt dette igjennem?

Greven.

Ja, det har ogsaa kostet mig Hovedbrud og søvnløse Nætter. De kan spørge mine Huusfolk, hvad Liv jeg har tilbragt i den senere Tid.

Chlotilde.

Min Onkel, Connetablen, har dog nok været Dem til stor Hjælp.

Greven.

Det skal jeg aldrig fragaae. Hvis jeg maaskee repræsenterer Statskløgten, saa er han den physiske Kraft, den resolute Udførelse. — Men jeg maa bede Dem undskylde, at jeg nu forlader Dem. Om en lille halv Time

ville de tilstedeværende Damer og Herrer samles her, og jeg haaber da ogsaa at see Dem. Vi vente blot paa, at Connetablen og hans Suite have taget nogle Forfriskninger, jeg har ladet sætte frem for dem ovre i Slottet.

Heloise.

Ja, saa faaer De at vente noget. Connetablen pleier ikke at blive saa snart færdig, naar han sidder ved et godt besat Bord.

Greven.

Ja, vi har jo Tiden for os. (Til Amanda, der under det Foregaaende har staaet ved et Vindue og bedrøvet seet ud.) Nu, min lille Amanda! skal vi saa være gode Venner igjen? Det kommer kun an paa dig, og jeg skal glemme hvad der er skeet.

Amanda.

Jeg har givet Dem Deres Ord tilbage. Jeg kan ikke længer blive her.

Greven.

Men du skal blive her. Hvad er det for Optøier? Jeg vil kun lade dig vide, at nu passes der paa dig. (Lukker Døren af til Seraphines Værelser.) Herigjennem skal du ikke oftere komme, og nede ved Indgangen har jeg sat paalidelige Folk. Altsaa vær fornuftig. Jeg gaaer nu fra dig og overlader dig til disse to charmante Damer, der i alle Henseender kan tjene dig til Mønster. (Afsides til

Amanda.) Hold dig især til Frøken Chlotilde. Hun er en Nièce af Connetablen, saa man indtil videre maa vise hende nogen Opmærksomhed. Den Anden derhenne behøver du ikke at bryde dig om.

(Gaaer ud ad Hoved-Indgangen.)

Heloise (til Amanda).

Vær nu ikke saa bedrøvet, Frøken. Om faa Dage er alt dette glemt. Greven er en ædelmodig Mand.

Amanda.

O, jeg bryder mig ikke om mig selv. Men hvad skal der blive af... (standser.)

Heloise.

Hvoraf?

Amanda.

Jeg tænker paa, hvad Greven fortalte om Prindsen. Hvad mener De? Hvad troer De, man har isinde med ham?

Heloise.

Ja, Gud skal vide det.

Chlotilde.

Han vil rimeligviis komme i Statsfængsel for Livstid.

Amanda.

I Fængsel? Og for Livstid? — Men det er da vel ikke muligt?

Chlotilde.

Efter Alt hvad Greven fortalte, er det uundgaaeligt.

Amanda.

O, mine kjæreste, bedste Frøkener! Er der da ingen Udvei til at hjælpe ham, til at forhindre det itide?

Chlotilde.

Hjælpe ham? Hvorledes skulde det lade sig gjøre?

Amanda.

Ja, jeg veed det ikke. Men De, der er kjendt med alle de Herrer, der ere samlede her, kan De ikke faae Nogen til at tage sig af ham? Her er sikkert meer end Een, som Prindsen har gjort vel imod. Man behøver blot at tale rigtig til dem, og de ville undsee sig ved ikke at komme ham tilhjælp. De kan troe mig, de vente blot paa en Leilighed; de ønske hemmeligt lige saa meget som vi at befrie ham. Endnu er han her paa Slottet, endnu kan det skee. Men iaften føres han herfra — Gud veed hvorhen — og saa er det for silde.

Heloise.

Men er Alt, hvad De der siger, Deres Alvor?

Amanda.

Hvor kan De tvivle derom?

Heloise.

Ja, da er der god Grund til at tvivle derom. Fik

man at vide ved Hoffet, at vi havde prøvet paa saadanne Noget, saa blev vi til Latter for Alle.

Amanda.

Tael dog ikke saaledes! Har ikke baade De og Alle ved Hoffet endnu for faa Timer siden viist Prindsen Ærefrygt og adlydt ethvert af hans Ord?

Heloise.

Hm — ja — Ærefrygt vil jeg just ikke sige. Men i alle Tilfælde, saadanne Noget kommer og gaaer.

Amanda.

O, jeg veed, De er meget bedre end Deres Ord lyde. Hjælp ham! Han har vist ofte viist sig god og høimodig mod Dem; ikke sandt, det har han?

Heloise.

Ja, det kan jeg ikke nægte.

Amanda.

Saa viis Dem nu erkjendtlig; og hvis han engang har gjort Dem Noget imod, saa vær nu De høimodig og frels ham fra dette dybe Fald.

Heloise.

Ja, til mig kan det ikke nytte De taler. Selv om jeg vilde, kan jeg ikke udrette Noget. Men tael til Chlotilde. Connetablen er hendes Onkel. Han holder meget af hende; og naar han vil, kan Prindsen snart

komme paa fri Fod. Hun har desuden saa mange Connexioner.

Amanda.

Mener De, hun kan —?... Frøken Chlotilde! har De hørt hvad Deres Veninde siger? Naar De vil, kan Prindsen komme paa fri Fod.

Chlotilde.

Jeg? Jeg troer, De er ikke ret klog. Hvad skulde bevæge mig dertil?

Amanda.

Hvad der skulde bevæge Dem! Hvor kan De spørge saaledes?

Heloise.

Ja, deri maa jeg give Chlotilde Ret. Men De, Frøken — bliv ikke vred — De har ikke rigtig Forstand paa saadanne Ting.

Amanda.

O, hvad stor Forstand hører dertil! Skal jeg, der staaer saa dybt under Dem, sige Dem, hvorfor man skal staae Andre bi, naar Ulykken er med dem? Tænk kun efter. Kan De nænne at lade ham forsmægte i Fangenskab? Han døer af Sorg, naar han er indesluttet. Ingen, der elsker Frihed, kan leve i den beklemte Luft. Og han, der er af saa fri og munter Natur! Det er jo syndigt!

Chlotilde.

Ja, det kan han Alt tilskrive sig selv.

Amanda.

Lad Dem bevæge og hjælp ham! De seer saa smuk og god ud. Hvor kan De være haard og uden Medlidenhed?

Chlotilde.

Spar Deres Ord. Det faaer De mig engang for alle ikke til. Der kan Ingen forlange, at jeg skulde udsætte mig for alle de Ubehageligheder, der kunde flyde deraf.

Amanda.

O, skam Dem at tale saaledes! For lidt siden holdt De Dem op over min Uvidenhed, og det er sandt, De staae begge høit over mig i Kundskab. Men der er Eet, som De ikke veed, og som jeg kan lære Dem. De veed ikke, at man skal være trofast mod sine Venner, at man skal staae dem bi, naar Verden gaaer dem imod. De veed ikke, at man skal vove Noget, naar man vil gjøre en god Handling. De veed ikke, at det er stygt og afskyeligt, at dreie sig efter Vinden og kun tænke paa sin egen Fordeel.

Chlotilde.

Kom, Heloise, og lad os gaae ned til de Andre. Jeg har ikke Lyst at staae og høre paa alt dette.

(Hun og Heloise gaae ud ad Hovede-Indgangen.)

Amanda (ene.)

De Haardhjertede! jeg vil ikke bytte med dem! — Men er der da ingen Redning mulig? Er han forladt af Alle? Er der ikke Een af dem Alle, der nylig fløi, naar han vinkede, ikke En, der tænker paa at frelse ham? O, min Gud, hvad er det for Mennesker!

Syvende Scene.

Amanda. Mathieu (der sees udenfor et Vindue tilvenstre).

Mathieu
(med dæmpet Stemme, idet han aabner Vinduet).

Pst! Frøken! Hører De, Frøken!

Amanda.

Hvem er det, der kalder? (Vender sig om). Mathieu! Hvorledes kommer du her, og saa høit op til Vinduet?

Mathieu.

Jeg staaer paa en Stige. Men tael sagte, Frøken. Jeg tør ikke godt lade mig see for Greven. Her er vel Ingen i Værelset?

Amanda.

Jeg er alene, tael kun.... eller hør, skynd dig og kom ind. Jeg har Noget at sige dig.

Mathieu.

Naar Frøkenen blot vil skyde en Stoel hen til Vinduet — (Amanda skyder Stolen hen, og han stiger ind.)

Amanda.

Du er steget herop paa en Stige. Men er du vis paa, at Ingen har lagt Mærke til dig?

Mathieu.

Der er Ingen paa denne Side af Huset, og jeg blev desuden skjult af Træerne herudenfor.

Amanda.

Troer du da... men siig, hvad du vil mig.

Mathieu.

Jeg vilde see, hvor De var bleven af, og hvordan det gik Dem, Frøken — ja, nu tør jeg vel igjen kalde Dem Frøken. Paa Veien, da Ulykken skeete, var jeg saa langt bag dem. — Og saa har jeg desuden bragt Grevens ene Hest med mig, den jeg reed paa; og nu vilde jeg spørge Dem, hvad jeg skal gjøre med den. Jeg synes ikke, jeg har rigtig Hjerte til at sætte den ind igjen i Stalden.

Amanda

(der har gaaet urolig og tankefuld op og ned).

Hør, Mathieu, du kan gjøre mig en stor Tjeneste.

Mathieu.

Det gjør jeg gjerne.

Amanda.

Saa hør... eller nei! jeg maa selv — Troer du, jeg kan komme ned af Stigen derude?

Mathieu.

Frøkenen er jo meget mere adroit end jeg. — Men hvorfor vil De det?

Amanda.

Jeg er spærret inde her, og jeg vil ud, og maa ud. Naar jeg blot vidste, at Ingen af de fremmede Herrer var ude i Haven.

Mathieu.

Det kan De være rolig for. Alle Officererne ere ovre i Slottet. Der støie de og klinke med Glassene, saa det er en Gru. — Men hvorfor spørger De?

Amanda.

Mathieu, veed du, at de holde Prindsen fangen hos os?

Mathieu.

Ja, han sidder jo i Taarnet. Jeg listede mig til at snakke lidt med Baptiste; han fortalte mig det, og jeg var selv derhenne. Men det skal ellers være en Hemmelighed.

Amanda.

Er der Mange, der holde Vagt ved Taarnet?

Mathieu.

Ja, ved Indgangen er der nok en halv Snees.

Amanda.

Men paa den anden Side, ud til Krattet?

Mathieu.

Nei, dèr, troer jeg, er Ingen.

Amanda.

Veed du Besked i Taarnet?

Mathieu.

Ja, vi har jo været derinde i den sidste Tid for Deres Bryllups Skyld. Hele Taarnet skulde jo illumineres.

Amanda.

Godt, saa lad os gaae.

Mathieu.

Men Herregud, Frøken, hvad har De nu igjen fore?

Amanda.

Jeg vil befrie Prindsen, og du maa hjælpe mig.

Mathieu.

Jeg?

Amanda.

Ja — der gaaer en Vei bag den lange Hække lige op til Krattet. Du tager Stigen med. Vi sætte den op til Taarnet — det skal nok lykkes.

Mathieu.

Men for Himlens Skyld, Frøken! Hvor tør vi To tænke paa at udsætte os for den Fare?

Amanda.

Mathieu! Prindsen er forladt af Alle. Der er

Ingen af de Mange, han har løftet høit, der nu vil staae ham bi. Men du og jeg, vi er begge komne af simple Folk. Lad os nu vise de Andre, at vi har Hjertet paa det rette Sted.

Mathieu.

Men gaaer det galt, saa er vi begge ulykkelige.

Amanda.

Hvad venter du dig da, hvis du bliver her og Greven faaer fat paa dig? Troer du ikke, han vil straffe dig, fordi du eengang er løbet fra ham?

Mathieu.

Det er sandt. Han gjør mig vist igjen til Hovmester.

Amanda.

Er det da ikke bedre, at du seer til at komme herfra? Lykkes det os at befrie Prindsen, saa sørger han nok for dig.

Mathieu.

Ja, det gjør han sagtens.

Amanda.

Saa skynd dig! Vi har saa lidt Tid.

Mathieu.

Naar det blot gik an —

Amanda.

Det gaaer an — troe mig. Men vil du ikke hjælpe mig, saa gaaer jeg alene.

Mathieu.

Nei, det skal De ikke. Saa vil jeg heller lade staae til.

Amanda.

Tak, Mathieu! Det var smukt af dig. — Lad nu mig stige først ud. (Hun stiger ud og siger det Følgende udenfor.) Kom saa efter, og vær ikke saa modfalden. En god Gjerning skal man gjøre med et glad Hjerte.

Mathieu.

Ja, som De synes.

(Han stiger ud.)

Ottende Scene.

Greven. Strax efter **Seraphine.**

Greven.

(viser sig i Hoved-Indgangen, talende ud med Ryggen halvt mod Tilskuerne.)

Seraphine, skynd dig! Min lille Amanda er alene og længes efter os. (Kommer frem og seer sig om.) Nei, hun er ikke herinde. Ah, de to Frøkener har faaet hende ind til dem. Det er godt. De forstaae nok at opmuntre hende.

(Seraphine kommer ind med noget Fruentimmerpynt, Kjole, Slør eller deslige over Armen.)

Det var vel du kom. Gaae nu ned og hent et Par af Kammerpigerne op og lad dem gaae ind med Amanda i dine Værelser og bringe hendes Pynt i Orden. Der

har du Nøglen. Men Døren skal staae aaben. Jeg vil dennegang passe lidt bedre paa, at hun ikke slipper fra mig.

Seraphine.

Men er det nu værdt at plage det stakkels Barn med at pynte hende? Var det ikke bedst, De lod hende i Ro?

Greven.

Nei — jeg vil gjøre en Ende paa disse Historier. Endnu iaften skal hun forestilles for Selskabet som min tilkommende Gemalinde.

Seraphine.

Men Pigebarnet vil jo ikke.

Greven.

Men jeg vil. De Griller skal jeg nok faae ud af hendes Hoved. Med Amanda kan man tale som med et lille Barn. Gjør du kun som jeg har sagt. — Men hvad er det for en Uro paa Trapperne?

Seraphine.

Det er formodentlig Damerne fra Hoffet. De har jo ikke gjort andet end Støi siden de kom hertil. — Javist er det dem.

Greven.

Ah, er det vore Damer! Jeg har længtes efter dem. Vent lidt, Seraphine, og pas paa, saa skal du beundre min Gave til at sige Enhver af dem noget Be-

hageligt og Forbindtligt. Jeg har min Force deri, og iaften føler jeg mig ualmindelig stemt. Den lykkelige Vending af vore Affairer har gjort mig ti Aar yngre.

Seraphine (afsides.)

Ti Aar yngre! Det skal hjælpe stort.

Niende Scene.

De **Forrige. Chlotilde** og nogle **Hofdamer.** Siden **Heloise** og flere af Damerne. Tilsidst **Baptist** og **Amanda.**

Chlotilde

(der tilligemed Damerne kommer hastigt og uordentligt ind.)

Hr. Greve! det er aldrig muligt, at det kan gaae rigtig til. Der er en Stimlen sammen ude paa Veien, der er ubeskrivelig.

Greven.

Paa Veien? — Ah, det skal De ikke være urolig over. Connetablen har formodentlig underrettet Dragon-Regimentet om, at Folkene erholde dobbelt Lønning i dette Qvartal.

Chlotilde.

Ja, troer De, at det er Grunden? Hør kun, hvor de raabe! (Man hører et fjernt Raab.)

Greven.

Hm — det er et Vivat, der i den Anledning bringes ud. Det kan ikke være andet.

(Heloise og nogle Flere af Damerne styrte ind.)

Heloise.

Naa, nu seer det godt ud!

Greven.

Hvad — hvad er der paafærde?

Heloise.

Der er Oprør — der er Revolution....

Greven.

Revolution? Ja, der skal jo ogsaa være Revolution — jeg mener naturligviis....

Heloise.

Men hør nu bare! Slottet derovre, hvor Connetablen sidder tilbords, er besat af Soldater. Trapper og Værelser ere fulde af dem; og Connetablen og hans Adjudanter og hele hans Partie er arresteret.

Chlotilde og Seraphine.

Arresteret!

Greven.

Men hvad er det, De staaer der og vrøvler! Det er jo ikke tænkeligt.

Heloise.

Men jeg har selv seet det, eller dog været ganske nær ved at see det.

En Dame
(af de sidstankomne.)

Ja, og jeg har talt med en ung Fændrik, der ganske forstyrret i Hovedet kom derfra.

Greven.

Det er Sladder. Det er Dem, der er forstyrret i Hovedet.

Heloise.

Men lad Dem dog sige. De maa gaae ned og tale til Folkene. De kan jo myrde os Allesammen.

Alle Damerne.

Ja, Hr. Greve! tael til Folkene!

Greven.

Jeg? Nei, det hører ikke til mit Departement. Jeg er Diplomat; jeg taler ikke til den gemene Mand. Men jeg skal træffe virksomme Anstalter. — Seraphine! — nei, hvad jeg vilde sige, er her Ingen af mine Folk.

Heloise.

Der kommer En af dem.

(Baptiste kommer ind.)

Baptiste.

Deres Høivelbaarenhed! .... men Gud bevares, Deres Høivelbaarenhed, det seer farligt ud for os Allesammen. Har De hørt hvad der foregaaer her?

Greven.

Hvad foregaaer der? Hvad veed du?

Baptiste.

Det er Prindsens Kammerherre, ham, de ikke fik fat paa, — han har nu faaet hele Leiren til at rykke mod Slottet, og det Regiment, der var her, er ogsaa gaaet over til ham.

Greven.

Kammerherren?

Baptiste.

Just ham. Han vil have Prindsen sat i Frihed; og nu raabe de Alle paa Deres Høivelbaarenhed. De maa see til at komme i Sikkerhed.

Greven.

I Sikkerhed!

Baptiste.

Ja, hør kun, de storme allerede op ad Trapperne.

(Amanda kommer ilende ind.)

Amanda (til Greven).

Frels Dem! Deres Liv er i Fare!

Greven.

Jeg er forloren! Hvor skal jeg frelse mig!

(Nærmer sig i sin Forvirring Hoved-Udgangen, men møder der Oscar, der træder ind med en Hob Officerer og Bevæbnede.)

Tiende Scene.

De **Forrige.** **Oscar** med **Følge.** Siden **Prindsen** med **Følge.**

Oscar.

Stands, Hr. Greve! De kan ikke undkomme. Alle Udgange ere besatte. Deres Venner ere i vor Magt. Svar mig: hvor er Hans Høihed?

Greven.

Hans Høihed, Hr. Kammerherre? Han er.... men ved min Ære, det er skeet mod min Villie. Det er Connetablen, der, uagtet mine Protestationer, har ladet Hans Høihed føre til en Taarnbygning her i Nærheden.

Oscar.

Til et Taarn? Hvor er det? De følger øieblikkeligt med og viser os derhen. Kom!

Greven.

Ja, det skal være mig en stor Ære.

(Da han og Oscar ville gaae, hører man et Vivat udenfra, hvorpaa Prindsen træder ind med Følge.)

Der er han!

Prindsen

(iler ved Indtrædelsen hen til Oscar).

Min Oscar!

Oscar.

Deres Høihed!

Prindsen.

Brave Ven!
Den Eneste blandt dem, der stod mig nær,
Hvis Troskab har i Nøden staaet sin Prøve.
— Men siig, hvor er Amanda?

(Amanda nærmer sig. Han fører hende frem i Forgrunden.)

Kom, min Elskte!
Jeg har jo over al den Skynding ikke
Endnu faaet Tid at takke dig — og du
Har havt det Mod at frie mig ud fra Taarnet.
Amanda! lad mit hele Liv dig takke,
Og lad min Omhed...

Amanda.

Deres Høihed! ydmyg
Saa dybt mig ikke!

(Synker ned for ham og væder hans Hænder med sine Taarer.)

Tak mig ikke — nei!
Lyksalig i min Ringhed jeg erkjender,
At jeg i Dem har frelst mit eget Liv;
At Deres Mildhed har saa fast mig bundet
Til Deres Vel og Vee, at jeg maa døe,

Hvis Døden træffer Dem, at jeg med Dem
Mig følte spærret inde som en Fange.
Nei, tak mig ikke! Jeg vil takke Himlen,
Vil fjern fra Dem i Stilhed takke Himlen,
At den har givet Dem til Liv og Frihed.

Prindsen
(løfter hende op.)

Amanda, ikke fjern fra mig! Fra nu af
Er uopløselig du bundet til mig.
Nei — troe mig kun! Det er en fast Beslutning,
Der intet Øieblik skal vorde opsat.
— Kom kun, min Elske! kom — vær ikke frygtsom.

(Til de tilstedeværende Herrer og Damer, som han med Amanda nu nærmer sig.)

Det er Dem velbekjendt hvad her er skeet.
Den Pligt, der mig er paalagt, at jeg inden
Den næste Dag skal vælge til mit Livs
Ledsagerinde en af Landets Døttre,
Den har man brugt som Middel til at udsaae
Blandt Rigets Mænd en Sæd af Utilfredshed.
Vel har jeg høilig Aarsag til at dømme
Med Strenghed dem, der nys har virket mod mig.
Men denne samme bittre Stund har sendt mig
Et Held, der atter stemmer mig til Mildhed.
Jeg vil tilgive, vil see til at glemme

Hvad man formastelig har sat i Værk.
Men — i dens Kilde agter jeg at standse
Den Klage, man har vidst at vække mod mig.
Thi har jeg valgt idag blandt Landets Døttre.

(Forestillende Amanda.)

Hun, der har eengang frelst mig i min Nød,
Og mig idag med Fare har befriet,
Min unge Brud, mit Livs Ledsagerinde!

Greven (afsides).

Amanda!

Herrerne af Følget
(mens Damerne gjøre en taus Bøining.)

Vivat! Vivat!

Seraphine (afsides).

Jeg forbauses!

Amanda
(til Prindsen, idet de igjen træde frem i Forgrunden).

Hvorledes? Jeg? Nei det er ikke muligt!

Prindsen.

Min elskede Amanda! du kan troe det.

Amanda.

Jeg Deres Livs Ledsagerinde? Ak,

Hvor er det Ord saa smukt! Men kan jeg? tør jeg?
O, kan jeg tage mod saa stor en Lykke?

Prindsen.

Det kan du.

Amanda.

Men bedrag Dem ikke. Siig,
Er ikke jeg for ringe, staaer jeg ikke
I Alting under Dem for dybt?

Prindsen.

O nei!
Fat ikkun Mod, min Elskte! Jeg vil drage
Som af et kjøligt Væld mit Livs Forfriskning
Af din Hengivenhed, din Omhed for mig.

Amanda.

Ja, kan et trofast Hjerte gjøre fyldest,
Da tør jeg fatte Mod. I Alting vil jeg
For Andre give efter, vil erkjende,
De er' mig overlegne. Kun i dette,
I min Hengivenhed for Dem, dèr taaler
Jeg ikke, man bestrider mig min Ret.
O, jeg har ikke kjendt, har aldrig anet
De Følelser, som jeg idag med Angst

Og gjennem Smerter har fornummet. Lær mig
At kjende Veiene, der gaae til Høihed,
Lær mig at vise mig min Lykke værdig —
Og under alle Vexlinger jeg følger
Med Dem som Deres Livs Ledsagerinde.

En Aften 1722.

Forspil,

opført første Gang ved den politiske Kandestøbers Jubilæum paa det kongelige Theater, d. 17de Mai 1844.

Personerne.

Mr. Vegner, Acteur.
Mademoiselle Sophie Hjort, Actrice.
En Officeer.
Mr. Joachimus Pauli.
En ung Cavalleer.
En Bogtrykkerdreng.
Minerva.

Scenen er i Skuespillernes Forsamlings-Værelse i det første danske Comediehuus i Grønnegaden.

Første Scene.

Vegner. Siden en **Bogtrykkerdreng.**

Vegner

(i Underklæderne af Henriks Costume i „Den politiske Kandestøber," med en Puddermantel derover, kommer ind fra Sidedøren. I Haanden har han et lille Speil, som han seer i).

Hei, vil du lystre! Veedst du ikke, at en Kandestøberdreng skal sætte et andet Ansigt op end en Baccalaureus? — Hm! jeg troer, mit Ansigt gjør sig carnaliøsk iaften. Jeg kan ikke faae den rette skalkagtige Mine deri. Saadanne... naa, nu tænker jeg, det er vel nok. — Men det er min Tro sandt, jeg skulde til at probere min Liberikjole. (Tager den Liberikjole, Henrik i den politiske Kandestøber har paa i fjerde Act, fra den Stol, hvor den ligger.)

(En Bogtrykkerdreng kommer ind fra Hoveddøren, med en Pakke Comedieplakater.)

Drengen.

Jeg skulde hilse saa flittig fra Mester, at her var Comedieplakaterne, og nu var' alle Feilerne rettede.

Vegner.

Men hvad ligner det, at komme lige i det sidste Dieblik?

Drengen.

Vi har saa travlt i denne Tid med en Ligpræken over Madame Vibecke Knapmagers.

Vegner.

Ere da nu virkelig alle Feil corrigerede?

Drengen.

Mester sa'e Jo. Værsgod og see selv ad.

Vegner.

Nu har jeg Andet at passe. Men læs du den op, saa skal jeg høre efter. (Prøver under det Følgende Liberikjolen).

Drengen

(ramser op i syngende Tone og uden at see i Plakaten, undtagen naar Vegner kaster Dinene paa ham.)

„De eneste
ved Hans Kongl. Majestets særdeles Naade
privilegerede danske Comedianter
agere idag for den første Gang
et meget fornøieligt Skuespil eller Comedie,
som bestaaer af fem Acter og kaldes
Den polske Kandestøber —"

Vegner.

Naa, saa gid da Sieur Phønixberg faae al Land-

sens Ulykke! Er denne nedrige Feil ikke corrigeret? (Snapper Placaten fra ham.) Ei, der staaer jo meget rigtigt Den politiske Kandestøber.

Drengen (vedblivende).

„Den polilske Kandestøber —"

Vegner.

Den politiske —

Drengen.

„Den politiske Kandestøber,
hvilken er den første Comedie, der er sammen-
skreven i det danske Sprog.
Derefter presenteres
En liden lystig Ballet med den vidtberømte Møllerdands,
der udføres af den franske Dandsemester og
to Medhjælpere.
Til Slutning
vil Dandsemesterens Kjæreste fornøie Tilskuerne
med at afsynge en heel Cantate.

De Standspersoner, som ville behage at beære dette Skuespil med deres Nærværelse, ombedes allerydmygst, at lade dem, som ere udi deres Liverie, udeblive.

Theatrum er paa det sædvanlige Sted i Grønnegaden; saa kan og Liebhavere gjennem Porten i Gottersgaden indlades. Begyndelsen skeer præcise Kl. 4 . . ."

Vegner.

Kl. 4? Er det da ikke forbandet —

Drengen (vedblivende).

„Kl. 4 er det da ikke forbandet —“

Vegner.

Men er Drengen forrykt? (Tager igjen Plakaten fra ham). Aa, der staaer jo, at Begyndelsen skeer Klokken 5. Kan du ikke læse, Dreng?

Drengen
(holder Armen for sig, som af Frygt for Prygl.)

Nei, jeg kan ikke. Men jeg kan hele Plakaten udenad.

Vegner.

Hvad, din Slyngel? Og saa spilder du min Tid til ingen Nytte. Fort med dig! Bring alt dette til Mr. Ulsø og lad ham expedere dig.

(Drengen gaaer ind til Siden.)

Anden Scene.

Vegner. En **Officeer.**

Officeren
(kommer ind, uden strax at bemærke Vegner.)

Blitz und Hagel! Den sidste Bouteille Viin glemmer jeg aldrig! Det maa man lade vor Obrister, naar han engang tracterer, er han genereux. — Ei, er det Ham, Mr. Vegner! Sein Diener!

Vegner.

Tjenere igjen!

Officeren.

Jeg seer, at hele Comedianter-Banden har saa travlt, og Folk strømme allerede til Huset. Skal her være Comedie iaften?

Vegner (afsides).

Hvilket forbandet Spørgsmaal! (Høit.) Nei, her skal være Barnedaab.

Officeren.

Was? — Ah, han harcellerer, mærker jeg. — Naa, hvad Comedie spiller I da iaften?

Vegner.

Et nyt Stykke, der gives for første Gang, og af en dansk Autor. Det hedder den politiske Kandestøber.

Officeren.

Den politiske Kandestøber? Fy, det er gemeent! Naar I endelig faae en af Jeres Blæksmørere til at skrive for Jer, kan da Karlen ikke hitte paa noget Bedre at handle om end en Kandestøber?

Vegner.

Ja, hvad mener min Herre, han da skulde skrive om?

Officeren.

Ei, hvad kerer jeg mig derom! Men jeg synes dog min Sjæl, at et fornuftigt Menneske maa kunne falde

paa noget Andet. Der var jeg i forrige Uge paa Theatret i Bryggernes Laugshuus og saae en magnifique Haupt- und Staats-Action, genannt: Titus Andronicus und die hoffärtige Kaiserinn. Seer han, der var ein großes und erlauchtes Personal, og desforuden Maschinen, Jägereien und Ballette. Det var dog noget ganske Andet.

Vegner.

Det er sandt, og jeg har endelig selv læst Affichen til dette Skuespil. Deri prævenneres man, at Titus i anden Act vil „eine Pastete zurichten, darinnen das Fleisch von der Kaiserinn ihres Sohnes Haupte eingebacken.“ Men deslige Comedier, hvilke, naar man vil examinere dem nøiere, blot ere til Øienslyst, kunne vi ikke tjene eder med. Man kan sige om dem, hvad der iligemaade stod paa samme Affiche, at de ere sammenskrevne „zur Recreation und Zeitvertreib derjenigen, so nicht viel zu thun haben.“

Officeren.

Nu ja, min kjære Mr. Vegner, det er heller ikke min Mening, at I strax skulde vove Jer til deslige Productioner, der maaskee ere for svære for Jer. Men I skal heller ikke kaste Jer i Skarnet og tænke, I kan tractere Publicum med en lumpen Kandestøber. Der skal jeg give Ham endnu et Exempel — for seer Han, Mr. Vegner, jeg har Godhed for denne Comedianter-Bande, og det skulde være mig kjært, om jeg, der er en Mand

med Erfaring, kunde tjene Jer med et godt Raad — altsaa, for at tage et andet Exempel, jeg var engang ifjor udenfor Porten og saae en Præsentation paa Mr. Eckenbergs Theater. Der kom En ind og spillede paa en Viola di Gamba, saa at man paa min Sjæl skulde troe, det var et Valdhorn. En Anden kunde med Munden alene efterligne alle Dyrenes Røster og slaae Triller accurat som en Nattergal. En Tredie kunde ballancere med et fyldt Viinglas paa sin Næse. Saadan Noget skulde I lægge Jer efter. En, der kommer ind og gjør mig et capitalt Kunststykke, som ikke Enhver kan gjøre ham efter.

Vegner.

Jeg er bange for, at ikke Nogen af os heller kan tjene Jer udi denne Post. Folk, der spille paa Violin, saa det klinger som en Trompet, har vort Orchester maaskee nogenledes Forraad paa. Men Personer, der kunne slaae Triller som en Nattergal og ballancere med Glas, ere vi ganske ikke forsynede med. Fyldte Viinglas skulde snarere bringe os ud af Ballancen. — Men tag ikke fortrydelig op, at jeg gjør eder et Spørgsmaal. Som I veed ere vore Comedier publike. Vi spille for allehaande Folk og søge at divertere Alle. Men naturligviis er det allerhelst vort Ønske at være distinguerede Personer til Behag, eller Saadanne, hvis høie Stand lader formode, at de have den bedste Indsigt. Men

troer I nu ikke, at vi allersnarest kunde naae vort Dessein, naar vi presentere en sammenhængende, moralsk Comedie med lystige Indfald og veltegnede Characterer, hvori Spectatores kunde see sig ligesom i Speil? Mener I ikke, at vi dermed kunde fornøie Publikum allermeest?

Officeren.

Ach Gott! hvor kan Han troe! Jeg vil tjene Ham, Mr. Vegner! Naar Standspersoner som jeg og mine Lige gaae paa Comedie, saa tænke vi ikke paa at see os i Speil. Vi skal være eet Sted om Aftenen, og saa gaae vi derhen. Give Agt paa et Skuespil fra Begyndelsen til Enden, det kan jeg paa min Sjæl ikke. Man snakker engang imellem med sin Nabo, man seer paa et smukt Pigebarn, og har man spiist og drukket godt den Dag, saa fordøier man og faaer sig en lille Luur.

Vegner.

Ak, min Herre! jeg mærker af Alting, at vore Comedier aldrig ville blive værdige til at sees af Stands-Personer.

Officeren.

Han skal ikke tabe Modet. Det kan endnu komme.

Tredie Scene.

De Forrige. Joachimus Pauli.

Pauli.

God Aften, Messieurs! (Til Vegner.) Kan Han sige mig, Mr. Vegner, hvor jeg træffer Assessor Holberg, Autor til Comedien iaften.

Vegner.

Ham kan I ikke vel træffe iaften, da han har fuldt op at tænke paa. Ret nu gik han ind til Mesteren for Comedierne, Mr. Montaigu, der er ifærd med at dressere et Par unge Acteurs.

Pauli.

Det var ret slemt. Jeg gad dog gjerne talt med den Mand.

Vegner.

Er eders Ærinde saa presserende, at det kan ikke opsættes?

Pauli.

Aa nei, det er det just ikke. Men jeg troer, Autor havde ikke Skade af at tale med mig. Jeg skulde hviske ham Det i Ørene, som han skulde takke mig for.

Vegner.

Ei!

Pauli.

Ja, jeg kan gjerne sige Ham, Monsieur, hvori det stikker. Han veed jo, jeg er en flittig Gjæst i dette nyoprettede Theatrum og ikke lettelig forsømmer nogen Præsentation, endeel fordi Enhver maa glæde sig over eders Fremgang, endeel fordi jeg selv har speculeret paa, om jeg ikke kunde være Jer til Nytte. Nu har Mr. Montaigu forrige Uge laant mig den Comedie, iaften skal ageres, og fortalt mig, at Autor desforuden har sammenskrevet en halv Snees andre Comedier og foræret dem til Acteurerne. Og jeg mener nu, at enhver brav Mand bør lægge sit Hoved i Bløð for at befordre dette patriotiske Værk.

Vegner.

Monsieur, jeg kan ikke beskrive Jer, hvor det fornøier mig, at I taler saaledes.

Pauli.

Det er mig kjært. Og vil Han da nu høre hvad jeg har betænkt. Den Comedie, I agere iaften, Den politiske Kandestøber, er endelig god nok, men den trænger dog saare til at forbedres. Fire Oine see Mere end to, det er en gammel Sats; hvortil endnu kommer, at mens Enhver er blind for sine egne Feil, saa er en Poet den meest starblinde. Derfor har jeg tænkt paa at give Noget i Trykken i den Anledning. Jeg har nemlig grundet

paa, om man ikke ganske kunde støbe denne Comedie om og ligesom forfærdige den fra Nyt af.

Vegner.

Hvad behager? Vil Monsieur støbe Kandestøberen om? — Men er det virkelig saa i sig selv, at I har læst denne Comedie?

Pauli.

Som jeg siger Ham.

Vegner.

Da har I havt ringe Nytte af denne Læsning.

Pauli.

Ei, hvorfor mener Han det?

Vegner.

Efter min eenfoldige Forstand angaaer Moralen i dette Skuespil ikke blot Politica, men mange andre Sager, hvilke, naar Enhver fik Lov at reformere dem, skulde tage en Ende med Forskrækkelse.

Pauli.

Distinguendum est. Han glemmer, Monsieur, at i dette Tilfælde har Autor stillet sit Værk publice frem, at Enhver, der har Lyst, kan examinere det. Naar jeg har betalt min Billet, har jeg da ikke Lov at sige frit min Mening?

Vegner (afsides).

Knap nok. (Høit.) Det skal ikke nægtes eder, dog

med den Præcaution, at det skeer privatim og for eders Venner og Bekjendte. Men vil I træde publice frem og opkaste eder til Dommer og Voldgiftsmand udi en saa vanskelig Materie, da maa I have anden Adkomst end blot den, at I har betalt en Billet til to Mark, ja var det til vore dyreste Pladser. Thi det er ingenlunde rimeligt, at en Comediebillet kan besidde en slig overmenneskelig Kraft.

Pauli.

Men nu skal jeg strax bevise Ham, at denne Hans Instants ingen Grund har. Gaae kun ned engang blandt Spectatores og sæt sig paa Bænkene. Der kan Han jo, hvor han vender sig hen, træffe brave og forstandige Folk, der kan see over de hundrede Feil, som Autor til Comedien har været blind for. Og desforuden, refuteer mig dette Argument: agter I ikke selv paa Publikums Dom? Seer I ikke gjerne, at man applauderer Jer, og naar der yttres Mishag af Publico, stræber I da ikke efter at corrigere Jeres Feil?

Vegner.

Dette indrømmer jeg, men det staaer ikke i Strid med hvad jeg har paastaaet. Det hele forsamlede Publikums Dom ære og agte vi, og det af flere Aarsager. Thi for det Første viser Erfaringen, at et stort Publikum er ikke at skjemte med, hvorudover man gjør bedst i at

respectere en saa mægtig Potentat. For det Andet siger Ordsproget: vox populi, vox dei. I det hele Publikums Røst er der noget hartad Guddommeligt, noget, der klinger som Orakelsprog af den pythiske Gudinde; og naar man hysser i Parterret, lyder det for mine Øren som en Susen fra den dodoniske Lund, for hvilken jeg ydmygst bøier mig og allerhelst retirerer; ja det skal aldrig slaae feil, at jo bemeldte Susen bringer en hellig Gysning over min Krop, der noget nær ligner Mavepine. — Men vilde nu hver Enkelt af dette samme Publikum komme anstigende med sin Mening og udgive den i Trykken, da skulde I see, at vi hos alle disse Critici fik ligesaa mange differente Domme som der er Hoveder. Enhver vilde beraabe sig paa, at han havde betalt sin Billet, og ligesom Kandestøberen criticerer Staten, vilde Bundtmagere og Knivsmede criticere Skuepladsen. Den Ene vilde dømme i Øster, den Anden i Vester, og alt hvad man vandt derved, var en babylonisk Forvirring, der skulde være til stor Skade for denne smukke og nyttige Anstalt.

Pauli.

Ei, man kan blive gal over saadan Tale!

Vegner.

Ja, jeg tvivler selv, at vi blive enige. I kunde

derfor heller fortælle mig, hvilke Omstøbninger I har betænkt med den nye Comedie.

Pauli.

Deri skal jeg gjerne tjene Ham. Jeg har inddeelt dem i To og halvfemsindstyve Poster.

Vegner.

Aa, er der kun 92 Poster!

Pauli.

Nei, fleer er der ikke. Min første Post er, at man skal udelade alle Expressioner, der skurre i delicate Oren.

Vegner.

Hvis eders Oren ere meget delicate, vil I da komme til at udelade den halve Comedie.

Pauli.

Min anden Post er, at Hovedpersonen, der er Kandestøber, er en altfor ringe og gemeen Person.

Officeren
(der hidtil har siddet ved et Bord og hørt til, nærmer sig).

Der hører Han, Mr. Vegner!

Pauli.

Man maa gjøre Hovedpersonen til en fornemme Mand, en Rangsperson, for derved at give Comedien mere Anseelse.

Officeren.

Der har vi det! Er det ikke mine Ord? Hvem har nu Ret, Mr. Vegner? (Henvendende sig til Pauli, idet han letter paa Hatten). Monsieur, det er mig en sand Satisfaction at gjøre eder Afbigt.

Pauli.

Afbigt? Hvi saa?

Officeren.

Jo, Monsieur, jeg har alle mine Dage anseet eder for en Pedant; men nu formærker jeg, at I er en honnet og brav Mand.

Pauli (vred).

Hvad er det for Snak! Har I anseet mig for en Pedant?

Officeren.

Paa min Sjæl og Salighed, jeg har holdt Jer for en Pedant, en Nar, en Æsel, reent ud sagt.

Pauli.

Men hvad skal dette sige? Vil min Herre insultere mig?

Officeren.

Men saa spørg hvem I vil af mine Kammerater. Først igaar, da jeg sad inde paa et Viinhus og saae eder gaae forbi, sagde jeg saa høit, at Alle hørte det: Der gaaer han, den Hundsvot af en Pedant!

Pauli.

Min Herre, jeg taaler ikke eders Insolencer.

Officeren.

Saa spørg Mr. Vegner, der staaer.

Vegner
(der hemmelig har leet og gottet sig over det Foregaaende).

Jo, det kan jeg bevidne. Hans Ord lød saaledes, at Monsieur var en liderlig Pedant —

Pauli.

Men jeg vil ikke vide af den taabelige Snak. Jeg protesterer —

Officeren.

Men naar jeg nu forsikkrer Jer det paa min Cavalleers-Parole, saa skal I Gud straffe mig troe derpaa. Jeg har sagt, I var en Pedant, en Skolefux, en Penneslikker —

Pauli.

Men det er Usandhed, det er Calumnie —

Officeren (trækker blank).

Was, elementscher Kerl! tør han sige Usandhed til en Officeer?

Pauli
(retirerende for Officeren).

Men har jeg seet Mage! Mr. Vegner, kom mig til Hjælp ...

Officeren (forfølgende ham).

I skal tilstaae, jeg har sagt, I er en Pedant.

Pauli.

Ah — ja, jeg er en Pedant — (retirerer ud af Døren).

Officeren (kommer frem igjen).

Der verfluchte Kerl! Har han ikke sat mig Blodet i Kaag!

Vegner.

Ja, jeg har med stor Forundring lagt Mærke til den ringe Æstime, han havde for en Officeers Parole. Mig synes, I skulde ikke lade det gaae saaledes hen.

Officeren.

Mener Han, Mr. Vegner? Han har Ret deri. Jeg vil gaae efter ham. Den Hasenfuß skal paa sine blotte Knæ give mig Satisfaction og gjøre Afbigt.

(Gaaer).

Vegner.

Hahaha! Ja, det er den eneste Gavn, man har af Daarerne, at man kan feie den Ene afveien med den Anden. (Idet han vil gaae ind til Siden, møder han de Efternævnte.)

Fjerde Scene.

Vegner. Mademoiselle Hjort og en **Cavalleer,** der komme ind fra Sidedøren.

Vegner.

Ei, Mr. Hammer —

Cavalleren.

Jean Marteau, s'il vous plait.

Vegner.

Hillemænd, jeg glemte, I har forandret Jert Navn i Paris. Altsaa, Mr. Marteau, vil I allerede saa tidlig begive Jer til eders Plads i Logen?

Cavalleren.

Nei, Mr. Venier, jeg vil mafoi begive mig aldeles bort.

Mslle Hjort (til Vegner.)

Mr. Marteau giver os kun slet Fortrøstning om vor ny Comedie iaften. Alt hvad Madame Montaigu og jeg har talt med ham, vil ikke hjælpe.

Vegner.

Det skulde gjøre mig ondt, ikke blot for os og Autor, men ogsaa for Publikum, der allerede er strømmet saa stærkt til Huset, at Mange maa staae ude paa Gangen, og kunne end ikke faae en Fod ind. Men jeg maa forlade Jer, Monsieur; man venter mig derinde.

(Gaaer ind.)

Mslle Hjort.

Nu, Monsieur?

Cavalleren.

Eh bien, Mademoiselle?

Mslle Hjort.

I staaer ved eders Forsæt?

Cavalleren.

Jeg kan pardi ikke andet. Som I veed, har jeg altid encourageret eders Troupe til at spille i det franske Sprog, der har et ganske andet Sving end vort grove, upolerede Maal. Men enfin, saa længe I holdt Jer til det Pariser-Theaters Repertoire, endskjøndt i maladroite Oversættelser, saa kunde man dog være bekjendt at komme her. Men vil I nu tractere os med eders hjemmegjorte Comedier, saa — bien obligé, Mademoiselle! Men jeg recommanderer mig.

Mslle Hjort.

Ei, Monsieur, tael ikke saaledes! Det er en slem Lyde hertillands, at man altid løber efter det Fremmede og slaaer Vrag paa Det, vort eget Land frembringer. Kommer en ny Bande hertil med udenlandske Acteurs, da stimer hele Byen derhen, uanseet dens Presentationer ere mere glimrende end solide, passe lidet til vor Nationalitet og ere ikke forstaaelige for Alle, hvorudover der altid hører en ikke ringe Grad Affectation til for at finde Behag i dem.

Cavalleren.

Ah, quelle extravagance!

Mslle Hjort.

Nei, Monsieur, jeg extravaguerer ikke. Jeg siger, naar her kommer en Troupe fra Paris hertil, saa kan man mærke paa eder og eders Lige, at I ere affecteerte. Thi vil I ellers forklare mig dette: naar I see paa vore Presentationer, selv dem, der behage eder allermeest, da kan I tee Jer meget maneerligt efter Landets Skik. Men dengang de Franske vare her ifjor, da ytrede sig paa eengang eders Henrykkelse ved at trampe og skrige paa Parisernes Maade, saa at man snarere skulde troe, at man var ved en Hanekamp end ved en Fest i Musernes Tempel. Mon dette ikke var Affectation, min hjerte Monsieur?

Cavalleren.

Ah, Mademoiselle, ne soyez pas si méchante!

Mslle Hjort.

Imidlertid, naar jeg seer denne overdrevne Lyst til det Udenlandske, saa vil jeg med mine Ord dog ikke dadle den høie Adel og andre fornemme Personer. Deslige opdrages sjelden til at kjende vor egen Literatur. Man maa derfor holde dem tilgode, naar de ere uvidende om den Betydning, et dansk Vittigheds-Værk har for Nationens Opkomst. Tilmed kunne disse Personer altid søge Opreisning i fremmede Skrifter. Men I skal agte paa den menige Mand og den jævne Borgerstand. Denne

har hidtil været ligesom lukket ude fra de smukke Kunster og Videnskaber, og dens meste Tidsfordriv bestod i Ligprækener og Historier om Finkeridderen. Nu, ved dette nyoprettede Theatrum, kan man sige, er en ingeniøs og nyttig Kunst stegen ned fra de Fornemmes Paladser til Borgernes Huse; thi vi tale saaledes, at end den Ringeste kan forstaae os. Men dette vort Fortrin, hvorudi vor største Dyd og Styrke bestaaer, dette formærker jeg nu, er eder, Monsieur, til Chagrin og Anstød.

Cavalleren.

Veuillez m'excuser, Mademoiselle! J'admire votre beau zèle. Mais pourtant —

Mslle Hjort.

Ei, tael Dansk, Monsieur! Iaften har I gjort mig vred, saa jeg er lidet oplagt til at franskes med eder. I skal bekjende, I har Uret. I skal tilstaae, at et fremmed Skuespil, og var det end nok saa godt, dog aldrig kan besidde den Kraft til at træffe de rette Punkter som et af vore egne Skribenter, et, der baade udi Ord og Handling og Characterer er ligesom Kjød og Blod af vort eget.

Cavalleren.

Men, min charmante Mademoiselle, jeg indrømmer mine Landsmænd mange og gode Qvaliteter. Kun troer

jeg ikke, at de besidde den Artighed og Finesse i deres Tale, uden hvilken et Skuespil gemeenlig vorder plat.

Mſlle Hjort.

Monsieur, det er kun ganske faa Nationer, der distinguere sig i den Kunst, at skrive en Comedie med sindrige Characterer og den rette Lystighed. I behøver blot at gaae til vore Naboer, Tydskerne, og I skal befinde, at disse udi alle andre Materier kunne faae Munden vel nok paa Gang, men i at skrive passable Comedier ere hartad som Umælende. Men hvad vil saa dette sige Mere? Var det ikke nok et Forsøg værd, om vi maaskee hørte til de Udvalgte? Er det ikke allerede store Ting, at vi, der tilforne hverken havde Navn eller Stemme blandt polerede Nationer, nu have begyndt at reise vort Hoved, og at i dette nye danske Theater vor Tunge er bleven ligesom løst? Hvis dette vort Foretagende lykkes os iaften, da er Veien banet for de andre Skuespil, samme Autor har skjænket os. Mig forekommer derfor denne Aften at have stor Vigtighed for vor Anstalt. Thi der spørges om intet Mindre end om vort ærlig Modersmaal skal holdes i Agt, og om vi skulle indtage Rang og Sæde blandt de Nationer, der excellere i smukke og behagelige Videnskaber. Og mener jeg derfor, Monsieur, at Folk som I burde holde det for eders

Skyldighed at være tilstede og understøtte et saa stort Værk.

(Vegner kommer ind igjen.)

Cavalleren.

Jeg er kun bange for, at eders store Forventninger ville endes med Banqueroute for Kassen. Thi det er ikke rimeligt, at eders politiske Kandestøber og hvad de andre Comedier hedde, kunne holde Trop med den artigste Nations Productioner.

Vegner.

Nei, Monsieur, heri feiler I. Hele den forrige Uge, da vi agerede blot oversatte Stykker, da var Smalhans Kjøkkenmester. I det mindste bestod mit Tractement hver Middag i Topøllebrød og holsteensk Ost, af det Slags, man kalder for Skindbuxer.

Cavalleren.

Raillerie à part, saa forsikkeer jeg eder, at saalænge I vil opvarte med Kandestøbere og Lysestøbere, agter jeg at tilbringe mine Aftener bedre end hos eders Comedier.

Mslle Hjort.

Og jeg sværger eder til, at hvis I staaer ved eders Forsæt, skal I aldrig mere faae et mildt Ansigt at see af mig.

Cavalleren.

Ak, Mademoiselle, jeg mærker, I kjender min foible. Naar I bruger de Vaaben imod mig, da giver jeg mig tabt. A la bonne heure! For at vise eder, hvor megen Priis jeg sætter paa eders milde Ansigt, skal jeg strax begive mig ned paa min Plads.

Mslle Hjort.

Og jeg haaber, I skal ikke fortryde det. I veed hvad Franskmanden siger: L'appetit vient en mangeant. Har I seet denne Comedie, da vil I af Jer selv komme for at see de andre af samme Autor.

(Cavalleren gaaer.)

Vegner.

Jeg kan ikke billige, Mademoiselle, at Hun har presset ham saa stærkt til at blive. Slige Messieurs har man allermeest Gavn af, naar de blive borte.

Mslle Hjort.

Men jeg trøster mig til, at vi skal faae ham omvendt iaften, og det skulde dog være mig kjært. Han har et stort Bekjendtskab blandt Byens Cavallerer og kunde nok skade os ved ond Eftertale.

Vegner.

Jeg frygter kun, at han er ikke den Eneste, der er bragt i Harnisk over vor Dristighed at ville agere en Comedie af en dansk Autor. Adskillige, jeg har talt

med, ere saa allarmerede, som om Byens Velfærd beroede paa, at dette Monstrum blev qvalt i Fødslen.

Mslle Hjort.

Saa seer det daarligt ud for os.

Vegner.

Veed Hun, Mademoiselle, hvad jeg kunde have Lyst til?

Mslle Hjort.

Nei.

Vegner.

Jeg kunde have stor Lyst til, inden Comedien begynder, at sige en Prologus frem, hvori man kunde tale Publikum tilrette.

Mslle Hjort.

Den Idee var ikke saa gal, men kommer nu noget for sildig.

Vegner.

Ja, maaskee vi kunne behøve den ved den anden Forestilling af Stykket.

Mslle Hjort.

Det er sandt nok. Lad da høre, hvad Han har betænkt at sige.

Vegner.

Det maa jeg min Tro først speculere paa. Troer Hun, man kan løbe til en Prolog som til en Folie d'Espagne?

Mslle Hjort.

Kan Han ikke indrette sin Prolog saaledes, at jeg kunde være Ham behjælpelig?

Vegner.

Det kunde vel skee. Naar jeg kom frem som Momus, saa kunde jeg secundere Hende, naar Hun vilde agere Thaliam.

Mslle Hjort.

Skal det endelig være Thalia? Jeg har større Lyst til at agere Minervam.

Vegner.

Hvi saa?

Mslle Hjort.

Jo, af flere Raisons. For det Første passer Det, jeg agter at sige, bedre til Minervæ end til Thaliæ Characteer. For det Andet gaaer Minerva med Hjelm, og en Hjelm klæder mig ganske vel.

Vegner.

Den sidste Raison er især god. Thi det hjælper til Intet at disputere med et Fruentimmer om hvad der klæder hende. — Vil Hun da gaae ind i dette Værelse; der ligger en Hjelm og et Spyd fra forrige Aften. Vi kan da strax gjøre en Prøve, eftersom der endnu er en lille halv Time, inden Comedien begynder.

Mslle Hjort.

Jeg skal lige nu være her igjen.

(Gaaer ind til Siden).

Vegner (ene).

At hitte paa en god Prolog er ikke saa let en Sag. Thi den skal paa eengang være et bittert Medicament, hvori adskillige Sandheder udgjøre Hoved-Dosis, og den skal tillige være angenem for Smagen, saa at Publikum ikke fortrækker Ansigtet, naar det synker Medicinen. Den skal være fuld af Complimenter og smukke Ting, og dog hverken for gemeen eller for ydmyg. Den skal dreie sig om en ringe Ting, hvorom Alle ere enige, nemlig den, at Spectatores ville sidde stille paa deres Plads og ikke dømme før de ere sikkre i deres Sag. Men den skal tillige give sig Mine af at komme med noget aldeles Uhørt. Den skal være paa Vers, for at have mere Fynd og Anseelse; men disse Vers skulle klinge som Prosa, for ikke at skaffe Folk for meget Hovedbrud og Uleilighed. Den skal, mener jeg, i al Korthed sige til Publikum omtrent dette: „Messieurs! Iaften ville I faae noget Nyt og Usædvanligt at see, hvormed en poetisk Geist søger paa en sindrig Maade at divertere eder. Men da vi have formærket, at ikke Alle kunne strax finde sig tilrette derudi, saa bede vi eder allerydmygst erindre, at det Nye og Usædvanlige maa i adskillige Punkter differere fra det

Gamle og Bekjendte, og at just deri dets rette Styrke bestaaer. Tager derfor med Gunst og Overbærenhed mod Det, der iaften bydes eder, og hvis I studse over Et og Andet, saa betænker, at Poesiens Enemærker have stor Udstrækning, og at den menneskelige Aand, der er af curieux Natur, idelig søger i dem at gaae paa nye Opdagelser.“ — See, naar disse Ord indklædes net og siges ligesom paa en skjemtsom Maade, saa mener jeg nok, de skulle finde Indgang.

Forresten skulde min Prolog aldeles ikke være af den almindelige Deig, men have noget Aparte. — Lad see, hvorledes jeg vilde indrette den. Naar Tæppet gik op, skulde Scena forestille en til alle Sider lukket Skov eller hellig Lund af en ugemeen Yndighed og behagelig Stilhed. (Theatret forandres til en Lund som den beskrevne, uden at den fordybede Vegner mærker det.) Dernæst skulde Fond du théâtre aabne sig og vise en lang Prospect til et Tempel eller deslige, og en ganske singulair Belysning skulde derfra brede sig over Skuepladsen, saaledes at Spectatores kunde ane, der vilde skee noget Overordentligt. (Baggrunden aabnes med den omtalte Prospect og Belysningen forandres.) Derpaa skulde Mademoiselle Sophie, udstafferet paa det Bedste som Minerva, træde frem og holde en Harangue til Publikum. Dernæst... dernæst... Men jeg bliver saa underlig, saa benauet tilmode. (Seer sig om.) Ak, Himmel! hvad er dette

for Koglerie! Drømmer jeg eller er jeg vaagen? Er jeg i Gudernes Lund? (Idet han vender sig, bliver han Minerva vaer, der er traadt frem fra den aabne Baggrund.) Men hvad seer jeg, det er Mademoiselle Sophie, og det er dog ikke hende. A — a —! hvilket forfærdeligt Syn! Det er Minerva i egen Person! (Retirerer til Siden og falder paa Knæ.) Stormægtigste Gudinde! Vise Datter af Jupiter!

Minerva

(som forestilles af den samme Skuespillerinde, der udfører Mademoiselle Hjort, nærmer sig. Hun er i fuld Rustning, med Hjelm, Skjold og Spyd, og vender sig først mod Vegner).

Gak tilside, og forstyrr ikke Viisdommens Gudinde i hendes Concepter.

Vegner.

Ak, Madame, med største Fornøielse! Jeg taaler ikke Hendes majestetiske Oiekast.

(Retirerer ud baglænds og med Bukninger)

Minerva

(træder heelt frem).

Trofaste Kjøbenhavn! Mandhaftig Værn for Riget!
Minerva, der tilforn med Spyd og Skjold har kriget
Snart i olympisk Kamp imod Titaners Magt,
Snart ved Skamanders Flod har Troia underlagt,
Minerva stiger ned til dig i Kunstens Sale.
Bevæbnet som hun selv er hendes Ord og Tale.
Med Sandheds stærke Spyd udruster hun sin Røst,
Og holder Viisdoms Skjold mod Tidens Feil og Brøst.

Hun taler stundom strengt, hun kjender ei til Smiger,
Dog er til Alles Gavn hvert Ord, Minerva siger.

Hvad nylig dig er viist ved Kunstens Tryllestav,
Er Billed af en Tid, der ligger længst i Grav:
Hiin Aften, da man saae, til din, til Nordens Glæde,
Thalia første Gang blandt danske Muser træde,
Og lede ved sin Haand hiin Mester udi Skjemt,
Hvis Navn hos danske Mænd taknemmelig er gjemt.
Og som en Geist, der steg fra Holbergs gamle Scene,
Hiin længstforsvundne Tid fortolker dig Athene.

Ei Kunsten dengang blev af Naadens Soel bestraalt,
Kun ved sig selv den stod, Thalia blev kun taalt.
Med nøgen Fod hun gik, med frygtsom, uvis Mine.
Udi et ringe Huus Gudinden maatte trine.
Med Undren saae man paa den høie Muses Gang,
Der spredte Lystighed blandt Fattigdom og Trang.
Med Undren gik man ind i dette usle Stræde,
Som gav en Gjenlyd alt af Munterhed og Glæde.
Med Undren Folket ad de snævre Trapper gik
Ind til et Skuespil af ny og uvant Skik.
Man studsed'; thi kun Faa den høie Viisdom fatter,
Der i en sindrig Skjemt er dulgt bag Guders Latter.
Man studsed'; thi man saae i Kunstens slebne Speil
Et herligt Billed malt af Daarlighed og Feil.

Man loe, man jubled' høit; men atter man erkjendte,
At dette skjelmske Spil Satirens Pile sendte,
At Læg og lærde Folk og galonneret Gjæk
Blev revset udi Flæng og saaes med klare Træk.
— Da blæstes der til Lyd, og en Cohort Pedanter
Mod Mesteren i Skjemt drog frem fra alle Kanter.
Dog var det Alt omsonst. Det ganske Folk stod op,
Og værned' om sin Ven som i en samlet Trop.
Uagtet fremmed Bram, uagtet Tidens Noder,
Uvidende Kritik og udenlandske Moder,
Det ganske Folk, for hvem den gamle Mester skrev,
Hans Talsmand og hans Værn og hans Beskytter blev.

Et hundred' Aar og meer er siden den Tid svundet.
Thalia, seet med Lyst, i eders Land har fundet
Et stadigt Hjem, og her et Tempel man har bygt,
Hvor hun anseeligt boer, for Mangel uden Frygt.
Og meer end een Monark om dette Huus har fredet,
Og Skjemtens Musa mildt sin høie Gunst beredet.
Hiint første Skuespil, der dengang stjal sig frem
I eders danske Maal udi et fattigt Hjem,
Er nu i denne Hal et hundred' Gange skuet.
Uagtet al den Nød, der eders Smag har truet,
Den gamle Mester blev i Ære og i Agt,
Og om hans Muse har Nationen selv holdt Vagt.

Trofaste Kjøbenhavn! Mandhaftig Værn for Riget!
Du, som paa Holbergs Tid Vankundighed bekriged',
Og, greben af hans Aand, erkjendte vel din Tarv,
Skjøn da fremdeles paa hvad han dig gav i Arv!
Det, han dig efterlod ved Digter-Testamente,
Ei sluttes skal i Skriin, men bære daglig Rente,
Skal voxe som et Træ, der skyder nye Skud,
Og dig til Lyst og Gavn bestandig bredes ud.
Paa Holbergs faste Grund som hist paa Molières,
En Bygning reises skal, en Digterskole bæres,
Der af Europas Folk beskues skal med Agt,
Og vise dem, hvori du har din Dyd og Magt.
Og med Thalia skal alvorlig sig forene
En Søstermuse, hun, den høie Melpomene;
Og Verdens Liv og Lyst, dens Jubel og dens Braad
Fra Scenen speiles af i Latter og i Graad.
Det er din Fædrearv! Viis dig nu Arven værdig!
Bevæbne dig og staae til Kamp beredt og færdig!
Taal ei, at Daarens Røst betager dig din Ret,
Forsvar hvad der er godt, slaae ned hvad der er slet!
Lad dig belæres ei af Den, der er ukyndig,
Men, som paa Holbergs Tid, viis, at du selv er myndig!
Som dengang Scenens Held fra Folkets Bifald kom,
Saaledes staae den fast ved Folkets egen Dom!

Perspectivkassen.

En Dyrehavs-Scene.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 10de Juni 1842.

Personerne.

Ole, en gammel Matros.
Christian, Matrosdreng.
En Mand med et Barn, en Herre, nogle Tilskuere og Spadserende.

Scenen er paa en afsides Part af Bakken i Dyrehaven. I Baggrunden en Gyngebaad, en af de uanseeligere Kunstnerboutiker eller deslige. I Forgrunden staaer under et Træ paa en Stillads eller en Bør en stor, noget plump forarbeidet, lyseblaa eller grønmalet Perspectivkasse med 5 à 6 Glas, og med et lille Flag paa en Stang. Endeel Spadserende gaae frem og tilbage. Den sædvanlige Dyrehavs-Musik høres nu og da i Frastand, i Begyndelsen af Scenen.

Ole sidder paa en Bænk ved Perspectivkassen. **Christian** staaer hos. Ved Bænken en Lirekasse.

Ole.

Hør du, Christian, hjælp mig op her paa Bænken.

Christian.

Men, Ole, du kan jo ikke staae deroppe.

Ole.

Kan jeg ikke staae?

Christian.

Nei, vist kan du ikke nei! Du veed jo nu ligesaa godt som jeg, at du har noget paa Skallen.

Ole.

Hvalp! det er nok dig, der vil ha'e En paa Skallen. Hjælp mig op, siger jeg.

Christian.

Ja, for mig gjerne — naar du justement har Lyst til at falde neer. (Forsøger, men forgjæves, at faae ham til at staae op paa Bænken foran Kassen.) Kan du nu see.

Ole.

Jeg troer, du har Ret. Det er ellers underligt; for sidde kan jeg godt, saa synes jeg ogsaa, jeg skulde kunne staae. — Hør, Christian, der hjælper Intet for. Nu kommer her Folk. Det er Søndag idag, og vi skal tjene Penge. Helles bliver Mutter gal i Parykken, naar jeg kommer hjem iaften. Nu skal du ta'e Lirekassen, og saa vil jeg vise Folk min Perspec (bitter) tivkasse.

Christian.

Det faaer du ikke Lov til, Ole. Saa gaaer det dig igjen ligesom iforgaars, da du var fuld, og de Alle grinede ad dig.

Ole.

Det er Løgn, siger jeg.

Christian.

Nei, det er sandt.

Ole.

Hvorfor gav du dem ikke Et i Synet?

Christian.

Jeg kunde ikke komme til. Der var saa Mange.

Ole.

Ja, men idag feiler jeg Ingenting.

Christian.

Naa det gjør du ikke? Og man kan prikke dig paa Oinene.

Ole.

Er det sandt, min Dreng! Aa Gud give, jeg hver Dag havde Raad til at drikke mig saa fuld!

Christian.

Hør, Ole, vær nu rimelig! bliv du siddende her og drei paa Lirekassen, og lad mig staae deroppe.

Ole.

Du? Din Hundesteile, har du Forstand derpaa?

Christian.

Ja, det er nok en stor Kunst at dreie Valtsen, til hvert Billede kommer frem.

Ole.

Men du veed jo slet ikke hvad du skal sige til det høistærede Publikum, naar de kikker ind i Kassen.

Christian.

Naa, saa det troer du? Har jeg nu saa tidt hørt dig sige den Ramse, saa skulde jeg nok kunne den.

Ole.

Sludder! jeg vil selv.

Christian.

Ja, naar du kunde.

Ole.

Gjør mig ikke gal i Hovedet, Dreng. Jeg har taget dig herud med for at sætte lidt Skik paa dig, som din Mo'er har bed't mig om. Jeg har lovet dig hver Dag en Mark, at sige, naar jeg hadde den. Og saa derfor skal du lystre mig. Stil dig hen og drei paa Liren, og vær ikke obsternasig, eller du veed, hvad der vanker.

Christian (brummende).

Ja, det skal hjælpe stort, at jeg dreier.

(Dreier paa Liren; nogle Folk nærme sig.)

Ole.

Kan du see, det hjælper. (Forsøger under det Følgende oftere at gaae frem, men maa altid holde sig ved Bænkens Rygstød.) Værsa'ti, mine Herrer og Damer. Nu begynder vi strax.

En Herre.

Hvad er her at see, Fa'er?

Ole.

En Perspectivkasse, min deilige Herre. Indenlandske og udenlandske Herligheder. Alt hvad Deres Hjerte vil begjære. Jeg har selv malet den og selv tømret den; nu skal jeg vise Dem den.

Herren.

Hvad koster det?

Ole.

Det koster Ingenting, det veed den søde Gud — undtagen hvad De selv vil gi'e. — Tag min Hat, Christian, og lad dem gi'e Noget.

En Mand med et Barn kommer til.

Manden (til Christian).

Hvad koster det for Personen?

Christian.

Otte Skilling for Personen.

Manden.

See, der er en Mark.

Ole (afsides til Christian).

Du skal ikke forlange Noget, Slubbert.

Christian.

Aa, han kan nok gi'e saa meget. Han har Uhr i Lommen.

Ole.

Naa, saa hid da med Marken.

Christian.

Ja — hvor har jeg nu lagt den... Men jeg kunde jo ogsaa beholde den. Igaar fik jeg Ingenting af dig.

Ole.

Det er endelig sandt. Saa behold den da.

Manden (til Ole).

Begynder han ikke snart?

Ole.

Strax. Hjælp mig, Christian. (Da Christian vil hjælpe ham op paa Bænken, glider han ned fra denne, og bliver siddende paa Jorden.)

Christian.

Naa, vil du nu troe mig?

Ole.

Hm — jeg troer, Fanden staaer i det.

Christian.

Lad nu mig. Det er meget bedre. Nu staaer jo hele det høistærede Publikum og venter. Maa jeg, Ole? hvad, maa jeg?

Ole.

Saa gaae da, Dreng. Men gjør du Knuder, saa vixer jeg dig.

Christian (sagte).

Ja han barer sig nok idag. (Springer fornøiet op og stiller sig hen ved Kassen. Foran denne har imidlertid en Hoben Personer samlet sig, der deels see igjennem Glassene, deels komme og gaae som ledige Tilhørere.)

Vær saa artig, mine Herrer og Damer! Nu begynder vi. (Peger under det Følgende med en tynd Stok paa de Billeder, der maa tænkes i Perspectivkassen.)

Behager De at see. Vi har forestillet
En Part af Amager i det første Billed,
Som jeg nu forklare Dem vil.
Det er meget smukt, naar De rigtigt seer til.

Først er der en Mark med Grønkaal paa.
Saa er der en med Gulerødder smaa.
Saa er der en med lutter Persille.
Derhenne er en Mølle. Den staaer ganske stille —

(Vender sig om til Ole.)

Sei du, Ole, kan Møllen gaae rundt?

Ole.

Ja, Gu' kan hun gaae rundt. Træk i hende.

Christian.

Naa godt.

(Vedblivende.)

Nu blæser det op og Vingerne gaae.
Det regner ellers og Luften er graa.
Der er Ingen paa Marken. Jo, histhenne staaer To.
Den ene er en Malkepige, den anden en Ko.
Man siger for et Ordsprog, som Ingen forkleiner:
Paa Amager malker de helst, naar det regner.

(Dreier et nyt Billede frem.)

Her seer De Slaget ved Waterloo.
Napoleon holder tilhest ved en Kro.
Han har Frakke paa og trekantet Hat.
Man kan see paa ham, han er meget desp'rat.
Hatten har han skudt paa Hovedet op.
Han siger til Marskalk Jo —

Ole.

Han hedder Ney, Dreng!

Christian (uden at vende sig om).

Hold din Bøtte!
Du skal idag mit Frankrig beskytte!
— En General kommer i flyvende Galop:
„Hr. Keiser! De maa give mig Instruxer!“
Men nu kommer Wellington og siger Stop
— De kan kjende ham paa hans Wellingtons-Burer —
Han siger: „Keiseren har begaaet en Forseelse,
Men jeg tænker, vi skal vinde derved.“
Og saa skyder han alle de Franske ned,
Aldeles uden Persons Anseelse.

(Dreier et nyt Billede frem.)

Her seer De den store, engelske Maskerade,
Hvorom der er skrevet i alle Blade.
Aldrig har man seet en Pragt som den,
Aldrig faaer man at see den igjen.
Der er Voxlys i alle Værelser sat,
De har gjort Dag af den dybeste Nat.
Under hundrede Lysekroner
Spadsere Hertuger, Grever og Baroner.
Der er en Mylr af Store og Smaa,
Der er saa fuldt, at man neppe kan staae.
Den Ene falder den Anden i Talen.
— Der dandses hos Dronningen, oppe paa Salen.
Det er Salen, De seer. Nu fanger de an.

Her dandser Dronningen af Engeland,
Og der Prinds Albertsen, der er hendes Mand.
Dronningen dandser med sin Søn paa sin Arm,
Hun dandser sig glad, hun dandser sig varm.
Hun dandser igjennem Salen saa let,
Syv Riddere har hun alt dandset træt.
Der er Ingen i Storbrittanniens Land,
Der kan dandse som Dronningen af Engeland.

Manden.

Det er for Gud meget smukt, min lille Ven.

Christian.

Ja, er det ikke sandt?

(Vedblivende.)

Nu skal vi see os i Salen om.
Den Mand, der seer ud som han nyssens kom,
Han, der har en Hals som paa en Kameel —
Kan De see ham?

Manden.

Jo.

Christian.

Det er Lord Peel.

Han er den fornemste i det ganske Land,
Han er baade Ridder og Dannebrogsmand.
Naar han siger: Her skal Skabet staae!
Saa bukker de Alle og svare: Lad gaae!

— Den Anden, som De seer staae ved hans Side,
Han pleier altid med Lord Peel at stride.
Jeg har glemt hans Navn. Kan De see, han er bøs?
Han er vred for Tøraffen —

Ole.

Tariffen skal du sige.

Christian.

Ja, hvad er det?

(Vedblivende.)

Han er meget maliciøs.
Men Ole siger, han er en Mand uden Kundskab;
Saa han kommer ikke vidt med sin Ondskab.

Ole.

Ja, det er sandt; det har jeg sagt.

Christian.

Den Mand derhenne, der er saa tyk og stor
Og sveder som en Stud, det er Londons Major.
Londons Major er en stor Mand i Staten,
Han er det Samme som en Raadmand i Magistraten.
Han skal altid tale til Borgernes Bedste.
Naar der er Stads, kjører han Dronningens Heste.

(Dreier et nyt Billede frem.)

Her seer De Kanalen. Portsmouth ligger der.
Det er en engelsk Fregat for Anker, denne her.
Den skal til China. Nu ligger den stille.

Der er Mudder paa Dækket. Musikanterne spille.
Dronningen af England er kommet ombord.
Hun vil tale med Folkene. Hun vil sige dem et Ord,
Inden de reise. Hun seer paa deres Køier,
Hun seer paa Skibsmaden, seer paa deres Trøier.
Hun siger til Skafferen: „Jeg vil selv smage Groggen;
Og er den ikke stærk, saa skal I smage Stokken.
For jeg vil, mine Matroser skal ha'e det godt."
Saa gi'er hun hver af Folkene til en Pot.
Saa kommer Chaluppen. Dronningen støder fra.
Alle Matroserne raabe Hurra!

(Dreier et nyt Billede frem.)

Nu skal De faae det sidste Billede.

Her seer De Slaget den anden April,
Og kan ret faae at vide, hvordan det gik til.
Min Fa'er var med; han mistede sin Arm.
Han kan fortælle Dem, at den Dag var varm.
Han gaaer hver Helligdag med Medaillen,
Som de gav ham, fordi han var med i Bataillen.

Ole

(samler sig sammen ved Begyndelsen af dette Billede og reiser sig op ved Bænken).

Ja, det er en Sandhed, høistærede Publikum! Hanses Fa'er var med. Han var paa Vagrien og jeg var paa Prøvesteen; det veed den allersommægtigste Gud. — Bliv ved, Dreng!

Christian.

Her seer De Kongedyb, hvor Slaget stod,
Vandet, der den Dag var rodt af Blod.
Det vrimler af Skibe, af Pramme og Baade.
Her ligger i Række den engelske Flaade.
Vore Egne ligge her, fra Prøvesteens Kanoner
Og langs med Grunden op til Trekroner.

Ole.

Ja, saa langt rakte vi. Der, nord for Trekroner, laae Dannebroge, hvor han, Admiralen, Olfert Fisker, commanderede.

Christian.

Vi er nu midt i Bataillen, skal De mærke.
Vi var' kun faa, de Engelske var' stærke.
Vore Blokskibe, surrede fast og for Anker,
Kunde hverken vende eller dreie deres Planker.

Ole.

Og det var Knuden, skal jeg sige Dem, høistærede Publikum! Vi kunde ikke bruge mere end Hælvten af vore Kanoner. Vi skjød kun med den ene Side af de gamle Skrog.

Christian.

Engelskmanden foer for de fulde Seil.
Naar han skjød paa Vore, skjød han aldrig feil.

Men det gjorde kun lidt; for Villien var god,
Og det skader ikke, man mister lidt Blod.

Ole.

Flink, min Dreng, flink! Bliv ved!

Christian.

Her ligger Elephanten med Nelsons Stander.
Nelson han gaaer paa Dækket og bander.
„Nu har jeg fægtet saa mangen god Dag,
Nu har jeg vundet over tusinde Slag,
Har heiset i Egyptersøen mit Flag,
Har seilet i den indiske Sø, i den spanske,
Men aldrig har jeg truffet Folk som de Danske.“
— Saa siger han, Nelson: „Klar til at vende!
Den haardeste Hals er Prøvesteen, kan jeg kjende.
Men nu har den levet sin længste Dag.
Nu skal I skyde til den stryger sit Flag.“
— Saa lægger han sig for Prøvesteen hen.
Med gloende Kugler skjød han paa den.

Ole.

Men det hjalp ham ikke. Han fik Svar igjen.

Christian.

Han sætter for sit ene Oie sin Kikkert,
Han har kun det ene, men det ene det er sikkert.

Ole.

Ja, han var eenøiet, den Rad.

Christian.

Han stiller Kanonen, han sigter paa Flaget.
Men dermed er ikke Prøvesteen taget.
Tre Gange skjød han Flaget derfra,
Tre Gange blev det heiset endda.
Tre Gange skjød han Skibet i Brand,
Tre Gange blev Ilden slukket paastand,
Alt mens de gloende Kugler spille.

(Svinger Hatten.)

Hurra for Lassen, Hurra for Bille!

Ole (svinger ligeledes Hatten).

Hurra for Prøvesteen!

Christian.

Og et Hurra til
For Enhver, der var med den anden April!

Aarstiderne.

Et Digt.

I.

Foraaret.

Det dagmilder over Jorden haard,
Den kommer, den kommer, den liflige Vaar!
Fornyet aander hele vor Egn,
Solstraalerne synke som gylden Regn.
Nu bræmmes Skyen af purpurne Kanter,
Det mylrer af Jorden med Græs og Planter.
Fra Træet pipper, munter og glad,
Hvert Oieblik ud et nysgjerrigt Blad.
Endnu ei Duggen de Nyfødte døbte,
De er' lidt forknytte, som Børn, der er svøbte.
See hist! af Puppen en Sommerfugl slap,
Lidt skjævt den flyver med Vinden omkap.

Og Bølger i Havet syngende gaae;
Der svømme fornøiet Fiskene smaa.
— Ja, Vaaren er kommen, Fuglen det sjunger,
Gjenfødelsen prises af tusinde Tunger.

Naturen fødes paany hvert Aar.
Vi Mennesker har kun en eneste Vaar.
Kun eengang Drengens og Ynglingens Øie
Erobrer en Verden foruden Møie,
Kun eengang svulmer i ubevidst Lyst
Jomfruelig fuldt et qvindeligt Bryst.
Kun eengang leger det med en Smerte,
Der snart skal tvinge det skjælvende Hjerte.

Som Foraarets Soel er varm og mild,
Men brænder ei med fordærvelig Ild,
Saaledes Menneskets Vaar bevæge
De mildeste Straaler, der varme og qvæge.
Med Blomster smykkes den duftende Vaar,
Med Blomster Pigens og Ynglingens Haar.
End slumrer stille Sandsernes Lyst,
Uskyldighed dækker et ubedæk't Bryst.
Endnu fra Himmelen Engle komme,
Til Menneskets Lege svæve de ned.
Endnu kan Engelen glædes derved,
Endnu — indtil Menneskets Vaar er omme.

II.

Sommeren.

Den friske, den kjølige Foraarsvind,
Der leged' i Toppen af Bøg og Lind,
Og Luftens liflige Mildhed viger,
Jo høiere Solen paa Himlen stiger.

Der er i Jorden en mærkelig Kraft,
Der vidt og uudtømmelig bredes.
Det er ved den, at Kilderne ledes
Til Plantens Rødder med rigelig Saft.
Og Kilderne Roden af Træet amme,
Og løfte sig i usynlig Flugt,
Og Green og Qviste med Blad og Frugt
Drives ved dem af Træernes Stamme.
Et eenligt Frø, der ligger i Jord,
En Stikling, Gartnerens Omhu satte,
Gribes af Kræfter, Ingen kan fatte,
Spirer vidunderligt, trives og groer.
Hiint Frøkorn bryder den faste Jord,
Bryder med spæde, spirende Blade
— Hvo gav dem Styrke? — den hæmmende Flade,
Voxer og sætter Blomster i Flor.

— En slig ugrandskelig Magt og Styrke
Gaves den Jord, vi Mennesker dyrke.

Men disse Kræfter, Naturen har lagt
I Jordens Skjød, i Safternes Kilde,
Længes endnu efter Varmens Magt,
Trænge til Solen, den stærke, den milde.

Og derfor synker Soelstraalen ned,
Ved Midsommers Tider, brændende heed.
Og Varmen lægger sig bredt over Landet,
Trænger igjennem den dampende Jord,
Dvæler, hvor Planten i Stilhed groer,
Og svangrer Luften og heder Vandet.
Den drømmende, den fordybede Luft
Vugger sig mat i Blomsternes Duft.
Paa Markens soelbestraalede Flader
Ikkun et Insekt Vingerne bader.
Selv Fuglene smaa i Buskene bygge
Og tye til Bladenes kjølige Skygge.

Nu synes Naturens Hjerte at slaae
Med fuldere Pulsslag. Hedere gaae
Straaler fra Solen ud over Landet,
Og hedere løftes Dampen af Vandet.

Fra hiin betyngede, lave Sky
Lynene lidenskabeligt flye.
Det er som Kjærligheds frugtbare Varme
Vil favne Jorden med Almagts Arme.

Og Jorden, greben af Solens Magt,
Udfolder nu sin ypperste Pragt.
De gyldne Straaler daglig forgylde
Kornet, der gynger i herlig Fylde.
Frugterne rødme paa Green og Qvist,
Rosen blusser bag Buskene hist.
Urter og Planter, og Alt hvad der drives
Paa Marker og Enge, mærkelig trives.

Med dette Billed, der for os staaer,
Vil vi betragte Menneskets Kaar.

Naar Vaaren er endt, den fagre, da kommer
I Menneskets Liv den rigere Sommer:
En Tid, der sprudler af Kraft, en Tid,
Hvor Aand og Legeme søger sig Næring
I overstrømmende Kræfters Gjæring,
Og modnes under mangfoldig Strid.
Det Frø, der lagdes i Menneskets Vaar,
I Sommeren mod Fuldendelsen gaaer.

De Spirer, der i Ynglingen gjemmes,
I Manddoms-Aarene kraftig fremmes.
En himmelsk Varme, en Ild fra oven,
Trænger igjennem hans Aand og Hu;
Ingen Skranke hæmmer ham nu,
En Hindring gjør ham kun meer forvoven.
Hans Sjæl begeistres for hver Bedrift,
Udført ved Sværdet, ved Ord eller Skrift;
Begeistres for det Skjønne, det Gode,
Drømmer om Fortids glimrende Ry,
Higer at naae det usikkre Ny,
Sværmer med Skyerne hist, der flye,
Sværmer med Stjernens beboede Klode.

Den Tid er vældig, frugtbar og rig,
Men mangefold fristet. Lynene drage
Gjennem de varmt bestraalede Dage,
True med Oprør, true med Krig.
Uskylds Engel ei længere holder
Vagt ved et ungt og ubedæk't Bryst;
Mennesket dølger sin Sorg, sin Lyst
Undseelig under en Klædnings Folder.
Hvad Manden og Qvinden end ei vidste,
Det vide de nu: der hviler i os
En hemmelig Magt, der søger at friste

Og byder vort bedre Vidende Trods.
Kjærlighed vaagner, Skinsygen raader,
Hadet melder sig, Had og Nid,
I Hjertet byder en herskesyg Tid,
Og Tænkningen mattes af Livets Gaader.

En heftig, en lidenskabelig Tid
Er i Naturens og Menneskets Sommer;
Kraften ægger dem begge til Strid —
Indtil en stillere Fredstid kommer.

III.

Høsten.

Naar endt omsider er Sommerens Tid,
Da følger Høsten, rolig og blid.
Den har et herligt, velsignet Hverv,
Den bringer Frugten af Stridens Dage,
Giver Fattig og Rig en Skjærv.
Men alvorlig den peger tilbage.
Mens den vandrer, lyder dens Røst:
Som eders Udsæd er eders Høst.

Jorden er nu beroliget. Luften
Aander kjøligt. Træerne staae

Bøiede ned af Frugten derpaa.
Høet paa Engen, som Karlene slaae,
Ligger og tørres med liflig Duften.
Æblerne med den rødmende Kind
Plukkes og samles. Kornet skal ind,
Høet i Stakke — Alle er' glade,
Hver har travlt i Gaard og i Lade,
Ordner sin Skat med betænksomt Sind.
Himlens Velsignelse, frelst under Fare,
Frelst under Verling af Veir og Vind,
Gjælder det nu med Kløgt at bevare.

Ogsaa Menneskets Liv, der tungt
Kjæmper for hver Besiddelse, standser
Ved en Høst, et beroliget Punkt.
Hvad hans hedt begjærende Sandser
Uden Begrændsning stundede til,
Hvad han søgte vidt i det Fjerne,
Mens han satte saa Meget paa Spil,
Viser ham nu en frelsende Stjerne.
Nu han veed, hvad han attraaer og vil,
Livets Gaade han bedre kan fatte.
Nu han, med det Mindre tilfreds,
Samler sit Livs erhvervede Skatte
I en enkelt, begrændset Kreds.

Vaar og Sommer er Blændværks Alder.
Meget, der tykkes os skjønt og godt,
Viser sig indholdstomt og smaat
I Tidens Fylde, naar Frugten falder.
Men hvad Menneskets higende Flugt,
Vendt til alle Sider, har prøvet,
Hvad ham hidtil har styrket og øvet,
Sætter engang Velsignelsens Frugt.
Held ham kun, naar han ufordærvet
Kan bevare, hvad han erhverved'.

Ja, der lyder alvorlig en Røst:
Som vor Udsæd, saa er vor Høst.
Vi, der leve, lide og savne,
Søge forgjæves en Verden at favne,
Søge, men kun forgjæves, at slaae
Armen om Universets Ender;
Grændsen, vi vil gribe og naae,
Flygter for de forvovne Hænder.

Kun fra et Punkt kan Mennesket virke,
Men fra dette han kraftigt kan
Virke til Held for Folk og Land,
For Hjem og Arne, for Stat og Kirke.

IV.

Vinteren.

Høsten er nu forbi. Med denne
Synes det som den fødende Kraft,
Jordens Indre hidtil har havt,
Med Eet er kommen til Maal og Ende.

En Sommerfugl lig, i svævende Dands,
Løftet af Vinger, fine og fagre,
Viste sig for vor undrende Sands
Vaaren henover Jord at flagre.
Hvad var dens Næring? Aftenens Dug?
Hvad var dens Aande? Vindenes Suk?
Dens Liv var kun kort, og stakket dens Lyst;
Men døende fødte den Sommer og Høst.

Høst og Sommer igjen som Larver
Suged', den lange, soelbare Dag,
Næring af Jorden med mægtige Drag,
Og skifted', som hine, Former og Farver.

Nu melder sig Vinteren, haard og streng;
Da spinder sig ind den guulnende Væng,
Da spindes de høstede Markers Stubbe

I Snee og Iis som en uhyre Puppe.
Landet, saa vidt som Øiet kan see,
Hylles i bløde Tæpper af Snee.
Bladet, det sidste, fra Træet falder,
Grenene dækkes med blanke Krystaller.
Luften synes bedøvet af Kulde,
Havets Bølger ei længere rulle;
Havet endog, saa stolt og stridigt,
Sagtnes i Kulden, føier sig smidigt,
Lægger sit høitoptaarnede Vand
I faste Masser tæt under Land.
Sundenes Vover vugges i Ro,
Aaen, imens den iler, lænkes;
Frosten slaaer derover en Bro.

Hele Naturen i Stilhed sænkes.
Luftens Strømninger synes at staae
Stille, uagtet Stormene gaae.
Duggen langsmed Stenene fryser.
Solen stiger om Morgenen mat;
Over den tause, hvilende Nat
Et Nordlys blegt og flakkende lyser.

Tiden skrider med standset Løb.
Jorden hviler fordybet i Tanker.

Hyllet i Sneens og Isens Svøb
Dens varme Hjerte sagtere banker.

Sagtere, kun med sagtere Slag
Banker det, men det staaer ikke stille.
Af Dæmringen bryder atter en Dag,
Af Kulden Livets evige Kilde.
Af Sneens Puppe bryder igjen,
Udødelighedens Billed for Jorden,
Foraarets Sommerfugl, flagrende hen
Med Blomster og Straaler, fra Syd til Norden.
Bølgerne vælte paany mod Fjorden,
Aaen dandser i Skoven paany,
Markerne dufte, Taagerne flye,
Og Purpur farver den drivende Sky.
— Endt er Kredsløbet. Aaret, der hviled',
Til Udgangspunktet igjen er ilet.

— Naturen fødes igjen hvert Aar.
Mennesket har kun en eneste Vaar.
Ham favner et eneste Foraars Arme,
Ham styrker en eneste Sommers Varme.
Høsten neppe har undt ham Frugt,
Da mærker han Tidens hurtige Flugt,
Da lider han alt af Vinterens Tvang,

Aarene ſagtne hans kraftige Gang.
Oinene ſløves, Hænderne ſkjælve,
Bryſtets Buer ei meer ſig hvælve
Over det Tempel, hvorfra ſaa tidt
Bruſende Hymner hævedes frit.
Længer ei lyde kjække og vilde
Toner derfra, men ſagte og milde.
Sagtere ſynger en Gud i hans Bryſt,
Følt i hans Indre, men mat i hans Røſt.

Og i hans Indre vorder det ſtille.
Af Verden venter han længer ei ſtort,
Med Verden har han ſit Regnſkab gjort.
Af Verden kan han Intet begjære;
Hvad hjalp ham forfængelig Magt og Ære?
— Og efterhaanden, ſom Vinterens Snee
Tættere ſynker ned om hans Isſe,
Og Oinene dunkelt Synerne ſee,
Der blændende gaae fra Høiheds Spidſe,
Døer han daglig for Verden hen.
I ſit Indre fordybes Gubben.
Et bedre Haab ham vinker igjen.
Legemets Pſyche, ſvindende hen,
Med Haabet ſpinder ſig ind i Puppen.

Thi, fødes Naturen igjen hvert Aar,
Vi fødes igjen i den evige Vaar.
Den dybe Nat, der dækker de Døde,
Flyer for den himmelske Morgenrøde.
Fra dine Graves tungsindige Gjemme
Stiger et Haab, en seirende Stemme,
Et Haab, der over Forkrænkelsen naaer,
Et Haab om en evig, udødelig Vaar.

Blandede Digte.

Sang til Dronningen.

Afsjungen paa Skydebanen d. 4de Juli 1844.

Mel. Der vanker en Ridder mellem grønne Træer. (Elverhøi.)

Naar Søevinden lufter sommerlig og varm,
Træet slaaer ud sine Blade,
Da samles vi Svende med Bøssen i Arm,
Og drage fra Byen saa glade.

Naar Lærken os sender, jublende med Sang,
Budskab, at Vaaren sig meldte,
Da bliver os Volden om Byen for trang,
Og heller vi boe under Telte.

Mens Dagen nu længes, Marken springer ud,
Smykket med Urter saa feire,
Da høres der Tummel, da knalde der Skud,
Naar ud i det Frie vi os leire.

Fra Stangen, der reises, vinker os et Maal,
  Muntert det gjælder at naae det.
Der skydes, det glimter fra Steen og fra Staal,
  Saa Verden kan see, vi forstaae det.

Og alt medens Fuglen breder ud i Sky
  Vingen fra Stangen den høie,
Det lokker, det kalder til Teltenes Ly,
  Vort Hjerte til Glæden at bøie.

Og atter i Teltet reises os et Maal,
  Muntert det gjælder at naae det:
Et Bæger at tømme til velmeente Skaal,
  Saa Verden kan see, vi forstaae det.

For Alt hvad der fylder Mandens Hu med Lyst,
  Binder ham ude og hjemme,
For Alt hvad der høiere hæver hans Bryst,
  Vi sjungende løfte vor Stemme.

For Kongen, der tager, mild og uden Bram,
  Midt i vort Samfund sit Sæde,
Vi tømt har et Bæger, med Ønsker for Ham,
  Der deler vor Sorg og vor Glæde.

Og atter vor Tanke hen til Kongens Gaard
Drages med Følelser milde,
Til Hende, der nærmest ved Dankongen staaer
Og er hans Lyksaligheds Kilde.

Til Hende, der deler Purpuret med Ham,
Danmarks livsaligste Frue;
Til Hende, der bærer, og alt uden Bram,
Et kongeligt Hjerte tilskue.

Med Lyst saa vi tømme vort Bæger, Dronning fiin!
Held Dig ved Dankongens Side!
Et Bæger for Dig med den klareste Viin!
Gud gjøre Dig Dagene blide!

Gefion og Gylfe.

I.

Hun stod i Gylfes Haller
Med høie Miner,
Og qvad, mens Kongen henrykt
Lytted' derpaa.

„O Gefion, Asers Afkom!'
— Saa talte Kongen —
„Med rige Gaver kom du
Hen til min Hal.

Med Sangens rige Gaver
Du kom til Gylfe,
Og med din Harpes klare,
Hellige Klang.

Hvad giver Gylfe Konning
Til dig som Gjengjæld?
En Ring af Guld hiint røde
Rækker han dig."

Og Gefion greb i Harpen
Med muntert Hjerte:
"En Ring af Guld hiint røde
Raader jeg selv.

Med Land og Jord, o Gylfe!
Min Sang du lønne!
Med Orne stærke lad mig
Pløie det fra."

Og Gylfe gik fra Høisal
Med Hofmænd gode,
Og undred', der han skued'
Ornenes Gang.

Fra Ploven trængte Jernet
Til Jordens Midtpunkt,
En bred og bundløs Fure
Viste dets Vei.

Fra dybe Kilder Vandet
Foer ind i Furen,
Hvor som et blaaligt Belte
Voverne gik.

Og Sverrigs Drot med Undren
Et Øland øined',
Der herligt midt i Havet
Svømmende laae.

Men Gefion stod paa Øen
Med høie Miner,
Med Sang i Skyen bød hun
Drotten Farvel.

II.

Hun stod paa Øens vundne Kyst
Og læned sig til Ploven:
„O Gylfe Konge! hør min Røst!“
Saa qvad hun over Voven.
Saa qvad hun over Voven for Kongen.

„Vel har jeg pløiet fra dit Land
Et rigt og kostbart Stykke,
Og skilt fra dig ved dyben Strand
Min Æt, der her skal bygge.
Saa qvad hun over Voven for Kongen.

Men Strømmen, der i Sundet gaaer,
Skal atter os forbinde.
Thi over den en Bro jeg slaaer,
Der aldrig skal forsvinde.

En Bro, der faaer et evigt Ry,
Dens Bue bredt sig lægger,
Og bygges altid op paany —
En Bro af stærke Snekker.

Paa denne Bro, der bærer godt,
Skal fare glade Gjæster,
Og ved dens Hjælp, o Gylfe Drot!
Vort Forbund jeg befæster.“

Hun taug og stirred for sig ned
Og læned' sig til Ploven,
Og atter fra den vundne Bred
Saa qvad hun over Voven.

„O Gylfe! fære Fremtids Kaar
Staae klare mig for Øiet.
Erfar, hvad jeg om Landet spaaer,
Jeg nys fra dig har pløiet.

At dette Øland er en Part
Af Sverrigs tappre Rige,
Det skal i Tiden kjendes klart
I Tvekamp og i Krige.

Men mærk min Spaadom: ofte skal
I Kamp vort Forbund løses,
Og grumt og ved hinandens Fald
Vort Hjerteblod udøses.

Og dog, o Gylfe! — at engang
Min Ø fra dig er vundet,
Skal kjendes paa den stærke Trang,
Der lufter over Sundet.

En Trang, der dukker op igjen
Alt efter grimmest Fægtning,
Og drager atter Hjertet hen
Til Sundet, til sin Slægtning.“

— Og Gefion taug, og hendes Sang
En Gjenlyd gav i Skoven,
Og sused med prophetisk Klang
I Sundet over Voven.

Den suser end i Skov og Sø
Paa Sverrigs fjerne Strande.
Den klinger over Gefions Ø
Og over Nordens Lande.
Saa qvad hun over Voven for Kongen.

De bundne Toner.

Affjungen af Studenter-Sangforeningen ved en Concert for Damer d. 20de Marts 1841.

Fra et usynligt Skjønheds-Rige,
Fra Harmoniers Hjem,
Udødelige Toner stige
Og bruse mægtigt frem.
Den tause Jord, de stille Vande
Ved dem erholde Røst,
Og Luftens Svingninger sig blande
Ved dem til Qval og Lyst.

Men vildsomt hine Toner fare
Henover Hav og Land,
Og vildsomt Bjergets Sider svare
Hiin Røst fra Luft og Strand.
Og som i Smerte Skoven suser,
Berøvet Skjønheds Lov,
Og, som det jamred', Havet bruser,
Vilkaarlighedens Rov.

„Kan hine Toner ikke bindes,
Som Gud engang dem bandt?
Kan ei for Skjønheds Rige vindes
Hvad vi fra dette vandt?
Kan ikke Støvets Villie styre
Den ubetvungne Klang,
Der bruser gjennem Stormens Lyre
Og gjennem Havets Sang?“

Og see, de spredte Toner stige,
Paany de sig befrie
I Støvets Bryst, i Sangens Rige,
Ved Tact og Harmonie.
Som af et Chaos Verden kaldtes
Og blev i Rhythmus bragt,
Saaledes Tonerne gestaltes
Paany ved Rhythmers Magt.

Fra Havet løser sig dets Smerte,
Dets Jubel og dets Fryd;
Fra Jordens tause Moder-Hjerte
Et Suk med dæmpet Lyd;
Og Stemmer gaae fra Skovens Kroner
Og Nyn fra Strandens Siv;
Og i vort Bryst de spredte Toner
Erholde gjenfødt Liv.

— Fra et usynligt Skjønheds-Rige
Gaae Sangens Toner ud,
Og allerhelst igjen de stige
Paa hver en Skjønheds Bud.
Den Krands, vort Chor af Toner binder,
Den former sig med Lyst
For Eder, skjønne Huldgudinder,
Der lytte til vor Røst.

Notturno.

Til Johanne Luise Heiberg.

Afsjungen af et Antal Studerende den 22de Novbr. 1842.

Naar af det travle Liv forladt
Sig breder ud den stille Nat,
Naar op fra Havet Maanen haster
Og Drømmesløret om sig kaster:
Da lever Jorden om igjen
Det Liv, der svandt i Natten hen;
Og for det Lys, om Dagen brænder,
En magisk Lampe hist sig tænder.

Af den bestraalet vinder Alt
En ny Betydning, ny Gestalt.
Det er et Andet, skjøndt det Samme,
En Verden, digtet ved dens Flamme.
Naturen drømmer; Sandhed maa
I denne Drøm tilgrunde gaae.
Men høit Titania paa Thronen
Til Sandhed stempler Illusionen.

Slig Nat er Billed paa den Kunst,
Der skyldes alle Musers Gunst,
Der løfter sig, naar Dagen viger,
Der dristig bygger Drømmens Riger —
Den Kunst, hvor Verdens Syner flye,
Men forme herligt sig paany,
En anden Verden, skjøndt den Samme,
Bestraalet af en magisk Flamme.

— O Musers Yndling! lad vor Sang
En Stund Dig standse paa Din Gang!
Til Musers Sønner mildt Du lytte,
Og hest Dit Blik paa Nattens Mythe!
I Maanestraalers Duft og Glands
Opføre Alfer snart en Dands;
Af Natten vil en Verden stige,
Der er et Billed paa Dit Rige.

Med dyb Beundring længst vi saae
Dig Veien til Dit Rige gaae,
Hvor Du, Titania paa Thronen,
Til Sandhed stempler Illusionen.
Vor Hylding, sendt Dig i vor Sang,
Er hellig Gjæld og dybtfølt Trang.
Og Tonen, ført paa Nattens Vinger,
Hengivne Hjerters Slag Dig bringer.

Til Adam Oehlenschläger.

Skrevet i et Album, der ved hans Optagelse som Æresmedlem i Studenterforeningen, den 20de November 1841, blev ham overrakt.

Herligt er Digterens Kald. Han er en Midler imellem
Menneskets tvivlende Sind og himmelsk Haab og Forvisning.
Synes vort Liv os tomt, hans Lyra Livet beriger.
Synes vort Liv os mørkt og fuldt af Gaader, han løser
Let os Gaadernes Baand, og vor Tænkning giver han Klarhed.
Herligt er Digterens Kald. Ved ham Naturen, den tause,
Taler til os med tydelig Røst. I Skovenes Dæmring

Lyder til Digterens Sang fra Træernes susende
Toppe
Sagte, melodiske Nyn; og hist mod Kysterne
skvulper
Havet i rhythmiske Dønninger op, naar Digterens
Fartøi
Vugges paa Bovernes Arm. I Vinternatten, den
strenge,
Synger, af Maanen bestraalt, det hvide, glimrende
Sneelag
Under hans ilende Fodtrin med, naar høitstemt
Lyren
Skildrer den magiske Nat og Nordens kraftfulde
Vinter.
Herligt er Digterens Kald! Kun han formaaer at
forbinde
Fortids Syner med Nutids Liv, befrugte vor
Armod
Med en forsvunden vel, men rig Tilværelses Ind-
hold.
Vel er herligt hans Kald; og dyb Forpligtelse
hviler,
Til at erkjende hans Værd, paa Digterens lyttende
Samtid.

Derfor, o Hakons Skjald, og Nordens Guders og Helges!
Derfor blander idag med Lyst og henrykt en yngre
Sanger, der under sin stræbende Gang blev styrket af Dine
Høie, begeistrede Toners Lyd; en Sanger, hvis Ungdom
Sværmed' med Dig, naar Du sværmede sødt — med Lyst han blander,
Skjøndt med svage, med enkelte Greb, sin Lyras Accorder
I det beundrende Chor, der idag Dig bringer sin Hylding.

Til Weyse.

Affjungen, i Anledning af hans Jubilæum, ved Musikforeningens Concert den 6te April 1842

Det suser helligt i den Lund,
Hvor Tonekunstens Aander svæve.
I Andagts aarle Morgenstund
Mod Himlen Psalmerne sig hæve.
Til Zebaoth, til Naadens Hjem
En Strøm af Toner løfter dem,
Som i et Chor af Instrumenter;
En Strøm af Toner, lokked' frem
Med Mesterhaand fra Orgelets Tangenter.

Det klinger muntert, klinger sødt
I Lunden, alt mens Solen stiger.
Og stundom heftigt, stundom blødt
I Savn og Attraa Tonen higer.
Og Jordens Smerte, Jordens Lyst
Forklares i et jordisk Bryst
Til Klangen af et fuldt Orchester,
Og styres med en mægtig Røst
Af Instrumenternes og Sangens Mester.

Og atter klinger, men saa mild,
En Sang til Strengeleeg fra Lunden,
Mens atter Middagshedens Ild
Er i en kjølig Aften svunden.
Og fri og fro, med Lyren stemt
Til Alvor snart og snart til Skjemt,
Den gamle Mester Strengen griber —
En Minstrel, i hvis Bryst er gjemt
Romancerne for Amor og for Liber.

O Weyse! Du, hvis Musa drog
Til Andagt os med Orgelstemmer,
Og under Sangens Vinger tog
Den Fryd og Klage, Jorden gjemmer,
Skjøndt Jubelolding fro og fri,
Ung i et evigt ungt Genie,
Som alle Musers Chor bekrandser,
O lyt med Velbehag, mens vi
Vor Hylding bringe Dig i Sangens Stanzer.

Thorvaldsen.

I.

Under hans Fraværelse.

Afsjungen i det her i Byen stiftede „romerske Selskab,"
den 8de Marts 1836.

Vel har vi til en munter Fest,
I kjære Venner, taget Sæde;
Men Længsel er igjen vor Gjæst
Og blander Veemod i vor Glæde.
Den vinker atter os til Rom,
Om hvis Ruiner grønnes Ranker.
Ak, Ranken her kun snoer sig om
Ruiner af en — Dranker.

Thi griber os et mægtigt Savn,
Et Savn, der laaner Skuldren Vinger;
Og høit i Phantasiens Favn
Det hen til Tiberen os bringer.
Og atter flyder om os Duft
Af Laurens og Orangens Blade;
Og i en romersk Aftens Luft
Vi Øiet henrykt bade.

Til en Erindrings-Fest igjen
Skal Phantasien os forbinde.
Hver lille Plet os drager hen,
Og Minde knytter sig til Minde.
Os helligt er hvert Navn, hvert Spoer,
Skjøndt helst ved eet vor Tanke standser,
Et Navn, som alle Musers Chor
Med Laurbærløvet krandser.

Til ham vi gaae den vante Gang!
Tritonen end paa Torvet troner,
Symbolet paa hans Vuggesang,
Der først blev sjunget af Tritoner.
I Straalens Pladsken er en Røst,
Der falder hjemlig i hans Øre;
Thi Stemmer fra sin Fædrekyst
I den han troer at høre.

Ja, hen til ham, hvis Navn og Tid
En Verden undrende forkynder;
Hvis Meisel skabte for vor Tid
Et Hellas' Kraft, et Hellas' Ynder.
Han er vor Landsmand, er vor Ven;
Hans Navn behøver ei at nævnes.
Et Glas for ham! og et igjen!
Og ingen Draabe levnes!

II.

Hjemvee.

Affjungen til Melodie af en Romance af Boyeldieu ved Festen i Hôtel d'Angleterre den 7de October 1838.

Fædreneland! i fjerne, skjønne Lande,
Hvis Luft er saa mild, hvis Himmel stadig blaa,
Drager mig Savn hen til de Strande,
Hvor jeg som Barn til Himlen sorgløs saae.
  Det vinker mildt, det lokker ømt,
  Med kjærlig Røst det kalder mig tilbage.
  Det vinker mildt, det lokker ømt,
  Det vil mig hjemad drage.

Dannemarks Kyst! din Mark, din gyldne Ager,
Havet, der slaaer sin Bølge høit mod Strand,
Det al min Hu kjærligt betager,
Gjør atter til Barn den aldrende Mand.
  Det vinker mildt, det lokker ømt,
  Det al min Sjæl og al min Hu betager.
  Det vinker mildt, det lokker ømt,
  Til Hjemmet det mig drager.

O Fædreland! lad fremmed Rige binde
Lauren til Krands og række herlig Løn;
Een er den Løn, helst jeg vil vinde,
Den Kjærlighed, du skjænker til din Søn.
  Den vinker mildt, den lokker ømt,
  Den hvisker sødt i mine Længsels-Klager.
  Den vinker mildt, den lokker ømt,
  Til Hjemmet den mig drager.

III.

Tempel og Museum.

Fremsagt paa det kongelige Theater af Mad. Nielsen
d. 27de Marts 1837.

I Syracusa stod
En Billedhugger i sit Værksted stille.
Fra Pjedestalens Fod
Sig hæved Venus op, den evigmilde.
Ukrænkelig med Skjønheds-Glands begavet,
Hun syntes første Gang at stige frem af Havet.

Den tause Kunstners Blik
Hang som i Drømme paa Gudindens Billed.
En Strøm af Fryd der gik
Ud fra hans Pande, Smiil om Munden spilled'.

Dog snart det syntes som hans Sjæl blev bøiet,
Og Alvor som en Sky sig lagde tungt om Øiet.

„Ak, langsomt“ — brød han ud —
„Har du af Stenen reist dig, min Gudinde!
Og Kunstens strenge Bud
Har ofte turdet min Begeistring binde.
I Kamp med dette Marmors Haardhed søgte
Jeg under Angst og Tvivl mit høie Kald at røgte.

Uhyggelig og raa
Er Stenens Blok, hvorfra en Venus skrider;
Og seent og møisomt maa
Dens Masse skilles ad af Nereider.
Som Vandets Skum sig Marmorstøvet bryder;
Men Haand og Hoved tungt sig op af Stenen skyder.

Og uden Ro og Rist
Henrinder Livet under Kunstner-Taget;
Og monotont og trist
Fra Statuen gjenklinger Hammerslaget.
Og Støv og Marmor-Stykker, mens de falde,
Fortrykke Billedet, vi ned fra Himlen kalde.

Nu er det fuldendt. Klart
Dit Billed straaler fra den Steen, jeg danned'.

Selv har du aabenbart
Dig i mit Værk, og dig med Stenen blandet.
Den Tanke, al min Sjæl har stræbt at binde,
Er vorden Guddom selv, er vorden min Gudinde.

Din Plads er ikke her!
Mit Værksted for din Guddom er for ringe.
Din Plads i Templet er!
Til Paphos hen I min Gudinde bringe!
Med Andagt der jeg samles snart med eder,
Og i min Tankes Værk en Guddom jeg tilbeder."

* * *

— Den gamle Gudeverden svandt,
Og Templerne med den og Hymnens Toner.
Ei længer Zeus Kronion blandt
Olympens Guder høi og mægtig throner.
For Aphrodite, Kjærligheds Gudinde,
Ei vorde Templer bygt, ei Krandsene vi binde.

Men hine Guders Vel og Vee
Var fængslet til et evigt Skjønheds-Rige,
Og en forkrænkelig Idee
Til Former, der er' uforkrænkelige.
I dette Rige byder end den høie
Saturn og Venus end, hun med det ømme Øie.

I dette Rige Kunstens Magt
Har frelst for os hvad ene frelses kunde,
I dette straaler Guders Pragt,
Did flygted' Nymphen hen fra Paphos Lunde.
Til Skjønheds Lov var Oldtids Guder bundne;
Ved den er os paany formælt det længst Forsvundne.

Thi vel vi bygge Templer end,
Og Guders Statuer i dem vi stille,
Og Musaget beundres end
Og Hermes, der for Argus sees at spille.
Men kun i Kirken stiger vort Te deum;
Og Guders Tempel nu er Kunstens fri' Museum.

I dette lyse Tempel staae
Saturn og Zeus, og Christus staaer ved Siden.
De tolv Apostler hisset gaae
Med Tankeblik, og hisset Japetiden.
Ved Jasons Fod er Engles Skare leiret.
Hist Alexanders Tog, saa stolt som ubeseiret!

— I vide hvad jeg peger paa!
Begeistret lyder over Land en Stemme:
Her skal engang et Tempel staae,
For Kunstens rige Skat et helligt Gjemme.
Vor Landsmand, hvem Europas Priis belønner,
Skal vide, han er en af Landets bedste Sønner.

Hans Tankes Børn, der fjernt og nær,
Og som landflygtigt ud i Verden spredes,
Forsamles skal i Templet her,
Og af det hele Folk skal Templet fredes.
Som Hjemvee drager ham til os tilbage,
Skal Folkets Kjærlighed hans Værker til sig drage.

— Vel veed jeg, at min Røst er svag,
Dog vover jeg at hæve den blandt Eder.
Min Bøn for dette Kunstens Tag
Jeg veed Enhver af Kunstens Venner beder:
Dets Mure reise sig! dets Grund betrygges!
Hvad der er herligt tænkt, gid det maa herligt lykkes!

IV.

Ved hans Ankomst.

Bordsang ved Festen i Hôtel d'Angleterre d. 7de Octbr. 1838.

Vi hilse Dig, der atter Danmark gjæster,
Vi hilse Dig paany med Sang.
Vi bringe Dig, vor Landsmand og vor Mester!
En Velkomst ved Pokalers Klang.
Vi prise Dig, hvis Liv og Kunst
Staaer under gode Guders Gunst.

Thi dette Liv, naar Modgang det betynger,
Er ofte kun et flygtigt Bliv.
Men hvert af Dine Værker Dig forynger
Med Straaler af et evigt Liv.
I hvert et Værk, Din Aand har skabt,
Du vinder hvad dit Liv har tabt.

Og Hebe rækker Dig sit gyldne Bæger,
At ei Dig smerte Tidens Baand.
Og Amorinen i Din Tanke leger,
Som fordum for Anacreoñ.
Lad Aar forsvinde, Dage flye —
Din Aand sig former ung paany.

— Den dybe, tause Nat med tunge Vinger
(Dens Billed Du i Stenen bandt),
Den synker mild og sagte ned, og svinger
Sit rige, stjernede Gevandt.
Og lyt! Af Nattens dunkle Flor
Udvikler sig et festligt Chor.

Fra Helicon et Chor af Muser svæver,
Som Du har skabt dem, let i Dands.
Eratos Lyra under Plektret bæver,
Mens Choret rækker Dig en Krands.
I Hymnens Flugt, i Strengens Lyd,
Olymp Dig sender salig Fryd.

Og dulgt af Choret dvæler Fader Liber,
Til Thyrsus lænet gratiøst,
Som Du ham greb paa Høiene ved Tiber,
Han af Dit Marmor har sig løst.
Han strækker ud mod Dig sin Haand
Og vinker os med henrykt Aand.

I Pagt med ham, der gavmild gjød Falerner
I Tiburs Lund, paa Flaccus' Bøn,
I Pagt med ham og under Nattens Stjerner
Vi hylde Dig, Geniets Søn!
Med fulde Glas, til Glassets Klang
Dig hilser Dine Landsmænds Sang!

V.

Cantate.

Afsjungen ved den nye Studenterforenings Mindefest
d. 24de Mai 1844.

Chor.

Der drog et Bud igjennem Landet,
Et Suk med Vindene foer hen;
Fra Østresalt det klang, og end
Ved Vesterhav fra Flyvesandet.

Og over fjerne Lande lød
Den samme Klage: Thorvaldsen er død!

Sang med Chor.

Saa fattig var ei nogen Vraa,
Og Ingen saa forladt,
At dette Bud ei skulde naae
Ham smerteligt og brat.
I Bondens Hytte, Fyrstens Borg,
Ved Strandens Fiskernet,
Enhver fik Part i denne Sorg,
Og har vort Tab begrædt.

Thi over Alle stod han her.
Kun Døden, Alles Lod,
Har atter bragt ham Alle nær,
Og Alle traf dens Braad.
Derfor man strømmed' til hans Grav
Fra Hytte som fra Borg,
Og Rig og Fattig, Høi og Lav
Sig nærmed' med sin Sorg.

Qvintet med Chor.

Som fra en Menighed i een og samme Kirke
Fra Alles Læber foer
Høitideligt et Chor:
En mægtig Aand har nu hørt op at virke.

Recitativ.

Strophe.

En mægtig Aand! Thi Magten blev ham givet,
Den aandelige Magt,
Der kalder Skikkelser til Livet,
Hvor med det Skjønne Hoihed er i Pagt.
Mod tvende Verdener han strakte
Sin hvileløse Skaberhaand;
Fra Hellas' Gudeverden bragte
Hans Marmor det Forsvundnes Aand.
Han greb af den forgjængelige Verden
Dens uforgjængelige Sjæl;
Dens Skjønhed i dens Liv og Færden
Han løste fra den faldne Capitæl.

Antistrophe.

Dog, mens han mellem ædle Rester triner,
Han standser med det tankefulde Blik,
Og dvæler henrykt ved det Lys, der gik
Med Seier frem fra Latiums Ruiner.
Blandt sjunkne Templer gjenlød Orgeltoner,
Et Hosianna fra Rotunden klang!
Da greb han Meislen — under Psalmesang
Han formede med Andagt sin Forsoner.

Slutnings-Chor.

Nu er den store Mester død,
Hans Haand er kold og stiv.
En uhørt Klage rundtom lød,
Saa uhørt som hans Liv.
Hiint Chor af Muser, han har skabt,
Fra Marmoret sig vandt,
Og tolked' os hvad vi har tabt,
Og hvad med ham forsvandt.

Men fra det Tempel, hvor hans Lig
Med Taarer blev sat ned,
En Engleskare hæved' sig,
Og sang om salig Fred.
Og Christus bredte Armen ud —
Et Hosianna lød:
Gak ind, o Mester, til din Gud!
Stat op til Liv fra Død!

Anmærkninger.

En Aften 1722.

Med den politiske Kandestøber begyndte Holberg sin dramatiske Bane; med dette Stykke begyndte altsaa tillige den danske dramatiske Kunst sin Historie. Følgende Noticer, som jeg i sin Tid lod indrykke i den Berlingske Tidende, har jeg troet ogsaa her at burde give en Plads, til Oplysning om den ældste danske Skueplads og dens Skjæbne, nærmest med Hensyn til den holbergske Comedie.

Længe før man hertillands tænkte paa at begrunde et nationalt Theater, havde Kjøbenhavn saavel tydsk som fransk Comedie. Den første var offentlig og udførtes deels af levende Personer, deels af Marionetter, som oftest i Forbindelse med Liniedands, Kraft- og Jongleurkunster. De opførte Stykker vare over al Maade smagløse; selv i alvorlige Skuespil manglede sjelden de staaende Personer, Hanswurst og Pickelhering. Men desuagtet skulle de, efter Werlauffs Mening (i hans indholdsrige „Antegnelser til Holbergs Lystspil") have fundet Gunst og Understøttelse hos adskillige høitstaaende Mænd, hvilket ogsaa i selve Tydskland var Tilfældet, endog længe efter. I Holbergs Comedier nævnes som tydske Skuespil-Directeurer v. Quoten (der iøvrigt tillige havde kgl. Privilegium som „Oculist, Steen- og Broksnider samt Tandbrækker") og den saakaldte stærke Mand, en vis Eckenberg. —

De franske Skuespil vare ikke offentlige, men opførtes kun paa Slotstheatret. De have nok i alle Henseender været bedre end de tydske, saavel hvad Spillet angaaer som Valget af Stykkerne. Men de synes ikke at have været meget ansete ved Hoffet, og bleve efter Freden 1720 fortrængte af den tydske Opera, der dengang havde et stort Navn. Den hamborgske Componist Keiser og hans Kone, en berømt Sangerinde, bleve indkaldte, og Localet paa Slotstheatret indrømmet dem og deres Troupe. De franske Skuespillere forlode nu Landet med Undtagelse af Een, René Montaigu, der var gift med et dansk Fruentimmer og ved den Yndest, han personlig stod i hos Frederik IV, havde erholdt en Pension. Denne Mand har uden Tvivl havt en ikke ringe Indflydelse paa Udviklingen og Retningen af den danske Skuespilkunst. Paa den Tid var det nemlig, efter Holbergs egen Beretning, faldet Nogle ind, efter andre Nationers Exempel at opføre Skuespil i Modersmaalet; og det var nu Montaigu, der efter disse Patrioters Tilskyndelse indgav en Ansøgning om „at maatte i den kgl. Residentsstad Kjøbenhavn indrette og forestille Comedier i det danske Sprog." Dette blev ham under 14de August 1722 bevilget, dog saaledes, at der intet Indgreb skeete i de Privilegier, der alt vare indrømmede en Maskerade-Entrepreneur, Etienne Capion. Med denne indgik han derfor i Interessentskab, og allerede 5 Uger efter begyndte de danske Skuespil paa det Theater, Capion en Tid forud, men til andet Brug, havde ladet bygge i Grønnegade. Man antager, at dette Skuespilhuus har været det nuværende Nr. 326 i Ny Adelgade (lille Grønnegade), hvor man endnu for en Snees Aar siden skal have seet Logenummerne anbragte paa adskillige Døre. Heraf er vel nu intet Spoer mere, da Forhuset blev ombygget ifjor.

Der gik saa kort Tid hen mellem det erhvervede Privilegium og Skuespilhusets Aabning, at man deraf kan slutte, at

en Mængde Forberedelser, i Haab om Bevillingen, allerede længe forud have været trufne. Holberg, der var bleven overtalt til at skrive for den nye Skueplads som den Eneste, man kunde tiltroe Evne dertil, fortæller selv, at han først læste de Comedier, han havde skrevet, for sine Venner, uden at vide, om han vilde lade dem komme ud, men da man blev ved med at overhænge ham, frygtede han for, at man skulde faae en Afskrift at opføre dem efter, og forærede da Skuespillerne de fem første (Kandestøberen, den Vægelsindede, Jean de France, Jeppe paa Bjerget og Geert Westphaler i 5 Acter). Af disse bleve de fire førstnævnte endnu i samme Aars Slutning bragte paa Scenen, og maae da rimeligviis have været flere Maaneder forud i Skuespillernes Hænder, og altsaa færdige fra Digterens Haand i det mindste i Aarets Begyndelse eller Midte. Ligeledes kan det ikke betvivles, at Montaigu, der siden optraadte som Directeur (eller Mester for Comedierne, som det dengang kaldtes) og Instructeur for de nye, paa Scenen uvante Skuespillere, har hvervet og instrueret sit Personale længe før Bevillingen indtraf. Det var især som Instructeur, at han, efter hvad ovenfor blev yttret, kan have virket heldbringende for den nye Scene, ved at indføre den bedre franske Scenes classiske Spil og modarbeide de tydske Skuespilleres Affectation og Overdrivelse. Man feiler neppe, naar man antager, at det skyldtes saavel ham som Holbergs Genie, at den danske Scene strax fra Begyndelsen satte sig i polemisk Stilling mod det dengang depraverede tydske Theater og de Lokkemidler, hvormed det forstod at trække Folk til sine Forestillinger. Men mærkeligt er det altid, at Montaigu, uagtet han gav sig af med Instructionen, ikke var synderlig stærk i det danske Sprog. En Tradition beretter endog, at man maatte oversætte Holbergs Comedier for ham, inden han kunde give Skuespillerne Anviisning til Spillemaaden.

Ifølge en gammel Comedieplacat, der endnu er bevaret og i Rahbeks „Bidrag til den danske Skuepladses Historie“ findes aftrykt, begyndte da Skuespillene den 23de Sept. 1722, vel ikke med et originalt Stykke, men med Molieres „Gnieren“, altsaa dog under gode Auspicier. Den første holbergske Comedie, den politiske Kandestøber, kom rimeligviis paa Scenen omtrent en Maaned derefter, og blev modtaget med det største Bifald, ligesom den var imødeseet med stor Forventning. I det Tidsrum, Theatret i Grønnegade uafbrudt bestod, fra 23de Sept. 1722 til Begyndelsen af 1727, altsaa kun lidet over 4 Aar, kom nu efterhaanden, ved Siden af oversatte franske (og formodentlig engelske) Stykker, de tyve første af Holbergs Skuespil paa Scenen, et Tidsrum, der altsaa maa ansees for det meest glimrende i hele vort Theaters Historie.

Blandt de Skuespillere, der traadte frem i de holbergske Stykker paa Theatret i Grønnegade, ere Navnene bevarede paa følgende: Ulsø, der spillede Kandestøberen, Geert Westphaler, Jeromini-Roller, og var for Resten et mangesidigt Talent; Henrik Wegner, efter hvem Holbergs Henrikker, som han spillede, have deres Navn; Piloi, der gav Jean de France, Leanderne &c.; Gram, der bl. a. spillede Jeppe med stor Succes; Høberg, der udførte Arv og lignende Roller; desuden Schow, Ramel, Lindorf og Hald. Blandt Damerne nævnes: Mad. Montaigu, der skal have været en fortræffelig Soubrette, udmærket i Characteer-Roller, og navnlig roses meget af Holberg for hendes Udførelse af den Vægelsindede; Mad. Coffre og Mad. Lerke, der spillede ældre og yngre Roller, og Mademoiselle Sophie Hjort, der gav Elskerinde-Roller og formodentlig har været blandt de mere anseete, da Holberg valgte hende til en af Hovedpersonerne i Efterspillet „Comediernes Liigbegjængelse“. — Man har Grund til at antage, at foruden Montaigu ogsaa Holberg selv tog sig af sine

Stykkers Scene-Indsætning og af Instructionen. Hertil har han uden Tvivl været skikket fremfor Andre, saavel ved sin Indsigt i den dramatiske Kunst's Theorie som ved den rige Leilighed, han havde havt til at studere Theatrene i Paris, hvor han senest havde opholdt sig halvandet Aar, fra 1714—1716.

I de første Par Aar vedblev de danske Skuespillere, om Vinteren 2 Gange og om Sommeren 1 Gang ugentlig, at spille under stort Tilløb. Men dette Held aftog efterhaanden i den Grad, at de i Begyndelsen af 1727 maatte lukke Huset, af „Mangel paa Næring“, som Holberg udtrykker sig. Til denne aftagende Interesse hos Tilskuerne har der vel været flere Grunde, og nogle af dem upaatvivlelig viist sig virksomme lige fra Skuespillenes Begyndelse. En Part af Publikum, og maaskee ikke saa Faa af den fine Portion, fandt sig endnu bestandig tiltrukken af de tydske Spektakelstykker, og den store Lykke, Ulysses von Ithacia gjorde, har vel for endeel grundet sig i, at dette Skuespil, skjøndt ironisk, faldt ind i de Tydskes Overdrivelser. Man har endnu en Comedieplacat fra 24de Januar 1727, hvori Publikum ligesom paa de tydske Placater udtrykkelig og for fuld Alvor underrettes om, „at der i samme Comedie bliver presentered den Stad Troya og en gloende Drage i Luften, med mange andre Presentationer“*). En anden og tilmed den dannede Deel af Publikum havde, ved den da herskende Modesmag, Forkjærlighed for franske Skuespil, enten oversatte eller i Originalsproget, og forstod ikke at vurdere den holbergske Muse. Som hørende herhen kan mærkes, at de første Skuepil, der af de danske Acteurer opførtes for Hoffet paa Slots-Theatret, ikke vare af Holberg, men Molieres „Høiadelige

*) Werlauff l. c. Pag. 206, hvor der tillige bemærkes, at Placaterne fra denne Periodes Slutning mere og mere optog de Tydskes Markskriger-Stiil.

Borgermand" og „Det twungne Giftermaal"; fremdeles, at man paa Theatret i Grønnegade, formodentlig for at trække Folk til Huset, netop i det sidste Aar undertiden spillede i det franske Sprog. (Werl. l. c. Pag. 234 Anm.). Endelig synes det af flere Kjendsgjerninger klart, at navnlig Holbergs Skuespil mødte endeel saavel privat som offentlig Modstand. Han yttrer selv i sin første Epistel ad virum perillustrem, „at der ikke fattedes paa dem, der strax saae skjævt til det Held, han havde havt med sine Comedier, og snart med hemmelige Miner og snart med aabenbare Anfald gik løs derpaa." Som bekjendt vare Flere hans Skuespil fjendske, i den Tanke, at der i disse sigtedes til dem. Nu for Tiden sees og nydes de uden Blanding af en bitter Følelse, eftersom Ingen behøver at føle sig truffen af en Satire, der er over 100 Aar gammel. Men i deres Nyhed har dette neppe altid været Tilfældet. Om Barselstuen fortæller Holberg i sit Levnet, „at Mange vare arrige over dette Stykke, fordi det var en Afbildning af Qvindekjønnets Sæder;" og det er vel ikke ganske uden Hentydning, at han i „Comediernes Liigbegjængelse" (der blev skreven i Anledning af Skuespillenes Ophør) lader Mademoiselle Sophie Hjort sige: „Vi have lagt os ud med alle Folk, Officiers, Doctores, Advocater, Kandestøbere, Marquiser, Baroner, Barberer", og til denne Liste kunde hun endda have føiet: Fruer og Madamer, lærde Pedanter, adelige Prakkere, extravagante Jean de France o. s. v. Den lærde Gram, iøvrigt en Mand med lyst Hoved og bevægelig Aand, var saa vred paa Holberg, fordi han skrev Comedier, at han sagde: „Holberg burde ikke være Professor. Siden han handlede infra dignitatem og beskjæmmede Universitetet, burde han forvises til Theatret." — Hvad angaaer den offentlige eller paa Prent udtalte Modstand mod det nye nationale Theater, da har man endnu fra hine Tider tvende historiske Data, af hvilke det ene er af meget pudsig

Natur. En Kammerraad Joachimus Richardus Pauli udgav et Skrift, der indeholdt en heel Omstøbning eller Omarbeidelse af „Den politiske Kandestøber", med en Fortale eller Tilegnelse til Holberg, hvori han yttrer, „at dette hans Foretagende lige saa lidet kunde lægges ham til Last som at den ene Kandestøber omstøbte en Andens Arbeid, naar dette var forslidt og af Moden; og hvis en tredie Autor, der bedre maatte være øvet i Dansken, nu vilde paatage sig, tredie Gang at omsmelte denne Comedie, da kunde den i sin Tid meritere at læses og elskes." — Betænker man, at Talen her var om et Skuespil, der var bleven modtagen af Publikum med det allerstørste Bifald, vil man ikke undres over, at Holberg tog sig denne Sag nær og gav et skarpt Svar. „For at bevise — siger han bl. a. i Repliken til Pauli — at I har Ret og Føie, at tale med saadan Myndighed og Haanhed om mit Arbeid, har I taget Jer for at gjøre en Prøve ved først at omstøbe denne Kandestøber-Historie, som Jer Nidkjærhed behager at ligne ved en gammel, forslidt, ubrugelig Kande, som af eder og andre deslige habile Mænd bør kastes i en Form, for at gjøre noget Nyt og Allamodisk deraf. Jeg nægter ikke, at jeg jo undsatte (undsaae) mig over saadan Fortale, og tænkte ved mig selv: Hvad ere dog vi Mennesker! Her har vi udi et heelt Land gjort Væsen af Ting, hvis Urimelighed en brav Mand nu kommer og lægger os for Øine." Han gjennemgaaer nu alle Punkter af Omstøbningen, viser deres Taabelighed, og ender med følgende Ord, i hvis melancholske Slutning man ikke kan miskjende en bitter Følelse af den Modstand, hans Skribent-Virksomhed oftere har mødt: „I kan, Monsieur, i andre Ting være en brav, fornuftig og habil Mand, og informere mig i hundrede Ting, som jeg ikke forstaaer; øv Jeres Pund derudi, og jeg skal aldrig betage Jer den Roes, som I fortjener.... Har I skrevet det af Animositet, da har I Synd deraf; jeg

har jo aldeles intet Ondt gjort Jer. Er det af Misundelse, saa har I jo aldeles Intet at misunde mig. Jeg har diverteret Byen ved adskillige Skrifter, udi mange Materier; men jeg har ikke vundet andet end et svagt Legeme derved; saa vi ganske Intet har at trætte om. Jeg er for længe siden kjed deraf, og vil gjerne overlade Andre det Haandværk, ønskende, at de maatte blive lykkeligere end jeg udi alle Ting." — Det andet critiske Skrift, der fra hine Dage er levnet os, har efter Rahbeks rimelige Conjectur, ligeledes den omtalte Pauli til Forfatter. Dets Titel er: „Kort Anviisning, hvorledes Comedier med Nytte og Skjønsomhed kan sees." Dets Angreb paa Holberg er imidlertid mere indirect. Det roser de danske Skuespillere og deres Directeur, „at de saa klogeligen have anlagt deres Sager og ikke aleneste aabnet deres Theatrum med et af Molieres udvalgte Stykker, nemlig Gnieren, men og, saa ofte de kan faae et godt Stykke af Fransken oversat, heller spille dette end noget andet." Da Skriftet udkom, har vel Holbergs Anseelse som Lystspildigter været saa befæstet, at man ikke med rene Ord vovede at rose Skuespillerne, naar hans Comedier sattes tilside for oversatte.

Der var, efter det Ovenanførte, indtraadt en Ustadighed i den offentlige Mening, hvis Overgang det unge, af Regjeringen endnu ikke understøttede Theater manglede Kræfter til at oppebie. Af mange Grunde tør man slutte, at en saadan Overgang til det Bedre ikke vilde være udebleven. Satiren havde engang vundet Borgerret paa Scenen, og Folket lod sig den ikke længer berøve ved sygelige Hensyn til denne eller hiin Stand, der kunde føle sig generet af den, — en Lykke for det nationale Lystspil, der har vedligeholdt sig til den nyeste Tid, og, som man tør haabe, ikke saa let vil vorde det betaget. Holbergs Lystspil i Særdeleshed havde i alle Perioder et stærkt Støttepunkt Folkets Bifald, og selv siger han etsteds: „Jeg klager ikke over

Nationen. Haver jeg fundet Fortrydelse hos Faa, saa har jeg derimod fundet Yndest hos de Fleste og Protection af Publico." Han antager derfor ogsaa selv i sin 539de Epistel, at Grunden til at Theatret maatte lukkes var blot „Mangel af gode Stykker" — en Grund, der iøvrigt, naar hensees til hans egne Skuespil, synes mindst antagelig.

Efterat Skuespilhuset var lukket 1727, aabnedes det igjen det paafølgende Aar, men kun for stakket Tid. Den i samme Aar indtrufne store Ildebrand og senere Frederik IVs Død standsede Forestillingerne paany, og under Christian VI kunde man ikke tænke paa at fornye dem. Skuespillerne adspredtes og fik tildeels borgerlig Ansættelse. Ramel blev Borgemester og Byfoged i Nakskov, Vegner kom ind i Krigscancelliet og Piloi satte sig ned som Viinhandler. Først ved Frederik 5tes Regjerings-Tiltrædelse blev det Ønske levende hos Mange, igjen at see det nationale Theater aabnet. En forhenværende Organist, C. A. Thilo, Forfatter til den i sin Tid berømte „Charlotte v. Weißensø" m. m. og Fader til den udmærkede Skuespillerinde, Jfr. Thilo, erholdt nu Tilladelse til „at anrette danske Skuespil efter den Plan, som forhen af os elskelig Ludvig Holberg er bleven lagt". Thilo, der under hele dette Foretagende skal være bleven ledet og raadet af Holberg, oprettede da et Skuespillerselskab, bestaaende meest af unge Studenter, og aabnede Skuepladsen (det saakaldte Bergs Huus i Læderstræde) den 14de April 1747 med den politiske Kandestøber. Men endnu samme Aar gik hans Bevilling over paa Skuespillerne, der ved Holbergs Intercession hos Frederik V erholdt en Grund skjænket paa Kongens Nytorv, for derpaa at opføre et nyt Theater. De sattes dernæst under en Direction af anseete Borgere, nemlig Holbergs fortrolige Ven, Etatsraad Wartberg, Raadmand Jørgensen, den anseelige Kjøbmand Bjørn, og den forrige Skuespiller, nu Viinhandler Piloi, hvilken sidste skal have havt

stor Indflydelse paa de nye Skuespilleres Uddannelse. Af denne Direction opførtes ved Hjælp af Laan det nuværende Skuespilhuus paa Kongens Nytorv, hvor den første Forestilling blev givet den 18de Decbr. 1748. Kjøbenhavns Borgere nyde altsaa den Ære, at det var Mænd af deres egen Midte, der grundlagde saavel den ældre som den nye Scene.

Hvad Skjæbne de holbergske Lystspil have havt paa den nye Skueplads, er bekjendt. Under de forskjelligste Smags-Perioder ere de aldrig forsvundne derfra. Flere af dem ere opførte mangfoldige Gange, og det er vel værdt at lægge Mærke til, at alt som et nyere nationalt Lystspil i forskjellige Retninger (saaledes det egentlige Lystspil og Vaudevillen) har begyndt at udvikle sig paa Holbergs Grundvold, synes han selv at være rykket Nutiden bestandig nærmere, og Interessen for hans Skuespil snarere at være tiltagen end aftagen.

Pag. 202. Den her anførte Placat er i det Væsentlige aftrykt efter den, der, som alt omtalt, udgik ved Comediehusets Aabning og findes optaget i Rahbeks Bidrag til Skuepladsens Historie pag. 6. Bekjendtgjørelsen om den franske Dandsemester skyldes en Plakat fra 1726. — Bogtrykker Phønixberg, fra hvis Officin adskillige Comedier fra hiin Tid udgik, er berygtet som Eftertrykker af Holbergs Comedier.

Perspectivkassen.

Denne Dyrehavs-Scene har havt det dobbelte Held, at den ved den Aftenunderholdning, hvortil den blev skrevet, modtoges med et Bifald, som maaskee endnu ikke er bleven nogen dramatisk

Production tildeel, og at den senere gav Anledning til en Pennefeide, der varede i et Par Maaneder og førtes i de fleste af vore Blade.

Pag. 242 og 244. Den for et Par Aar siden meget omtalte Maskerade, Dronning Victoria gav den høie engelske Adel, ville Læserne maaskee endnu erindre; ligeledes hendes Besøg paa et Linieskib, hvor hun virkelig smagte paa Groggen, og skal have fundet den vel svag. — „Tariffen" sigter til Parlements-Debatterne angaaende Toldtariffens Regulering.

Blandede Digte.

Gefion og Gylfe er skrevet for det skandinaviske Selskab og componeret af H. Rung.

Digtene „De bundne Toner", „Til Weyse" samt Cantaten over Thorvaldsen ere componerede af J. P. E. Hartmann.

Det Pag. 286 omtalte romerske Selskab, der blev stiftet i Kjøbenhavn af nogle Kunstnere og Andre til Erindring om deres Ophold i Italien, havde til sine aarlige Sammenkomster valgt d. 8de Marts, paa hvilken Dag Thorvaldsen var ankommen til Rom.

PT8136 .A19 1827 v.5
Dramatic works.
Princeton Theological Seminary-Speer Library
1 1012 00076 6636